

Universiteti i Prishtinës
“Hasan Prishtina”
UNIVERSITAS STUDIORUM PRISHTINIENSIS

Fakulteti i Mjekësisë
Bulevardi i Dëshmorëve p.n, 10000 Prishtinë, Kosovë
Tel: +381-38-512221 URL: <http://www.uni-pr.edu>
Fax: +381-38-512223 e-mail: mjekesia@uni-pr.edu

PROGRAMI I STUDIMEVE 2022
FARMACI

1970 MCMLXX

Pasqyra e lëndëve të programit të studimit: FARMACI (2022)

Emërtimi i programit dhe grada shkencore: FARMACI (Magjistër i Farmacisë)						
Viti i Studimit: I						
Semestri: I						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Matematikë	2+0	2	5	Prof. Xhevat Krasniqi
2	O	Fizikë	3+0	2	6	Prof. Meleq Bahtijari
3	O	Kimi e përgjithshme dhe inorganike me stekiometri	4+3	2	10	Prof. Albert Maxhuni
4	O	Statistikë mjekësore	2+0	1	3	Prof. Sanije Gashi
5	O	Anglishte e mjekësisë	2+0	0	3	Prof. Veton Fetahaj
6	O	Epidemiologji, Higjienë dhe Mjekësi Sociale	3+0	0	3	Prof. Asoc. Arijana Kalaveshi Prof. Dr. Tahire Maloku Gjergji Prof. Ass. Dr. Valbona Zhjeqi
Totali			16+3	7	30	
Semestri: II						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Kimi analitike	2+1	2	6	Prof. Liridon Berisha
2	O	Anatomi	2+0	2	4	Prof. dr. Sadi Bexheti Prof. Ass. Dr. Afrim Shabani Prof. Ass. Dr. Premtim Rashiti Prof. Ass. Dr. Jeton Shatri
3	O	Biologji dhe gjenetikë	2+0	2	5	Prof. Ramadan Sopi, Prof. Mentor Sopjani
4	O	Bazat e teknologjisë farmaceutike	2+0	1	4	Prof. Mimoza Basholli Salihu
5	O	Bazat e farmacisë	2+0	1	4	Prof. Kreshnik Hoti
6	O	Bazat e sintezës dhe nomenklaturës së barnave	2+1	0	4	Prof. Pranvera Breznica
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	1+1	0	3	
Totali			13+3	8	30	
1	Z	Teknika instrumentare në laborator	1+1	0	3	Prof. Pranvera Breznica

2	Z	Biologji molekulare	1+1	0	3	Prof. Mentor Sopjani
---	---	---------------------	-----	---	---	----------------------

Viti i Studimit: II

Semestri: III

Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Kimi organike	4+1	3	8	Prof. Ramiz Hoti
2	O	Kimi analitike për farmaci	2+0	2	4	Prof. Liridon Berisha
3	O	Kimi fizike	2+0	2	4	Prof. Fetah Podvorica
4	O	Botanikë farmaceutike	2+0	2	3	Prof. Behxhet Mustafa
5	O	Fiziologji mjekësore	3+0	2	5	Prof. Violeta Lokaj Berisha
6	O	Metodologjia e punimit shkencor	2+0	0	3	Prof. Rozafa Koliqi
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	2+0 (1+1)	0	3	
Totali			17+1 (16+2)	11	30	

1	Z	Lëndët e para në industrinë farmaceutike	2+0	0	3	Prof. Arlinda Daka Grapci
2	Z	Dietetika	1+1	0	3	Prof. Zana Sylejmani Ibraimi

Semestri: IV

Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Hyrje në Kimi farmaceutike	3+0	3	6	Prof. Pranvera Breznica Selmani
2	O	Kimi fizike për farmaci	2+1	2	5	Prof. Fetah Podvorica
3	O	Mikrobiologji mjekësore	2+0	2	4	Prof. Lul Raka
4	O	Biokimi e përgjithshme	2+1	2	5	Prof. Asoc. Hidajet Paçarizi Prof. Asoc. Valdete Topçiu-Shufta, Prof. Ass. Zana Baruti Gafurri
5	O	Botanikë farmaceutike	2+0	2	4	Prof. Behxhet Mustafa
6	O	Aftësitë e komunikimit në farmaci	2+0	0	3	Prof. Adnan Bozaliya Prof. Kreshnik Hoti
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	2+0	0	3	
Totali			15+2	11	30	
1	Z	Sinteza e komponimeve eutomerike	2+0	0	3	Prof. Dashnor Nebija

2	Z	Stabiliteti i barnave	2+0	0	3	Prof. Mimoza Basholli Salihu
---	---	-----------------------	-----	---	---	------------------------------

Viti i Studimit: III						
Semestri: V						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Kimi farmaceutike I	3+0	3	6	Prof. Dashnor Nebija
2	O	Farmakognozi dhe barnat komplementare	2+1	2	5	Prof. Kreshnik Hoti
3	O	Biokimi klinike	2+0	2	4	Prof. Asoc. Hidajet Paçarizi Prof. Asoc. Valdete Topçiu-Shufta Prof. Ass. Zana Baruti Gafurri
4	O	Fiziologjia patologjike dhe anatomia patologjike	2+0	2	4	Prof.ass. Burim Neziri Prof.dr. Ragip Shabani Prof.dr. Suzana Manxhuka Prof.ass. Argjira Juniku
5	O	Farmakologji	2+1	2	5	Prof. Armond Daci
6	O	Biokimi e barnave	1+1	0	3	Prof. Dashnor Nebija
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	1+1	0	3	
Totali			13+4	11	30	
1	Z	Farmacia e bazuar në evidencë	1+1	0	3	Prof. Kreshnik Hoti
2	Z	Farmakologji eksperimentale	1+1	0	3	Prof. Armond Daci
3	Z	Sigurimi i cilësisë së barnave	1+1	0	3	Prof. Adnan Bozalija
Semestri: VI						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Kimi farmaceutike I	3+0	3	7	Prof. Dashnor Nebija
2	O	Farmakognozi dhe barnat komplementare	2+1	2	5	Prof. Kreshnik Hoti
3	O	Teknologji farmaceutike I	2+1	3	6	Prof. Arlinda Daka Grapci
4	O	Farmakologji	2+1	2	5	Prof. Armond Daci
5	O	Fiziologjia patologjike dhe anatomia patologjike	2+0	2	4	Prof.ass. Burim Neziri Prof.dr. Ragip Shabani Prof.dr. Suzana Manxhuka

						Prof.ass. Argjira Juniku
6	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	1+1 (2+0)	0	3	
Totali			12+4 (13+3)	12	30	
1	Z	Kujdesi primar në barnatore	1+1	0	3	Prof. Kreshnik Hoti
2	Z	Farmakovigjilenca dhe farmakoekonomia	1+1	0	3	Prof. Mimoza Basholli Salihu
3	Z	Receptura magjistrale	2+0	0	3	Prof. Mimoza Basholli Salihu

Viti i Studimit: IV						
Semestri: VII						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Kimi farmaceutike II	2+1	2	5	Prof. Pranvera Breznica Selmani
2	O	Biofarmaci me farmakokinetikë	2+1	2	5	Prof. Arlinda Daka Grapci
3	O	Teknologji farmaceutike II	2+1	2	5	Prof. Mimoza Basholli Salihu
4	O	Bromatologji	2+0	2	4	Prof. Zana Sulejmani Ibraimi
5	O	Kimi toksikologjike	2+0	2	4	Prof. Zana Sulejmani Ibraimi
6	O	Kozmetologji	2+0	2	4	Prof. Arlinda Daka Grapci
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	1+1 (2+0)	0	3	
Totali			13+4 (14+3)	12	30	
1	Z	Nanoteknologjia në zhvillimin e formave të dozimit	1+1	0	3	Prof. Mimoza Basholli Salihu Prof. Rozafa Koliqi Lila
2	Z	Dizajnimi i barnave të reja	1+1	0	3	Prof. Dashnor Nebija
3	Z	Ndërveprime të barnave	2+0	0	3	Prof. Rozafa Koliqi Lila
4	Z	Abuzimi me substanca dhe adiksioni	2+0	0	3	Prof. Armond Daci Prof. Kreshnik Hoti
Semestri: VIII						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Biofarmaci me farmakokinetikë	2+1	2	5	Prof. Arlinda Daka

						Grapci
2	O	Kimi toksikologjike	2+1	2	5	Prof. Zana Sulejmani Ibraimi
3	O	Bromatologji	2+1	1	4	Prof. Zana Sulejmani Ibraimi
4	O	Farmacit klinike me farmakoterapi	2+1	2	5	Prof. Rozafa Koliqi Lila
5	O	Analiza dhe kontrolli i barnave	2+1	2	5	Prof. Adnan Bozalija
6	O	Administrimi farmaceutik	1+1	0	3	Prof. Kreshnik Hoti
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	2+0 (1+1)	0	3	
Totali			13+6 (12+7)	9	30	
1	Z	Sistemet e reja terapeutike	2+0	0	3	Prof. Rozafa Koliqi Lila
2	Z	Farmakogjenetika	2+0	0	3	Prof. Armond Daci
3	Z	Bioteknologji farmaceutike	1+1	0	3	Prof. Dashnor Nebija
4	Z	Pajisjet mjekësore	2+0	0	3	Prof. Adnan Bozalija

Viti i Studimit: V

Semestri: IX

Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit
1	O	Farmacit klinike me farmakoterapi	2+1	2	5	Prof. Rozafa Koliqi Lila
2	O	Teknologji farmaceutike III	3+0	3	6	Prof. Mimoza Basholli Salihu
3	O	Analiza dhe kontrolli i barnave	2+1	2	5	Prof. Adnan Bozalija
4	O	Organizimi dhe legjislacioni farmaceutik	2+0	0	3	Prof. Adnan Bozalija
5	O	Informatikë farmaceutike	2+0	1	3	Prof. Kreshnik Hoti
6	O	Kujdesi farmaceutik	2+1	2	5	Prof. Kreshnik Hoti
7	O	Lëndë zgjedhore (Studenti zgjedh një nga lëndët e mëposhtme zgjedhore)	2+0	0	3	
Totali			15+3	10	30	
1	Z	Monitorimi terapeutik i barnave	2+0	0	3	Prof. Armond Daci
2	Z	Farmakoterapia në pediatri	2+0	0	3	Prof. Rozafa Koliqi Lila, Prof. Arlinda Daka Grapci
3	Z	Nanotoksikologjia dhe barnat inteligjente	2+0	0	3	Prof. Zana Sulejmani Ibraimi
4	Z	Mjekësia ligjore	2+0	0	3	Prof. Naim Haliti
Semestri: X						
Nr.	O/Z	Lënda	L+S	U	ECTS	Emri i Mësimdhënësit

1	O	Praktika në barnatore	0+3	6	10	Prof. Arlinda Daka Grapci
2	O	Punimi i diplomës (punim shkencor)	95 orë total		20	Prof. Arlinda Daka Grapci
Totali			0+3	6	30	

1. MATEMATIKË

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë		
Titulli i lëndës:	Matematikë		
Niveli:	BA		
Statusi i lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti i parë Semestri i parë		
Numri i orëve në javë:	2+0+2		
Kreditë ECTS:	5 ECTS		
Koha / Vendi:	Amfiteatri Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof. Asoc. Dr. Xhevat Krasniqi		
Të dhënat kontaktuese:	xhevat.krasniqi@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs shërben përgjithësisht si rikujtim por edhe si hyrje në nocione bazike të matematikës, që përdoren në fizikë, kimi, dhe në shkencë në përgjithësi – numrat, gjeometria, probabiliteti dhe analiza elementare.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kursit është ta zhvillojë kuptimin dhe njohjen e studentëve me nocione elementare të numrave, gjeometrisë planare, teorisë diskrete të gjasës, analizës elementare (limitet, derivatet dhe integralet), si dhe ta zhvillojë aftësinë e tyre për zgjidhje të problemeve.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Studentët duhet të jenë në gjendje të kuptojnë dhe përdorin bashkësitë, pasqyrimet, gjeometritë planare, permutacionet, variacionet dhe kombinacionet, si dhe limitet, derivatet dhe integralet bazike.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Punë praktike	0	0	0
Konsultime me mësimdhënësin	1	10	10
Puna në terren	0	0	0
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie	1	15	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	20	20
Përgatitja për provimin final	1	10	10
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	3	2	6

Projektet, prezantimet, etj.	1	4	4
Total			125
Metodat e mësimdhënies:	Leksione të avancuara; diskutime, punë e pavarur individuale, punë në grupe, detyra të shtëpisë, seminare dhe prezantime.		
Metodat e vlerësimit:	Pjesëmarrja dhe diskutim 10% Testi 1 25 % (Koll.1) Testi 2 25 % (Koll.2) Provimi përfundimtar 40 %		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Smith and R. Minton: <i>Calculus – Single variables</i>, Mc Graw Hill, 2002. 2. Xh. Z. Krasniqi: Detyra të zgjedhura dhe të zgjidhura nga matematika 11, Prishtinë, 2014. 3. Xh. Z. Krasniqi: Detyra të zgjedhura dhe të zgjidhura nga matematika 12, Prishtinë, 2014. 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. H. C. Ansel, <i>Pharmaceutical Calculations</i>, 13th Edition, Wolters Kluwer, 2010. 		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratës		
<i>Java 1:</i>	Kalkulimet themelore në farmaci		
<i>Java 2:</i>	Funksionet		
<i>Java 3:</i>	Funksioni linear dhe kuadratik		
<i>Java 4:</i>	Funksioni eksponencial dhe logaritmik		
<i>Java 5:</i>	Vargu numerik dhe limiti i tij		
<i>Java 6:</i>	Vargu aritmetik dhe vargu gjeometrik		
<i>Java 7:</i>	Testi 1		
<i>Java 8:</i>	Limiti i funksionit		
<i>Java 9:</i>	Derivati i funksionit		
<i>Java 10:</i>	Rregullat dhe tabela e derivateve		
<i>Java 11:</i>	Zbatimi i derivatit në paraqitjen grafike të funksionit		
<i>Java 12:</i>	Integrali i pacaktuar		
<i>Java 13:</i>	Metodat e integrimit		
<i>Java 14:</i>	Integrali i caktuar me zbatime		
<i>Java 15:</i>	Testi 2		

- Studentët janë të lirë të bëjnë pyetje dhe të marrin pjesë në çdo aktivitet.
- Gjatë orëve mësimore dhe provimeve nuk lejohen telefonat celularë.
- Nuk lejohet ardhja me vonesë apo largimi nga ora pa arsye. –
- Nuk lejohet të përdoret asnjë lloj paisje e cila mund të keqpërdoret gjatë vlerësimit me notë!

2. Fizikë

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti mjekësisë - Farmaci		
Titulli i lëndës:	Fizikë		
Niveli:	BA		
Statusi i lëndës:	I obligueshëm		
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i I-rë		
Numri i orëve në javë:	3+0+2		
Kreditë ECTS:	6 ECTS		
Koha / Vendi:	Amfiteatri Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof. Asoc. Dr. Meleq Bahtijari		
Të dhënat kontaktuese:	meleq.bahtijari@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	<p>Kinematika. Forca dhe ligjet e Njutonit. Puna dhe energjia. Impulsi dhe momenti i sasisë së lëvizjes. Oscilatori i thjesht harmonik dhe elasticiteti. Lëngjet. Temperatura dhe nxehtësia. Termodinamika. Valët mekanike dhe zëri. Forcat elektrike dhe fushat elektrike. Forcat magnetike dhe fushat magnetike.</p> <p>Valët elektromagnetike. Reflektimi dhe thyerja e dritës. Grimcat dhe valët. Fizika atomike, Modeli i Borit i atomit të hidrogjenti. Spektrat. Efekti fotoelektrik. Fizika bërthamore dhe radioaktiviteti. Rrezatimit jonizues, energjia bërthamore dhe grimcat elementare.</p>		
Qëllimet e lëndës:	Objektivi kryesor i kësaj lënde është që studentëve t'u ofrojë njohjen e proceseve të fizikës themelore dhe zbatimin e sajë në shkencat e tjera të cilat mësohen në Fakultetin e Farmacisë.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të din konceptet dhe ligjet themelore të fizikës • Të krahason dhe të nxjerr përfundime në lidhje me fenomene të ndryshme të fizikës. • Të njihet dhe ti përvetson konceptet themelore të fizikës • Të kuptoj ligjshmëritë e fenomeneve të caktuara fizike • Të zbatojë me përpikmëri ligjet e fizikës • Të lidhë teorin dhe experimentin dhe të zbatojë në praktikë. • Të zbatoj njohurit e fituara në fenomene të ndryshme biologjike. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	3	15	45
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike	2	15	30
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	15	7.5

Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie	1	15	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	15	35
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2.5
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			150
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime laboratorike, ekspedita konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> · Pjesëmarrja dhe angazhimi gjatë ligjeratave në klasë: 10% · Punimi i ushtrimeve laboratorike: 10% · Kollofiumet 1 dhe 2: 10% + 10 = 20% · Provimi përfundimtar: 60% 		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meleq Bahtijari– Fizika për farmaci, Prishtinë 2020 2. S. Skenderi, R. Maliqi, Fizika për studentët e fakulteteve teknike, Prishtinë 2008 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Engjëll Hysenbegasi, Theodhor Karaja, Fizika biomjekësore, Tiranë 2016 2. Qerim Kamberi – Fizika e përgjithëshme, Prishtinë 1998 3. Physics. F. J. Kelker, W. E. Gettys, M. J. Skove, 2nd ed. McGraw-Hill, Inc. New York 1993 		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratisë		
Java 1:	Fizika, ndarja e fizikës. Struktura e materies. Sistemit Ndërkombëtar SI.		
Java 2:	Kinematika: Lëvizja dhe sistemet e referencës. Pika materiale Pozicioni, shpejtësia, nxitimi, rënia e lirë.		
Java 3:	Lëvizje rrethore. Lëvizja një dhe dy dimensionale. Mbledhja e shpejtësisë në mekanikën klasike dhe relativiste.		
Java 4:	Dinamika-Ligjet e Njutonit në mekanikë. Forcat: fërkimi, forca elastike, qendrore. Puna dhe energjia. Dinamika e rrotullimit. Ligjet e ruajtjes.		
Java 5:	Elementet e statikes. Momenti i forcës dhe bilanci i forcave të trupit. Lozi. Karakteristikat e trupave. Forcat ndermolekulare dhe ligji i Huck-ut		
Java 6:	Forca gravitacionale. Ligjet e Kelplerit. Puna, fushëveprimi dhe potenciali në fushën gravitacionale. Shpejtësitë kozmike.		
Java 7:	Lëkundjet: harmonike, e shuara, e detyrueshme, Rezonanca Valët mekanike: Llojet e valëve, Interferenca, Difraksioni. Akustika, Intensiteti i zërit dhe energjia, Ultrazëri. Përdorimi i ultrazërit.		
Java 8:	Termika. Sasia e nxehtësisë, nxehtësia specifike. Matja e nxehtësisë specifike. Temperatura dhe termometrat. Ligjet e ruajtjes në termodinamikë. Entropi, Entalpia, funksionet termodinamike, bartja e nxehtësisë.		

Java 9:	Fluidet. Ligji i Paskalit. Parimi i Arkimedit. Tensioni sipërfaqësor. Lëvizja e lëngjëve. Ekuacioni i Bernulit. Viskoziteti dhe ligji i Puazelit. Rrjedhja e lëngjeve. Matja e shtypjes së gjakut. Viskoziteti i gjakut.
Java 10:	Elektrostatika, ligji i Kulonit. Fusha elektrike. Fluksi elektrik. potencial elektrik, Kondensatorët
Java 11:	Konsumi i energjisë. Ligji i Ohmit. Rezistenca elektrike. Rregullat e Kirchoff -it. Rrymat në lëngje. Ligjet dhe teoremat. Fushat elektromagnetike të rrymave elektrike.
Java 12:	Rryma elektrike alternative, Induktiviteti, Forca induktive elektromotorë, Qarku RLC
Java 13:	Rrezatim termik. Ligji i Kirchoff-it, ligji i Stefan-Boltzmann-it Win-it rrezet IK , UV. Rrezet- X. Efekti fotoelektrik. Efekti Compton-it
Java 14:	Optika gjeometrike: Ligji i thyerjes dhe reflektimit. Indeksi i thyerjes. Fibrat optike. Pasqyrat. Thjerrëza. Llupa. Mikroskopi.
Java 15:	Atomet dhe postulatet e Borit. Bërthama atomike. Energjia e lidhjes dhe defekti i masës. Radioaktiviteti natyral. Rrezet α , β , γ , Përdorimi i rrezatimeve.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Shënim | Nëse studenti nuk realizon 70% të ligjeratave dhe nese mungon 3 herë në ushtrime laboratorike atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

3. Kimia e Përgjithshme dhe Inorganike me Stekiometri

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Kimia e Përgjithshme dhe Inorganike me Stekiometri
Niveli:	Bachelor
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	4+3+2
Kreditë ECTS:	10 ECTS
Koha / Vendi:	---- Fakulteti i Mjekësisë
Mësimdhënësi:	Prof.ass. Albert Maxhuni

Të dhënat kontaktuese:	e-mail: albert.maxhuni@uni-pr.edu tel: +383 44 315 415
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Kimia e Inorganike me stekiometri, ofron bazat e kimisë dhe do t'u mundësojë studentëve që të përfitojnë njohuri të përgjithshme nga kimia si: Ndërtimi i materies, gjendjet agregate, stekiometria, nocioni mbi elementet, struktura e atomit, izotopet, konfiguracioni elektronik, sistemi periodik, ligjet e gazeve ideale, bazat e kinetikës, bazat e teorisë së orbitaleve molekulare dhe atyre hibride, elektrokimia, etj. Lidhjet kimike, kimia e grupeve të elementeve kryesore, vetitë e komponimeve të rëndësishme kimike, llogaritjet kimike, produkti i tretshmërisë, teoria e acideve dhe bazave, pH, pufuret, reaksionet redokse etj.
Qëllimet e lëndës:	☐ përshkrimin e fenomeneve të jetës së përditshme; ☐ zgjedhjen e problemeve të thjeshta kimike; ☐ kuptimin e koncepteve bazike të kimisë dhe të përdorimit të nomenklaturës kimike; ☐ kuptimin e sistemit periodik dhe sistematikës kimike në të; ☐ përdorimin e metodave adekuate për ndarjen e substancave të pastra nga përzierjet.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • të kuptoj aplikimin e ligjeve bazë të kimisë; • të shpjegoj proceset e ndryshme kimike, strukturën atomike dhe molekulare; • të dijë t'i dalloj lidhjet kimike, të kuptoj sistematiken e elementeve; • të bëj dallimin e komponimeve inorganike; • t'i kuptoj llojet e reaksioneve kimike;

1970 MCMLXX

	<ul style="list-style-type: none"> t'i njoh parimet bazë të elektrokimisë dhe me sukses të përdorin njohuritë e fituara për kurset tjera 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	4	15	60
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	2	5	10
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	3	15	45
Detyrë shtëpie	2	10	20
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	15	30
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	3	5	15
Projektet, prezantimet, etj.	2	5	10
Total			250
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, punë praktike, diskutime, seminare, detyra.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi në teori dhe në praktikë: Vlerësimi i parë: 15 % Vlerësimi i dytë: 15 % Punimi seminarik: 5 % Ushtrimet: 20 % Provimi final: 45 % Totali: 100%		
Literatura primare:	1. Filipovic; S. Lipanovic; Kimia e përgjithshme dhe Inorganike (përkthim nga Xh. Ahmeti), pjesa e parë dhe e dytë. Prishtinë, 1996. 2. I.Hill, R.Petrucci, T. McCreary and S.Perry Kimia e përgjithshme (përkthyer nga L.Mirtezani), 2011 3. M.Sikirica; Stekiometria; Prishtinë: 1997		
Literatura shtesë:	1. M. Silberberg; Chemistry; 4 th edition, New York, USA, 2006 2. R.Chang: Chemistry, 10 th edition, New York, USA, 2010. 3. A.Lajçi dhe V.Kalaj, Kimia, Prishtinë, 1998		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratës		
Java 1:	Hyrje në Kimi, materia dhe matjet. Sistemi ndërkombëtar i njësive SI. Ligjet themelore të kimisë.		
Java 2:	Llogaritja e sasive - Stekiometria. Gazrat dhe vetitë e tyre, ekuacioni i përgjithshëm i gazit, ekuacioni i gazit real.		

Java 3:	Struktura e atomit- Grimcat elementare, rrezet rentgen dhe radioaktiviteti. Izotopet dhe struktura e bërthamës së atomit. Simbolet dhe formulat kimike.
Java 4:	Struktura elektronike e atomit dhe sistemi periodik i elementeve
Java 5:	Lidhjet kimike dhe struktura e molekulës - Lidhjet jonike, kovalente, teoria e lidhjeve valente dhe teoria e orbitalve molekulare.
Java 6:	Struktura gjeometrike e molekulës dhe polarizimi i lidhjeve kimike. Rezonanca. Forcat ndërmolekulare dhe lidhja metalike.
Java 7:	Tretësirat dhe vetitë fizike të tretësirave - Ligji i Raulit, difuzioni dhe osmoza, krioskopia dhe ebulioskopia. Vlerësimi i parë
Java 8:	Tretësirat e elektrolitëve. Elektrolitët e fortë dhe elektrolitët e dobët. Hidratimi dhe Solvatimi. Sistemet disperse koloidale. Tretësirat koloidale. Kolidët hidrofobë dhe hidrofilë. Formimi i koloidëve.
Java 9:	Bazat e kinetikës kimike: Shpejtësia dhe mekanizmat e reaksioneve kimike
Java 10:	Ekulibri kimik (Baraspesha kimike). Ekuilibrat në sistemet homogjene dhe heterogjene. Acidet, bazat dhe ekuilibrat acid- bazë. Tretësirat pufurike.
Java 11:	Ekulibrat në tretësirat ujore - neutralizimi i acideve me baza, hidroliza e kriprave dhe produkti i tretshmërisë.
Java 12:	Elektrokimi: tretësirat elektrolitike, përçueshmëri, qelula elektrokimike, reaksionet redokse.
Java 13:	Elementet e bllokut-s: Hidrogjeni, metalet alkaline dhe alkalino-tokësore.
Java 14:	Elementet e bllokut-p.
Java 15:	Elementet e bllokut-d. Vlerësimi i dytë
Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes	
Vijimi i rregullt i studentëve në ligjëratat është i dëshirueshëm kurse në ushtrime është i obligueshëm. Ardhja me kohë në ligjëratat dhe ushtrime është e obligueshme. Gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve , shkyqja e telefonave është e domosdoshme.	

4. STATISTIKË MJEKËSORE ME INFORMATIKË

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Drejtimi: Farmaci/ Katedra e Mjekësisë sociale, Mjekësisë së punës dhe Mjekësisë Familjare
Titulli i lëndës:	STATISTIKË MJEKËSORE
Niveli:	Bachelor
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i I-rë , Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	2+0+1
Kreditë ECTS:	Vlera në kredi ECTS: 3
Koha / Vendi:	Amfiteatri i Dekanatit
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.dr. Sanije Hoxha-Gashi sanije.gashi@uni-pr.edu

Të dhënat kontaktuese:	IKSHPK, tel 044 246 307 Kosnulltimet me Profesor mbahen të Enjten në IKSHPK prej ores 9:30-10:00
Përshkrimi i lëndës:	Njohtimi me metodologjinë statistikore, definicionet në informatikën mjekësore, organizimi i të dhënave në kompjuter, përgatitja e të dhënave për përpunim elektronik, përpunimi dhe prezentimi i të dhënave. Probabiliteti dhe shpërndarja normale e dukurisë. Studentet do të mësojnë të bëjnë llogaritjen e parametrave statistikor si madhësitë mesatare, masat e variabilitetit, korelacionin linear, korelacionin e Spearmanit, studimin e serive kohore me metodën e trendit, njehësimin e ekuacionit dhe vijës së regresionit, koeficientit të tendencës. Gjithashtu do të mesohet për testimin e hipotezës me testet statistikore si T-testi dhe X^2 -testi.
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i kësaj lënde është që përmes mësimit të statistikës, shkencës që hulumton dukuritë masive, variable, studentët të aftësohen në: shfrytëzimin e statistikës deskriptive, testimin e hipotezës, analizen e të dhënave statistikore dhe shkruarjen e konkluzave.</p> <p>Përmes mësimit të informatikës mjekësore, shkencës që hulumton bartjen automatike të informatës mjekësore, studentët të aftësohen ta përdorin terminologjinë e informatikës mjekësore, njohjen e sistemeve operative dhe shfrytëzimin e programeve aplikative.</p> <p>Po ashtu të njohin terminologjinë e kujdesit shëndetësor dhe sistemet e klasifikimit, të njohin mënyrën e komunikimit me kompjuter, të dijnë ta shfrytëzojnë internetin për literaturë mjekësore, të kuptojnë rolin e sistemit të informimit shëndetësor në vendimmarrje dhe menaxhim.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Aftësohen që të aplikojnë metodat e analizimit dhe prezentimit statistikor duke u bazuar në metodologjinë shkencore; • Të njohin, përshkruajnë dhe interpretojnë në mënyrë kritike materialin e prezentuar statistikor në të gjitha modulet e këtij kursi; • Të kuptojnë mundësitë dhe kufizimet e testeve si dhe kushtet që duhet plotësuar që testet të jenë valide; • Të njohin sistemet operative dhe programet e ndryshme aplikative, mënyrën e komunikimit me kompjuter, të dijnë ta shfrytëzojnë internetin për literaturë mjekësore; • Të punojnë në grup dhe të gjejnë burime të informatave shpesh për arritje të qëllimeve dhe të objektivave të caktuara dhe të jenë konfident kur punojnë dhe i shfrytëzojnë të dhënat statistikore;

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike	1	15	15
Konsultime me mësimdhënësin	1	1/3	3
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	1	5	5
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	1/1	2
Projektet, prezantimet, etj.	1	1/5	5
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtime përmes punës në grupe, seminare		
Metodat e vlerësimit:	<p>Në vlerësim duhet të caktohet përqindja e pjesëmarrjes së secilit vlerësim parcial ose intermedier në vlerësimin definitiv. Një nga mënyrat e vlerësimit do të ishte si në vazhdim:</p> <p>Vlerësimi i parë: 15% Vlerësimi i dytë: 15% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera: 5% Vijimi i rregullt: 5% Provimi final: 60% Total 100%</p>		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konceptet e ligjerimeve 2. Jekel, Katz, Elmore.: "Epidemiology, Biostatistics and Preventive Medicine" 2007 Saunders perkthyer ne shqip nga Guttenberg, Tiranë, 2013. 3. Gupta, J. "Understanding statistics: a guide for medical students." University of Leeds, 2013. 4. Nuhiu, R., Bazat e statistikës, Prishtinë, 1997 5. Beqiri E. Baza e informatikës, Prishtinë, 1999 6. Roshi, E, Hyska J, Bara P, Burazeri G, Kuneshka L, : "Statistika ", Tiranë, 2004 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Michael Harris and Gordon Taylor. , MEDICAL STATISTICS MADE EASY, United Kingdom 2003 2. David Machin, Michael J Campbell, Stephen J Walters., MEDICAL STATISTICS, Fourth Edition, A Textbook for the Health Sciences, John Wiley & Sons Ltd 2007 3. Paca, A., Permbledhje detyrash nga statistika, 2002 		

	<p>4.Pec, B., Matematika za nematematicare, Zagreb,1985</p> <p>5.Puvačić Z, :”Statistika u Medicini “, Sarajevo, 1997</p> <p>6."An Introduction to Medical Statistics" by M. Bland. Oxford Medical Publications 2004</p> <p>Linqet elektronike: http://www.statcan.ca/english/edu/power/ch8/variable.htm http://www.mieur.nl/mihandbook/r_3_3/handbook/home.ht http:// www.coiera.com, Guide to Health Informatics</p>
--	--

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Njohtimi me lëndën, roli dhe rëndësia e statistikës mjekësore dhe informatikës.
Java 2:	Metodologjia statistikore, objekti i studimit të statistikës, lloji i të dhënave statistikore Etapat e hulumtimit statistikor, grumbullimi dhe grupimi me kontrollim
Java 3:	Definicionet në informatikën mjekësore. Njohja me terminologjinë e cila përdoret në informatikën mjekësore. Informatat dhe llojet e tyre. Informimi dhe perpunimi i te dhenave.
Java 4:	Prezentimi i të dhënave statistikore – Tabelat statistikore Prezentimi grafik i të dhënave statistikore
Java 5:	Paisjet hyrëse dhe dalëse të kompjuterit, bllok-skema e kompjuterit
Java 6:	Organizimi i të dhënave në kompjuter Pregatitja e të dhënave për përpunim elektronik. Kodifikimi i të dhënave atributive. Shembuj të ndryshëm nga praktika mjekësore
Java 7:	Parametrat statistikor Numrat relativ Madhësitë mesatare
Java 8:	Sistemi informativ, principet dhe objekti i sistemit informativ. Burimet e të dhënave. Matja e informacionit, algjebra logjike, operacionet e algjebërës logjike. Mënyra e paraqitjes së karaktereve.
Java 9:	Probabiliteti dhe shpërndarja normale e dukurisë Masat e variabilitetit
Java 10:	Sistemi operativ i kompjuterit. Sistemi operativ windows Aplikimi i kompjuterëve në mjekësi, llojet e bazës së të dhënave. Baza e të dhënave në access.
Java 11:	Korelacioni (linear dhe i rangut) Studimi i serive kohore me metodën e trendit, njehësimi i ekuacionit dhe vijës së regresionit, koeficientit te tendences
Java 12:	Mostra dhe gabimi standard
Java 13:	Softueri aplikativ. Programet aplikative MS Word dhe MS Exel. Rrjetat kompjuterike dhe interneti Gjuhët programuese
Java 14:	Testimi i hipotezës, nivelet e besueshmërisë, testet parametrike dhe joparametrike, t-testi Testet joparametrike Chi ² -testi
Java 15:	Rekapitulimi i lëndës dhe ligjerata përmbledhëse

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ligjeratat duhet të vijohen së paku 75%. Nëse studenti mungon më tepër se dy ushtrime, seminare ose nuk është aktiv gjatë mësimit, duhet të hyj në kolokvium. Mbrojtja e seminarit është kusht për hyrje në provim. Studenti nuk pranohet në provim pa qenë në listen e paraqitjes së provimit SEMS dhe pa karte identifikuese

5. ANGLISHTE E MJEKËSISË

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Farmaci
Titulli i lëndës:	Anglishte e Mjekësisë
Niveli:	Studime themelore të integruara
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i Parë, Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	2+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Phd(c) Veton Fetahaj
Të dhënat kontaktuese:	veton.fetahaj@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Anglishte e Mjekësisë, e cila zhvillohet përmes ligjëratisë, ushtrimeve, prezentimeve e aktiviteteve të tjera, synon të përgatisë studentët për përdorim të anglishtes profesionale në të folur të rrjedhshëm dhe në të shkruar pa gabime.
Qëllimet e lëndës:	Studentët do të jenë në gjendje të lexojnë, marrin njohuri mesatare gramatikore, përkthejnë dhe kuptojnë tekstet dhe termet mjekësore. Për më tepër, do të jenë në gjendje të komunikojnë në një nivel mbi-mesatar në gjuhën angleze.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të: <ol style="list-style-type: none">1.Lexoje dhe shkruaj pa gabime në gjuhën angleze2.Të fitojë njohuri mbi-mesatare gramatikore3.Të marrë njohuri të mira për termet mjekësore, sëmundjet, simptomat dhe disa bimë mjekësore4.Të komunikojë rrjedhshëm dhe të marrë pjesë lirshëm në diskutime e prezentime në gjuhën angleze

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjërata	2	1/15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	1/2	2
Ushtrime në teren	-	-	-
Kolokviume,seminare	1	1/10	10
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)			30
Përgaditja përfundimtare për provim	1	2	2
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	-	-	-
Projektet,prezentimet ,etj	1	1	1
Totali			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat zhvillohen duke përdorur materiale të ndryshme mjekesore, punë në grup prej 3-4 studentëve në një projekt (prezentim), detyrë shtëpie individuale.		
Metodat e vlerësimit:	<p>Studentët duhet të jenë të rregullt në ligjerata dhe poashtu të jenë shumë aktivë gjatë ligjëratave ose ushtrimeve në mënyrë që të marrin vlerësim më të lartë.</p> <p>Vijimi i rregullt: 10% Prezentimi: 10+10= 20% Kolokviumi: 30% Testi final: 40%</p> <p>Total 100%</p>		
Literatura primare:	1. Gjuhe Angleze per Mjekesi, Stomatologji, Farmaci, dhe Defektologji		
Literatura shtesë:	2. Grammar Spectrum III 3. Prefixes and suffixes (copied materials) 4. Online sources (Encyclopædia Britannica medical dictionaries etc.)		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjërataës		

Java 1:	(Njësia/Njësitë mësimore): :“The Study of Man and Social Psychology”
Java 2:	: “Anatomy and Skeleton”
Java 3:	: “The Science of Genetics and Physiological Genetics”
Java 4:	: “Medical Plants (The History of Medical Plants, Drug Plants, Classification of Drugs, Drugs obtained from roots and other underground parts, Drugs obtained from leaves, Drugs obtained from flowers and fruits)”
Java 5:	: “Evolution of Heredity and Chromosomes as Gene Carriers”
Java 6:	: “Psychiatry”
Java 7:	: “Nutrition (The energy value of foodstuffs, Basal metabolism, Dietary Protein, Carbohydrates and Fats)”
Java 8:	: “The Sulphonamides and The Antibiotics (Fleming and Penicilin)”
Java 9:	: “The Nervous System and Mental Disorders and the Psychotherapies”
Java 10:	: “Endocrine and Reproductive Physiology and Hemodynamics in the systemic circulation
Java 11:	: “Oral Manifestation of Occupational Disease (Masticatory Forces Exerted Upon Human Teeth, Partial dentures and Retention)”
Java 12:	: “The Handicapped Child (The Auditorily Handicapped child, The Speech Defective, Mentally Handicapped Children, The Orthopedically Handicapped)”
Java 13:	: “Disabled Persons and Hospital Rehabilitation Departments”
Java 14:	: “The teeth and The bones of the face”
Java 15:	: “History Taking and Physical Examination (The History, Review of Systems by Symptomes, General Helth, Past history and Family”

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Ligjëratat duhet të vijohen së paku 70%, në të kundërtën studenti do të penalizohet me (-10%) të notës përfundimtare.
- Studentët duhet ardhur më kohë në ligjëratë ose ushtrime dhe të dalin me kohë
- Studentët inkurajohen të jenë sa më aktivë në ligjëratë ose ushtrime duke marrë pjesë në diskutime e detyra të tjera të caktuara, gjithmonë duke respektuar mendimet e të tjerëve.

- Përgatitja e një prezentimi grupor është kusht për të marrë deri në 10% të notës përfundimtare, varësisht nga niveli i prezentimit.
- Përdorimi i telefonit në kohën e ligjëratës është rreptësisht i ndaluar.
- Studentët duhet të krijojnë ambient të përshtatshëm në ligjëratë duke mbajtur qetësinë, në të kundërtën do të suspendohen nga ligjëratat dhe do të përballen me masat e tjera disiplinore.
- Plagjiatura e çfarëdo llojshme në prezantime apo detyra të tjera, kopjimi në kolokvium ose në provim, janë rreptësisht të ndaluara dhe studentët të cilët kapen në ndonjerën nga këto pandersheri akademike, do të ndeshkohen me masat e parapara.

6. EPIDEMIOLOGJI, HIGJIENË DHE MJEKËSI SOCIALE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Katedra e Mjekësisë Sociale-Farmacit
Titulli i lëndës:	Epidemiologji +Higjienë +Mjekësi sociale
Niveli:	Studimet bazike te integruara
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i I, Semestri I
Numri i orëve në javë:	3+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Amfiteater/ dekanati i vjeter
Mësimdhënësi:	Prof Asoc. Arijana Kalaveshi, Prof Dr Tahire Maloku-Gjergji, Prof.Ass.Dr.Valbona Zhjeqi
Të dhënat kontaktuese:	e-mail: arijana.kalaveshi@uni-pr.edu tahire.gjergji@uni-pr.edu valbona.zhjeqi@uni-pr.edu tel. +383/44 264704; Konsultimet me profesorin do të mbahen në Dekanat, të enjten prej orës 8.00-9.00.
Përshkrimi i lëndës	<u>Moduli i epidemiologjisë</u> i mundëson studentit të përafërohet me masat parandaluese të përgjithshme dhe specifike. Rëndësinë e masave parandaluese në përhapjen e sëmundjeve të ndryshme në masë. Poashtu, studenti do të familjarizohet me format e ndryshme të imunitetit (pasiv dhe aktiv). Masat kontrolluese dhe zbatimi në kontekst të Ligjeve Kombëtare dhe

	<p>veçanarisht ato Ndërkombëtare. Obligimet e punëtorëve shëndetësor që dalin nga këto ligje.</p> <p>Ky modul prezanton konceptet bazë nga <u>lëmia e Higjienës</u> siç janë identifikimi i faktorëve mjedisorë, standardet, normat, njohuritë themelore për ndikimet pozitive dhe negative të tyre në shëndet, higjienën e ushqimit, çrregullimet e ushqyeshmërisë, higjienën shkollore dhe higjienën në kushtet e jashtëzakonshme/epidemitë, lufta, katastrofat natyrore.</p> <p><u>Moduli i Mjekësisë Sociale</u>, prezanton konceptet bazë të shëndetit dhe kujdesit shëndetësor, sistemit shëndetësor, zhvillimin e kujdesit shëndetësor në vendin tonë dhe në botë, metodologjinë e matjes së shëndetit dhe faktorët më të rëndësishëm që ndikojnë në shëndetin, karakteristikat themelore të shëndetit të njerëzve, pabarazitë shëndetësore, sëmundjet, kushtet dhe grupet me rëndësi socialo-mjekësore. Njohuritë themelore në menaxhimin e shëndetit, kujdesin shëndetësor dhe sistemin e sigurimeve shoqërore, sistemin e informimit shëndetësor, vendin dhe rolin e mjekësisë sociale në mbrojtjen e shëndetit të njerëzve, promovimin e edukimit shëndetësor, bashkëpunimin ndërkombëtar shëndetësor dhe organizimin e kujdesit shëndetësor dhe shërbimin shëndetësor në raste emergjente</p>
<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<p>Studentët do të njoftohen: me mënyrat e detektimit të ngjarjeve të pazakonta, zbatimin e masave parandaluese (përgjithshme dhe specifike), ato kontrollues si dhe ligjet ndërkombëtare dhe zbatimi i tyre në rrethanat tona.</p> <p>Studentët të fitojnë njohuri bazike se si ndikojnë faktorët mjedisor në shëndet, efektet pozitive dhe negative, sëmundjet e shkaktuara nga mjedisi, zbulimin e hershëm të tyre, zbatimin e njohurive nga mësimet në kushte të praktikës profesionale të gjetura në situatat specifike.</p> <p>Mësimi i detyrave themelore mjekësisë sociale, nëpërmjet teorisë dhe praktikës, u mundëson studentëve të stomatologjisë të informohen me aspektet sociale të shëndetit të individit dhe të komunitetit, të cilët jetojnë në rrethana të caktuara të prekura nga faktorë socio-</p>

	ekonomikë, biologjikë, fizikë dhe organizimi i kujdesit shëndetësor.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas kompletimit të syllabusit, studentët duhet të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fillojnë të mendojnë lidhur me rolin e epidemiologjisë në programet intervenuese në shëndetësinë publike • interpretimin e të dhënave në kuptim të zbatimit të ligjeve kombëtare dhe ndërkombëtare • zbatimin e parimeve themelore në raport me masat parandaluese dhe kontrollues • marrja e vendimit se cila masë duhet të zbatohet dhe cila është koha adekuate bazuar në situatën epidemiologjike • shfrytëzimi i burimeve të ndryshme të të dhënave. • të identifikoj problemet kryesore mjedisore dhe të përshkruan ndikimin reciprok njeri-mjedis, • të komenton rezultatet e gjetura të ndotësve nga ndotja fiziko-kimiko-biologjike e ujit, ajrit, ushqimit, tokës, dhe të dijë për sëmundjet që shkaktohen nga këta ndotës • të dijë për rolin dhe rëndësinë e ushqimit-makroelementet, mikroelementet, çrregullimet nutritive • të identifikoj problemet bazike të mjedisit shkollor me ndikim në morbiditetin e fëmijëve të moshës shkollore • të kalkulojë dhe interpretojë indikatorët shëndetësorë • të vlerësojë dhe të krahasojë gjendjen shëndetësore të popullsisë dhe faktorët që ndikojnë, nëpërmjet treguesve shëndetësorë; • identifikimi i problemeve prioritare dhe propozimi i masave për përmirësimin e gjendjes shëndetësore • të dijë rre zbatojë qasjen parandaluese ndaj faktorëve socialo-mjekësorë shkaktarë të sëmundjeve kronike masovike dhe problemeve shëndetësore • të dallojë masat e përgjithshme dhe masat specifike për ruajtjen dhe promovimin e shëndetit • të përcaktojë llojet dhe hapat e planifikimit • të emërojë llojet e sigurimit shëndetësor.
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)	
Ditë/Javë	Ditë/Javë Ditë/Javë Ditë/Javë

Ligjërata	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultimet me mësime të mësuara			
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie	1	15	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			
Projektet, prezantimet, etj.			
Totali			75
Metodat e mësimit:	Ligjerata, ushtime përmes punës në grupe, seminare, të mësuarit vetë-drejtuar, punëtori		
Metodat e vlerësimit:	<p>Provimi i Epidemiologjisë, Higjienës dhe Mjekësisë Sociale përbëhet nga një pjesë: provimi teorik.</p> <p>Pjesa teorike e provimit bazohet në testin që përfshin pyetje nga pjesët e përgjithshme dhe pjesët speciale të tri lëndëve. Testi mund të përmbajë deri në 30 pyetje, me një përgjigje të mundshme, me përgjigje të shumëfishta, përgjigje të kryqëzuara, me përgjigje plotësuese. Provimi provues zgjat 1 orë. Testet vlerësohen me pikë. Nxënësi e kalon provimin nëse arrin 51% të saktë të pyetjeve të testimit.</p>		
Literatura primare:	<ul style="list-style-type: none"> • Prof.dr Isuf Dedushaj: Epidemiologjia, Parimet dhe Praktika, Prishtinë, 2010 • Prof.dr Isuf Dedushaj: Immuno prophylaxis Prishtinë, 2002 • Ashengrau Ann. Essentials of Epidemiology in Public Health, Boston University 2007 • 2.Gordis Leon. Epidemiology, Johns Hopkins School of Medicine, Baltimore Maryland, 2000 • WHO, ECDC, CDC web site. • Ekologjia Humane dhe Shëndeti publik: A.Pollozhani, V.Kendrovski, S.Krasniqi 2009 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologjia Humane me Higjenë, praktikum për studentët e shkencave mjekësore A.Pollozhani, V.Kendrovski, M.Kocubovski, S.Krasniqi 2012 • Shëndet Publik & Mjekësi Parandaluese. Wallace R, Kohatsu N 2014 • Promoting health –Linda Ewles Ina Simnett 2003 • Edukimi Shëndetësor – Ilir Begolli 2001 • Socijalna Medicina – Želimir Jakšić, Luka Kovačić i suradnici 2000 • Konceptet e ligjeratave
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. The New Public Health, Tulchinsky & Varavikova 2. Physical status: The use and interpretation of anthropometry report of WHO health indicators 1995 3. http://www.who.int/en/ 4. Cdc.gov/environmental health/
Hartiimi i planit mësimor:	
Java	Titulli i ligjëratisë
Java 1:	<p>Prezantimi i Syllabusit</p> <p>Përkufizimi dhe përmbajtja e epidemiologjisë, definicionet, metodat</p>
Java 2:	<p>Ligjet kombëtare dhe ndërkombëtare dhe obligimet e stomatologëve</p> <p>Situatat e pazakonta dhe identifikimi i tyre</p>
Java 3:	Masat parandaluese dhe kontrolluese, të përgjithshme dhe specifike, Vaksinoprofilaksa, Studim rasti dhe vaksinimi me vaksina tradicionale
Java 4:	<p>Seroprofilaksa dhe kimioprofilaksa, Serumet heterologe dhe homologe</p> <p>PSO për mbrojtje kundër tërbimit dhe tetanosit</p>
Java 5:	Masat parandaluese për udhëtarët ndërkombëtar,

	Studimi rasti; udhëtarët ndërkombëtar dhe kur aplikohen masat parandaluese
Java 6:	Ndikimi reciprok njeri-mjedis.Indikatoret e mjedisit. Ndotja-biologjike,kimike,fizike;ndotesit, normat e lejuara
Java 7:	Ajri, roli dhe rëndësia, ndotja, ndotesit e ajrit, emisioni, imisioni Efektet shëndetësore të aerondotjes Ngrohja globale, ndryshimet klimatike, njollat e ozonit, masat mbrojtëse
Java 8:	UJI-rolit, nevojat, llojet e kontaminimit,standartet Mënyrat e furnizimit me ujë për pije dhe përpunimi i ujit Sëmundjet hidrike, kategorizimi sipas OBSH
Java 9:	Ushqimi-rolit dhe rëndësia, Materieve ushqyese- makroelementet dhe mikroelementet Ushqimi-faktor morbogen, çrregullimet e ushqyeshmerise, pasojat nga ushqimi deficitar dhe ai suficitar
Java 10:	Toka, sanitacioni, ndotja, ndotesi, masat mbrojtëse Semundjet-pasojë e sanitacionit te ulte,mbeturinat,semundjet vektorale Hazardet kimike-metalet e rënda, ndikimi në shëndet
Java 11:	Prezantimi i Syllabusit Përkufizimi dhe përmbajtja e mjekësisë sociale Shëndeti, kujdesi shëndetësor dhe zhvillimi i kujdesit shëndetësor në vendin tonë dhe në botë Faktorët më të rëndësishëm që ndikojnë në shëndetin e popullatës: rrethi i jashtëm, faktorët socio-ekonomik, rëndësia ekonomike e shëndetit, vendbanimet. Treguesit e shendetit Treguesit demografikë
Java 12:	Treguesit e sëmundshmërisë Treguesit e mjedisit të jashtëm

	Karakteristikat e gjendjes shëndetësore në vendet e zhvilluara dhe të pazhvilluara.
Java 13:	Metoda Socialo- Mjekësore Organizimi i kujdesit shëndetësor sistemi dhe nënsistemet e tij, parimet themelore Nivelet e ofrimit të kujdesit shëndetësor Menaxhimi në shëndetësi
Java 14:	Përcaktimi i prioriteteve Planifikimi në shëndetësi. Llojet dhe fazat e planifikimit Shëndeti dhe sistemi i sigurimeve shëndetësorë
Java 15:	Koncepti dhe rëndësia e promovimit të shëndetit dhe edukimit. Metodat dhe mjetet e edukimit shëndetësor

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Politika akademike dhe rregullat e mirë sjelljes: mësimdhënësi cakton kriteret për vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime dhe rregullat e mirë sjelljes si: Mbajtja e qetësisë në mësim, ç'kycja e telefonave celular, hyrja në sallë me kohë etj. Ligjeratat duhet të vijohen së paku 75%. Nëse studenti mungon më tepër se dy ushtrime, seminare ose nuk është aktiv gjatë mësimit, duhet të hyj në kolokvium.

7. KIMI ANALITIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë - Farmaci
Titulli i lëndës:	Kimi Analitike
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	E Hënë 08:00-09:30
Mësimdhënësi:	Prof. Ass. Dr. Liridon Berisha
Të dhënat kontaktuese:	Liridon.berisha@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Aplikimi i njohurive nga ekuilibrat kimik dhe reaksioneve kimike në analizën kimike të lëndës. Në kuadër të lëndës shtjellohen hapat në procedurën e analizës kimike, gabimi eksperimental dhe përpunimi statistikorë i rezultateve të

	<p>analizës. Të kuptuarit e hapave në procedurën e analizës kimike e përforcon trajtimi i ekuilibrave për lloje të ndryshme të reaksioneve kimike si ato acido bazike, kompleksimit, precipitimit dhe oksido reduktimit të cilat përdoren në kuadër të metodave vëllimetrike dhe gravimetrike të analizës kimike.</p>		
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi kryesor është zhvillimi i aftësive të studentit për realizimin e një analize kimike me metodat përkatëse duke përfshirë analizën cilësore dhe ato sasiore të analitëve inorganik dhe organik. Zhvillimi i shkathtësisë së zgjidhjes së problemeve në kuadër të analizës kimike dhe përvetësimi i teknikave laboratorike të cilat zbatohen në analizën cilësore dhe sasiore. Studentët me punën e tyre që zhvillojnë në këtë kurs do të jenë në gjendje të identifikojnë mundësitë e gabimeve gjatë një analize kimike gjithashtu, krijimin e shprehive dhe shkathtësive për punë të pavarur eksperimentale, përdorimin e drejtë të mjeteve laboratorike përkatëse në kushte dhe situata të ndryshme eksperimentale.</p>		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Kupton dhe aplikon konceptet bazë të Kimisë Analitike në hapat e procedurës së analizës kimike - Analizon dhe llogarit rezultatet e analizës kimike eksperimentale - Aplikon përpunimin statistikor të rezultateve dhe krahason metodat analitike - Kupton procesin e përgatitjes dhe zgjedhjes e metodes analitike - Zbaton ekuilibrat kimik në analizën kimike - Aplikon përdorimin e metodave klasike në analizën kimike 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	1	15	15
Punë praktike	2	15	30
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	6	3
Puna në terren	0	0	0
Testi, punimi seminarik	10	1	10
Detyrë shtëpie	1	10	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	5	3	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			147
Metodat e mësimdhënies:	<p>Studentët shfletojnë materialin para ligjëratës dhe përmes shembujve dhe dhe zgjidhjes së problemeve sqarohen dhe përforcohen njohuritë e studentëve. Në ushtime</p>		

	eksperimentale studentët arrijnë aplikimin e njohurive teorike në punë laboratorike duke realizuar analizën kimike.														
Metodat e vlerësimit:	<table border="0"> <tr> <td>Vlerësimi I</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>Vlerësimi II</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>Detyrat e shtëpisë/kuize</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>Seminari</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>Ushtrimet laboratorike</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>Provimi pefundimtare</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>Numri total i pikeve</td> <td>100%</td> </tr> </table>	Vlerësimi I	15 %	Vlerësimi II	15 %	Detyrat e shtëpisë/kuize	5 %	Seminari	5 %	Ushtrimet laboratorike	30 %	Provimi pefundimtare	30 %	Numri total i pikeve	100%
Vlerësimi I	15 %														
Vlerësimi II	15 %														
Detyrat e shtëpisë/kuize	5 %														
Seminari	5 %														
Ushtrimet laboratorike	30 %														
Provimi pefundimtare	30 %														
Numri total i pikeve	100%														

Literatura primare:	Daniell C. Harris, Quantitative Chemical Analysis 10th ed. 2019 W. H. Freeman
Literatura shtesë:	D. Harvey: Modern Analytical Chemistry, Mc Graw Hill, Boston, 2000.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Hyrje: Procesi analitik dhe matja
<i>Java 2:</i>	Mjetet e punes
<i>Java 3:</i>	Gabimi eksperimental
<i>Java 4:</i>	Statistikat
<i>Java 5:</i>	Tretshmeria dhe precipitimi
<i>Java 6:</i>	Tretshmëria dhe precipitimi
<i>Java 7:</i>	Metodat gravimetrike
<i>Java 8:</i>	Vlerësimi I
<i>Java 9:</i>	Kalibrimi, standardizimi, blanko, regresioni linear
<i>Java 10:</i>	Ekulibrat kimik
<i>Java 11:</i>	Aktiviteti dhe trajtimi sistematik i ekuilibrave
<i>Java 12:</i>	Ekulibrat acido-bazik, pufferet
<i>Java 13:</i>	Metodat titrimetrike I
<i>Java 14:</i>	Metodat titrimetrike II
<i>Java 15:</i>	Vlerësimi II

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Afati kohorë për dorëzimin e detyrave është 7 nga dita kur ipen detyrat. Detyrat të cilat dorezohen me vonëse nuk do të vlerësohen me pike. Kuizet online do të organizohen brenda një intervallit kohorë 1 deri 2 orë brenda javës. Seminarët e zgjedhura duhet të dorëzohen deri në javën e 11 dhe të mbrohen para javës së 15. Ndalohet përdorimi nga ana e studenteve i telefonave celular, dhe të gjitha mjeteve tjera të teknologjise informatike si kompjutere laptop, tablet etj. Vetëm në rastet kur lejon mësimdhënësi. Telefonat mund të përdoren vetëm në rastet emergjente jashtë nga klasa me leje të mësimdhënësit. Studentet duhet të mbajnë qetesinë gjatë leksioneve. Studenti para se të filloj punën eksperimentale duhet të kuptoj qëllimin e eksperimentit dhe objektivat të cilat do të arrihen nga eksperimenti. Studenti vlerësohet nga asistenti për njohuritë e tij para se të filloj punën në laborator dhe kalueshmëria është kusht për zhvillimin e eksperimentit. Mos respektimi i rregullave rezulton me përjashtim nga mundësia e hyrjes në provim pefundimtar.

8. Anatomia

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Anatomia
Niveli:	Studime themelore te integruara
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	Ligjerata: 2 Ushtrime praktike: 2 2+0+2
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	Instituti i Anatomisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. dr Sadi Bexheti Prof. Ass.dr. Afrim Shabani Prof. Ass.dr. Premtim Rashiti Prof. Ass.dr. Jeton Shatri Ass.Dr. Alije Keka Sylaj Ass.Dr. Atifete Ramosaj Morina Ass.Dr. Zgjim Limani
Të dhënat kontaktuese:	Shefi i katedrsadrës Prof. dr Sadi Bexheti sadi.bexheti@uni-pr.edu Tel. 038 500 600 ex 2031 Zv. Shefi i katedrës Prof. Ass.dr. Jeton Shatri jeton.shatri@uni-pr.edu Sekretari i katedrës Ass.Dr. Alije Keka-Sylaj alije.keka@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda e Anatomisë do të ofrojë studentëve njohuri mbi ndërtimin anatomik të trupit të njeriut në funksion të arritjes së njohurive të domosdoshme për ndërtimin trupor të tyre. Këto njohuri do të mundësojnë kuptimin e lokalizimit të indeve, organeve dhe sistemeve të ndryshme të organeve. Ndërtimin e detajuar anatomikë të organeve dhe sistemeve të organeve si bazë themelore e domosdoshme për kuptimin e mëtutjeshëm e më të detajuar të funksionit, ndërtimit histologjikë, ndryshimet patologjike, rëndësinë klinike, radiologjike, kirurgjike, ortopedike, etj që do të plotësohet nga lëndët e tjera.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e lëndës së Anatomisë janë të ofroj studentëve njohuri nga: a) Anatomia normale (forma dhe ndërtimi i organizmit të njeriut, duke filluar nga qeliza, indet, organet dhe sistemet e organeve) b) Anatomia topografike e trupit të njeriut; ndarja e tij në zona (regjione), raportet topografike të tija me organet dhe elementet vaskulare e nervore, projektimin e tyre në sipërfaqen e trupit duke u bazuar në pikat dhe vijat orientuese të prekshme dhe ato konvencionale

	<p>c) Anatomia funksionale; ndërlihdja e formës së organit dhe sistemit të organeve me funksionin,</p> <p>d) Anatomia klinike; problemet më të shpeshta klinike me të cilat atakohet organi dhe organizmi në terësi si dhe rugët më të sigurta të ndërhyrjes për eliminimin e tyre</p> <p>e) Të përvetësojë emërtimet latine sipas terminologjisë anatomike (nomenklaturës anatomike 1998) që do tju mundësojë komunikimin në mënyrë efektive/adekuate me kolegët e tyre.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të mësimit studenti duhet të jetë në gjendje të:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuptojnë qëllimin e studimit të anatomisë 2. Përshkruaj karakteristikat themelore anatomike 3. Kenë njohuri të përgjithshme mbi qelizat, indet dhe sistemet funksionale të organeve 4. Njohin ndarjen e Anatomisë; pjesët kryesore të trupit të njeriut, regjionet, vijat orientuese dhe pikat referente, pozicionin dhe planet/rrafshet anatomike, nomenklaturën anatomike 5. Njohin ndërtimn dhe rëndësinë e sistemeve të organeve të ndryshme, siç janë: sistemi osteomuskular, kardiovaskular, sistemi respirator, sistemi digjektiv, sistemit urinar, sistemi i organeve gjinore mashkullore dhe femerore, sistemin endokrin, 6. Kuptojnë metodën e studimit që do të përdoret dhe mënyrën se si lënda është e organizuar.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	1/15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	1/15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	1/8	8
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	1/15	30
Përgatitja për provimin final	1	1/15	10
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1 provim praktik 1 provim final	1 1	1 1
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			100

Metodat e mësimdhënies:	<p>Mësimi do të realizohet në formë të: ligjëratave, seminareve dhe ushtrimeve praktike - të cilat mbahen në grupe të vogla, duke përdorë materiale të ndryshme, si imazhet nga atlaset, shfrytëzimit të modeleve (mulazhave) të ndryshme si dhe organeve të ruajtura në formalin.</p>
--------------------------------	--

	Prezantimi i temave/aktiviteteve nga ana e studentëve, përsëritja dhe diskutimet gjatë ushtrimeve praktike
Metodat e vlerësimit:	Me teste formative, seminare, provimi praktikë dhe provim final (me gojë dhe test).
Literatura primare:	<ul style="list-style-type: none"> • Alush Gashi, Agim Vela: Osteologjia, 1984 • Hilmi Dauti, Bajram Nuraj: Kombliku, 1995 • Bajram Nuraj: Sistemi nervor periferik, 1998 • Agim Vela: Abdomeni, 2001 • Agim Vela, Sadi Bexheti, Sistemi nervor qendror 1987 • Agim Vela, Bjram Nuraj, Koka dhe Qafa 2000 • Sadi Bexheti, Jeton Shatri me bp. Anatomia e Njeriut- gjymtyra e sipërme dhe e poshtme, 2019 • Sadi Bexheti, Jeton Shatri me bp. Anatomia e Njeriut- Osteologjia membrum suoerius dhe inferius, 2018
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Putz R. Pabst R: Sobotta I, II 2. Bertolini / Leutert: Atlas i anatomisë I, II, III 3. Frank H. Netter: Atlas i anatomisë së njeriut 4. Gray's Anatomy for Student's
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Hyrje: Anatomia si shkencë dhe rëndësia e saj për studentët e farmacisë. Historiku i shkurtër i anatomisë. Vështrim mbi qelizat, indet dhe sistemet funksionale. Ndarja e anatomisë: pjesët kryesore të trupit të njeriut, vijat (rrafshet) orientuese. Nomenklatura anatomike.
<i>Java 2:</i>	Apparatus digestorius: Cavitas oris: muret dhe organet (dentes et lingua), Gll.oris (gll.salivariae majores et minores)
<i>Java 3:</i>	Pharynx, Oesophagus, Gaster, Duodenum.
<i>Java 4:</i>	Hepar. Rrugët biliare. Pancreas, Splen
<i>Java 5:</i>	Intestinum tenuae et intestinum crassum (caecum, appendix vermiformis, colon, rectum).
<i>Java 6:</i>	Apparatus respiratorius:

	Nasus externus, cavitas nasii et sinus paranasales. Larynx, gl.thyroidea, gll.parathyroideae
Java 7:	Cavitas thoracis: Thymus. Trachea et bronchi principales, pulmones et pleura
Java 8:	Apparatus urogenitalis: Ren. Rrugët urinare (calyces renales, pelvis renalis, ureter, vesica urinaria). Gl.suprarenalis
Java 9:	Organa genitalia masculina
Java 10:	Organa genitalia feminina
Java 11:	Systema cardiovasculare.Zemra (cor) et pericardium.
Java 12:	Enët e gjakut: arteriae, venae, systema lymphaticum
Java 13:	Systema nervosum: Sistemi nervor qendror; medulla spinalis, truncus encephali (medulla oblongata, pons, mesencephalon). Cerebellum
Java 14:	Diencephalon: ventriculus tertius, thalamus, hypothalamus. Hypophysis. Telencephalon, Ventriculus lateralis. Sistematizimi i rrugëve trurorë. Meninges. LCS. Bariera kematoencefalike
Java 15:	Nervat periferik:nn.spinales et nn.craniales Organa sensoria

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Studenti gjatë semestrit duhet të jetë i rregullt në ligjëratat dhe ushtrime, duhet ti përmbahet orarit të fillimit të mësimin, të ketë njohuri paraprake mbi ligjëratën/ushtrimin, të jetë i sjellshëm dhe të mos pengojë mbajtjen e mësimin.

Studentët duhet të kenë të veshur mantelat e bardhë dhe rekomandohet të kenë atlasat e anatomisë në dispozicion për ushtrimet praktike.

Mjetet praktike (mulazhat ose organat forma-kadaver) që përdorën gjatë orëve të mësimin duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.

Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimin.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje dhe për qëllime mësimore-teorike dhe praktike; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humbë të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

9. BIOLOGJI DHE GJENETIKË

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë. Drejtimi: Farmaci
Titulli i lëndës:	Biologji dhe Gjenetikë
Niveli:	Studime themelore të integruara/BA
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Amfiteatër Sipas orarit
Mësimdhënësit:	Prof. Ass.Dr.Ramadan Sopi dhe Prof. Ass.Dr.Mentor Sopjani
Të dhënat kontaktuese:	ramadan.sopi@uni-pr.edu , mentor.sopjani@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda biologjia me gjenetikë i trajton aspektet e caktuara të biologjisë, me theks të veçantë në biologjinë e qelizës, njohuri bazë mbi gjenetikën, dogmën qendrore të biologjisë molekulare dhe njohuri të përgjithshme nga mjedisi dhe ndotja e tij.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> - Njohja me strukturën dhe funksionin e qelizës dhe organeleve të saja. - Njohja me proceset metabolike në qelizë dhe organizëm, si: anabolizmi, katabolizmi, shkëmbimin dhe ruajtjen e energjisë. - Shtjellimi i ciklit qelizor dhe njohja me ndarjet qelizore – mitozën dhe mejozën. - Sqarimi i dogmës qendrore të biologjisë molekulare, organizimit të kromozomeve dhe ligjshmëritë e trashëgimisë.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde studentet do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kenë njohuri të duhura mbi organizimin molekular të së gjallës, organizimin e qelizave prokariote dhe eukariote, si dhe të demonstrojnë shkathtësi të duhura praktike laboratorike. - Kuptojnë organizimin e membranës qelizore dhe transporteve membranore.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dinë për strukturën dhe funksionin e organeleve qelizore dhe të kenë aftësi të duhura demonstrimi praktik laboratorik. - Njohin proceset e qarkullimit të materies dhe rrjedhës së energjisë në qelizë. - Kuptojnë ndarjet qelizore dhe procesin e formimit të gameteve. - Tregojnë ndërtimin dhe rolin e ADN-së, ARN-së dhe kodit gjenetik, si dhe të kuptojnë rregullimin e ekspresionit të gjeneve dhe rëndësinë e tij. - Dinë mënyrën e trashëgimit të veçorive normale dhe mutante, si dhe njohin shkaktarët e sëmundjeve trashëguese të njeriu.
--	---

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	1/15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	1/15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	1/5	5
Puna në terren	-	-	
Testi, punimi seminarik	2	½	4
Detyrë shtëpie	-	-	
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	1/15	30
Përgatitja për provimin final			24
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	1/1	2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat me grupe të mëdha duke nxitur ndërveprimin dhe mendimin kritik dhe shfrytëzuar metodat bashkëkohore të mësimdhënies, si: diskutimin interaktiv, përdorimin e animacioneve, ndërsa praktika laboratorike (ushtrimet) do të organizohet me grupe të vogla të studentëve.										
Metodat e vlerësimit:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Testimi i parë:</td> <td align="right">10%</td> </tr> <tr> <td>Testimi i dytë:</td> <td align="right">10%</td> </tr> <tr> <td>Pjesa praktike</td> <td align="right">10%</td> </tr> <tr> <td>Provimi final</td> <td align="right">70%</td> </tr> <tr> <td>Gjithsej</td> <td align="right">100%</td> </tr> </table>	Testimi i parë:	10%	Testimi i dytë:	10%	Pjesa praktike	10%	Provimi final	70%	Gjithsej	100%
Testimi i parë:	10%										
Testimi i dytë:	10%										
Pjesa praktike	10%										
Provimi final	70%										
Gjithsej	100%										

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Essential Cell Biology- Bruce Alberts et al., 4th ed. 2014, or 4th ed., USA (e përkthyer në gjuhën shqipe). 2. Campbell Biology , 12th ed. Pearson-prentice Hall; 12th edition, 2020, USA. 3. Gjenetika – Adem Salillari & Sami Hoxha, 2005, Tiranë.
----------------------------	--

Literatura shtesë:	1. Biologjia e përgjithshme (General Biology) - Lekë
---------------------------	--

	Gjikhuri dhe Tefta Rexha, Tiranë, 1989. 2. Biology - Burton S. Guttman. Boston, MA, USA, 2008.
--	---

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Biologjia e qelizës: Përbërja kimike e qelizës.
<i>Java 2:</i>	Struktura molekulare e membranës qelizore dhe matriksi jashtëqelizor
<i>Java 3:</i>	Transporti i materieve nëpër membranën plazmatike.
<i>Java 4:</i>	Organelet membranore dhe transporti brenda qelizor.
<i>Java 5:</i>	Frymëmarrja qelizore: glikoliza, cikli i Krebsit dhe fosforilimi oksidues.
<i>Java 6:</i>	Fotosinteza: Reaksionet e varura dhe te pavarura nga drita.
<i>Java 7:</i>	Bërthama e qelizës: <i>Acidet nukleike dhe replikimi i ADN-së.</i>
<i>Java 8:</i>	Testimi i parë
<i>Java 9:</i>	Sinteza e ARN-së – transkriptimi dhe sinteza e proteinave – translatimi.
<i>Java 10:</i>	Kontrolla e ekspresionit të gjeneve.
<i>Java 11:</i>	Cikli qelizor dhe ndarjet qelizore: mitozja, mejoza dhe gametogjeneza.
<i>Java 12:</i>	Gjenetika – Trashëgimia Mendeliane dhe jo Mendeliane
<i>Java 13:</i>	Mutacionet gjenike dhe sëmundjet monogjenike.
<i>Java 14:</i>	Ndryshimet numerike dhe strukturore në kromozome.
<i>Java 15:</i>	Testimi i dytë

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes
<p><i>Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimt duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimt. Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.</i></p>

Shënim | Nëse studenti nuk ndjek të paktën 75% të ligjëratave dhe ushtrimeve laboratorike, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

10. Bazat e Teknologjisë Farmaceutike

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Bazat e Teknologjisë Farmaceutike
Niveli:	Mpharm
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti I-rë/Semestri II-të
Numri i orëve në javë:	2+0+1
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit

Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Saliu		
Të dhënat kontaktuese:	Mimoza.basholli@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Bazat e Teknologjisë Farmaceutike është hyrje në shkencat farmaceutike që përfshin njohjen e koncepteve bazë të farmaceutikës. Kjo lëndë shtjellon njohjen e barit dhe formave të dozimit të barit dhe operacionet teknologjike që aplikohen për formulimin/përgatitjen e formave të dozimit. Gjithashtu në këtë lëndë do të trajtohet parimet bazë të praktikës së mirë të prodhimit dhe laboratorit. Kjo lëndë mbulon poashtu kalkulimet farmaceutike të rëndësishme në përcaktimin e dozës dhe dozimit të barit, si dhe në përgatitjen e formulimeve të ndryshme farmaceutike, duke siguruar kështu një themel të fortë bazik për kalkulimet në praktikën farmaceutike.		
Qëllimet e lëndës:	<p>-Njohja e koncepteve bazë të teknologjisë farmaceutike dhe zhvillimi i aftësive për integrimin e karakteristikave fizike, kimike dhe biologjike që qëndrojnë në themel të dizajnit dhe zhvillimit, si dhe përgatitjes së formave të ndryshme të dozimit të barit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Njohja me rëndësinë e vetive fiziko-kimike të barnave dhe ekscipientëve në optimizimin e karakteristikave të shpërndarjes së barit nga format e dozimit. - Zotërimi i aftësive për të kryer llogaritjet e sakta të formulimit të barit dhe regjimit të dozimit të dozimit të barit. - Kuptimi i hershëm i këtyre koncepteve do të lejojë përfundimin dhe kuptimin më të thellë të koncepteve të tjera të ndërlidhura me lëndët e tjera. 		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Kupton rolin e teknologjisë farmaceutike në fushën e Farmacisë</p> <p>Kategorizon lëndët aktive/ lëndët ndihmëse/ekscipientët e ndryshëm</p> <p>Përshkruan arsyet e inkorporimit të barit në forma të ndryshme të dozimit të barit</p> <p>Dallon dhe krahason format e ndryshme të dozimit të barit dhe rrugët e administrimit të barit</p> <p>Kupton dhe përshkruan konceptet bazë të praktikës së mirë të prodhimit dhe laboratorit</p> <p>Përcakton dhe përshkruan operacionet teknologjike që aplikohen në përgatitjen e formave të ndryshme të dozimit të barnave,</p> <p>Demonstron aftësi për të bërë kalkulimet farmaceutike që kërkohen në përcaktimin e dozave si dhe në përgatitjen e përgatesave farmaceutike.</p>		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	1/15	30

Teori/Punë në laborator/Ushtrime	1	1/15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie	1	4	4
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	3	3	9
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	6	6
Projektet, prezantimet, etj.	1	2	2
Total			100

Metodat e mësimdhënies: Ligjëratat, ushtrimet laboratorike, detyrë shtëpie individuale, detyra grupore.

Metodat e vlerësimit:
Detyrat në grupe 10%
Detyrat e shtëpise 5%
Provimi praktik 10%
Aktiviteti në ligjëratat 5%
Provimi final 70%

Ne provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të provimit praktik.
Vlerësimi përfundimtar:
55-64% -6
65-74% -7
75-84% -8
85-94% -9
95%-100% -10

Literatura primare:
1.Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Mimoza Basholli
2. Teknologjia Farmaceutike, Prof. Dr. Skënder Durrësi
3. Pharmaceutical dosage form and drug delivery system, Loyd V. Allen, Nicholas G. Popovich, Hoëard C. Ansel
4.Pharmaceutical Calculations, Michalakis Savva, 2019

Literatura shtesë:
1. Pharmaceutics, The science of dosage form design, M.E. Aulton
2. Encyclopedia of Pharmaceutical Technology, volume 17, James Boylan, James Blertrick
3. The science and practice of Pharmacy, Remington, 21st edition
4. Përgatitjet galenike dhe kozmetike në laborator, Prof. Dr. Skënder Durrësi
5. Pharmaceutical preformulation and formulation, Mark Gibson

Hartimi i planit mësimor
Java **Titulli i ligjëratës**

Java 1:	Hyrje në Farmaci dhe shkencat farmaceutike
Java 2:	Barnat dhe format farmaceutike
Java 3:	Doza dhe dozimi i barnave
Java 4:	Lënda aktive, Karakteristikat fiziko-kimike
Java 5:	Lëndët ndihmëse/ekspientët farmaceutike
Java 6:	Konceptet bazë të Sigurimit të Cilësisë së Barnave, Praktikës së mirë të prodhimit dhe Praktikës së mirë të laboratorit
Java 7:	Parimet baze në zhvillimi i barnave të reja
Java 8:	Hyrje në dizajnimin e formave të dozimit-aspektet farmaceutike dhe te formulimit
Java 9:	Hyrje në dizajnimin e formave të dozimit-aspektet biofarmaceutike dhe te formulimit
Java 10:	Operacionet farmaceutiko-teknologjike 1-operacionet mekanik
Java 11:	Operacionet farmaceutiko-teknologjike 2 –operacionet termike
Java 12:	Operacionet farmaceutiko-teknologjike 3-operacionet difuzive
Java 13:	Kalkulimet farmaceutike 1
Java 14:	Kalkulimet farmaceutike 2
Java 15:	Kalkulimet farmaceutike 3

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

11. BAZAT E SINTEZËS DHE NOMENKLATURËS SË BARNAVE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	BAZAT E SINTEZES DHE NOMENKLATURES SE BARNAVE
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	2+1+0
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Pranvera Breznica Selmani
Të dhënat kontaktuese:	pranvera.breznica@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Në këtë kurs do të adresohen disa koncepte themelore të kimisë organike, klasave të komponimeve organike dhe në një masë të

	shpjegohen edhe mekanizmat kryesorë të reaksioneve duke marr si shembull sintezat e barnave të zgjedhura. Gjithashtu, duke u bazuar në një numër të madh të shembujve të komponimeve me rëndësi terapeutike do të përcaktohen qartë edhe rregullat me të rëndësishme të nomenklaturës së barnave.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i këtij kursi është që: <ul style="list-style-type: none"> • Studentet të fitojnë njohuri bazike të strukturës, sintezës, reaksioneve dhe nomenklaturës së klasave kryesore të komponimeve organike të cilat kanë veprim terapeutik, duke venë në pah parimet themelore të mekanizmave të reaksioneve kimike • Në veçanti do të trajtohet analiza retrosintetike e aplikuar në sintezën e barnave. • Sintezat e barnave të cilat i takojne klasave kryesore të komponimeve organike do të përdoren si shembuj ilustrativ. • Gjithashtu ky kurs do të adresoj edhe konceptet themelore të nomenklatures organike, emertimit sistematik sipas IUPAC, emrave triviale, nomenklatures R, S të molekulave kirale dhe E/Z të izomereve gjeometrike.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të suksesshëm të këtij kursi <ul style="list-style-type: none"> • studentët do të sigurojnë njohuritë e mjaftueshme mbi sintezat organike të aplikuara në përfitimin e barnave, kuptojnë shumë reaksione të grupeve kryesore funksionale si dhe do të jenë në gjendje të parashikojn reaksionet kimike të cilat përfshijnë këto grupe. • Studentet gjithashtu do të jenë në gjendje të aplikojnë reaksionet e mësuara për dizajnimin e sintezave organike shumë-shkalleshe. • Në anen tjetër, studentët do të fitojnë njohuri mbi nomenklaturën sistematike dhe triviale të komponimeve organike me rëndësi farmaceutike. • Një rezultat i pritshëm i këtij kursi është edhe përmirësimin e strategjisë së mesimit, mendimit kritik dhe aftësive për zgjidhjen e problemeve.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësi more	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	3	3
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			25
Përgatitja për provimin final			25

Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			100
Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime përmes punës në grupe, seminare, mësimi i vetëdrejtuar, workshop.		
Metodat e vlerësimit:	Kolokfium 20%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 50%.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nomenclature of Organic Chemistry, Sections A, B, C, D, E, F, and H, Pergamon Press, Oxford, 1979. 2. Jie Jack Li , Douglas S. Johnson Drago R. Sliskovic Bruce D. Roth. Contemporary Drug Synthesis, Wiley-Interscience. USA. 2004. ISBN-13: 978-0471214809 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Herbert Bartsch. Die systematische Nomenklatur organischer Arzneistoffe. Springer, 2013 2. Maria Del Carmen Avendaño Lopez Introduccion a la Quimica farmaceutica. 2nd Edition. MCGRAW-HILL, 2001. ISBN 9788448603618 		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjeratës		
<i>Java 1:</i>	Hyrja, njoftimi me lëndën (prezentimi i Syllabusit)		
<i>Java 2:</i>	Klasat e komponimeve organike me rendesi terapeutike: hidrokarburet e ngopura dhe te pa ngopura, komponimet aromatike, alkilhalogjenuret,		
<i>Java 3:</i>	Efekti mezomerik dhe induktiv, energjetika dhe kinetika , fortesia e acideve dhe bazave		
<i>Java 4:</i>	Mekanizmat e reaksioneve (reaksionet e substituimit nukleofil, reaksionet e eliminimit, lidhjet shumfishe karbon-heteroatom, reaksionet e substituimit ne sistemet aromatike,		
<i>Java 5:</i>	Oksidimet, reduktimet, transpozicionimet		
<i>Java 6:</i>	Konvertimi ne grupe tjera funksionale		
<i>Java 7:</i>	Sinteza e komponimeve heterociklike		
<i>Java 8:</i>	Nomenklatura sistematike e hidrokarbureve,		
<i>Java 9:</i>	nomenklatura e sistemeve te zevendesuara,		
<i>Java 10:</i>	Nomenklatura e hidrokarbureve te fuzionuara		
<i>Java 11:</i>	Nomenklatura e heterocikleve nje apo me shume unazore		
<i>Java 12:</i>	Nomenklatura e komponimeve spiro dhe unazore me ure lidhese		
<i>Java 13:</i>	Nomenklatura stereokimike		

Java 14:	Nomenklatura e hidrokarbureve terpenike
Java 15:	Kollokviumi.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësisë akademike dhe njësisë organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

12. TEKNIKË INSTRUMENTARE NË LABORATOR

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	Teknika instrumentare në laborator
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i I-të Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Pranvera Breznica Selmani
Të dhënat kontaktuese:	pranvera.breznica@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Ky modul mundëson njohjen e koncepteve të të mësuarit, metodave të ndryshme instrumentare të cilat janë shumë të përdorshme në të gjitha fushat me interes farmaceutik respektivisht duke filluar nga identifikimi i substancave aktive të barnve, përcaktimi i pastërtisë, përcaktimit të profilit farmakokinetik/ farmakodinamik, formulimit farmaceutik si dhe hulumtimin e stabilitetit të formave farmaceutike. Po ashtu si faktorë kyç është edhe fitimi i aftësive për të relizuar përpunimin dhe raportimin e rezultateve të fituara nga metodat e ndryshme instrumentare. Që kjo është e domosdoshme gjatë leximit dhe raportimit të rezultateve të fituara.

<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mësojë studentet për metodat e ndryshme instrumentare të domosdoshme gjatë studimeve, gjatë hulumtimeve shkencore por edhe gjatë punës si Farmacistë; Mësojë studentët me njohuri bazike për metodat instrumentare (HPLC, GC, HPLC-MS, fluorometria, HPLC-DAD, UV-VIS, etj.) e cila kërkohet për përcaktimin sasior të përbërjeve me interes farmaceutik. Këto njohuri të fituara nga ky modul gjejnë zbatueshmëri në shumë fusha duke filluar nga fusha e kimisë farmaceutike, analizë dhe kontroll i barnave, teknologji, toksikologji, hulumtimin e barnave të falsifikuara etj. Aftësojë studentët në planifikimin e pavarur të teknikave të nevojshme për hulumtim; Aftësojë studentët për përshkrimin dhe interpretimin kritik të rezultateve të fituara.
<p>Rezultatet e pritshme të nxënies:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Të fitohen njohuri të mjaftueshme për metodat instrumentare të përdorura për përcaktimin kalitativ dhe kuantitativ të lëndëve aktive, substancave që përdoren si ekscipient dhe përbërjeve me interes farmaceutik; Të jenë në gjendje të zbatojë njohuritë e marra për problemet reale dhe çështjet e reja në lidhje me analizën e formulimeve farmaceutike. Aftësoj studentët mbi mënyrat dhe metodat e grumbullimit, përpunimit analizimin, interpretimin e rezultateve dhe raportimin rezultateve të fituara nga metodat e ndryshme instrumentare. Të jenë në gjendje të zbatojë njohuritë e marra për kualifikimi pozitiv ditor gjatë orëve praktike laboratorike, përgatitja e raporteve laboratorike dhe diskutimi mbi vetë raportet janë pjesët kryesore të provimit.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësi more	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	5	5
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	1	1
Projektet, prezantimet, etj.	2	2	4

Total		75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime përmes punës në grupe, seminare, mësimi i vetëdrejtuar, workshop.	
Metodat e vlerësimit:	Kolokfium 20%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 50%.	
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konceptet e ligjeratave 2. Çullaj Alqi. Metodatat instrumentale të analizës kimike; UT 2004 3. Pungor E, Horvai G. A practical guide to instrumental analysis. CRC press; 1994 Oct 19. 4. European Pharmacopoeia 5.0; British Pharmacopoeia; USP/NF; other national Pharmacopoeias and Compendiums 	
Literatura shtesë:		
Hartimi i planit mësimor		
Java	Titulli i ligjeratës	
<i>Java 1:</i>	Hyrja, njoftimi me lëndën (prezentimi i Syllabusit) Definicioni dhe lënda e studimit të teknikaës instrumentare në laboratorë.	
<i>Java 2:</i>	Klasifikimi i teknikave instrumentare	
<i>Java 3:</i>	Metodat e kalibritmit gjatë aplikimit të teknikave instrumentare	
<i>Java 4:</i>	Llojet e spektrave	
<i>Java 5:</i>	Spektrofotometria në zonën UV- Vis	
<i>Java 6:</i>	Spektrofotometria në zonën IK	
<i>Java 7:</i>	Spektroskopia Ramana	
<i>Java 8:</i>	Spektroskopia e rezonancës bërthamore magnetike	
<i>Java 9:</i>	Spektroskopia e emisionit atomik	
<i>Java 10:</i>	Spektrometria e adsorbimit atomik	
<i>Java 11:</i>	Spetrometria e masës	
<i>Java 12:</i>	Xhel elektroforeza	
<i>Java 13:</i>	PCR metoda	
<i>Java 14:</i>	Prezantimet seminarë	
<i>Java 15:</i>	Kollokviumi.	

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësise akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësise akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësise akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësive akademike dhe njësive organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësise akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësise akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

13. BIOLOGJI MOLEKULARE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë. Drejtimi: Farmaci
Titulli i lëndës:	Biologji molekulare
Niveli:	Studime themelore të integruara/BA
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0 (L+S)
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Amfiteatër Sipas orarit
Mësimdhënësit:	Prof. Ass.Dr.Ramadan Sopi dhe Prof. Ass.Dr.Mentor Sopjani
Të dhënat kontaktuese:	ramadan.sopi@uni-pr.edu ; mentor.sopjani@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<i>Kjo është një lëndë që përshkruan proceset e ekspresionit të gjeneve dhe organizimit të gjeneve të prokariotet dhe eukariotet. Më tutje, këtu përshkruhen menyrat e izolimit dhe manipulimit të gjeneve si klonimi I gjeneve me ane të teknologjise se AND-se rekombinante. Përveç kësaj kjo lëndë përfshin bioteknologjinë molekulare dhe aplikimet e saj në mjekësi e posaqërisht në terapinë gjenike dhe klonimin riprodhues dhe terapeutik.</i>
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> - Të njohohen studentët me organizimin e gjeneve të prokariotet dhe eukariotet. - Të sqaroh menyrën e izolimit të gjeneve dhe enzimave të nevojshme për manipulim të gjeneve. Teknikat e klonimit të gjeneve. - Të njihen studentët me mundësitë e aplikimit të biologjisë molekulare për qëllime të

	diagnostikimit dhe terapive në sëmundjet trashëguese si dhe sintezes se produkteve bioteknologjike.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde studentët do të jetë në gjendje të :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Njohin organizimin e gjeneve ne gjenomin prokariot dhe eukariot. - Shpjegojnë menyren e izolimit te ADN-se dhe izolimit te gjeneve te caktuara me teknika molekulare. - Dijnë aplikimin e metodave te biologjise molekulare, si PCR, RT-PCR, Western blot, etj. ne diagnostikimin e semundjeve te ndryshme. - Kuptojnë mundësitë e aplikimit të biologjisë molekulare për sintezën e produkteve te ndryshme bioteknologjike per përdorim ne mjekësi. - Vleresojne llojin e terapise gjenike qe mund te aplikohet ne rastin e semundjeve te caktuara. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	1/15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	1/5	5
Puna në terren	-	-	
Testi, punimi seminarik	1	1/15	15
Detyrë shtëpie	-	-	
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			22
Përgatitja për provimin final	1	1/15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	1/3	3
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75 ore
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt dhe organizohet në formë të ligjëratave dhe seminareve duke shfrytëzuar metodat bashkohore të mësimdhënies si diskutimin interaktiv, prezantim ne grupe etj.		
Metodat e vlerësimit:	Testimi i parë:	10%	
	Testimi i dytë:	10%	
	Seminaret	20%	
	Provimi final	60%	
	Gjithsej	100%	
Literatura primare:	1. Biologjia molekulare- Mentor Sopjani, Universiteti i Prishtines, Prishtine 2018.		

	2. Bazat e inxhinieringut gjenetik – Nicholl Desman, AlbMed, Prishtine 2013 (version i përkthyer).
Literatura shtesë:	1. Bioteknologjia – Dhurata Frashëri, Shblu, Tiranë, 2000. 2. Biologjia qelizore dhe molekulare - Tefta Rexha, Shblu, Tiranë, 2009.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Hyrje ne biologjine molekulare
<i>Java 2:</i>	Izolimi i acideve nukleike dhe <i>xhel elektroforeza</i> .
<i>Java 3:</i>	Aspekte molekulare te enzimeve qe shfrytezohen si mjete te manipulimit ne teknikat e biologjise molekulare.
<i>Java 4:</i>	Vektoret dhe qelizat bujtare.
<i>Java 5:</i>	Strategjite e klonimit te ADN-se.
<i>Java 6:</i>	Reaksioni zinxhiror i polimerazes (PCR bazik dhe tipet tjera te PCR) dhe sekuencimi i ADN-se.
<i>Java 7:</i>	Seleksionimi, skrinimi dhe analiza e rikombinanteve si dhe teknikat e blotimit.
<i>Java 8:</i>	Vleresimi i pare
<i>Java 9:</i>	Krijimi i hartave gjenetike dhe projekti i gjenomit human.
<i>Java 10:</i>	Sinteza e proteinave me ane te teknologjise rekombinante dhe aplikimi i produkteve bioteknologjike ne mjekesi.
<i>Java 11:</i>	Terapia gjenike.
<i>Java 12:</i>	Aspekte molekulare te fibrozës cistike dhe çrregullimeve tjera gjenetike.
<i>Java 13:</i>	Krijimi i organizmave te modifikuar gjenetikiisht dhe perdorimi i tyre ne mjekesi.
<i>Java 14:</i>	Klonimi i organizmave dhe aspektet etike te klonimit.
<i>Java 15:</i>	Vleresimi i dyte.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Shënim | Nëse studenti nuk ndjek të paktën 75% të ligjëratisë dhe seminareve, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

14. Kimia Organike

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Kimia Organike
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti II (Sem III)
Numri i orëve në javë:	4 + 1 + 3

Vlera në kredi – ECTS:	8 ECTS
Koha / Vendi:	Fakulteti i Mjekësisë, sipas orarit të shpallur
Mësimdhënësi:	Prof. Dr. Ramiz Hoti
Të dhënat kontaktuese:	mob:+383 44 271068 e-mail: ramizhoti@yahoo.com ramiz.hoti@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Kimia organike studion përbërjen, vetitë dhe reaksionet e komponimeve të karbonit. Komponimet organike janë të rëndësishme së veçantë për shumë lëmi shkencore. Në radhë të parë ato janë bartës të proceseve jetësore në organizmat e gjallë. Gjithashtu edhe përdorimi i tyre për nevoja të ndryshme është jashtëzakonisht i gjerë. Shumica e produkteve të konsumit të përditshëm, lëndët e djegëshme, produktet ushqimore, barnat, preparatet e ndryshme, masat plastike e shumë të tjera janë me përbërje organike. Si të tilla ato gjejnë zbatim në shkencat mjekësore, farmakologjike, në agrikulturë, kozmetikë, në teknologji ushqimore, ndërtimtari e shumë lëmenj tjerë.
Qëllimet e lëndës:	Fokusi kryesor i kësaj lënde është studimi i strukturës së komponimeve organike dhe lidhmëria me vetitë e tyre. Studentët duhet të zgjerojnë dhe të thellojnë njohuritë nga Kimia organike duke përfillur intersin dhe nevojat e tyre për zhvillim akademik dhe profesional. Ata duhet të njohin përbërjen dhe vetive të komponimeve organike dhe për kuptimin e ligjshmërive të ndryshmeve të këtyre komponimeve që ndodhen në natyrë dhe atyre që përftohen në mënyrë sintetike. Të zhvillohet personaliteti i studentit në krijimin e shprehive dhe shkathësi për punë të pavarur eksperimentale, përdorimin e drejtë të substancave kimike, të pajisjeve laboratorike dhe të edukohen për ruajtjen e shëndetit të tyre dhe të mjedisit. Përmes këtij kursi, studentëve do t'u ofrohet informacion i mjaftueshëm për bazat e kimisë organike.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<i>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Të njohin përbërjen dhe strukturën e komponimeve organike. ▪ Të kuptojnë proceset e ndryshme kimike dhe të përshkruajnë zhvillimin e tyre.. ▪ Të zbatojnë rregullat për paraqitjen e formulave, barazimeve kimike dhe ato të emërimit të komponimeve organike sipas Sistemit ndërkombëtar "IUPAC". ▪ Të Identifikojnë dhe klasifikojnë komponimet organike sipas vetive të tyre dhe grupeve funksionore. ▪ Të analizojnë përbërjen e komponimeve organike. ▪ Të sintetizojnë komponimet organike përmes reaksioneve kimike. ▪ Të vlerësojnë rëndësinë e komponimeve organike për nevoja të njerëzimit dhe ndikimin e tyre në ndotjen e mjedisit.
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënimit të studentit)	

Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:												
Ligjërata	4 orë	15	60												
Ushtrime laboratorike	3 orë	15	45												
Kontaktet me msimëdhënës/konsultimet	5 orë/ vit		5												
Kolokviume, seminare	1 orë	15	15												
Koha e studimit vetenak të studentit (në bibliotekë ose shtëpi)			55												
Pregatitja përfundimtare për provim	15 orë /vit		15												
Koha e kaluar në vlerësim (teste, provim final)	5 orë		5												
Totali			200												
Format e mësimdhënies:	Leksione me mësim interaktiv, diskutime, biseda, projekte, ushtrime eksperimentale individuale e grupore, punime seminarike														
Metodat e vlerësimit:	<p>Për vlerësim të studentit do të merren të gjitha aktivitetet mësimore të studentit, duke pasë në konsideratë të gjitha aspektet e matshme të vlerësimit të dijës , të shkathtësive dhe qëndrimeve</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Pjesëmarrja aktive në leksione</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Kryerja e ushtrimeve</td> <td style="text-align: right;">15%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Vlerësimi i testeve intermediare:</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Punimet seminarike</td> <td style="text-align: right;">15%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Provimi final: (testi final, 30% + intervista, 10%)</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">▪ Total:</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">100%</td> </tr> </tbody> </table>			▪ Pjesëmarrja aktive në leksione	10%	▪ Kryerja e ushtrimeve	15%	▪ Vlerësimi i testeve intermediare:	20%	▪ Punimet seminarike	15%	▪ Provimi final: (testi final, 30% + intervista, 10%)	40%	▪ Total:	100%
▪ Pjesëmarrja aktive në leksione	10%														
▪ Kryerja e ushtrimeve	15%														
▪ Vlerësimi i testeve intermediare:	20%														
▪ Punimet seminarike	15%														
▪ Provimi final: (testi final, 30% + intervista, 10%)	40%														
▪ Total:	100%														
Literatura															
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. K. P. Vollhard, N. E. Schore, Organic Chemistry, Structure and function (seventh ed.) <i>H, Freeman and Company</i>, USA, 2018 2. John McMurry, Organic Chemistry, (Eight ed.) Brooks/Cole Cengage Learning, Canada, Australia, JAPAN, Korea, Mexico, Singapore, Spain, United Kingdom, USA, 2012. 3. Lajçi, V. Kalaj, Kimia, për studentë të mjekësisë, stomatologjisë dhe Biologjisë, <i>Universiteti i Prishtinës</i>, Prishtinë, 1998 														
Literatura plotësuese:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Francis Carey and Robert Giuliano, Organic Chemistry, (tenth ed.) Mc. Graw Hill Higher Education, Boston, Madison, New 														

	<p>York, San Francisco, Lisbon, London, Madrid, Mexico city, New Delhi, Santiago, Sydney, Taipei, Toronto, 2017.</p> <p>2. Paula Yurkanis Bruice, Organic Chemistry, (Fourth Ed.), Prentice Hall, 2005.</p> <p>3. R. Hoti, Kimia Organike Laboratorike, Universiteti i Prishtinës & Libri shkollor, Prishtinë, 2020.</p>
--	--

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Njohim me planprogramin e lëndës dhe literaturën
<i>Java e parë:</i>	<p>Hyrje në Kiminë Organike</p> <p>Vetitë e komponimeve organike, përcaktimi i formulave, analiza cilësore dhe sasiore, struktura, izomeria.</p>
<i>Java e dytë:</i>	<p>Izomeria e komponimeve organike</p> <p>Llojet e izomerëve, izomeria strukturore, izomeria hapsinore, Izimeria gjeometrike, izomeria optike, komponimet hirale. Aktiviteti optik (enantiomerët, konfiguracioni, konformerët). Reaksionet organike (llojet dhe mekanizmi i tyre).</p>
<i>Java e dytë:</i>	<p>Klasifikimi i komponimeve organike, hidrokarburet</p> <p>Klasifikimi sipas strukturës dhe sipas grupeve funksionore. Hidrokarburet, klasifikimi (aciklike, ciklike, alifatike aromatike). Alkanet, struktura, nomenklatura, vetitë fizike e kimike, reaksionet e alkaneve.</p>
<i>Java e tretë:</i>	<p>Alkenet </p> <p>Struktura, klasifikimi, nomenklatura, vetitë fizike e kimike, reaksionet e alkeneve.</p>
<i>Java e tretë:</i>	<p>alkinet dhe dienet</p> <p>Klasifikimi, struktura, nomenklatura, vetitë fizike e kimike, reaksionet e alkineve dhe dieneve.</p>
<i>Java e katërt:</i>	<p>Hidrokarburet ciklike</p> <p>Cikloalkanet, cikloalkenet. Hidrokarburet aromatike, benzeni, struktura, vetitë, reaksionet, derivatet e benzenit, hidrokarburet aromatike poliunazore.</p>
<i>Java e katërt:</i>	Halogenoalkanet

	Përfaqësuesit, vetitë, sintezat.
Java e pestë:	Komponimet organike me oksigjen Alkoolet, klasifikimi, vetitë, reaksionet.
Java e pestë:	Fenolet dhe eteret Fenolet, klasifikimi, vetitë, reaksionet. Eteret, klasifikimi, nomenklatura, vetitë fizike e kimike.
Java e gjashtë:	Aldehidet dhe ketonet Aldehidet, struktura, vetitë dhe klasifikimi. Sinteza e aldehideve. Ketonet, struktura, vetitë dhe klasifikimi. Sinteza e ketoneve. Reaksionet e aldehideve dhe ketoneve Reaksionet karakteristike të aldehideve dhe ketoneve (Adicionimi nukleofil, oksidimi, reduktimi). Identifikimi spektrometrik i aldehideve dhe ketoneve.
Java e gjashtë:	Punim seminarik Mbikqyerje dhe kontrollim i punës së studentëve për seminarin e parë
Java e shtatë:	Punim seminarik Referim i studentëve
Java e shtatë:	Acidet karboksilike Struktura, vetitë fizike e kimike. Sinteza dhe reaksionet karakteristike të acideve karboksilike (Reaksionet acido-bazike, përftimi i derivateve të acideve; acil-halogjenureve, anhidruereve, amideve, esterifikimi, reduktimi). Identifikimi spektrometrik i acideve karboksilike.
Java e tetë:	Derivatet e acideve karboksilike Acil-halogjenuret, anhidrueret e acideve, esteret, amidet. Struktura, vetitë fizike e kimike. Sinteza dhe reaksionet karakteristike të derivateve të acideve karboksilike (Reaksionet e shndërrimit të derivateve, hidroliza e tyre.
Java e tetë:	Testim i parë intermedier
Java e nëntë:	Komponimet organike që posedojnë azot, nitrokomponimet dhe aminat dhe komponimet heterociklike Nitrokomponimet, emërtimi, vetitë, struktura. Aminat, struktura, emërtimi, klasifikimi, vetitë, reaksionet, aminoalkoolet.
Java e nëntë:	Komponimet heterociklike

	Komponimet heterociklike me bërthamë pesë- dhe gjashtëkëndëshe me një dhe me dy heteroatome).
Java e dhjetë:	Lipidet Gliceridet, përhapja në natyrë, vetitë, përdorimi, hidroliza e yndyrave. Lipidet e përbëra (glikoproteidet, fosfolipidet, lipoproteidet. Metabolizmi i yndyrave.
Java e dhjetë:	Terpenet dhe steroidet <i>Vajërat eterike, struktura, klasifikimi, vetitë, izolimi.</i> Struktura e steroideve, Vitaminat D, vetitë, reaksionet, acidet e tëmthit, hormonet steroidale, funksioni i tyre në organizëm.
Java e njëmbëdhjetë:	Vitaminat Struktura, vetitë, klasifikimi, funksioni në organizëm.
Java e njëmbëdhjetë:	Karbohidratet Monosakaridet, struktura (vargu i hapur dhe struktura ciklike), reaksionet, përfaqësuesit.
Java e dymbëdhjetë:	Disakaridet dhe polisakaridet Disakaridet, vetitë, përfaqësuesit. Polisakaridet, përfaqësuesit, vetitë, përhapja, përdorimi. Metabolizmi i karbohidrateve.
Java e dymbëdhjetë:	Amino acidet, struktura dhe klasifikimi Struktura, klasifikimi, vetitë, konfiguracioni, sintezat dhe reaksionet, metodat për darjen në amino-acideve. Metabolizmi i aminoacideve.
Java e trembëdhjetë:	Peptidet dhe proteinat Struktura, vetitë, sekuenca e amino-acideve në vargun peptidik, sintezat dhe reaksionet. Proteinat, klasifikimi (proteinat e thjeshta dhe të përbëra), vetitë, metabolizmi dhe funksioni biologjik, denaturimi. Proteinat e përbëra (fosfoproteidet, glikoproteidet, lipoproteidet, nukleoproteidet).
Java e trembëdhjetë:	Acidet nukleike Nukleozidet, nukleotidet, përbërja, struktura, funksioni biologjik, ADN dhe ARN.
Java e katërbëdhjetë:	Enzimat Struktura, nomenklatura, klasifikimi, koenzimat, reaksionet enzimatiqe, përcaktimi i aktivitetit enzimatik.
Java e katërbëdhjetë:	Testim i dytë intermedier

Java e pesëmbëdhjetë:	Punim seminarik Mbikqyerje dhe kontrollim i punës së studentëve për seminarin e dytë
Java e pesëmbëdhjetë:	Punim seminarik Referim i studentëve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi në ligjëratat dhe ushtrime duhet të jetë i rregullt. Studentët duhet të sillen konform rregulltivave të Universitetit të Prishtinës dhe në përputhje me Ligjin mbi Arsimin e Lartë të Kosovës. Për rregullat e veçanta dhe specifikat e organizimit të ligjëratave e ushtrimeve, studentët njoftohen nga profesori i lëndës dhe asistenti i tij.

15. KIMI ANALITIKE për farmaci

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë - Farmaci
Titulli i lëndës:	Kimi Analitike për farmaci
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-rë Semestri i III-të
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	E Hënë 08:00-09:30
Mësimdhënësi:	Prof. Ass. Dr. Liridon Berisha
Të dhënat kontaktuese:	Liridon.berisha@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Në kuadër të metodave instrumentale të analizës kimike shtjellohen konceptet bazë të metodave optike dhe elektrokimike të analizës. Aplikimi i metodave instrumentale të analizës në analizën kimike përfshirë teknika të ndryshme nga metodat optike edhe elektroanalitike. Në kuadër të metodave optike përfshihen spektrofotometria UV-VIS, IK, metodat luminishente, spektroskopia atmike dhe ajo e masës. Zbatimi i metodave elektrokimike si potenciometria, elektrogravimetria, kulonmetria dhe teknikat voltametrike në analizën kimike.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor është zhvillimi i aftësive të studentit për realizimin e një analize kimike me metodat përkatëse duke përfshirë analizën cilësore dhe atë sasiore të analitëve inorganik dhe organik. Zhvillimi i shkathtësisë së zgjidhjes së problemeve në kuadër të analizës kimike dhe përvetësimi i teknikave instrumentale në analizën cilësore dhe sasiore. Studentët me punën e tyre që zhvillojnë në këtë kurs do të jenë në gjendje të identifikojnë mundësitë e gabimeve gjatë një analize kimike gjithashtu, krijimin e shprehive dhe shkathtësisë për punë të pavarur

	eksperimentale, përdorimin e drejtë të instrumenteve përkatëse në kushte dhe situata të ndryshme eksperimentale.																
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Interpretoj konceptet bazë të metodave instrumentale të analizës kimike - Zhvillimi i shkathtesive përmes punës laboratorike në analizën kimike - Përpunimi statistikor i të dhënave - Parashikon dhe përshkruan procesin e përgatitjes dhe zgjedhjes e metodes analitike 																
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)																	
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej														
Ligjëratat	2	15	30														
Teori/Punë në laborator/Ushtime	-	-	-														
Punë praktike	2	15	30														
Konsultime me mësimdhënësin			4														
Puna në terren	0	0	0														
Testi, punimi seminarik	5	1	5														
Detyrë shtëpie																	
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15														
Përgatitja për provimin final	5	2	10														
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	3	2	6														
Projektet, prezantimet, etj.																	
Total			100														
Metodat e mësimdhënies:	Studentët shfletojnë materialin para ligjëratës dhe përmes shembujve dhe dhe zgjidhjes së problemeve sqarohen dhe përforcohen njohuritë e studentëve. Në ushtime eksperimentale studentët arrijnë aplikimin e njohurive teorike në punë laboratorike duke realizuar analizën kimike.																
Metodat e vlerësimit:	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Vlerësimi I</td> <td style="text-align: right;">15 %</td> </tr> <tr> <td>Vlerësimi II</td> <td style="text-align: right;">15 %</td> </tr> <tr> <td>Detyrat e shtëpisë/kuize</td> <td style="text-align: right;">5 %</td> </tr> <tr> <td>Seminari</td> <td style="text-align: right;">5 %</td> </tr> <tr> <td>Ushtimet laboratorike</td> <td style="text-align: right;">30 %</td> </tr> <tr> <td>Provimi pefundimtare</td> <td style="text-align: right;">30 %</td> </tr> <tr> <td>Numri total i pikeve</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>			Vlerësimi I	15 %	Vlerësimi II	15 %	Detyrat e shtëpisë/kuize	5 %	Seminari	5 %	Ushtimet laboratorike	30 %	Provimi pefundimtare	30 %	Numri total i pikeve	100%
Vlerësimi I	15 %																
Vlerësimi II	15 %																
Detyrat e shtëpisë/kuize	5 %																
Seminari	5 %																
Ushtimet laboratorike	30 %																
Provimi pefundimtare	30 %																
Numri total i pikeve	100%																
Literatura primare:	Daniell C. Harris, Quantitative Chemical Analysis 10th ed. 2019 W. H. Freeman																
Literatura shtesë:	D. Harvey: Modern Analytical Chemistry, Mc Graw Hill, Boston, 2000. <i>Metodat instrumentale te analizës kimike, Alqi Cullaj, Tiranë.</i>																
Hartimi i planit mësimor																	
Java	Titulli i ligjëratës																

Java 1:	Bazat e spektrofotometrisë
Java 2:	Aplikimi i spektrofotometrisë
Java 3:	Aplikimi i spektrofotometrisë
Java 4:	Meodat luminishente te analizës
Java 5:	Spektrofotometrat
Java 6:	Spektroskopia atomike
Java 7:	Spektroskopia e masës
Java 8:	Vlerësimi I
Java 9:	Bazat e elektrokimisë
Java 10:	Potenciometria
Java 11:	Titullimet potenciometrike
Java 12:	Teknikat elektroanalitike
Java 13:	Hyrje ne ndarjet analitike
Java 14:	Përgatitja e mostrave
Java 15:	Vlerësimi II

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Afati kohorë për dorëzimin e detyrave është 7 nga dita kur ipen detyrat. Detyrat të cilat dorezohen me vonëse nuk do te vleresohen me pike. Kuizet online do të organizohen brenda një intervali kohorë 1 deri 2 orë brenda javës. Seminarët e zgjedhura duhet të dorëzohen deri në javën e 11 dhe të mbrohen para javës së 15. Ndalohet përdorimi nga ana e studenteve i telefonave celular, dhe të gjitha mjeteve tjera te teknologjise informatike si kompjutere laptop, tablet etj. Vetëm në rastet kur lejon mësimdhënësi. Telefonat mund te perdoren vetem ne rastet emergjente jashte nga klasa me leje te mësimdhënësit. Studentet duhet te mbajnë qetesine gjate leksioneve. Studenti para se të filloj punën eksperimentale duhet të kuptoj qëllimin e eksperimentit dhe objektivat të cilat do të arrihen nga eksperimenti. Studenti vlerësohet nga asistenti për njohuritë e tij para se të filloj punën në laborator dhe kalueshmëria është kusht për zhvillimin e eksperimentit. Mos respektimi i rregullave rezulton me përjashtim nga mundësia e hyrjes në provim perfundimtar.

16. Kimi fizike

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Kimi fizike
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i III-të
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. dr. Fetah Podvorica
Të dhënat kontaktuese:	fetah.podvorica@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Kimia fizike është shkencë e cila paraqet shfrytëzimin e metodave fizike për zgjidhjen e problemeve kimike. Në kuadër të lëndës do të shpjegohen bazat e termodinamikës kimike të cilat gjejnë zbatim të gjerë në shumë lëmi.

	<p>Poashtu do të trajtohen edhe ekuilibrat kimik. Një sqarim i detajuar do të jepet edhe për termodinamikën elektrokimike.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllim kryesor do të jetë njohja e sistemeve dhe proceseve termodinamike duke përfshirë edhe ekuilibrin kimik. Studentët do të mësojnë edhe bazat e termodinamikës elektrokimike e cila gjen zbatim në shumë procese tjera.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Të kuptoj dhe interpretoj proceset kimike në aspektin fiziko-kimik 2. Të shpjegoj parimet bazë të termodinamikës kimike dhe të përdorë këto të parime në termokimi. 3. Studenti do të dijë t'i dalloj dhe interpretoj proceset spontane dhe jospontane, ekuilibrat kimik etj. 4. Studenti do të njoh parimet bazë të elektrokimisë dhe zbatimin e tyre në farmaci, biokimi etj. 5. Studenti do të jetë në gjendje të përdorë teknikat e ndryshme në elektrokimi për përcaktim të substancave të ndryshme.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/ Ushtrime	-	-	-
Punë praktike/ Punë në laborator/	2	15	30
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren	-	-	-
Testi, punimi seminarik	2	2	4
Detyrë shtëpie	-	-	-
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	5	10
Përgatitja për provimin final	3	5	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	3	6
Projektet, prezantimet, etj.	-	-	-
Total			100

Metodat e mësimdhënies:	<p>Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit duke përdorë materiale të ndryshme, punë në grup prej 2-3 studentëve në një projekt (punë e pavarur), detyrë shtëpie individuale.</p>
Metodat e vlerësimit:	<p>Testi i parë provues: 15 % ; Testi i dytë provues: 15 % ; Ushtrimet: 20 % ; Provimi final: 50 %</p>

Literatura primare:	<p>1. P. Atkins P.; J. De Paula.; <i>Physical chemistry for the life sciences</i>, 2nd edition 2011, Oxford University Press Inc., New York, USA.</p> <p>2. R. Chang R., <i>Physical Chemistry for the Biosciences</i>, 1st edition 2005, University Science Books, California, USA.</p> <p>3. F. Podvorica, <i>Kimia fizike për studentët e Farmacisë</i>, dispencë, UP 2005.</p>
Literatura shtesë:	<p>1. Price N. C.; Dwek R. A.; Ratcliffe R.; Wormald M.; <i>Physical Chemistry for Biochemists</i>, 3rd edition 2001, Oxford University press Inc., New York, USA.</p>
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	<p><i>Struktura e materies (lëndës)</i></p> <p>Struktura e atomit, përcaktimi i ngarkesës së elektronit, efekti fotoelektrik, modeli kuantik i atomit, spektrat atomik.</p>
Java 2:	<p>Modeli valor i atomit, funksionet valore, ekuacioni i Schrodinger-it, orbitalet atomike, sistemet hidrogjenoide dhe johidrogjenoide.</p>
Java 3:	<p>Lidhja kimike në molekula, molekulat dyatomike, mbimbulimi i orbitaleve atomike, molekula e hidrogenit, orbitalet molekulare lidhëse, antilidhëse dhe jolidhëse. Rendi i lidhjes.</p>
Java 4:	<p>Variablat mikroskopike dhe ato makroskopike. Funksionet e gjendjes. Proceset e prapsueshme dhe ato të paprapsueshme. Ligji i parë i termodinamikës.</p>
Java 5:	<p>Energjia, nxehtësia dhe puna. Ngjeshja dhe bymimi i prapsueshëm izotermik. Ngjeshja e prapsueshme në shtypje dhe vëllim konstant. Ngjeshja e prapsueshme adiabatike. Entalpia. Kapaciteti i nxehtësisë.</p>
Java 6:	<p>Avansimi i reaksionit. Gjendjet standarde. Matja e ndryshimeve të entalpisë. Kalorimetria. Marrëdhënia në mes ΔU dhe ΔH. Entalpitë e formimit. Entalpitë e lidhjeve. Varësia e entalpisë së reaksionit nga temperatura.</p>
Java 7:	<p>Ligji i dytë i termodinamikës. Cikli i Carnot-it. Rendimenti i makinës së Carnot-it. Interpretimi molekular i entropisë. Llogaritja e ndryshimit të entropisë. Ligji i tretë i termodinamikës.</p>
Java 8:	<p>Interpretimi molekular i energjisë së lirë të Gibbs-it. Energjitë e lira të Gibbs-it të formimit. Energjia e Gibbs-it dhe puna e prapsueshme. Ekuacioni i Gibbs – Helmholtz-it.</p>
Java 9:	<p>Madhësitë molare parcialesh. Potenciali kimik. Ekuilibri kimik i gazeve ideale dhe atyre joideale. Ekuilibri kimik në tretësira. Ekuilibri heterogjen. Varësia nga temperatura e konstantës së ekuilibrit.</p>
Java 10:	<p>Ligji i Raoult-it. Tretësirat ideale. Tretësirat joideale; aktiviteti dhe koeficientët e aktivitetit. Vetitë koligative të tretësirave. Osmoza. Potenciali kimik i tretësirave.</p>
Java 11:	<p>Ligjet e Faraday-it për elektrolizën. Përçueshmëria molare e elektrolitëve. Udhëtimi i pavarur i joneve në tretësirë, numrat e transportit. Përçueshmëritë jonike. Titullimi konduktometrik.</p>
Java 12:	<p>Teoria e Debye-Hückel-it për elektrolitët e fortë. Koeficientët e aktivitetit. Ekuilibri jonik. Jonizimi i ujit. Produkti i tretshmërisë. Asnjësimi i acideve me baza.</p>

Java 13:	Elementet galvanike. Potencialet standarde të elektrodave. Ekuacioni i Nernst-it. Potencialet e Nernst-it. Llojet e celulave elektrokimike. Potencialet membranore. Ekuilibri i Donnan-it.
Java 14:	Matja e pH-së. Koeficientëve të aktivitetit. Konstantave të ekuilibrit. Produktit të tretshmërisë.
Java 15:	Titullimet potenciometrike. Titullimet amperometrike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

17. Botanikë Farmaceutike

Informatat themelore për lëndën

Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Botanikë Farmaceutike
Niveli:	Bachelor
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i III-të dhe IV-të
Numri i orëve në javë:	2+0+2/ 2+0+2
Kreditë ECTS:	7 ECTS; për semester (3+4)
Koha / Vendi:	Klasa Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Dr. Sc. Behxhet Mustafa
Të dhënat kontaktuese:	behxhet.mustafa@uni-pr.edu +383 (0) 44 129 671

Përshkrimi i lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> Kursi Botanikë farmaceutike do të mbulojë aspektet të ndryshme të bimëve të cilat janë të rëndësishme në aspektin farmaceutikë, përfshirë këtu, citologjinë, histologjinë, anatominë, morfologjinë, fiziologjinë dhe klasifikimin e bimëve, me theks të veçanët atyre me përborim farmaceutik. Poashtu gjatë shtjellimi të kursit fokus i veçantë do të kushtohet përbërjes kimike të metaboliteve sekondar si dhe strukturave të veçantë të cilat përdoren për identifikimin e drogave.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> Të zhvilloj të njohurit lidhur me strukturat, format dhe përbërjen kimike të bimëve me rëndësi farmaceutike. Të analizojnë dhe vlerësoj aspekte të ndryshme të rëndësisë së bimëve në farmaci. Ti veçojnë dhe klasifikojnë grupet e ndryshme të bimëve me interes farmaceutikë.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> Përshkruan strukturën, format dhe përbërjen kimike të llojeve të caktuara bimore dhe analizojnë rëndësinë e tyre farmaceutike. Emërton llojet e ndryshme të bimëve që kanë përdorim farmaceutik

	<ul style="list-style-type: none"> • Përshkruan dhe vlerëson rëndësinë e tyre në industrinë farmaceutike përfshinë këtu përbërjen kimike të llojeve dhe substancave bioaktive. • Analizon dhe vlerëson rëndësinë e bimëve për njeriun dhe dobitë që ai ka në shfrytëzimin e qëndrueshëm të bimëve. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej (për të dy semestrat)
Ligjëratat	2	30	60
Punë në laborator/Ushtime	2	25	50
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin			8
Puna në terren	2	5	10
Testi,			
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			30
Përgatitja për provimin final			15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			175
Metodat e mësimdhënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Ligjëratat do të zhvillohen në formë të bashkëbisedimeve, punës grupore, seminare etj. • Ndërsa pjesa praktike do të realizohet në laborator si dhe punë në terren që do të përfshin përgatitjen e herbarit me bimë mjekësore. 		
Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> • Vlerësimi i parë: 25%, • Vlerësimi i dytë 25%, • Detyrat e shtëpisë ose prezantime 10%, • Vijimi i rregullt 10%, • Provimi final 30%, • Total 100%, • Nota do të llogaritet si më poshtë: <ul style="list-style-type: none"> ○ 51% - 60% = 6 ○ 61% - 70% = 7 ○ 71% - 80% = 8 ○ 81% - 90% = 9 ○ 91% - 100% = 10 		
Literatura primare:	<ul style="list-style-type: none"> • Topuzi, L. Botanika. SHLBU. Tiranë. • Xhulaj, M. Botanika-Sistematika e bimëve. Tiranë 		
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Miho, A. Topuzi, L. Marka, J. <i>Botanika e Pergjithshme</i>. Tiranë (2010) • Miho, A. Topuzi, L. Marka, J. <i>Botanika e Pergjithshme</i>. Tiranë (2008) • Pajazitaj, Q. <i>Përcaktues i bimëve (Pteridiofite dhe Spermatofite)</i>, Universiteti i Prishtinës. (2004) 		

	<ul style="list-style-type: none"> Judd, W. S., Campbell, C. S., Kellogg, E. A., Stevens, P. F. and Donoghue, M. J. <i>Plant Systematics: A Phylogenetic Approach</i>, 2nd ed. 2002. Sinauer Associates, Sunderland, MA. 576 pp. ISBN 0-87893-403-0 (2002).
--	--

Hartimi i planit mësimor për semestrin e III-të

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në biologjinë e Bimëve (Botanikë)
Java 2:	Qeliza Bimore (Citoplazma, membrana qelizore, plastidet, mitokondriet dhe citoskeleti).
Java 3:	Nukleusi, nukleolusi, aparati mitotik, muri qelizor.
Java 4:	Vakuola dhe lëngu qelizorë (metabolitet sekondarë)
Java 5:	Hisiologjia e bimëve (Indet meristemmatike)
Java 6:	Indet mbrojtëse, indet përçuese, indet sekretuese. Vlerësimi i parë intermedier
Java 7:	Organet bimore
Java 8:	Struktura anatomike e kërcellit
Java 9:	Struktura anatomike e gjethes
Java 10:	Struktura anatomike e rrënjës
Java 11:	Frytet
Java 12:	Farat Vlerësimi i dytë intermedier
Java 13:	Fiziologjia bimore (rrjedha e energjisë, dhe transformimi i metabolitëve, përbërja kimike e bimëve)
Java 14:	Enzimet, fotosinteza, asimilimi, rregullimi i metabolizmit
Java 15:	Fiziologjia e ontogjenezës (rritja, diferencimi, organogjeneza dhe reproduktimi)

Hartimi i planit mësimor për semestrin e IV-të

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Klasifikimi, nomenklatura dhe identifikimi i bimëve
Java 2:	Talophyta- Bacteriophyta
Java 3:	Cyanophyta, Phycophyta
Java 4:	Mycophyta
Java 5:	Likenet
Java 6:	Myshqet Vlerësimi i parë intermedier
Java 7:	Pteridophyta - Ferns
Java 8:	Spermatophyta, Gymnospermae
Java 9:	Angiosperms
Java 10:	Dicotyledones- Magnoliidae
Java 11:	Chariophyllide
Java 12:	Dilleniidae Vlerësimi i dytë intermedier
Java 13:	Rosidae
Java 14:	Asteride
Java 15:	Monocotyledones

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrime, marrin pjesë në vizita studimore në terren. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimi dhe mbajtja e qetësisë në mësim po ashtu janë obligative.

18. FIZIOLOGJI MJEKËSORE

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Katedra e Fiziologjisë dhe Imunologjisë		
Titulli i lëndës:	Fiziologji Mjekësore		
Niveli:	Lëndë Paraklinike		
Statusi i lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i III-të		
Numri i orëve në javë:	3+0+2		
Kreditë ECTS:	5 ECTS		
Koha / Vendi:	Sipas orarit/ Instituti B		
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.Dr. Violeta Lokaj-Berisha		
Të dhënat kontaktuese:	violeta.lokaj@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Fiziologjia është lëndë që studion proceset dhe funksionet e organizmit të njeriut. Fusha e studimit të Fiziologjisë fillon nga studimi i funksionit të molekulave dhe qelizave deri tek ndërveprimi i organizmit tonë me ambientin e jashtëm.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i lëndës Fiziologjia e njeriut është të ofroj një prezantim në detaje të funksionit të organeve dhe sistemeve të organeve të trupit të njeriut. Kjo lëndë është e dizajnuar në atë mënyrë që studentët të kuptojnë funksionin e secilit organ dhe sistem të organeve, mekanizmat rregullues në trupin e njeriut dhe integrimin fiziologjik të sistemit të organeve në ruajtjen e homeostazës		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Përshkrimi i funksionit normal të qelizës, indeve dhe organeve në ruajtjen e pandryshueshme të ambientit të brendshëm - Dallimi i faktorëve nervor dhe endokrin në rregullimin e homeostazës - Identifikimi i veçorive funksionale të indeve të ngacmueshme - Krahasimi i funksionit të organeve përgjegjëse për shpërndarjen e materieve me qëllim të ruajtjes së homeostazës - Demonstrimi i matjes së parametrave vital - Analizimi i funksionit rregullues, integruar dhe komunikues ndërmjet shqisave dhe Sistemit neuroendokrin 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej

Ligjëratat	3	1/15	45
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	1/15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	1/6	6
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	1/2	2
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			40
Përgatitja për provimin final			
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet praktike në laborator në grup prej 15 studentësh duke përdorë sistemin softverik, hardverik dhe kurrikular Biopac, punë e pavarur, detyrë shtëpie individuale
Metodat e vlerësimit:	Punim seminarik 5%; Vlerësimi i ushtrimeve 10%; Provimi përfundimtar 85%.

Literatura primare:	1. Artan Shkoza - Fiziologjia e njeriut 2. Praktikumi për punë me pajisjen Biopac 3. Praktikumi i Fiziologjisë
Literatura shtesë:	1. Guyton & Hall - Medical Physiology 2. Vander, Sherman, Luciano - Human Physiology. The mechanisms of Body Function 3. Silverthorn - Human Physiology 4. Stuart Ira Fox – Human Physiology

Hartimi i planit mësimor/ Ligjëratat	
Java	Titulli i ligjëratisë
Java 1:	Hyrje në Fiziologjinë Mjekësore - Organizimi funksional i trupit të njeriut . Homeostaza. Hapësira brendaqelizore dhe hapësira jashtëqelizore. Organizimi funksional i qelizës
Java 2:	Membrana qelizore. Transporti në nivel të membranës qelizore. Komunikimi nderqelizor dhe transduksioni i sinjaleve, Potenciali membranor në qetësi
Java 3:	Fiziologjia e nervave. Potenciali i graduar dhe potenciali i veprimit. Sinapsat nervore. Neurotransmiterët
Java 4:	Pllaka neuromuskulare. Fiziologjia e muskujve skeletike. Fiziologjia e muskulaturës së lëmuar. Fiziologjia e muskullit të zemrës.
Java 5:	Gjaku – përbërja dhe funksioni i tij. Plazma e gjakut dhe elementet e figuruar të gjakut. Hematokrit dhe sedimentimi i gjakut. Eritrocitet. Hemoglobina dhe roli i saj, Leukocitet. Grupet e gjakut. Hemostaza dhe koagulimi.
Java 6:	Zemra - Fiziologjia e zemrës. Potenciali i aksionit të muskullit të zemrës. Automatizmi i zemrës – sistemi për krijimin dhe

	përcjelljen e impulseve në zemër. Cikli i zemrës. Tonet e zemrës. Rregullimi i punës së zemrës. Elektrokardiograma.
Java 7:	Qarkullimi - Hemodinamika. Funksionet e sistemit arterial dhe venoz. Mikroqarkullimi dhe sistemi limfatik. Rregullimi i qarkullimit të gjaku. Mekanizmat për rregullimin e shtypjes së gjakut. Kontrolli humoral i rrjedhjes së gjakut në inde. Qarkullimi mushkëror. Qarkullimi koronar dhe qarkullimi i gjakut nëpër organe tjera të caktuara (tru, mëlçi etj)
Java 8:	Sistemi respirator - Mekanika e frymëmarrjes. Ventilimi mushkror. Shkëmbimi i gazrave. Transporti i gazrave. Rregullimi i frymëmarrjes. Frymëmarrja artificiale
Java 9:	Sistemi urinar - Veshkët dhe funksioni i tyre. Lëngjet e organizmit. Filtrimi glomerular. Aparati jukstglomerular. Apsorbimi dhe sekretimi në tubulet e veshkëve. Mekanizmi për eliminimin e urinës së koncentruar. Rregullimi i osmolaritetit të lëngjeve jashtëqelizore. Refleksi i urinimit
Java 10:	Sistemi gastrointestinal - Fiziologjia e sistemit gastrintestinal. Funksionet motorike të traktit gastrointestinal. Tretja dhe apsorbimi në lukth. Tretja dhe apsorbimi në zorrët e holla. Lëngu i Pankreasit. Funksionet e melcise. Tretja dhe apsorbimi në zorrët e trasha. Refleksi i defekimit
Java 11:	Metabolizmi i hidrateve të karbonit. Metabolizmi i yndyrnave. Metabolizmi i proteinave. Metabolizmi bazal dhe faktorët që ndikojnë në të. Rregulli i marrjes së ushqimit. Rregullimi i temperaturës. Qendra e termoregullimit.
Java 12:	Rolet e sistemit endokrin në kontrollin e funksionimit të organizmit. Gjëndrrat endokrine. Struktura e hormoneve. Mekanizmi i veprimit të hormoneve. Hormonet e hipofizës. Hormonet e tiroidesë. Hormonet e gjëndrrës paratiroide. Hormonet e gjëndrrës mbiveshkore. Hormonet e pankreasit. Hormonet e gjëndrrave seksuale.
Java 13:	Fiziologjia e sistemit nervor sensitiv. Fiziologjia e sistemit somatosenzor. Shqisa e të pamurit . shqisa e drejteshimit. Shqisa e të shijuarit . Shqisa e tënuhaturit.
Java 14:	Fiziologjia e sistemit motorik. Funksionet motorike të palcës kurrizore dhe ganglioneve bazale. Funksioni motorik i trurit dhe cerebellumit.
Java 15:	Funksionet integruese të sistemit nervor qendror. Te mësuarit dhe memorja. Sistemi nervor autonom.

Hartimi i planit mësimor/ Ushtrimet	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Zgjedhja dhe përgatitja e kafshës eksperimentale për eksperiment. Dhënja e injeksioneve
Java 2:	Fiziologjia e nervave periferik (praktikum)
Java 3:	Muskujt (praktikum) Elektromiografia standarde dhe e integruar (leksioni 1) Rekrutimi i njësive motorike dhe lodhja e muskujve (leksioni 2)
Java 4:	Gjaku (praktikum)
Java 5:	Zemra (praktikum) EKG I (leksioni 5) EKG II (leksioni 6)
Java 6:	Qarkullimi I gjakut (praktikum) Shtypja e gjakut (leksioni 16)

Java 7:	Sistemi respirator (Leksioni 8) Sistemi respirator (Leksioni 12 & 13)
Java 8:	Sistemi urinar (praktikum)
Java 9:	Sistemi gastrointestinal (praktikum)
Java 10:	Metabolizmi (praktikum) Perpilimi I racioneve ushqimore
Java 11:	Sistemi endokrin (praktikum)
Java 12:	Shqisat (e të pamurit I/praktikum)
Java 13:	Shqisat (e të dëgjuarit dhe shqisat tjera)
Java 14:	Medulla spinale (praktikum) Reflekset klinike
Java 15:	Zëvendësimi i orëve të humbura

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimt duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.

Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimt.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Shënim | Ushtrimet vlerësohen me notë prej 6 deri ne 10 ku secila notë konvertohet në pikë prej 0.1 deri ne 0.5 pikë. Në semestër do të vlerësohen 10 ushtrime kështu që studenti mund të grumbulloj maksimum 10 pikë të cilat përbëjnë 10% të notës përfundimtare (6-0.1, 7-0.2, 8-0.3, 9-0.4, 10-0.5).

Testi do të përmbaj 50 pyetje dhe do të zgjasë 60 minuta. Konsiderohet se studenti ka kaluar testin nëse arrinë 51% të pikëve maksimale. Rezultatet e testit do të shpallen një ditë pas mbajtjes së testit ndërsa pikët e fituara do të shndërrohen në notë përfundimtare. Konvertimi i notave në pike bëhet sipas skemës së mëposhtme (51-60=6, 61-70=7, 71-80=8, 81-90=8, >91=10)

19. METODOLOGJIA E PUNIMIT SHKENCOR

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	Metodologjia e punimit shkencor
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-Të Semestri i III-të
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Rozafa Koliqi
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Ky modul mundëson njohjen e koncepteve të të mësuarit, metodologjisë së hulumtimit, studimit dhe prezentimit të punimeve shkencore, leximin- vleresimin kritik te punimeve shkencore dhe shfrytëzimin dhe kërkimin e literatures në libraritë elektoronike adekuate per punime shkencore.

Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> Mësojë studentet për llojet e hulumtimeve shkencore në mjekësi; Aftësojë studentët në planifikimin e pavarur të hulumtimit; Mënyrën e shkruarjes së punimit shkencor; Përdorimin e librarive elektronike dhe resurseve të librarive; Përshkrimi dhe interpretimin kritik të rezultateve të fituara.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> Aftësojë studentët në planifikimin e pavarur të hulumtimit dhe mënyrën e shkruarjes së punimit shkencor Aftësoj studentët mbi mënyrat dhe metodat e grumbullimit të të dhënave dhe matjeve themelore për hulumtimin shkencor, analizimin dhe interpretimin e rezultateve të hulumtimit. Aftësojë studentët për shkruarjen e punimeve sipas metodologjisë së hulumtimeve shkencore Përshkrimi dhe interpretimi kritik i rezultateve të fituara Zgjedhja në mënyrë adekuate e testeve të përshtatshme statistikore, përshkrimi i limitimeve eventuale, interpretimi i rezultateve dhe intervaleve të besueshmërisë Aftësia për të shfrytëzuar faktet (të dhënat) kyçe nga burimet e të dhënave si dhe artikujt shkencor <p>Shfrytëzim i rrjeteve elektronike për mësim, kërkim të literaturës nga libraritë elektronike dhe prezantim para audiencës,</p>

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësi more	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	5	5
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.	2	2	2
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime përmes punës në grupe, seminare, mësimi i vetëdrejtuar, workshop.
Metodat e vlerësimit:	Kolokfium 20%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 50%.
Literatura primare:	1. Konceptet e ligjeratave 2. Pec B. Osnovne Statisticke Metode za Nematematicare,

	<p>3. Marušić M. i sur. Uvod u znanstveni rad u medicini. 3. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada; 2004.</p> <p>4. Charles H. Hennekens, Julie E. Buring. Epidemiologjia në Mjekësi. Tiranë: Libri Universitar, 1998</p> <p>5. Thomas L. Najmlađa znanost: Bilješke promatrača medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 1995.</p> <p>6. How to write scientific paper http://abacus.bates.edu/~ganderso/biology/resources/writing/HTWgeneral.html http://www.ruf.rice.edu/~bioslabs/tools/report/reportform.html#top</p> <p>7. Socijalna Medicina sa organizacijom zdravstva – Arif Smajkić</p>
Literatura shtesë:	

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjeratës
<i>Java 1:</i>	Hyrja, njoftimi me lëndën (prezentimi i Syllabusit) Definicioni dhe lënda e studimit të metodologjisë së hulumtimit shkencor.
<i>Java 2:</i>	Rendesia e hulumtimeve shkencore dhe punes kerkimore shkencore. Shkenca si burim i njohurise
<i>Java 3:</i>	Llojet e hulumtimeve
<i>Java 4:</i>	Llojet e hulumtimeve –Hulumtimet Qualitative
<i>Java 5:</i>	Planifikimi i hulumtimit dhe vendosja e hipotezave te punes
<i>Java 6:</i>	Grumbullimi, perpunimi dhe komentimi i rezultateve
<i>Java 7:</i>	Indikatorët (treguesit) e shëndetit dhe rendesia e perdorimit te tyre. Madhësi të shoqërimit RISKU RELATIV , RAPORTI RELATIV I TEPRICËS (ODDS RATIO-OR) dhe RISKU ATRIBUTAR
<i>Java 8:</i>	Shkathësitë prezentuese
<i>Java 9:</i>	Kërkimi i informacionit në mjekësi. Rrjeti elektronik i te dhenave
<i>Java 10:</i>	Mjekësia e bazuar ne evidencë
<i>Java 11:</i>	Llojet e publikimeve shkencore
<i>Java 12:</i>	Ndërtimi i artikullit shkencor (Pjeset e artikullit shkencor).Shkrimi i artikullit shkencor Prezentimi i punimit ne revista
<i>Java 13:</i>	Leximi kritik i artikullit shkencor
<i>Java 14:</i>	Etika dhe puna shkencore-kerkimore

Java 15:	Rekapitulimi i lëndës dhe ligjerata përmbledhëse.
-----------------	---

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes	
<ul style="list-style-type: none"> • Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t’i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike. • Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve. • Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësive akademike dhe njësive organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre. • Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit. • Komisioni i studimeve është i obliguar t’ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës. • Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati. 	

20. LËNDËT E PARA NË INDUSTRIJË FARMACEUTIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë – Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	LËNDËT E PARA NË INDUSTRIJË FARMACEUTIKE
Niveli:	Studimet bazike te integruara
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i II-rë Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F2 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.dr.ass.Arlinda Daka Grapci
Të dhënat kontaktuese:	Arlinda.daka@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Kjo lëndë do t’u ofroj studentëve njohuritë për proceset në zhvillimin e barnave të reja dhe gjenerike, pajisjeve dhe teknologjive të përdorura në prodhimin e barnave. Prezantimi i legjislacionit, standardeve dhe rregulloreve për industrinë farmaceutike. Ata do të mësojnë për GMP në industrinë farmaceutike .Në këtë cikël të ligjeratave poashtu trajtohen të gjitha burimet bibliografike duke filluar nga librat legjislative të njohura si “Pharmacopea” poashtu edhe një numri të konsideruar të Indeksve me rëndësi kryesore për të gjitha të dhënat me rëndësi në raport me parametrat fiziko kimike të këtyre lëndëve.

Qëllimet e lëndës:	Njohuri të mjaftueshme për lëndët e aktive dhe ato ndihmëse të cilat përdoren në industrinë farmaceutike dhe për procesin e zhvillimit të një bari të ri.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Njohuri mbi ndryshimin midis një bari inovativ dhe një bari gjenerik. Njohuri për testet para-formulimit dhe çfarë mbulojnë ato, teknologjitë e përdorura për prodhimin e formave të ngurta orale, për format gjysëm të ngurta dhe të lëngshme.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	5	5
Detyrë shtëpie	2	5	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	3	3	9
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	1	2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt dhe organizohet në formë të ligjëratave dhe seminareve në grupe më të mëdha duke shfrytëzuar metodat moderne të mësimdhënies si diskutimin interaktiv.		
Metodat e vlerësimit:	Pjesëmarrja dhe angazhimi në ligjerata 10% Pjesëmarrja dhe angazhimi në seminare 30% Provimi final 60% Gjithsej 100%		
Literatura primare:	Engel J, Kleemann A, Kutscher B, Reichert D. Pharmaceutical Substances, 2009: Syntheses, Patents and Applications of the Most Relevant APIs. Georg Thieme Verlag; 2014 Nusim S, editor. Active pharmaceutical ingredients: development, manufacturing, and regulation. CRC Press; 2016. M. Gibson: Pharmaceutical Preformulation and Formulation, 2001, IHS Health Group, Denver, USA		
Literatura shtesë:	European Pharmacopeia British Pharmacopeia United States Pharmacopeia Swarbrick, J., Boylan, J.C. Encyclopedia of Pharmaceutical Technology, Marcel Dekker Inc., New York, Basel, 2007		

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrja, njohimi me lëndën (prezentimi i Syllabusit) koncepti dhe objektivat e përgjithshme.
Java 2:	Përbërësit aktivë farmaceutikë
Java 3:	Metodat e prodhimit farmaceutik, dizanjimi dhe prodhimi i produkteve farmaceutike të gatshme
Java 4:	GMP
Java 5:	Format e ndryshme të dozimit dhe vetitë e tyre
Java 6:	Format e dozimit të ngurta dhe gjysmë të ngurta
Java 7:	Format të lëngshme të dozimit
Java 8:	Farmakopetë
Java 9:	Testet bazike për substancat aktive dhe produktet farmaceutike
Java 10:	Kontaminuesit
Java 11:	Ekscipientët I – një vështrim i përgjithshëm
Java 12:	Ekscipientët II
Java 13:	Vlerësimi i cilësisë së produktit
Java 14:	Biodisponueshmëria dhe bioekuivalenca, metodat e testimit, interpretimi i rezultateve, qasjet rregullatore dhe shkencore.
Java 15:	Produkte biologjike dhe bioteknologjike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

*Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimi duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.
Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.*

21. DIETETIKA

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Dietetika
Niveli:	Diplomë universitare
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i III-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr. Zana Sulejmani-Ibraimi
Të dhënat kontaktuese:	Email: zana.ibraimi@uni-pr.edu Tel: +38344330362
Përshkrimi i lëndës:	<p>Dietetika është një disiplinë që merret me studimin e ushqimit dhe të ushqyerit dhe që përcakton se si ushqimi i mirë ndikon në shëndetin e përgjithshëm të njeriut. Kjo fushë ofron një fokus të fortë në shëndetin publik dhe qëllimi i saj kryesor është edukimi i popullatës mbi rëndësinë e zgjedhjeve të duhura dietike.</p> <p>Dietetika është një fushë shkencore që përqendrohet në përshkrimin e terapisë mjekësore ushqimore dhe konsultimin dietik për të trajtuar gjendjet shëndetësore.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i kësaj lënde është t'i përgatis studentët që të zhvillojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre në shkencën e të ushqyerit, dietologjinë dhe ushqimin klinik.</p> <p>Qëllim tjetër është përvetësimi i njohurive në lidhje me ushqimet funksionale dhe produktet dietetike, përfshirë llojet, kategoritë dhe karakteristikat themelore.</p> <p>Ndër objektivat e kësaj lënde është përgatitja e studentëve për njohjen e etiologjisë dhe patofiziologjisë së sëmundjeve të ndryshme, si diabetit, sëmundjeve kardiovaskulare, anemisë, sëmundjeve të aparatit tretës, njohjen e proceseve themelore biokimike në trup dhe njohjen e aspekteve fiziologjike e biokimike të të ushqyerit, si dhe kuptimin e vlerave të konsumit (marrjes) së rekomanduar ditore (DRI).</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Studentët do të zhvillojnë aftësi për të identifikuar, analizuar në mënyrë kritike dhe zgjidhur problemet e të ushqyerit të pacientëve. Ata do të arrijnë të vlerësojnë statusin ushqyes të pacientit dhe të mësojnë për specifikat e dietës sipas kushteve fiziologjike. Studentët do të njihen me parametrat dhe udhëzimet themelore të dietologjisë mjekësore, do të njihen me përdorimin e duhur të suplementeve ushqimore, dozën e tyre dhe sigurinë e përdorimit, varësisht nga gjendja patologjike e pacientëve dhe nevojave sipas grup moshave. Ata do të zotërojnë aftësitë të këshillojnë pacientët e moshave të ndryshme</p>

	dhe pacientët me kushte specifike fiziologjike (shtatzëni, laktacion) për ushqimin e duhur dhe shtesat plotësuese.												
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)													
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej										
Ligjëratat	1	15	15										
Teori/Punë në laborator/Ushtime													
Punë praktike													
Konsultime me mësimdhënësin	1	2	2										
Puna në terren													
Testi, punimi seminarik	1	15	15										
Detyrë shtëpie	1.5	1	1.5										
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			24.5										
Përgatitja për provimin final	1	15	15										
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	1	1										
Projektet, prezantimet, etj.	1	1	1										
Total			75										
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat mbahen në formë interaktive. Prezentimi bëhet në LCD projektor, duke diskutuar me studentë për çështjet e paraqitura. Organizohen seminare të shkurtra brenda leksioneve të planifikuara.												
Metodat e vlerësimit:	<p>Metoda e vlerësimit bëhet me teste dhe kolloqfiume. Provimi zhvillohet me shkrim, ku çdo pyetje në test dhe kolloqfium vlerësohet me një numër pikësh.</p> <p>Mënyra e vlerësimit:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>Kolloqfiumi</td> <td style="text-align: right;">10 %</td> </tr> <tr> <td>Seminaret apo angazhime tjera</td> <td style="text-align: right;">20 %</td> </tr> <tr> <td>Vijimi i rregullt në ligjërata</td> <td style="text-align: right;">10 %</td> </tr> <tr> <td>Provimi final</td> <td style="text-align: right;">60 %</td> </tr> <tr> <td>Gjithsej:</td> <td style="text-align: right;">100 %</td> </tr> </table> <p>Konsultimet me studentë bëhen 2(dy) herë në javë. Seminaret organizohen gjatë semestrit.</p>			Kolloqfiumi	10 %	Seminaret apo angazhime tjera	20 %	Vijimi i rregullt në ligjërata	10 %	Provimi final	60 %	Gjithsej:	100 %
Kolloqfiumi	10 %												
Seminaret apo angazhime tjera	20 %												
Vijimi i rregullt në ligjërata	10 %												
Provimi final	60 %												
Gjithsej:	100 %												
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Thomas B, Bishop J, editors. Manual of dietetic practice. John Wiley & Sons; 2013 Jul 8. 2. Lutz CA, Mazur E, Litch N. Nutrition and diet therapy. FA Davis; 2014 Aug 14. 3. Roth RA. Nutrition & diet therapy. Cengage Learning; 2013 Feb 28. 4. Lawrence J, Gandy J, Douglas P, editors. Dietetic and Nutrition Case Studies. John Wiley & Sons; 2016 Feb 11. 5. Kazaks A, Stern JS. Nutrition and Obesity: Assessment, Management & Prevention. Jones & Bartlett Publishers; 2013. 												

	6. Mosen ER, Rock C, Coulston AM. Nutrition in the Prevention and Treatment of Disease. Academic Press; 2001. 7. Mudambi SR. Fundamentals of foods, nutrition and diet therapy. New Age International; 2007.
Literatura shtesë:	Nga publikimet në internet (PubMed, MedLine, etj)
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Hyrje, objekti i studimit dhe rëndësia e shkencës së Dietetikës
<i>Java 2:</i>	Ushqimi i ciklit jetësor, statusi ushqyes dhe koncepti i ushqimit dietetik e funksional
<i>Java 3:</i>	Produktet dietetike, lëndët ushqimore, ushqimet e fortifikuara, të pasuruara dhe modifikuara
<i>Java 4:</i>	Efekti parandalues dhe terapeutik i ushqimit funksional. Futja e përbërësve funksionalë në ushqimin e pasuruar (zhvillimi, formulimi dhe qëndrueshmëria e produktit). Siguria funksionale e ushqimit.
<i>Java 5:</i>	Ushqimi dhe plotësimi gjatë shtatëzënësisë dhe laktacionit, vitaminat, mineralet dhe suplementet ushqimore gjatë shtatëzënësisë dhe laktacionit.
<i>Java 6:</i>	Ushqyerja e foshnjave dhe fëmijëve, plotësimi i ushqimit në fëmijëri. Modele specifike dietetike të foshnjave dhe fëmijëve. Formula për foshnje dhe ushqime për fëmijë.
<i>Java 7:</i>	Ushqimi për adoleshentët, nevojat specifike ushqyese dhe modelet ushqyese
<i>Java 8:</i>	Ushqimi në moshën e rritur: ndryshimet në modelet dietike dhe plotësimi, roli në parandalimin e sëmundjeve.
<i>Java 9:</i>	Ushqimi i të moshuarve, modele të veçanta dietike, probleme të të ushqyerit, kequshqyerja dhe plotësimi i ushqimit
<i>Java 10:</i>	Ushqimi dhe të ushqyerit për atletët (sportistët)
<i>Java 11:</i>	Mbipesha dhe obeziteti, anoreksia dhe bulimia
<i>Java 12:</i>	Terapia dietike për diabetin dhe para-diabetin. Koordinimi i vakteve me terapinë me insulinë. Terapia dietike për ndërlikimet e diabetit (hipoglikemia, ketoacidoza). Shtesat dietike në diabet
<i>Java 13:</i>	Terapia dietike e sëmundjeve kardiovaskulare - arteroskleroza, hipertensioni. Parametrat bazë biokimikë. Rëndësia e mbajtjes së një peshe normale të trupit. Sindroma metabolike dhe dieta mesdhetare. Shtesat dietike në sëmundjet kardiovaskulare
<i>Java 14:</i>	Terapia dietike e anemisë, terapia dietike e anemisë me mungesë hekuri. Shtesat dietike në trajtimin e anemisë dhe parandalimi
<i>Java 15:</i>	Terapia dietike e sëmundjeve të aparatit tretës. Ushqimi për njerëzit me çrregullime metabolike. Identifikimi dhe karakterizimi i përbërësve bioaktivë të ushqimit. Probiotikët, prebiotikët dhe simbiotikët

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Profesori dhe asistenti i informojnë studentët për kriteret e pjesëmarrjes së rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Ata i përcaktojnë rregullat e sjelljes, siç janë mbajtja e qetësisë gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, saktësia e ardhjes në kohë të duhur në ligjërata dhe ushtrime, fikja e telefonave celularë, apo ndonjë mjeti tjetër të mençur, etj.

Profesori dhe asistenti duhet të tregojnë qëndrim intelektual, pragmatik dhe kolegial, duke i inkurajuar gjithnjë studentët drejt suksesit.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humbë të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

22. HYRJE NË KIMI FARMACEUTIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	HYRJE NË KIMI FARMACEUTIKE
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II Semestri i IV-të,
Numri i orëve në javë:	3+0+3;
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Pranvera Breznica Selmani
Të dhënat kontaktuese:	Pranvera.breznica@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Kjo lëndë merret me studimin bazike duke filluar nga koncepti themelor i vetive fizikokimike të grupeve funksionale të barnave pastaj rrugët e metabolizmit, mënyrat e aplikimit si dhe vlerësimin e kualitetit të tyre. Trajtohen konceptet që të arrihet lidhja mes strukturës kimike dhe përgjigjes në nivel molekular.</p> <p>Kjo lëndë rezulton të ketë një rol esencial për tu kuptuar studimi sistematik i grupeve të ndryshme të barnave me përmbajta inorganike duke sqaruar mekanizëm të tyre të veprimit dhe përdorimit terapeutik.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i lëndës është të fitohen njohuri të nevojshme mbi barnat, duke filluar nga vetit fizikokimike të të barnave pastaj rrugët e metabolizmit, mënyrat e aplikimit si dhe vlerësimin e kualitetit të tyre.</p> <p>Të fitohen njohuri të nevojshme që të arrihet lidhja mes të dhënave kimike dhe atyre biologjike respektivisht sqarimet mes strukturës kimike dhe përgjigjes në nivel molekular.</p> <p>Të fitohen njohuri të nevojshme që të arrihet lidhja mes komponimeve inorganike dhe aplikimi i tyre në farmaci. Objektive është që studentët të njohin konceptet kryesore të kimit inorganike dhe të ilistroj ato me shembuj të rëndësishëm për farmacinë duke filluar nga komponimet inorganike që përdoren si antacide, antimikobial për sy e deri të përdorimi i tyre si barnat antikanceroze.</p>

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të kuptohet marrëdhënia ndërmjet strukturës kimike, vetive fiziko-kimike, veprimit farmakologjik dhe aplikimit terapeutik të barit. • Të kuptohet marrëdhënia ndërmjet strukturës kimike dhe përgjigjes biologjike respektivisht interaksionit të barit me receptorin. • Të kuptohet marrëdhënia ndërmjet strukturës kimike të barit dhe veprimit farmakologjik, • Të fitohen njohuri për profilin farmakokinetik dhe farmakodinamik të barit. • Të fitohen njohuri rreth barnave me përbmatje inorganike dhe efektet e tyre farmaceutikë. • Të fitohen njohuri për themelore për efektet sterike, induktive, elektronike dhe implikimet e tyre në veprimin e barit. • Të fitohen njohuri të nevojshme për përdorimin e metodave analitike respektivisht metodave spektrale për identifikimin e strukturës grupeve funksionale, përcaktimin kuantitativ të lëndëve aktive si dhe përcaktimin e shkallës së pastërtisë. • Njohuri për mbledhjen dhe shfrytëzimin e informacionit kimik dhe farmaceutik në lidhje me një bar të caktuar.
-----------------------------------	---

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	3	15	45
Teori/Punë në laborator/Ushtime	3	15	45
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	5	5
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			25
Përgatitja për provimin final	2	10	20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.	1	2	2
Total			150

Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rregullt, dhe do të organizohen ligjëratat grupore, punë seminarike në grupe të vogla, zbatim i metodës PBL (problem-based learning), dhe në kuadër ushtrimeve do të aplikohen metoda analitike dhe spektrale për identifikimin e strukturave kimike të barnave, grupeve funksionale, përcaktimin kuantitativ të lëndëve aktive si dhe përcaktimin e shkallës së pastërtisë.
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë 15%; vlerësimi i dytë 15%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 40%.

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strohfeldt KA. Essentials of inorganic chemistry: For students of pharmacy, pharmaceutical sciences and medicinal chemistry. John Wiley & Sons; 2015 Feb 16. 2. J.M. Beale; J.Block. Wilson and Gisold's Textbook of Organic Medicinal and Pharmaceutical Chemistry; Lippincott Williams & Wilkins; 12-th Edition (March 2, 2010) 3. Lemke TL, Williams DA, editors. Foye's principles of medicinal chemistry. Lippincott Williams & Wilkins; 2012 Jan 24.
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wermuth CG, editor. The practice of medicinal chemistry. Academic Press; 2011 May 2. 2. Dashnor Nebija. Analiza farmaceutike farmakopeale. Manual laboratorik. Universiteti i Prishtines. 2005. 3. European Pharmacopoeia 5.0; British Pharmacopoeia; USP/NF; other national Pharmacopoeias and Compendiums
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë
Java 1:	Bazat fiziko-kimike të barnave- tretshmëria, koeficienti i ndarjës LogP, koeficienti i shpërndarjes logD, lipofiliteti ndikimi i vetive fiziko-kimike në veprimin e barit.
Java 2:	Jonizimi i barnave, aciditeti, ndërveprimi ndërmelokular lidhjet kimike efektet sterike, elektronike dhe induktive ndikimi i tyre në metabolizmin dhe veprimin e barnave.
Java 3:	Stereokimia dhe veprimi i barit; Izosteria; vinilogjia dhe veprimi biologjik; transporti i barnave përmes membranës biologjik. Rugët e administrimit të barnave.
Java 4:	Biotransformimi i barnave; reaksionet e fazës së parë dhe reaksionet e fazës së dytë; roli i CyP 450 në metabolizmin e barnave.
Java 5:	Receptorët si objektivë e barnave; Llojet e receptorëve; Agonistë, antagonistë afinitet, efekti interstik, efikasiteti; Aspektet kimike të interaksionit të bar – receptorë
Java 6:	Barnat ose medikamente- roli i grupeve funksionale dhe lidhja me veprimin farmakologjikë; Promedikamentët-pro-drugs.
Java 7:	Komponimet inorganike me përmbajtje të - litiumit (Li), Natriumit (Na), kalium (K), rubidium (Rb), caesium (Cs) and francium (Fr) dhe aplikimi i tyre si barna.
Java 8:	Komponimet inorganike me përmbajtje të beriliumit (Be), magnesit (Mg), kalciumit (Ca), strontiumit (Sr), bariumit (Ba) and radiumit (Ra) dhe aplikimi i tyre si barna
Java 9:	Komponimet inorganike me përmbajtje të N, P.As.Sb, Bi dhe aplikimi i tyre si barna

Java 10:	Aplikimi farmaceutik i acidit borik; borit (B), Aluminit (Al), galliumit (Ga), indiumit (In) and taliumit (Tl), Antacidet inorganike
Java 11:	Komponimet inorganike me përmbajtje të hekurit Fe, ruteniumit (Ru), osmium (Os), gjithashtu edhe elementi radioaktiv hasium (Hs) dhe aplikimi i tyre si barna.
Java 12:	Përbërjet radioaktive dhe zbatimi i tyre klinik -Përdorimi terapeutik i radiofarmaceutikëve
Java 13:	Antiseptikët; Dezifektantët; Komponimet kuaternare të amonit; Derivatet e guanidinës; Komponimet e metalëve të rënda: derivatet e Ag dhe Hg;
Java 14:	Komponimet me oksigjen aktiv; Komponimet me halogjen aktiv; Alkoolet, aldehydet, acidet, fenolet Desinfektuesit me veprim oksidativ;
Java 15:	Kollokvium

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

<ul style="list-style-type: none"> • Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike. • Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve. • Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësisë akademike dhe njësisë organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre. • Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit. • Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës. • Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.
--

23. Kimi fizike për Farmaci

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Kimi fizike për Farmaci
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i IV-të
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Vlera në kredi – ECTS:	5 ECTS
Koha / lokacioni:	Sipas orarit
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Fetah Podvorica
Detajet kontaktuese:	fetah.podvorica@uni-pr.edu

Përshkrimi i lëndës	<p>Kimia fizike është shkencë e cila paraqet shfrytëzimin e metodave fizike për zgjidhjen e problemeve kimike. Kjo shkencë përfshinë studimet kualitative dhe kuantitative, teorike dhe eksperimentale, të parimeve të përgjithshme që e përcaktojnë sjelljen e materies, sidomos transformimin e një substance në një tjetër substancë. Edhe pse fizikokimistët i aplikojnë shumë metoda të fizikantëve, ata i përdorin ato për përcaktimin e strukturave kimike dhe studimin e proceseve kimike. Kimia fizike nuk përqendrohet shumë në përshkrimin e vetive të substancave kimike dhe të reaksioneve të tyre, sepse këtë e bëjnë shkencat e tjera të kimisë si psh. kimia inorganike dhe ajo organike, sa përqendrohet në parimet teorike dhe problemet kuantitative.</p>		
Qëllimet e lëndës:	<p>Kinetika kimike dhe dukuritë sipërfaqësore. Kinetika kimike si degë e kimisë fizike studion shpejtësitë dhe mekanizmat me të cilat zhvillohen proceset kimike kur gjenden në ekuilibër. Poashtu me anë të saj do të shpjegojmë edhe aktivitetin enzimatik. Dukuritë sipërfaqësore kanë rëndësi tepër të madhe në Farmaci dhe ato do të trajtohen përmes izotermave të adsorbimit për sistemet e ndryshme.</p>		
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Të shpjegoj parimet bazë të kinetikës kimike. 2. Studenti do të dijë t'i dalloj dhe interpretoj reaksionet e rendeve të ndryshme. 3. Studenti do të njoh parimet bazë të reaksioneve enzimatike. 4. Studenti do të jetë në gjendje të përdorë teknikat e ndryshme për hulumtim të dukurive sipërfaqësore. 5. Të përdorë teknikat e ndryshme spektroskopike për përcaktim të strukturës së komponimeve 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsejt
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/Seminar	1	15	15

Punë praktike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5	5
Ushtrime në teren	-	-	-
Kollokfiume,seminare, test	2	2	4
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Përgatitja përfundimtare për provim	5	3	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	3	6
Projektet,prezentimet ,etj	-	-	-
Totali			125
Metodologjia e mësimdhënies:	(ligjëratë, seminar, diskutim, punë në grupe)		
Metodat e vlerësimit:	Testi i parë: 15 % Testi i dytë: 15 % Ushtrimet: 20 % Provimi final: 50 % Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. P. Atkins P.; J. De Paula.; <i>Physical chemistry for the life sciences</i> , 2 nd edition 2011 , Oxford University Press Inc., New York, USA. 2. R. Chang R., <i>Physical Chemistry for the Biosciences</i> , 1 st edition 2005 , University Science Books, California, USA. 3. F. Podvorica, <i>Kimia fizike për studentët e Farmacisë</i> , dispencë, UP 2005 .		

Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Price N.C.; Dwek R. A.; Ratcliffe R.; Wormald M.; <i>Physical Chemistry for Biochemists</i>, 3rd edition 2001, Oxford University press Inc., New York, USA. 2. Laidler K.; Meiser J.; Sanctuary B., <i>Physical Chemistry</i>, 4th edition 2004, New York, USA.
---------------------------	---

Plani i dizajnuar i mësimit:

Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Definimi i shpejtësisë së reaksionit. Shpejtësitë empirike të reaksioneve. Rendi i reaksionit. Molekulariteti i reaksionit. Përcaktimi eksperimental i rendit të reaksionit.
Java e dytë:	Analiza e rezultateve kinetike. Metoda e integritit. Reaksionet e rendit të parë, dytë dhe tretë. Koha e gjysëm jetës. Metoda diferenciale. Reaksionet e prasueshme të rendit të parë.
Java e tretë:	Ndikimi i temperaturës në shpejtësinë e reaksionit. Teoria e goditjeve. Teoria e gjendjes kalimtare (Teoria e Eyring-ut). Roli i tretësit.
Java e katërt:	Efekti i forcës jonike dhe ai i izotopeve në shpejtësinë e reaksioneve kimike. Efekti i pH-së në shpejtësinë e një reaksioni. Reaksionet e kontrolluara prej difuzionit. Reaksionet unimolekulare
Java e pestë:	Llojet e reaksioneve komplekse. Mekanizmi i reaksioneve SN ₂ dhe SN ₁ . Reaksionet paralele. Reaksionet reversibile. Reaksionet konsektive. Reaksionet vargore. Reaksionet fotokimike.
Java e gjashtë:	Kataliza homogjene dhe heterogjene. Kataliza acido-bazike. Kataliza enzimike. Ekuacioni i Michaelis – Menten-it.
Java e shtatë:	Aktiviteti enzimatik. Efekti i pH-së dhe temperaturës në reaksionet enzimike. Kinetika dhe mekanizmi reaksioneve enzim dy substrate. Inhibimi enzimatik.
Java e tetë:	Kimia sipërfaqësore. Adsorbimi. Izotermat e adsorbimit.
Java e nëntë:	Reaksionet kimike në sipërfaqe. Reaksionet njëmolekulare. Reaksionet dymolekulare. Heterogjeniteti sipërfaqësor.
Java e dhjetë:	Tensioni sipërfaqësor dhe kapilariteti. Filmat e lëngët në sipërfaqe.
Java e njëmbëdhjetë:	Solet liofobe dhe liofile. Dializa. Shpërndarja e dritës prej grimcave koloidale. Emulsionet.
Java e dymbëdhjetë:	Vetitë elektrike të sistemeve koloidale. Elektroforeza.
Java e trembëdhjetë:	Spektrat e emitimit dhe absorbimit. Valët elektromagnetike. Energjia e rrezatimit gjatë emitimit dhe absorbimit. Ligji i Lambert – Beer-it. Spektrat atomik.
Java e katërmëdhjetë:	Molekulat dyatomike. Molekulat lineare triatomike. Molekulat jolineare. Spektrat vibrues dhe rrotullues të molekulave.

Java e pesëmbëdhjetë:	Spektrat IR të molekulave. Spektrat Raman dhe ata elektronik të molekulave. Fluoroshenca dhe fosforoshenca. Spektroskopia e masës.
------------------------------	--

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i studentëve në ligjëratat dhe në ushtrime është i obligueshëm. Ardhja me kohë në ligjëratat dhe ushtrime është e obligueshme. Gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve shkyqja e telefonave është e domosdoshme.

24. MIKROBIOLOGJI MJEKËSORE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Mikrobiologji mjekësore
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II Semestri IV
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	Amfiteatër Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Lul Raka
Të dhënat kontaktuese:	lul.raka@uni-pr.edu , 044 368 289
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Mikrobiologji mjekësore përkufizon grupet kryesore të mikroorganizmave: bakteret, virusët, fungjet, protozoat dhe helmintet që kanë rolin kryesor në mjekësi si dhe strukturën dhe dallimet kryesore ndërmjet tyre. Përmes kësaj lënde fitohen njohuri mbi infeksionet me të cilat bashkëshoqërohen mikroorganizmat kryesorë patogjenë; përcaktohen mekanizmat kryesorë përmes të cilave mikroorganizmat shkaktojnë infeksion; si dhe parandalimin dhe kontrollin e sëmundjeve.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e këtij moduli janë të sigurojë bërthamën e njohurive për diagnostikimin dhe menagjimin e sëmundjeve ngjitëse të shkaktuara nga mikroorganizmat patogjenë (bakteret, virusët, fungjet, protozoat dhe helmintet).
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të njihen me përfaqësuesit e baktereve, virusëve, fungjeve, protozoave dhe helminteve që kanë rolin kryesor në mjekësi si dhe strukturën dhe dallimet kryesore ndërmjet tyre; • Përshkruajnë llojet e infeksioneve me të cilat bashkëshoqërohen mikroorganizmat kryesorë patogjenë;

	<ul style="list-style-type: none"> • Përcaktojnë mekanizmat kryesorë përmes të cilave mikroorganizmat shkaktojnë infeksion; natyrën e komensalizmit dhe të infeksioneve oportune; • Përkufizojnë natyrën e gjenomit bakteror, plazmideve dhe bakteriofagut; transferin gjenetik të bakteret dhe bazën gjenetike të rezistencës ndaj antimikrobikëve; • Të bëjnë diagnozën e infeksioneve të ndryshme nga agjentët mikrobikë
--	--

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	15	7.5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	2.5	2.5
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			100

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit duke përdorë materiale të ndryshme, punë në grup prej 2-3 studentëve në një projekt (punë e pavarur), detyrë shtëpie individuale.
Metodat e vlerësimit:	Detyrat individuale të kryera në klasë 30%; detyrat individuale të kryera në shtëpi 30%; Provimi 40%.
Literatura primare:	Ligjëratat e përgatitura nga Prof. Lul Raka Patrick R. Murray, Ken S. Rosenthal. Medical Microbiology, 9 th edition, Elsevier, 2020

	Tamburi A., Byku B., Fuga L., Andoni R., Jacaj Z. Mikrobiologjia Mjekësore, shblu,2002, Tiranë
Literatura shtesë:	<p>Karen C. Carroll , Janet Butel , Stephen Morse. Jawetz Melnick & Adelbergs Medical Microbiology, 28th edition, Lange, 2019</p> <p>Gj.Mulliçi-Osmani, L.Raka. Mostrimi në mikrobiologjinë klinike, Prishtinë, 2013</p> <p>Greenwood D., Slack R.B. and Peutherer J.F. Medical Microbiology, 18th ed, Churchil Livingstone, 2012</p> <p>David M. Knipe, Peter Howley. Fields Virology, 7th edition, Lippincot, Williams & Wilkins, 2020</p> <p>Cappuccino J., Sherman N. Microbiology- a laboratory manual, 11th ed, Benjamin Cummings, 2016</p> <p>Gilligan P., Smiley N., Shapiro D. Cases in Medical Microbiology and Infectious Diseases, 4th ed., ASM Press, Washington D.C., 2014</p> <p>C. K. Jayaram, M.D. Paniker. Paniker's Textbook of Medical Parasitology 8th edition, JAYPEE, 2017</p> <p>MEDICAL MICROBIOLOGY AND IMMUNOLOGY – On-line textbook, South Carolina University & Prishtina University, 2007 , http://pathmicro.med.sc.edu/Albanian/intro-alb.htm</p>
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në Mikrobiologji: mikroorganizmat dhe sëmundjet, morfologjia dhe struktura e baktereve
Java 2:	Komensalizmi-flora normale mikrobike dhe infeksionet oportune. Faktorët mikrobikë të patogjenitetit të mikroorganizmave dhe sterilizimi dhe dezinfektimi
Java 3:	Komensalizmi-flora normale mikrobike dhe infeksionet oportune. Faktorët mikrobikë të patogjenitetit të mikroorganizmave , kimioterapia dhe antibioterapia Gjenetika dhe metabolizmi
Java 4:	Kimioterapia dhe antibioterapia Sterilizimi dhe dezinfektimi

Java 5:	Bazat dhe imunologjisë-(Ilojet e reaksionit imunologjik, struktura e antitropave dhe antigenet Hipersensitiviteti ; Toleranca dhe sëmundjet autoimune
Java 6:	Stafilokoket dhe streptokoket Neisseriet, Hemophylus, Bordetela, Moraxella
Java 7:	Bacilet gram-pozitive- Clostridiet, Listeriet, C.diphtheriae dhe Bacillus anthracis Mikobakteret-tuberkulozi, lepra dhe mikobakteret atipike
Java 8:	Bacilet enterike gram negative: Escherichia, Klebsiella, Citrobacter, Serratia, Enterobacter, Edwardsiella
Java 9:	Salmonella, Shigella, Proteus, Campylobacter, Helicobacter Providentia, Morganella, Vibrio, Brucella, Pseudomonas, Legionella, Francisella
Java 10:	Spirohetat: treponema, borrealia dhe leptospira Bazat e mikologjisë mjekësore
Java 11:	Virusët- veçoritë e përgjithshme, struktura, bazat e shumëzimit të virusëve dhe patogjeniteti viral, diagnoza laboratorike ADN Virusët me mbështjellës(Herpes simplex, Varicella zoster virus, Cytomegalovirus, Epstein-Barr virus)
Java 12:	ADN virusët pa mbështjellës (adenovirus, papillomavirusi human, parvoviruset), Ortomiksovirusët, Paramiksovirusët, Pikornavirusët
Java 13:	Togavirusët, Rabdovirusët, Arenavirusët, Rotavirusët Aspektet klinike të virologjisë-hepatitet virale, Retroviruset, Rhabdoviruset
Java 14:	Protozoat , Trematodet, Nematodet dhe cestodet
Java 15:	Infeksionet aktuale (gripi i shpendëve, ethet hemorragjike, SARS) dhe bioterrorizmi

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %

25. BIOKIMI E PËRGJITHSHME

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë-Drejtimi: Farmaci; Katedra e Biokimisë
Titulli i lëndës:	Biokimi e përgjithshme
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i IV-të
Numri i orëve në javë:	2+ 1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Instituti B
Mësimdhënësi:	Prof. Asoc. Hidajet Paçarizi Prof. Asoc. Valdete Topçiu-Shufta Prof. Ass. Zana Baruti Gafurri
Të dhënat kontaktuese:	Instituti i Biokimisë tel. 038/ 500-500-2302, 500-600-2309, 044 117 027, 049 137 239, 044 220 589.
Përshkrimi i lëndës:	Ky modul përfshinë: Bazën e strukturës kimike të substancave organike si proteinave, funksionin katalizues të enzimave, Metabolizmin bazë, në veçanti rolin e ATP dhe rrugët e lidhura me transduktionin (shndërrimin) e tij. Metabolizmin e polisaharideve, lipideve dhe amino acideve.

<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<p>Aspiratat e modulit janë që të japin një vështrim të strukturës dhe funksionit të molekulave të rëndësishme biologjike në qelizat e njeriut dhe të proceseve të rëndësishme metabolike që ndodhin brenda qelizave. Kjo përfshin kuptimin e strukturës dhe funksionin e materialit tonë gjenetik. Është e rëndësishme që studentët ta realizojnë njohjen e domosdoshme e të detajuar të procesit normal qelizor me qëllim që të kuptojnë se çfarë gabimesh ndodhin te sëmundjet e njeriut.</p>
<p>Rezultatet e pritshme të nxënies:</p>	<p>Studentët do të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Njohin bazën e strukturës kimike të proteinave . • kuptojnë se si proteinat, si enzima, mund të luajnë rol dhe të kontrollojnë reaksionet në qelizë në pH 7 dhe në 37 °C. • janë të aftë të përshkruajnë rrugën e pjesëmarrjes në metabolizmin qelizor, në veçanti rrugët të cilat përfshijnë shëndrrimin e energjisë nga ushqimi në drejtim të formimit të ATP. • kanë njohuri të përgjithshme të rrugëve të biosintezës së polisaharideve, lipideve dhe aminoacideve. • njohin se si hormonet mund të ndikojnë në rrugët metabolike në mënyra të ndryshme në përputhshmëri me specifikat dhe strukturën e tyre kimike. • janë të aftë të përshkruajnë si ndryshon metabolizmi në qelizë të indeve të ndryshme dhe si harmonizohet kontrolli i metabolizmit. • janë të aftë të zbatojnë këtë njohuri në rrethanat klinike. Të kuptojnë proceset e ndryshme që formojnë informacionet e bartura në qeliza; psh. struktura dhe funksioni i DNA, RNA dhe proteinës. <p><i>Shkathësitë intelektuale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Shfrytëzimi i duhur i burimeve për të ndihmuar në kuptimin e përmbajtjes këtij moduli.

	<ul style="list-style-type: none"> Aftësimi për të diskutuar shkakun dhe pasojat e sëmundjeve të njeriut që rrjedhin nga çrregullimet e proceseve normale metabolike dhe gjenetike. <p>Shkathësitë praktike profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> Studentët duhet të janë të aftë të çmojnë literaturën dhe të paraqesin informacionet në mënyrë të kuptueshme dhe bindëse. Studentët duhet të janë të aftë ti përpunojnë të dhënat eksperimentale bazike dhe të përdorin rezultatet për sqarimin e problemeve që kanë lidhje të përbashkët me sëmundjet e njeriut. <p>Shkathësitë për transferimin e njohurive</p> <ul style="list-style-type: none"> Përdorimi i burimeve siç janë bibliotekat dhe <i>IT facilities</i>. Paraqitja e e punës të një grupi në mënyrë të qartë. Arsyetimi nga vetë studimi i tyre. <p>Qëndrimet dhe sjelljet</p> <p>Studentët do të mësojnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rëndësinë e ndjekjes së ligjëratave dhe seminareve. Të tregojnë respekt për ekipin dhe për studentët tjerë, duke mbajtur qetësi në ligjërata dhe seminare përdërisa të mos kanë pyetje.
--	--

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	3	3

Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			25
Përgatitja për provimin final			20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125
Metodat e mësimdhënies:	Metodologjia e mësimdhënies përfshinë: ligjërata, ushtrime praktike, seminare, diskutim, dhe punë në grupe		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi bëhet me test ose me gojë. Pyetjet do të përgaditën nga banka e pyetjeve të cilat do të selektohen nga ekipi i profesorëve. Ato do të jenë të kombinuara; me një përgjigje të saktë, me disa përgjigje të sakta dhe me mundësi plotësimi . shkrim		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Victor W.Rodwell et all.Harper’s Illustrated Biochemistry.Thirty- first edition. 2018. 2. Michael Lieberman and Alisa Peet. Marks’ Basic medical biochemistry.Fifth edition. 2018. 3. <i>Abdyl Osmani . Biokimia e mjekësisë, 2005 Prishtinë</i> 		

Literatura shtesë:	<p>1. David L.Nelson and Michael M.Cox. Lehninger principles of biochemistry. Seventh Edition. 2017.</p> <p>2. Thomas M.Devlin. Textbook of Biochemistry with Clinical Correlations, 7th Edition. 2010</p>
---------------------------	--

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në lëndën e Biokimisë. Enzimmat - Faktorët që ndikojnë në aktivitetin e enzimave .
Java 2:	Kinetika e reaksioneve enzimmatike, faktorët të cilët veprojnë në aktivitetin enzimatik, inhibitorët e enzimave, aktivatorët.
Java 3:	Roli rregullator i enzimave dhe allosteria. Sistemet multienzimatike , izoenzimmat.
Java 4:	Koenzimmat , Klasifikimi
Java 5:	Metabolizmi i proteinave. Aminoacidet si njësi themelore e proteinave, vargjet peptide. Palosja (shtrirja) e proteinave. Struktura primare, sekondare, terciare dhe kuaternare.
Java 6:	Bilanci i azotit, zbërthimi i proteinave, katabolizmi i aminoacideve, sinteza e uresë.
Java 7:	Biosinteza e aminoacideve.
Java 8:	Metabolizmi i proteinave të përbëra, Nukleoproteinat, Kromoproteinat dhe Metabolizmi i hemit , sinteza e proteinave.
Java 9:	Hyrje në metabolizëm e karbohidrateve. Glukoliza dhe dhe metabolizmi i glikogjenit. Glukogjeneza, cikli alaninë glutaminë.
Java 10:	Piruvat dehidrogjenaza. Cikli i acidit trikarboksilik -TCA. Qëllimet, lidhjet, kontrolli.
Java 11:	Yndyrërat dhe acidet yndyrore, acidet yndyrore të thjeshta. Zbërthimi i yndyrave. Qëllimi, lidhjet, kontrolli. Trupat ketonik.

Java 12:	Acidet yndyrore . Sinteza e kolesterolit. Izoprenet dhe acidet biliare. Qëllimi, lidhjet , kontrolli. Trigliceridet dhe fosfolipidet.
Java 13:	Hormonet: Mekanizmi i veprimit të hormoneve roli në ekspresionin e gjeneve dhe në gjenetikën molekulare të sëmundjeve.
Java 14:	Uji dhe rregullimi acido bazik. Gjaku dhe hemostaza
Java 15:	Monitorimi i medikamenteve

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimin. Studentët duhet të tregojnë respekt për ekipin dhe studentët tjerë në ligjëratat dhe ushtrime laboratorike .

26. AFTËSITË KOMUNIKUESE NË FARMACI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Aftësitë Komunikuese në Farmaci
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i II-të Semestri i IV-të.
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti; Prof Ass Dr Adnan Bozalija
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , adnan.bozalija@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Në këtë lëndë shtjellohen konceptet kyçe të aftësive komunikuese në fushën e praktikës së Farmacisë duke përfshirë elementet themelore të këshillimit të pacientit nga perspektiva farmaceutike. Gjithashtu, kjo lëndë mbulon aftësitë e nevojshme komunikuese në themelimin e marrëshënjeve profesionale dhe sjelljeve etike me pacientin. Komunikimi intra dhe inter-profesional si dhe bashkëpunimi interprofesional gjithashtu diskutohen në këtë lëndë
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet kyçe të kësaj lëndëje janë që studentët të mësohen në lidhje me konceptet kyçe të aftësive komunikuese në

	fushën e praktikës së Farmacisë nga perspektiva e kujdesit të orientuar tek pacienti. Kjo lëndë ka gjithashtu për qëllim elaborimin e aspekteve kyçe të intervistimit të pacientit, këshillimit të pacientit dhe komunikimit verbal dhe jo-verbal në Farmaci dhe të dëgjuarit aktiv.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Me përfundimin e kësaj lënde, studentët duhet të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> • Zhvillojnë aftësitë kyçe në intervistimin dhe këshillimin e pacientit. • Kuptojnë konceptet e komunikimit verbal dhe jo-verbal në Farmaci. • Zhvillojnë aftësitë e të dëgjuarit aktiv gjatë komunikimit me pacient. • Komunikojnë në mënyrë efektive me pacient dhe profesionista shëndetësorë. • Kuptojnë konceptin e bashkëpunimit interprofesional. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	1/15	15
Kollokium/Seminar	1	1/5	5
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Detyrë shtëpie	2	5	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/14	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	5	5
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, prezentimeve dhe diskutimeve në klase të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.		
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet dy komponenteve: 1) Prezantimit seminarik (20%) dhe 2) provimit përfundimtar (80%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga dy komponentet e sipërhënuara.		

Literatura primare:	1.Ligjëratat të përgatitura nga mësimdhësit 2. Beardsley Robert, Kimberlin Carole. Communication Skills in Pharmacy Practice. 7 th Edition. 2021. New York. Lippincott Williams & Wilkins
Literatura shtesë:	Hoti K & Hughes J. Patient and Relationship Centred Care in Dementia. In.: Care of the Person with Dementia: Interprofessional Education. Forman, D and Pond, D (Eds) (2015) Cambridge University Press

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Hyrje në aftësitë komunikuese në Farmaci
<i>Java 2:</i>	Komunikimi i orientuar tek pacienti në Farmaci
<i>Java 3:</i>	Kujdesi për pacienta
<i>Java 4:</i>	Komunikimi jo-verbal
<i>Java 5:</i>	Komunikimi verbal
<i>Java 6:</i>	Barrierat e komunikimit në praktikën e Farmacisë
<i>Java 7:</i>	Të dëgjuarit aktiv në Farmaci
<i>Java 8:</i>	Intervistimi dhe vlerësimi i pacientit
<i>Java 9:</i>	Aftësitë e këshillimit të pacientit 1
<i>Java 10:</i>	Aftësitë e këshillimit të pacientit 1
<i>Java 11:</i>	Sjellja etike në Farmaci
<i>Java 12:</i>	Menaxhimi i konfliktit në Farmaci
<i>Java 13:</i>	Komunikimi intra dhe inter-profesional
<i>Java 14:</i>	Bashkëpunimi interprofesional
<i>Java 15:</i>	Përmbledhje e lëndës

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

*Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.
Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdoren vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.
Studenti duhet të ketë ID me rastin e hyrjes në provim.*

Plagjiarizmi

Plagjiarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individi tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjiarism.

27. SINTEZA E KOMPONIMEVE EUTOMERIKE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Farmaci
Titulli i lëndës:	SINTEZA E KOMPONIMEVE EUTOMERIKE
Niveli:	Diplom.
Statusi lëndës:	Zgjedhore

Viti i studimeve:	II, semestri IV		
Numri i orëve në javë:	2+0+0		
Vlera në kredi – ECTS:	3		
Koha / lokacioni:	Sipas orarit, FM		
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc. Dr. Dashnor Nebija, Mag.pharm.		
Detajet kontaktuese:	dashnor.nebija@uni-pr.edu + 37745401585		
Përshkrimi i lëndës	Ky kurs fokusohet në temat analitike, farmakologjike dhe rregullative të cilat adresojnë teorinë dhe praktiken e stereokimisë në dizajnimin dhe zhvillimin e barnave kirale. Këtu adresohen edhe strategjitë e përfitimit të prekursorëve optikisht aktivë, përfshirë izolimin e tyre nga burimet natyrore (chiral pool), rezolucionin ose separacionin e përzierjeve të izomereve optikë, si dhe përmes qasjes bashkëkohore të aplikimit të katalizatoreve asimetrikë të sintezat asimetrike. Gjithashtu ky kurs trajton edhe aspektet themelore të studimit të kualitetit, analitikës dhe çështjeve rregullatore të cilat lidhen me zhvillimin dhe autorizimin për marketing të barnave kirale.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i këtij kursi është të siguroj një pasqyrë të kiralitetit të barnave dhe implikimeve farmakologjike të tij, të prezantoj një informacion mbi nomenklaturën stereokimike, parimet e analizës dhe separacionit të stereoizomereve dhe parimet bazike të sintezës stereo-selektive. Një tjetër objektiv i këtij kursi është edhe njohja me reaksionet asimetrike me të rëndësishme siq janë oksidimet asimetrike, reduktimet asimetrike dhe reaksionet e formimit të lidhjeve C-C.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Për të përmbushur kërkesat e kësaj lënde, studentet do të fitojnë njohuritë e nevojshme mbi identifikimin e molekulave kirale dhe caktimin e deskriptoreve adekuatë të komponimeve aktive në aspektin stereokimik, shpjegimin dhe racionalizimin e rrugëve sintetike për përfitimin e barnave kirale, njohjen e metodave për identifikimin dhe karakterizimin e barnave kirale dhe shpjegimin e shkallëve kyçe të reaksioneve të katalizës asimetrike të cilat aplikohen në sintezën e barnave homokirale.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënës të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30

Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	5	10
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	4	8
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1		10
Përgaditja përfundimtare për provim	3		10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2		2
Projektet,prezantimet ,etj	1		5
Totali			75
Metodologjia e mësimdhënies:	Aktivitetet teorike dhe te mbikëqyrura: ligjërata, aktivitetet te tutoruara, seminare, vëmendje personale (individuale), mësim i tutoruar, aktivitetet praktike te pavarura, zgjidhja e problemeve		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i vazhueshëm: pjesëmarrja ne seminare dhe mësim te mbikëqyrur kolektiv apo individual. Provimi me gojë		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> Hassan Y. Aboul-Enein, Irving W. Wainer. The impact of stereochemistry on drug development and use. John Wiley & Sons. Inc. (1997). ISBN 0-47-59644-2 Ernest S. Eliel, Samuel H. Wilen, Michael P. Doyle. Basic Organic Stereochemistry. Wiley-Interscience. A John Wiley & Sons Inc. (2001) ISBN: 0-471-37499-7 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> Satinder Ahuja. Chiral Separations by Chromatography. American Chemical Society, Oxford University press. (2000). ISBN:0-8412-3631-3 Dashnor Nebija. Kimia farmaceutike. Kapituj te zgjedhur. Dispence, Prishtine 2010. 		
Plani i dizajnuar i mësimit:			

Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Hyrje. Stereokimia ne procesin e zhvillimit te barnave: roli i kiralitetit si përcaktues i veprimit, metabolizmit dhe toksicitetit te barnave
Java e dytë:	Aspektet stereokimike te metabolizmit te barnave
Java e tretë:	Analiza enantioselektive dhe rregullimi i barnave kirale
Java e katërt:	Spektroskopia e dikroizmit cirkular ne analizen e barnave kirale
Java e pestë:	Rëndësia e separacioneve kirale farmaceutike
Java e gjashtë:	Kiraliteti dhe aktiviteti biologjik. Topologjia molekulare dhe aktiviteti biologjik, konfiguracioni dhe aktiviteti biologjik, dallimet ndërmjet enantiomereve, rregulla Pfeiffer,
Java e shtatë:	Hyrje ne stereokimi, stereoizomerizmi, klasifikimi, nomenklatura, rezolucioni, pastërtia enantiomerike, përcaktimi i konfiguracionit absolut
Java e tetë:	Perspektivat e evaluimit te stereoizomereve si kandidate te barnave. Statusi i Marketingut i izomereve te vetem, zhvillimi i enantiomereve, farmakokinetika, detoksikimi, stabiliteti, perspektiva industriale, udhëzimet rregullative
Java e nëntë:	Metodat e separacioni, kromatografia në shtresë të hollë, gas kromatografia, kromatografia e lenget me presion te larte, kromatografia e fluideve superkritike, elektroforeza kapilare
Java e dhjetë:	Kromatografia kirale, interaksionet enantioselektive, enantioselektiviteti kromatografik, inkluzioni, modelimi molekular
Java e njëmbëdhjetë:	Zhvillimi i metodave kromatografike dhe separacionet preparative
Java e dymbëdhjetë:	Kiraliteti i molekulave te cilat nuk permbajne qendra kirale, alenet, alkilidencikloalkanet, spiranet, bifenilet dhe atropoizomerizmi, helicenet, molekulat me polaritet planar
Java e trembëdhjetë:	Kiraliteti i barit dhe receptorit. shembuj barnash <i>blockbuster</i> .
Java e katërbëdhjetë:	Sinteza e barnave kirale, strategjite e pergjithshme per përfitimin e komponimeve te pastërta enantiomerike, reaksionet stereoselektive, përdorimi i substrateve kirale
Java e pesëmbëdhjetë:	Oksidimet stereoselektive te alkeneve, epoksidimi asimetrik i alkooleve alilike Sharples, reduktimi asimetrik i alkeneve, hidroborimi asimetrik, adicioni i nukleofileve ne komponimet karbonile kirale, modeli Felkin-Ahn, reduktimi streoselektiv i komponimeve karbonile, enzimet e aplikuar ne sintezat asimetrike

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratave, ushtrimeve dhe të gjitha obligimeve të parapara me programin studimor; respektimi i konsideratave etike, barazisë gjinore.

28. Stabiliteti i barnave

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë – Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Stabiliteti i barnave
Niveli:	Mpharm
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti II-të, Semestri IV-të
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Salihu
Të dhënat kontaktuese:	Mimoza.basholli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Ky modul ofron njohuri të gjera mbi stabilitetin e substancave aktive dhe formave të dozimit.
Qëllimet e lëndës:	Studenti do të fitojë njohuri për stabilitetin kimik dhe fizik të substancave aktive dhe formave të dozimit. Për më tepër, njohuritë e fituara mbi Zhvillimin e Metodave për testimin e stabilitetit, çështjeve në lidhje me sigurimin e cilësisë, vlerësimin e afatit të ruajtjes dhe kërkesat përkatëse rregullatore janë të një rëndësie të madhe në zhvillimin dhe vlerësimin e produkteve farmaceutike.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të kursit studenti do të fitojë njohuri mbi: <ul style="list-style-type: none">• Mekanizmat kryesorë që kontribuojnë në paqëndrueshmërinë kimike• Faktorët që ndikojnë në degradimin e barnave• Parashikimet e stabilitetit, nga aspekti teorik deri te zgjidhjet praktike.• Qasjet globale mbi studimet e stabilitetit• Bazat e degradimit fizik• Stabiliteti kimik dhe fizik i formave të dozimit, duke filluar me studimet e paraformulimeve dhe duke vazhduar në studimet e produkteve përfundimtare, përfshirë edhe rolin e paketimit• Vlerësimi i afatit të ruajtjes• Parimet mbi zhvillimin e metodave mbi studimet e stabilitetit• Kërkesat përkatëse rregullatore mbi stabilitetin e barnave

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Seminare		0	
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtime grupore, seminare, mësim vetanak,		
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 10% Detyrat e shtëpise 5% Prezantime 5% Kollokvium 30% Provimi final 50% Në provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të vlerësimit seminarik dhe kollokviumit. Vleresimi përfundimtar: 55-64% -6 65-74% -7 75-84% -8 85-94% -9 95%-100% -10		
Literatura primare:	1. Ligjeratat e pergatitura nga mesimdhenesi 2. Sumie Yoshioka, Valentino J. Stella (ed); <i>Stability of drugs and dosage forms</i> ; Springer, Boston, 2000 3. K. Huynh-Ba (ed.), <i>Handbook of Stability Testing in Pharmaceutical Development</i> , Springer Science+Business Media, LLC 2009		
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • ICH Guidelines 		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratis		
<i>Java 1:</i>	Hyrje		
<i>Java 2:</i>	Stabiliteti kimik i substancave aktive		

Java 3:	Faktorët që ndikojnë në stabilitetin kimik
Java 4:	Stabiliteti fizik i substancave aktive
Java 5:	Studime të Stabilitetit të Paraformulimit dhe Formulimit farmaceutike
Java 6:	Ndryshimet funksionale në format e dozimit gjatë kohës
Java 7:	Efekti i Paketimit në Stabilitetin e barnave
Java 8:	Vlerësimi i Afatit të Ruajtjes (Periudha e Skadimit) të Produktet Farmaceutike
Java 9:	Ndikimin e luhatjes së temperaturës në afatin e ruajtjes
Java 10:	Zhvillimi i Metodave në studimet e Stabilitetit
Java 11:	Validimi dhe Transferimi i Metodave për studimet e stabilitetit
Java 12:	Kualifikimi, Kalibrimi dhe Mirëmbajtja e komorave të stabilitetit
Java 13:	Metodat jo-kromatografike që mbështesin programin e studimeve të stabilitetit
Java 14:	Përmbledhje e kërkesave të Ph.Eur për qëllime të studimeve të stabilitetit
Java 15:	Rregulloret - Udhëzime të ICH-së

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

29. KIMI FARMACEUTIKE I

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FARMACI
Titulli i lëndës:	KIMI FARMACEUTIKE I
Niveli:	DIPLOM.
Statusi lëndës:	OBLIGATIVE
Viti i studimeve:	Viti III, Semestri 5 dhe 6
Numri i orëve në javë:	3+0+3
Vlera në kredi – ECTS:	13 (6+7)
Koha / lokacioni:	Sipas orarit, FM
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Assoc. Dashnor Nebija

Detajet kontaktuese:	+ 37745401585		
Përshkrimi i lëndës	Subjekt fundamental që merret me studimin e Kimisë dhe tipareve të barnave si në aspektin teorik ashtu edhe në atë praktik. Studimi i koncepteve dhe aspekteve të përgjithshme mbi barnat dhe veprimin e tyre, klasifikimin e nomenklaturën si dhe rrugët e ndryshme të zbulimit, dizajnit dhe zhvillimit. Gjithashtu në këtë kurs do të trajtohen edhe disa aspekte të sintezës dhe analizës së barnave. Kjo lende rezulton të ketë një rol esencial për tu kuptuar studimi sistematik i grupeve të ndryshme të barnave në bazë të mekanizmit të tyre të veprimit dhe përdorimit terapeutik		
Qëllimet e lëndës:	Sigurimi i njohurive të nevojshme mbi parimet themelore të kimisë farmaceutike, duke përfshirë zbulimin, dizajnin dhe zhvillimin e barnave. Kjo lëndë do të përfshijë konceptet fundamentale të lidhura me relacionin ndërmjet strukturës dhe aktivitetit biologjik të barit. Në këtë lëndë studentet do të njihen me vetitë e grupeve të ndryshme farmakoterapeutike të barnave, përfshirë formulën e përgjithshme, vetitë fizikokimike, reaksionet kimike dhe rrugët e sintezës dhe ndikimin e strukturës së barit në profilin farmakologjik, toksikologjik dhe terapeutik të tij. Gjithashtu, ky kurs do të sigurojë një njohuri të avancuar mbi zhvillimin dhe prodhimin e barnave, dhe në veçanti zhvillimin dhe aplikimin e analizave bashkëkohore farmaceutike dhe bioanalitike si komponentë esenciale të menaxhimit të kualitetit farmaceutik.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje të kuptojnë marrëdhëniet midis strukturës kimike të barnave, vetive fiziko-kimike, veprimit farmakologjik dhe zbatimit terapeutik të tyre, të përcaktojnë se cilat pjesë të molekulës janë të rëndësishme për veprimin e barit. Gjithashtu, duke u bazuar në strukturën e barit, studentet do të jenë në gjendje të përshkruajnë mekanizmin e veprimit, përdorimin dhe mënyrën e aplikimit të tij. Për më tepër, studentët do të fitojnë aftësitë që duke filluar nga struktura kimike e barnave gjatë retro-sintezës për të konkluduar për praninë e materialeve fillestare dhe produkteve anësore në produktin përfundimtar. Në këtë mënyrë studentët do të jenë në gjendje të vlerësojnë me kompetencë cilësinë e barnave dhe informimin dhe këshillimin kompetent të pacientëve mbi veprimin e barnave.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	6	15	90

Ushtrime teorike/laboratorike	6	15	90
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	4	8
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	5	10
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2		60
Përgatitja përfundimtare për provim	2		60
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	3		3
Projektet, prezantimet ,etj	4		4
Totali			325
Metodologjia e mësimdhënies:	Aktivitetet teorike dhe te mbikëqyrura: ligjërata, aktivitetet praktike te mentoruara (tutoruara): praktikat laboratorike, seminarat, vëmendje personale (individuale), mësim i tutoruar, aktivitetet praktike te pavarura, zgjidhja e problemeve Platformat virtual. Praktikrat ne sallën e informatikës		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i vazhdueshëm: pjesëmarrja ne seminare dhe mësim te mbikëqyrur kolektiv apo individual, realizimi i se paku tre testeve kontrolluese Praktikrat laboratorike dhe kompjuter Provimi me shkrim		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 4. J.M. Beale; J.Block. Wilson and Gisold's Textbook of Organic Medicinal and Pharmaceutical Chemistry; Lippincott Williams & Wilkins; 12-th Edition (March 2, 2010) 5. Richard, B. Silverman. The organic Chemistry of Drug Design and Drug Action. 2-nd edition. Academic Press. 2004. 6. Dashnor Nebija. Kapituj te zgjedhur nga Kimia farmaceutike - terapeutike. Permbledhje Leksionesh. Prishtine 2010. 		

Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dashnor Nebija. Analiza farmaceutike farmakopeale. Kapituj te zgjedhur. Universiteti i Prishtines. 2005. 2. European Pharmacopoeia 5.0; British Pharmacopoeia; USP/NF; other national Pharmacopoeias and Compendiums
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e 1:	<p>Hyrje. Barnat dhe produktet medicinale. Kriteret e klasifikimit te barnave. Hyrje në nomenklaturën e barnave.</p> <p>Antibiotiket. Klasifikimi i AB i bazuar ne mekanizmin e veprimit dhe biosintezën e tyre. Kloramfenikoli dhe derivatet e tij, β-laktam antibiotiket.</p>
Java e 2:	<p>Penicilinat. Amidinë penicilinat. KARBAPENEMET dhe klavamet. Derivatet cefem: cefalosporinat, klasifikimi. Cefamicinat, karbacefemet. Monobaktamet.</p>
Java e 3:	<p>Aminoglikosidet. Streptomicina, neomicina, spektinomicina, kanamicina, amikacina, gentamicina. Linkomicinat: klindamicina, linkomicina.</p>
Java e 4:	<p>Tetraciklinat. Antibiotiket makrolide: eritromicina dhe derivatet e saj, azitromicina, makrolidet tjera</p>
Java e 5:	<p>Agjentet antivirale. Antimetabolitët nukleoside. Inhibitorët e ADN polimerazës. Barnat antiretrovirale: inhibitorët e transkriptazës reverse (NRTI, NNRTI). Inhibitorët e HIV-proteazës. Inhibitorët e e fusionit. <i>Entry inhibitors</i>, CCR5-antagonistët, inhibitorët e integrazës.</p>
Java e 6:	<p>Antiviralet tjere: inhibitorët e e neuraminidazës, oligonukleotidet antisensë.</p>
Java e 7:	<p>Agjentet antineoplastike. Mjetet alkiluese bifunksionale. Antimetabolitët. Alkaloidet citostatike. Citostatiket, interkalantët e ADN-së</p>
Java e 8:	<p>Taksanet. Inhibitorët e topoisomerazës I dhe II. Inhibitorët e tirozinë kinazës. Antitruapat monoklonale. Inhibitorët e proteasomit. Komponimet e ndryshme</p>
Java e 9:	<p>Barnat antiepileptike</p>
Java e 10:	<p>Anestetiket lokalë, anestetiket e përgjithshëm</p>
Java e 11:	<p>Psikofarmaket. Barnat antipsikotike. Barnat anksiolitike. Hipnotiket dhe sedativet.</p>

Java e 12:	Barnat antidepresive. Nootropiket. Terapia e sëmundjes Alzheimer Barnat antiparkinsonike.
Java e 13 :	Agjenset analgjezike: morfina dhe komponimet e ngjashme.
Java e 14:	Analgjeziket anti-inflamatore. Barnat antiinflamatore josteroidale, NSAIDs.
Java e 15:	Disease modifying antirheumatic drugs, DMARD, Induktorët e remisionit. COX-2 inhibitorët selektivë
Java e 16:	Eikosanoidet, prostaglandinat, prostaciklinat, tromboksanet.
Java e 17:	Barnat që ndikojnë në sistemin nervor vegjetativ. Alfa simpatomimetiket. Anorektiket. Beta agonistet.
Java e 18:	Simpatolitiket. Bllokatorët e alfa receptorëve, beta- bllokatorët, barnat antihipertensive
Java e 19:	Parasimpatomimetiket, parasimptomimetiket direkte, inhibitorët e acetilkolinesterazës.
Java e 20:	Barnat parasimpatolitike. Bllokuesit e lidhjeve neuromuskulore
Java e 21:	Hormonet seksuale, estrogenet, antiestrogenet dhe barnat e ngjashme
Java e 22	Gestagenet, antigestagenet
Java e 23	Androgenet dhe agjentet anabolike, antiandrogenet
Java e 24	Hormonet e kores së gjëndrës mbiveshkore, glikozidet steroidë, prodhimi i steroideve me rendësi farmaceutike
Java e 25	Frenuesit e fosfodieserazave
Java e 26	Barnat të cilat influencojnë qarkullimin koronar të gjakut-koronar terapeutike. Barnat NO formuese.
Java e 27	Barnat që veprojnë në sistemin reninë- angiotenzinë. Diuretiket
Java e 28	Hormonet e pankreasit. Insulina dhe analogët e saj. Terapitë bashkëkohore për mjekimin e diabetit.
Java e 29	Antikoagulantet. Heparinat, heparinoidet, LMWH, inhibitorët direkte të trombinës. Frenuesit e agregimit të trombocitëve. Antagonistët e vitaminës K.
Java e 30	Vitaminat e tretshme në ujë

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratave, ushtrimeve dhe të gjitha obligimeve të parapara me programin studimor; respektimi i konsideratave etike, barazisë gjinore.

30. FARMAKOGNOZI DHE BARNA KOMPLEMENTARE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Farmakognozi dhe Barna Komplementare
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri i V dhe VI
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS (sem 1) & 5 ECTS (sem 2)
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173
Përshkrimi i lëndës:	Në këtë lëndë shtjellohet rëndësia e bimëve dhe produkteve tjera natyrore në kontekstin farmaceutik dhe mjekësor dhe aspekti historik i evoluimit të Farmakognozisë. Fokus i rëndësishëm është aspekti i evidencës më të re të përdorimit terapeutik të barnave komplementare si dhe çështjet që ndërlidhen me sigurinë e pacientit dhe rolin specifik të farmacistëve gjatë marrjes së barnave komplementare. Në lëndën e Farmakognozisë, gjithashtu shtjellohen përbërësit bioaktiv bimorë në aspektin kimik dhe farmakologjik si dhe mbledhja dhe ruajtja e bimëve me veti terapeutike.
Qëllimet e lëndës:	Kjo lëndë multidisiplinare synon të: <ul style="list-style-type: none"> informojë studentët mbi përbërësit aktiv me prejardhje bimorë, shtazore, mikrobiale dhe minerale shtjellojë bazën shkencore dhe evidencën e përdorimit të barnave komplementare shtjellojë çështjet që ndërlidhen me sigurinë e pacientit dhe rolin specifik të farmacistëve gjatë marrjes së barnave komplementare.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Me përfundimin e kësaj lëndeje studentat duhet që: <ul style="list-style-type: none"> Të kuptojnë perspektivën historike të farmakognozisë dhe rolin bashkekohor të produkteve natyrore në farmaci Të kuptojnë evidencën e barnave komplementare që sot përdoren më shumë

	<ul style="list-style-type: none"> • Të kuptojnë bazën kimike dhe farmakologjike të substancave bioaktive me origjinë natyrore • Të kuptojnë përdorimin e barnave komplementare • Të jenë në gjendje të rekomandojnë barnat komplementare duke konsideruar sigurinë e pacientit dhe evidencën e përdorimit të barit komplementar. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	2/15	30
Seminar	1	1/15	15
Ushtrime laboratorike	2	2/15	30
Kollokfium/pune seminarike	1	1/5	5
Konsultime me mesimdhënësin	0.5	1/15	5
Detyrë shtëpie	2	5	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/14	20
Përgatitja për provimin final	3	2	5
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	5	5
Total			125 X2 (250)
Metodat e mesimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, punes laboratorike, prezentimeve dhe diskutimeve ne klasë të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.		
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet 3 komponenteve: 1) kollokfiumit (30%); 2) punes seminarike dhe laboratorike (20%) dhe 3) provimit përfundimtar (50%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga tre komponentet e sipërhënuara.		
Literatura primare:	<p>- Ligjëratat dhe materialet tjera të përgatitura nga mesimdhënësit</p> <p>-Heinrich M et al. Fundamentals of Pharmacognosy and Phytotherapy. 3rd edition. Elsevier. 2018</p> <p>-US Department of Health and Human Services. National Centre for Complementary and Integrative Health (NIH), [online]: https://nccih.nih.gov/</p> <p>- EMA. Herbal Monographs . [online] https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/herbal-products/european-union-monographs-list-entries</p>		
Literatura shitesë:	<p>-Natural Medicines. Databases & Effectiveness. http://naturaldatabase.therapeuticresearch.com/</p> <p>-Zef Sima dhe Vilma Papajani; Farmakognozja, Tiranë, 2008</p>		

-Trease and Evans. Pharmacognosy, Ed. WC Evans; 16th edition; London 2009

Hartimi i planit mësimor

Java (semestri 1)	Titulli i ligjëratës (Farmakognozi)
Java 1:	Rëndësia e bimëve në mjekësinë dhe farmacinë moderne
Java 2:	Farmakognozia dhe historia e saj: njerëzit, bimët dhe produktet natyrore
Java 3:	Sistemet tradicionale të barnave herbale
Java 4:	Mbledhja, tharja dhe ruajtja e substancave bimore për përdorim mjekësor
Java 5:	Bimët mjekësore në trevat tona
Java 6:	Sakaridet, acidet bimore dhe substancat përkatëse
Java 7:	Vajrat, dyllrat, mucilagjet dhe substancat përkatëse
Java 8:	Alkaloidet dhe substancat përkatëse 1
Java 9:	Alkaloidet dhe substancat përkatëse 2
Java 10:	Glikozidet dhe substancat përkatëse
Java 11:	Taninet, antraglikozidet dhe substancat përkatëse
Java 12:	Kumarinat, flavonoidet dhe substancat përkatëse
Java 13:	Vajrat eterike dhe substancat përkatëse
Java 14:	Produktet natyrore mikrobiale (bakteret dhe kërpudhat)
Java 15:	Produktet natyrore antikancerogjene

Java (semestri 2)	Titulli i ligjëratës (Barnat Komplementare)
Java 1:	Barnat komplementare dhe roli farmacistit
Java 2:	Koncepti i mjekësisë integrative
Java 3:	Shqyrtimi i evidencës në barnat komplementare
Java 4:	Siguria e barnave komplementare
Java 5:	Ndërveprimet e barnave herbale
Java 6:	Suplementet me vitaminat dhe minerale 1
Java 7:	Suplementet me vitaminat dhe minerale 2
Java 8:	Barnat komplementare për sistemin nervor qendror
Java 9:	Barnat komplementare për sistemin kardiovaskular
Java 10:	Barnat komplementare për sistemin gastrointestinal
Java 11:	Barnat komplementare për sistemin respirator
Java 12:	Barnat komplementare për sistemit muskuloskeletor
Java 13:	Barnat komplementare për sistemit endokrin
Java 14:	Barnat komplementare kundër infeksioneve
Java 15:	Barnat tjera komplementare

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.
Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Studenti duhet të ketë ID me rastin e hyrjes në provim.

Plagjiarizmi

Plagjiarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individi tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjiarism.

31. BIOKIMI KLINIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë-Drejtimi: Farmaci; Katedra e Biokimisë
Titulli i lëndës:	Biokimi klinike
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri i V
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	4 ECTS
Koha / Vendi:	8.0- 10:35 ; Salla F1.
Mësimdhënësi:	Prof. Asoc. Hidajet Paçarizi; Prof. Asoc Valdete Topçiu-Shufta ; Prof. Ass. Zana Baruti Gafurri
Të dhënat kontaktuese:	Instituti i Biokimisë tel. 038/ 500-500-2302, 500-600-2309, 044 117 027, 049 137 239, 044 220 589.
Përshkrimi i lëndës:	Biokimia klinike përshkruan në terma kimik proceset patologjike, strategjinë e diagnozës së tyre si dhe mekanizmat e veprimit të medikamenteve dhe monitorimin e trajtimit me medikamente. Homeostazen e glucideve, lipideve, proteinave etj. në organizëm, patologjite që lidhen me to si dhe mekanizmat biokimike të veprimit. Pjesë e pandarë e biokimisë klinike janë dhe teknikat laboratorike

Qëllimet e lëndës:

Plan –programi i lëndës është i pregaditur me qëllim që ti aftësoi studentët për aplikimin sa më adekuat të analizave kliniko-biokimike dhe mundëson njohjen e proceseve patologjiko-biokimike, të sëmundjeve të ndryshme. Nëpërmjet të këtij kursi studenti do të përvetësojë principet e përgjithshme për vlerësimin sa më të drejtë të analizave laboratorike duke u nisur nga specifiteti, ndjeshmëria dhe rëndësia klinike e tyre. Qëllimi i studimit të Biokimisë klinike është njohja me principet dhe aplikimi i kërkimeve diagnostike në diagnostikimin, shërimin dhe prevencën e sëmundjeve të ndryshme.

Rezultatet e pritshme të nxënies:

Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:

1. Të kuptoj ndryshimet molekulare si pasojë e veprimit të faktorëve patologjik .
2. Te kuptoj rëndësinë e lëndës të Biokimisë Klinike në kuptimin e interpretimit te rezultateve, për diagnostikimin dhe trajtimin e sëmundjeve të ndryshme.
3. Të përcaktoi vlerësimin e drejtë dhe racional të parametrave specifik biokimik.
4. Aftësimi për të diskutuar shkakun dhe pasojat e sëmundjeve të njeriut që rrjedhin nga çrregullimet e proceseve normale metabolike .

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	3	3
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	20
Përgatitja për provimin final			15

Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			100
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt me ligjërime teorik, punë në grupime të caktuara, forma të paraqitjes teorike dhe realizimi praktik në laborator i funksionit të molekulave.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi bëhet me test ose me gojë. Pyetjet do të përgaditen nga banka e pyetjeve të cilat do të selektohen nga ekipi i profesorëve. Ato do të jenë të kombinuara; me një përgjigje të saktë, me disa përgjigje të sakta dhe me mundësi plotësimi me shkrim.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> Allan Graw and all. --Biokimi klinike ,botimi katër (perkthyer shqip).2012. Michael Murphy, Rajeev Srivastava and Kevin Deans. Clinical Biochemistry. 2018. William Marshall, Márta Lapsley, Andrew Day., Kate Shipman. Clinical Chemistry. Ninth Edition, 2021 Nader Rifai, Andrea Rita Horvath and Carl T. Wittwer. Tietz fundamentals of clinical chemistry and molecular diagnostics. Eighth edition. 2019. 		
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> Andrea Rita Horvath, Carl Wittwer, Nader Rifai. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics Sixth Edition. 2017. Dubravka Čvorišćec , Ivana Čepelak. Strausova medicinska biokemija, 2000, Zagreb 		

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Organizimi i punës në laboratorët klinikë dhe detyrat e biokemistit klinik
Java 2:	Parimet e teknikave laboratorike
Java 3:	Uji dhe elektrolitet
Java 4:	Ekulibri acido bazik
Java 5:	Roli diagnostik i përcaktimit të proteinave

Java 6:	Produktet azotike jo proteinike
Java 7:	Proteinat specifike të plazmës, Hemoproteinat
Java 8:	Metabolizmi i karbohidrateve dhe rëndësia e përcaktimit
Java 9:	Enzimologjia klinike
Java 10:	Aktiviteti i enzimave ne sëmundjet e organet e ndryshme
Java 11:	Rëndësia e përcaktimit të lipideve në organizem .Trigliceridet
Java 12:	Veprimi i medikamenteve ne analitë biokimik
Java 13:	Endokrinologjia klinike
Java 14:	Markuesit tumoral dhe rëndësia klinike
Java 15:	Rëndësia diagnostike e ekzaminimit të lëngjeve trupore

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit. Studentët duhet të tregojnë respekt për ekipin dhe studentët tjerë në ligjërata dhe ushtrime laboratorike .

1970 MCMLXX

32. Fiziologjia Patologjike me Anatomi Patologjike

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Fiziologjia Patologjike me Anatomi Patologjike
Niveli:	Bachelor (Paraklinikë)/Farmacia
Statusi lëndës:	Obligativ
Viti i studimeve:	III-të, Semestri V-të dhe i VI-të
Numri i orëve në javë:	2+0+2 (V) dhe 2+0+2 (VI)
Vlera në kredi – ECTS:	8 ECTS
Koha / lokacioni:	Përcaktohet nga orari i ligjëratave
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.ass. Burim Neziri Prof.dr. Ragip Shabani Prof.dr. Suzana Manxhuka Prof.ass. Argjira Juniku
Detajat kontaktuese:	Instituret/Instituti i Fiziologjisë Patologjike (IFP) Prof.ass. Burim Neziri - Shefi i Katedrës Instituret/Instituti i Anatomisë Patologjike (AP) Prof.dr. Ragip Shabani - Shefi i Katedrës
Përshkrimi i lëndës	
	<p>Plani mësimor i lëndës së Fiziologjisë Patologjike bazohet në konceptin e përmbajtjes së mësimin klinik të orientuar të Fakultetit të Mjekësisë. Kjo lëndë mund të konsiderohet si urë lidhëse në mes disiplinave mjekësore paraklinike dhe atyre klinike. Përmes mësimin të kësaj lënde studentët marrin bazat shkencore për kuptimin e mekanizmave të zanafillës së sëmundjeve të veçanta dhe shenjave të tyre, të cilat do të vërejnë më pas në lëndët klinike. Përmes studimit të Fiziologjisë Patologjike mund të njihen faktorët e veçantë etiologjik, posaçërisht vetitë e tyre të cilat mund të iniciojnë procesin patologjik. Me hulumtimin e Fiziologjisë Patologjike, fitohen njohuri mbi mekanizmat patogjenikë, të cilët janë të përbashkët për sëmundjet e shumta dhe njëherit zhvillohet kuptimi për çasje integrative të procesit patologjik të sëmurit e jo vetëm kah organet e veçanta të sëmurës.</p>
Qëllimet e lëndës:	Njohja e studentëve me çrregullimet e funksioneve fiziologjike të organizmit si pasojë e veprimin të shkaktarëve të ndryshëm patologjik.
Rezultatet e pritura të nxënies:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Të disponoj me njohuritë e nevojshme mbi faktorët etiologjik (kimikë, fizikë, biologjikë, psikosocial etj), përgjegjës për çrregullimin e funksioneve të shumta të organizmit.

	<p>2. T'i kuptoj mekanizmat, përmes të cilëve faktorët e ndryshëm etiologjik i çrregullojnë funksionet normale të organizmit.</p> <p>3. Ta bëj lidhshmërinë në mes të shkaktarëve (etiologjia) dhe mekanizmave patologjik (patogjeneza) të sëmundjes.</p> <p>4. Ta bëj krahasimin në mes të mekanizmave fiziologjik, të cilët mësohen më herët në lëndën e Fiziologjisë normale dhe mekanizmave fiziopatologjik, të cilët studenti i mëson gjatë ndjekjes së ligjëratave të Fiziologjia Patologjike.</p>
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Semestri Dimëror - V

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	2	2
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	3	3
Ushtrime në teren	-	-	
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	-	-	
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	-	-	-
Projektet,prezentimet ,etj	1	1	1
Totali			100/4 ECTS
Semstri Veror - VI			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30

Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	2	2
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	3	3
Ushtrime në teren	-	-	
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	-	-	
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	-	-	-
Projektet,prezentimet ,etj	1	1	1
Totali			100/4 ECTS
Metodologjia e mësimdhënies:	Organizimi i mësimit teorik dhe praktik (me metoda bashkëkohore ndërvepruese; punë seminarike në grupe të vogla).		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 10% Vlerësimi i dytë 10% Seminare ose angazhime tjera 5% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 70% Gjithsej 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	Teksti “ Fizpatologjia ” nga autorët: Stjepan Gamulin, Matko Marušiq dhe Sllavko Kërvarica. i përkthyer në		

	<p>gjuhën shqipe nga arsimtarët e lendës. Botimi 6-të i përtërirë – doli nga shtypi më 2011.</p> <p>Teksti Praktikum i Fiziologjisë Patologjike” nga autorët: Mazllum Belegu, Halil Ahmetaj, Ymer Mekaj, Hakif Hoxha, Neshet Rizvanolli, Shqipe Devaja-Kumnova, Burim Neziri. Prishtinë, 2002</p> <p>Anatomia Patologjike 1 (Prof. Dr. Lutfi Alia dhe Prof. Dr. Suzana Manxhuka Kërliu) 2009 – Pjesa e Përgjithshme</p>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. McCance LK me bp. Pathophysiology-the biological basis for disease in adults and children, ed. 6, St Louis, 2010, Mosby. 2. Stephen J. McPhee, Vishwanath R. Lingappa, and William F. Ganong McPhee Pathophysiology of Disease: An Introduction to Clinical Medicine, 4th Edition 3. OkDoKeY Handbook of Pathophysiology (January 15, 2001): by Springhouse Corporation 4. Lippincott Essentials of Pathophysiology: Concepts of Altered Health States, 2008 5. Marlene Hurst Pathophysiology Review; Mc Graw Hill 2008 6. Robbins Basic Pathology (Vinay Kumar, Abul K Abbas, Jon Aster), 2012

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet-Semestri Dimëror
Java e parë:	Ligjërata hyrëse-Syllabusi dhe planprogrami; Hyrje në Fiziologji Patologjike. Shëndeti, sëmundja dhe vdekja.
Java e dytë:	Bazat e Anatomisë Patologjike. Objektivat, metodat e studimit, teknikat histopatologjike dhe ekzaminiet mikroskopike (AP)
Java e tretë:	Faktorët etiologjik biologjikë
Java e katërt:	Komponimet endogjene biologjikisht aktive
Java e pestë:	Faktorët etiologjik kimikë

Java e gjashtë:	Paraqitja dhe zhvillimi i tumoreve. Dëmtimet reversibile dhe ireversibile, apoptoza dhe plakja e qelizës (AP)
Java e shtatë:	Faktorët etiologjik fizikë
Java e tetë:	Çrregullimet neuravegetative dhe ato të rritjes; Dhembja
Java e nëntë:	Temperatura si faktor etiologjik
Java e dhjetë:	Shtypja atmosferike si faktor etiologjik. Djegiet dhe mekanizmat patofiziologjik
Java e njëmbëdhjetë:	Çrregullimet e ndërtimit dhe funksionit të makromolekulave dhe strukturave subcelulare.
Java e dymbëdhjetë:	Inflamacioni-mekanizmat patofiziologjikë
Java e trembëdhjetë:	Mekanizmat imunologjikë në procesin patologjik
Java e katërbëdhjetë:	Çrregullimet e metabolizmit të lëndëve ushqyese dhe atyre energjetike
Java e pesëmbëdhjetë:	Temë e zgjedhur

Java	Ligjerata që do të zhvillohet-Semestri Veror
Java e parë:	Çrregullimet e frymëmarrjes
Java e dytë:	Çrregullimet e punës së zëmres
Java e tretë:	Çrregullimet e shtypjes dhe qarkullimit të gjakut
Java e katërt:	Çrregullimet e sistemit hepatobiliar
Java e pestë:	Çrregullimet e sistemit gastrointestinal
Java e gjashtë:	Çrregullimet e sistemit uropoetik
Java e shtatë:	Çrregullimet e ekuilibrit acido-bazik
Java e tetë:	Çrregullimet e ujit dhe elektroliteve
Java e nëntë:	Çrregullimet e hematopoezës. Anemitë.
Java e dhjetë:	Çrregullimet e hemostazës, proteinave plazmatike dhe të shpretkës
Java e njëmbëdhjetë:	Endokrinopatië
Java e dymbëdhjetë:	Çrregullimet e lëkurës dhe indit lidhor
Java e trembëdhjetë:	Leukemitë dhe limfomat (AP)
Java e katërbëdhjetë:	Çrregullimet e funksioneve motorike dhe sensorike të sistemit nervor

Java e pesëmbëdhjetë:	Çrregullimet e funksioneve të trurit
------------------------------	--------------------------------------

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar të mësimin teorik dhe praktik në përputhje me rregulloret e lëshuara nga Universiteti i Prishtinës dhe rregullorja për studime themelore e Fakultetit të Mjekësisë. Studentët duhet t'i përmbahen edhe rregullave tjera si më poshtë:

- T'i respektojnë të drejtat e personelit dhe të studentëve të tjerë.
- T'u kushtojnë vëmendje të duhur studimeve të tyre dhe të marrin pjesë në aktivitetet akademike;
- Të sillen mire si në lokalet e Universitetit, ashtu edhe jashtë tyre për të mos diskredituar Universitetin.
- Të respektojnë të gjitha rregullat e vendosura nga njësi akademike ku organizohet mësimi

33. FARMAKOLOGJI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Farmakologji
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri V dhe VI
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	10 ECTS
Koha / Vendi:	Dega Farmaci Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.Dr. Armond Daci Asistent: Ass.Dr.Sc. Valdet Uka
Të dhënat kontaktuese:	armond.daci@uni-pr.edu valdet.uka@uni-pr.edu

<p>Përshkrimi i lëndës:</p>	<p>-Kjo lëndë ofron njohuritë bazë mbi barnat dhe mekanizmin e veprimit të tyre. Përbëhet nga pjesët kryesore të saj si: Farmakologjia e përgjithshme ku studiohen principet farmakodinamike dhefarmakokinetike të barnave, efektet e pa dëshiruara. Farmakologjia e barnave që bashkëveprojnë në sistemit nervor autonom dhe qendror, kardiovaskular, respirator, gastrointestinal, urogjenital, hormonal, inflamator, në sëmundje autoimune, tumore, infektiv, hematopoetik, dermatologji.</p>
<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<p>-Ofrimi i studentëve njohurive në aspektin teorik për principet e përgjithshme të farmakologjisë, njohuritë esenciale për grupet kryesore të barnave dhe bashkëveprimit të tyre duke bazuar në proceset farmakodinamike dhe farmakokinetike të tyre.</p> <p>-Ofrimi i njohurive mbi mekanizmin e veprimit të grupeve të ndryshme të barnave duke bazuar në klasifikimin dhe subklasifikimin sipas proceseve fiziologjike dhe patofiziologjike</p> <p>-Ofrimi i njohurive kryesore mbi indikacionet dhe kunderindikacionet e barnave duke bazuar nga mekanizmi i veprimit të tyre në patologji të ndryshme</p> <p>-Ofrimi i njohurive mbi efektet anësore të barnave dhe ndërveprimeve potenciale të barnave</p>

 1970 MCMLXX

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Për të njohur principet bazike të farmakologjisë së përgjithshme - Të njoh mekanizmin dhe relevancën klinike të tolerancës dhe abstinencës së barnave -Të njoh mekanizmin e barnave duke bazuar në proceset farmakodinamike si dhe proceset farmakokinetike -Të demonstrojnë njohuri mbi grupet kryesore të barnave të klasifikuar sipas klasës dhe nënklasës bazuar nga mekanizmi i veprimit të tyre -Të vlerësojnë në mënyrë kritike dhe të njoh indikacionet dhe kundëriindikacionet e barnave sipas klasifikimeve të tyre duke bazuar në efektet e tyre -Të identifikojnë efektet anësore dhe ndërveprimet potenciale të barnave me qëllim të parandalimit të tyre për ofrimin e barnave në mënyrë adekuate dhe me efikasitet maksimal të sigurtë
--	--

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	30 Javë	60
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	30 Javë	60
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	6 Javë	6
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	30	30
Detyrë shtëpie	1	6 Javë	6
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			37
Përgatitja për provimin final	2	20 Javë	40
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	5		5
Projektet, prezantimet, etj.	1	6 Javë	6

Total **250**

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit duke përdorë materiale të ndryshme, punë interaktive si seminarike, grupe të studentëve sipas mësimit të bazuar në problematika (PBL).
--------------------------------	---

Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi fillestar i studentit: 20 % Vlerësimi sekondar i studentit: 20 % Seminarët dhe kuizi: 10 % Pjesmarrja e studentëve 10 % Provimi final: 40 %</p>
------------------------------	--

Total: 100 %.

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Armond Daci 2. Goodman & Gilman's. <i>The Pharmacological Bases of Therapeutics</i> (Përkthim Shqip 2017). 3. Lippincott's <i>Illustrated Reviews. Pharmacology 7th Edition</i> 4. Range & Dale's <i>Pharmacology. 9th Edition</i>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Principles of Pharmacology: The Pathophysiologic Basis of Drug Therapy. David E Golan et al., 4th Edition 2. Basic and Clinical Pharmacology 12th Edition. Katzung et al. 3. Pharmacotherapy. Principles and Practice 5th Edition. Marie A. Chisholms – Burns et al. 4. Atlasi i Farmakologjisë. Heinz Luman et al. 2005

Hartimi i planit mësimor

SEMESTRI I PARË

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Farmakologji e Përgjithshme
Java 2:	Fati i Barit në Organizëm – Farmakokinetika (1)
Java 3:	Fati i Barit në Organizëm – Farmakokinetika (2)
Java 4:	Targetet e veprimit të barnave - Farmakodinamika (1)
Java 5:	Targetet e veprimit të barnave- Farmakodinamika (2)
Java 6:	Ndërveprimet e barnave
Java 7:	Faktorët që ndikojnë në veprimet farmakologjike të barnave
Java 8:	Vlerësimi i parë i ndërmjetëm
Java 9:	Farmakologjia e Sistemit Nervor Autonom (1)
Java 10:	Farmakologjia e Sistemit Nervor Autonom (2)
Java 11:	Autokoidet
Java 12:	Farmakologjia e Sistemit Kardiovaskukare (1)
Java 13:	Farmakologjia e Sistemit Kardiovaskukare (2)
Java 14:	Farmakologjia e Sistemit Kardiovaskukare (3)
Java 15:	Vlerësimi sekondar i ndërmjetëm

Hartimi i planit mësimor

SEMESTRI I DYTË

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Farmakologjia e Sistemit Nervor Qendor (SNQ) (1)
Java 2:	Farmakologjia e Sistemit Nervor Qendor (SNQ) (2)
Java 3:	Farmakologjia e Sistemit Nervor Qendor (SNQ) (3)
Java 4:	Farmakologjia e Sistemit Respirator
Java 5:	Farmakologjia e Traktit Gastrointestinal
Java 6:	Farmakologjia e Sistemit Urogjenital
Java 7:	Farmakologjia e Barnave Anti-inflamatore
Java 8:	Vlerësimi i parë i ndërmjetëm
Java 9:	Farmakologjia e Barnave Kemoterapeutike
Java 10:	Imunofarmakologjia
Java 11:	Farmakologjia e Sistemit Endokrin
Java 12:	Barnat Antimikrobiale (1)
Java 13:	Barnat Antimikrobiale (2)
Java 14:	Farmakologjia e organeve Hematopoetike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimi duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi. Laptopët dhe kompjuterët/tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara. Prishja e sjelljes penalizohet nga komisioni diciplinar i përcaktuar sipas rregullores në fuqi të përcaktuar nga senati dhe parlamenti i studentëve. Në lidhje me vendimet e marrura studentët kanë të drejtën e ankimit për gjatë 15 ditëve. Komisioni i studimeve është obliguar të raportoj vendimin të njësisë akademike për gjatë 30 ditëve të punës pas marrjes së ankesës. Kurse senati vendos në lidhje me ankesën duke bazuar në vendimin në instancën e parë.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

34. BIOKIMI E BARNAVE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Farmacii
Titulli i lëndës:	BIOKIMI E BARNAVE
Niveli:	Diplom.
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	III, semestri V
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Vlera në kredi – ECTS:	3
Koha / lokacioni:	Sipas orarit, FM
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc. Dr. Dashnor Nebija, Mag.pharm.
Detajet kontaktuese:	dashnor.nebija@uni-pr.edu + 37745401585
Përshkrimi i lëndës	Në këtë kurs do të ofrohet një prezantim konceptual dhe faktik i biotransformimit të barnave dhe ksenobiotikëve tjerë duke u fokusuar në njohuritë nga Biokimia, me theks të veçantë në enzimën metabolizuese të ksenobiotikëve, reaksionet dhe rregullimin e tyre. Gjithashtu do të diskutohen edhe teknikat bashkëkohore të studimit të proceseve metabolike si dhe rëndësia e biotransformimit të barnave në dizajnin dhe zhvillimin e barnave të sigurta dhe efikase.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i kësaj lende është të mundësoj arritjen e njohurive dhe të kuptuarit <ul style="list-style-type: none"> – të relacionit ndërmjet strukturës së barnave dhe proceseve biotransformuese si dhe enzimave specifike të cilat janë të involvuara në biotransformimin e tyre – pasojave farmakokinetike, farmakologjike dhe toksikologjike të metabolizimit të barnave dhe ksenobiotikëve

	<p>– aplikimit të njohurive dhe shkathtësive profesionale të fituara në shpjegimin e mekanizmit të veprimit, efekteve anësore dhe ndërveprimeve të barnave.</p>		
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të suksesshëm të kësaj lënde studentet do të sigurojnë njohuritë e mjaftueshme mbi: ndryshimet kimike të cilat shoqërohen me biotransformimin e barnave dhe ksenobiotikëve, klasat kryesore të enzimave të cilat janë të përfshira në biotransformimin e barnave si dhe farmakogjenetiken e tyre, implikimet klinike të biotransformimit të barnave përfshirë detoksikimin, aktivizimin metabolik si dhe ndërveprimet e barnave të cilat lidhën me biotransformimin e barnave, inhibimin dhe induksionin enzimatik, implikimet e biotransformimit të barnave në dizajnin dhe zhvillimin e produkteve medicinale të sigurta dhe efikase.</p>		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënës të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	1	15	15
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	4	8
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	1	15	15
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1		20
Përgaditja përfundimtare për provim			15
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz,provim final)	2		2
Projektet, prezantimet ,etj			
Totali			75
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Aktivitetet teorike dhe të mbikëqyrura: ligjërata, aktivitetet praktike të tutoruara: praktikat laboratorike,</p>		

	seminaret, vëmendje personale (individuale), mësim i tutoruar, aktivitetet praktike te pavarura, zgjidhja e problemeve
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i vazhdueshëm: pjesëmarrja ne seminare dhe mësim te mbikëqyrur kolektiv apo individual, realizimi i se paku tre testeve kontrolluese Praktikat laboratorike Provimi me gojë
Literatura	
Literatura bazë:	1. Bernard Testa and Stefanie Kraemer. The Biochemistry of Drug Metabolism: Principles, Redox Reactions, Hydrolyses. Wiley-VCH; 1 edition (2010)ISBN-10: 3906390551
Literatura shtesë:	1. Dashnor Nebija. Biokimia e barnave, kapituj te zgjedhur. Permbledhje Leksionesh. Prishtine 2015. 2. Richard B. Silverman. The Organic Chemistry of Drug Design and Drug Action. Third Edition. Academic Press, 2014.ISBN 978-0-12-382030-3.
Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Biotransformimi i barnave, koncepti dhe karakteristikat e përgjithshme. Ksenobiotikët në kontekstin e gjerë të metabolizmit fiziologjik,
Java e dytë:	Vështrim mbi proceset e dispozicionit dhe metabolizmit të barnave, përmbledhja e pozicioneve mikro dhe makroskopike të metabolizmit ne kafshë dhe njerëz
Java e tretë:	Pasojat farmakokinetike, farmakologjike dhe toksikologjike të metabolizmit të barnave dhe ksenobiotikëve, metabolizmi i barnave në kontekstin e hulumtimeve farmaceutike (<i>drug research</i>), me fokus në Kiminë terapeutike
Java e katërt:	Roli i oksidoreduktazave si agjente kryesore të metabolizmit të barnave dhe ksenobiotikeve (Citokromet P450, shumëllojshmeria, struktura, mekanizmat katalitike dhe reaksionet që katalizojnë ato)
Java e pestë:	Oksidoreduktazat tjera, si p.sh. flavinmonooksigjenazat, MAO-t, aldehid oksidaza
Java e gjashtë:	Klasifikimi, tiparet dhe mekanizmi katalitik i hidrolazave, prezantimi sistematik i klasave të ndryshme të substratëve, p.sh.

	esteret karbonike, amidet, peptidet, laktamet, laktonet, esteret e acideve inorganike, alkenet, aren epoksidet
Java e shtatë:	Transferazat dhe reaksionet e konjugimit (metilimi, sulfatimi, glukuronimi, acetilimi, konjugimi me glutation, konjugatet ksenobiotik-koenzimë A si udhëkryq i reksioneve të ndryshme metabolike.
Java e tetë:	Konsekuencat e metabolizmit të barnave dhe ksenobiotikeve nga perspektiva farmakologjike dhe toksikologjike (prodrugs dhe toksifikimi i ksenobiotikeve
Java e nëntë:	Faktoret interindividual dhe intraindividual të cilët influencojnë metabolizmin e barnave, diferenca e specieve të ndryshme në metabolizimin e barnave dhe polimorfizmi në kuadër të një species të caktuar, enzimet polimorfike më relevante, dallimet etnike, dallimet farmakokinetike, reaksionet metabolike të varura nga seksi
Java e dhjetë:	Mekanizmat të cilët sjellin deri të rritja ose zvogëlimi i aktivitetit enzimatik, si p.sh koncepti i induksionit enzimatik përmes receptorëve nukleare, mekanizmat e ndryshëm të inhibimit enzimatik.
Java e njëmbëdhjetë:	Faktoret që ndikojnë në rritjen ose zvogëlimin e aktivitetit enzimatik, duke përfshirë konditat patologjike dhe fiziologjike, si dhe barnat tjera, nutrientet, agjentet e mjedisit, me theks të veçantë në ndërveprimet bar/bar.
Java e dymbëdhjetë:	Manifestimet klinike të inhibimit të metabolizmit të barnave
Java e trembëdhjetë:	Promedikamentet (Prodrugs) dhe Drug Delivery sistemet. Aktivizimi enzimatik i barnave
Java e katërbëdhjetë:	Promedikamentet e lidhura me grupet transportuese (<i>carrier-linked prodrugs</i> dhe bioprekursorët
Java e pesëmbëdhjetë:	Terapitë Enzimë-Promedikament (<i>Enzyme-Prodrug Therapies</i>), EPT; Enzimë prodrug-terapia e drejtuar nga antittrupat. Antibody Directed Enzyme Prodrug Therapy (<i>ADEPT</i>); Abzimë prodrug-terapia e drejtuar nga antittrupat. Antibody Directed Abzyme Prodrug Therapy (<i>ADAPT</i>)

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratave, ushtrimeve dhe te gjitha obligimeve te parapara me programin studimor; respektimi i konsideratave etike, barazisë gjinore.

35. FARMACIA E BAZUAR NË EVIDENCË

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci		
Titulli i lëndës:	Farmacia e Bazuar ne Evidence		
Niveli:	MPharm		
Statusi i lëndës:	zgjedhore		
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri i V-të		
Numri i orëve në javë:	1+1+0		
Kreditë ECTS:	3 ECTS		
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti		
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173		
Përshkrimi i lëndës:	<p>Kjo lëndë shtjellon konceptin e mjekësisë së bazuar në evidencë në kontekstin farmaceutik. Në këtë aspekt mirren parasysh preferencat e pacientit dhe aftësitë profesionale të farmacistit gjatë marrjes së vendimeve për pacientin. Këtu përfshihen hulumtimi i informatave shëndetësore, hulumtimi dhe vlerësimi i evidencës shëndetësore dhe aplikimi i kësaj evidence në aspektin vendimmarrës tek pacienti në raport me barnat.</p>		
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i kësaj lënde është të njoftojë studentat me metodat e vlerësimit të evidencës, literaturës mjekësore/farmaceutike dhe shërbimeve farmaceutike.</p>		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Me përfundimin e kësaj lënde, studentët duhet të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuptojnë konceptin e mjekësisë së bazuar në evidencë • Kuptojnë përkujdesin e orientuar tek pacienti • Zhvillojnë aftësitë e nevojshme për gjetjen dhe vlerësimin e evidencës klinike • Aplikojnë evidencën klinike gjatë vendimmarrjes me qëllim të optimizimit të terapisë së pacientit 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	1/15	15
Seminar	1	1/15	15
Kolloqium/	1	1/5	3

Konsultime me mësuesin	0.5	1/15	4
Detyrë shtëpie	2	5	5
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/14	10
Përgatitja për provimin final	3	2	3
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	5	5
Total			75

Metodat e mësimit: Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, prezentimeve dhe diskutimeve në klase të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.

Metodat e vlerësimit: Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet 2 komponenteve: 1) punës seminarike (20%) dhe 3) provimit përfundimtar (80%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga tre komponentet e sipërsënuara.

Literatura primare:

1. Ligjeratat të përgatitura nga mësuesi
2. Sharon Straus. Evidence based medicine 5th Edition. 2018. Elsevier
3. The Centre for Evidence Based Medicine. <https://www.cebm.net/>

Literatura shtesë:

1. Guyatt G, et al. *Users' Guide to the Medical Literature: A Manual for Evidence-based Clinical Practice*. 2nd Edition. McGraw-Hill Professional Publishing; New York, NY. 2015.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjeratës
Java 1:	Hyrje në evidencën mjekësore
Java 2:	Kërkimi i evidencës rreth barnave
Java 3:	Gjeneralizimi dhe interpretimi i evidencës
Java 4:	Përmbledhja e evidencës: Rishikimet sistematike dhe meta-analizat
Java 5:	Përmbledhja e evidencës: studimet tjera
Java 6:	Aplikimi i evidencës: Diagnostifikimi, Skriningu dhe Prognozimi
Java 7:	Aplikimi i evidencës mjekësore në farmaci: pacienti
Java 8:	Aplikimi i evidencës mjekësore në farmaci: shërbimet farmaceutike
Java 9:	Rishikimi i sigurisë së barnave duke aplikuar evidencën 1
Java 10:	Rishikimi i sigurisë së barnave duke aplikuar evidencën 2
Java 11:	Temat bashkëkohore farmaceutike nga aspekti i evidencës
Java 12:	Prezentime dhe diskutime të seminareve 1
Java 13:	Prezentime dhe diskutime të seminareve 2
Java 14:	Prezentime dhe diskutime të seminareve 3
Java 15:	Përmbledhje e lëndës

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Plagjjarizmi

Plagjjarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individit tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjjarism.

36. FARMAKOLOGJI EKSPERIMENTALE

Informatat themelore për lëndën

Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Farmakologji Eksperimentale
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri V-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Dega Farmaci Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.Dr. Armond Daci
Të dhënat kontaktuese:	armond.daci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	-Lënda është dizajnuar të ofrojë njohuri në vlerësimet paraklinike të barnave dhe teknikat e fundit eksperimentale që përdoren gjatë zbulimit dhe zhvillimit të barnave. Përmbajtja e lëndës ndihmon studentëve të kuptojnë mirëmbajtjen e kafshëve laboratorike sipas udhërrëfyesve respektiv, njohuri bazike të proceseve vlerësuese paraklinike të barnave në modele in-vitro dhe in vivo.

<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Të vlerësojë rregullat dhe kërkesat etike për përdorimin e kafshëve eksperimentale. -Të përshkruaj përdorimin e kafshëve të ndryshme laboratorike që përdoren në zbulimin e barnave dhe proceseve të ndërlidhura, praktikën e mirë laboratorike të tyre gjatë mirëmbajtjes dhe kujdesit të kafshëve laboratorike. -Përshkruaj metodat e reja shqyrtuese që përfshihen në procesin e zhvillimit të barnave -Të vlerësoj dhe të korreloj nga të dhënat paraklinike me humane klinike.
<p>Rezultatet e pritshme të nxënies:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Të vlerësoj aplikimin e kafshëve të ndryshme laboratorike -Të vlerësoj aplikimet e procedurave të anestezionit të kafshët kryesore laboratorike. -Të vlerësojë dhe të demonstroj eksperimente me preparate të krijuara nga izolimi organeve me sistemin e banjës organeve indore si dhe imazheri intravitale. -Të vlerësoj dhe të demonstroj induktimin e modeleve të ndryshme eksperimentale në sëmundje të ndryshme. -Të vlerësoj dhe demonstroj metoda të ndryshme shqyrtuese që përdoren në kërkimin para klinik. -Të dizajnoj dhe të ekzekutoj hipoteza kërkimore në mënyrë të pavarur.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15 Javë	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin			6
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie	1	3 Javë	3
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	10 Javë	10
Përgatitja për provimin final			20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2 ditë	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	2 Javë	2
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit dukepërdorë materiale të ndryshme, punë interaktive si seminarike, grupe të studentëve sipas (PBL).		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi fillestar i studentit: 20 % Vlerësimi sekondar i studentit: 20 % Seminarët dhe kuizi: 10 % Pjesmarrja e studentëve 10 % Provimi final: 40 % Total: 100 %.		
Literatura primare:	1. <i>Lectures Material from Prof.ass.dr.Armond Daci</i> 2. <i>Henningfield, J. E., London, E. D., & Pogun, S. (2009). Handbook of Experimental Pharmacology: Preface. Handbook of Experimental Pharmacology, 192</i> 3. <i>Drug Discovery and Evaluation: Pharmacological Assays by Vogel & Vogel</i> 4. <i>Joshi A et al., Principles of Experimental Pharmacology 2017. Edition: FirstPublisher</i>		
Literatura shtesë:	1.R.K. Tiwari. <i>Understanding Experimental Pharmacology</i> Paperback – March 30, 2019 2.Dhadde Sh et al., <i>Handbook of Experimental Pharmacology</i> .2019. Edition: FirstPublisher. 3.S.K. Gupta <i>Drug Screening Methods</i> Paperback – 1 January 2016		
Hartimi i planit mësimor	SEMESTRI I PARË		
Java	Titulli i ligjëratës		
Java 1:	Hyrje në farmakologji eksperimentale		
Java 2:	Instrumentet kryesore që përdoren në farmakologjiekperimentale		

Java 3:	Kafshët eksperimentale kryespre që përdoren në farmakologji eksperimentale dhe udhërrëfyesit CPCSEA për mirëmbajtjen e laboratorit të kafshëve eksperimentale
----------------	---

Java 4:	Teknikat për anestezionin dhe eutanazia në farmakologji eksperimentale
Java 5:	Eksperimente në Preparatet e Izoluara Indore (Ex-Vivo)
Java 6:	Imazheria intraviteale e mikroqarkullimit
Java 7:	Vlerësimi i parë intermediar
Java 8:	Skriningu para klinik i substancave të reja për aktivitetin farmakologjik: Aktiviteti anti-inflamator i barnave duke përdorur modelin e indukuar me LPS dhe eksperimente kardiovaskulare në zemrat e izoluara të perfuzionuara përmes aparatit të langendorfit.
Java 9:	Skriningu para klinik i substancave të reja për aktivitetin farmakologjik të barnave: Aktivitetin anti-ulcer dhe anti-diabetik i barnave duke përdorur ulcer gastrike induktuar me BAIJS, kolit ulceroz me TNBST dhe model me STZ.
Java 10:	Skriningu para klinik i substancave të reja për aktivitetin farmakologjik të barnave në memorie dhe epilepsi duke përdorur sistemin e ngritur plus – aparati maze dhe MES, PTZ modeli
Java 11:	Skriningu paraklinik i substancave të reja për aktivitetin farmakologjik të barnave në sistemin respirator duke përdorur pletizmografinë t rupore nën presione të ndryshme të oksigjenit në modele eksperimentale respiratore.
Java 12:	Skriningu paraklinik i substancave të reja për vlerësimin e dëmtimit të ADN me Komet Assay
Java 13:	Skriningu paraklinik i substancave të reja për vlerësimin e eksperimenteve në kultura qelizore dhe indore dhe principet gjenerale të immunoassay, protein dhe DNA gjel elektroforez: western, northern, southern blot hibridizim dhe teknika të PCR.
Java 14:	Modelet për vlerësimin e Farmakokinetikës së Barnave
Java 15:	Vlerësimi sekondar i ndërmjetëm

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdoren vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Prishja e sjelljes penalizohet nga komisioni diciplinor i përcaktuar sipas rregullores në fuqi të përcaktuar nga senati dhe parlamenti i studentëve. Në lidhje me vendimet e marrura studentët kanë të drejtën e ankimit për gjatë 15 ditëve. Komisioni i studimeve është obliguar të raportoj vendimin te njësia akademike përgjatë 30 ditëve të punës pas marrjes së ankesës. Kurse senati vendos në lidhje me ankesën duke bazuar në vendimin në instancën e parë.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %

37. Sigurimi i cilesise se barnave

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekesise – Departamenti Farmacise		
Titulli i lëndës:	Sigurimi i cilesise se barnave		
Niveli:	Studime themelore		
Statusi i lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	Viti i III -rë Semestri i V-rë		
Numri i orëve në javë:	1+1+0		
Kreditë ECTS:	3 ECTS		
Koha / Vendi:	Klasa F1 Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr Adnan Bozalija		
Të dhënat kontaktuese:	adnanbozalija@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Njoftim i studentët me rregulloret në fushën farmaceutike dhe produkteve mjekësore, procedurat e regjistrimit të barnave (Kosove, BE), dhe harmonizimi i dokumenteve mbështetëse në nivel ndërkombëtar		
Qëllimet e lëndës:	Lënda “Sigurimi i cilesise se barnave” për studentët e farmacisë ka synim procesin e prezantimit, zhvillimin dhe përmirësimin e cilësisë në fushën e prodhimit dhe regjistrimit të barnave.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Sigurimi i cilësisë është një koncept i gjerë, i cili mbulon të gjitha çështjet, të cilat individualisht ose kolektivisht ndikojnë në cilësinë e një produkti. Kjo është shuma e përgjithshme e marrëveshjeve të organizuara të bëra me qëllim të sigurimit që produktet medicinale janë të cilësisë së kërkuar për përdorimin e tyre të synuar.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Seminare	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	3	9
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata (metoda interaktive dhe monologe) , punim seminarik.
Metodat e vlerësimit:	Aktiviteti ne ligjerata 5, Seminaret 20,Provimi perfundimtar 75.

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Quality assurance of pharmaceuticals, Volume 2, 2nd updated edition, Good manufacturing practices and inspection, World Health Organization, Geneva, 2007. 2. Pharmacopea Europiane (Eu Ph) , 2008., vol. 6.
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 3. Organisation of the Common Technical Document for the Registration of Pharmaceuticals for Human Use; M4, ICH,2004.

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Përbërsit e cilësisë
<i>Java 2:</i>	Menaxhimi i cilësisë
<i>Java 3:</i>	Çmimi optimal i cilesise
<i>Java 4:</i>	Elementet e sistemit të cilësisë
<i>Java 5:</i>	Sigurimi i cilesise ne laboratorin analitik
<i>Java 6:</i>	Parimi i sigurimit të cilësisë së të dhënave te matjeve
<i>Java 7:</i>	Sistemi i sigurimit te cilesise ne procesin e prodhimit
<i>Java 8:</i>	Kontrolli i cilësisë
<i>Java 9:</i>	Praktika e mire laboratorike PML
<i>Java 10:</i>	Udhezimi administrativ per garantimin e sigurise se barit ne Kosove
<i>Java 11:</i>	Validimi
<i>Java 12:</i>	Dokumentacioni
<i>Java 13:</i>	Validimi i metodologjise
<i>Java 14:</i>	Vleresimi i cilesise
<i>Java 15:</i>	Materiali referent

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes
Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim, etj.

Mësimdhënësi duhet të tregojë sjellje intelektuale, pragmatike dhe kolegjiale. Ai duhet të jetë i gatshëm t'i përgëzojë studentët për suksesin e tyre.

Studentët janë të obliguar të mësimin teorik dhe praktik në përputhje me rregulloret e lëshuara nga Universiteti i Prishtinës dhe rregullorja për studime themelore e Fakultetit të Mjekësisë.

38. TEKNOLOGJIA FARMACEUTIKE 1

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Teknologjia Farmaceutike 1
Niveli:	Studime bazike te integruara
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i IV-rë Semestri i II-të
Numri i orëve në javë:	2+1+3
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Klasa F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Arlinda Daka Grapci
Të dhënat kontaktuese:	Arlinda.daka@uni-pr.edu 044199193
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Teknologji farmaceutike do t'u ofroj studentëve njohuritë mbi zhvillimin e barnave, formave farmaceutike dhe kushteve për prodhim.; bazat teorike të formave farmaceutike të barnave, vetitë e tyre, parimet dhe teknologjitë e prodhimit, kontrollin e cilësisë; poashtu edhe substancat ndihmëse, për të vlerësuar ndikimin e tyre në veprimin dhe qëndrueshmërinë e barit dhe në vetitë e formave farmaceutike të barnave.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kursit është njohja e studentëve me format farmaceutike dhe procedurat teknologjike që mundësojnë prodhimin e tyre, duke marrë parasysh vetitë fiziko-kimike të përbërësve aktivë dhe lëndëve ndihmëse. Vlerësimi dhe zbatimi në mënyrë kritike i njohurive shkencore dhe të dhënave të disponueshme për zhvillimin e formave moderne të barnave dhe përmirësimi i teknologjive ekzistuese dhe të reja për prodhimin e tyre.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studentët duhet të jenë në gjendje të: Të përcaktojnë dhe identifikojnë format farmaceutike të barnave dhe të njohin epërsitë dhe të metat e përdorimit të tyre. Të klasifikojnë ekscipientët bazë dhe sekondarë, përshkruajnë përdorimin e tyre në prodhimin e formave farmaceutike të barnave dhe të vlerësojnë ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin e barit. Të njohin procedurat teknologjike për zhvillimin e grupeve individuale të formave farmaceutike, epërsitë dhe të metat e tyre, si dhe ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin e barit. Të zgjedhin procedurën e duhur të

	formulimit të barnave në varësi të vetive fiziko-kimike të barit dhe substancave ndihmëse, mënyrës së administrimit të tij dhe grupit të synuar të pacientëve. Procedurat për kontrollin e cilësisë së formave të farmaceutike. Të identifikojnë papajtueshmëritë e rëndësishme teknologjike të barit dhe / ose substancave ndihmësve dhe / ose paketimit.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	3	15	45
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	4	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	10	20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	3	2	6
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			150
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt dhe organizohet në formë të ligjëratave dhe seminareve në grupe më të mëdha duke shfrytëzuar metodat moderne të mësimdhënies si diskutimin interaktiv, ndërsa praktika laboratorike (ushtrimet) organizohen me grupe të vogla të studentëve.		
Metodat e vlerësimit:	Pjesëmarrja dhe angazhimi në ligjerata dhe ushtrime 10% Pjesëmarrja dhe angazhimi në seminare 30% <u>Provimi final</u> 60% <u>Gjithsej</u> 100%		
Literatura primare:	Teknologjia Farmaceutike, Prof. Dr. Skënder Durrësi. Tiranë 2008 M.E. Aulton: Pharmaceutics: The science of dosage form design, 2nd Edition, Churchill Livingstone, Edinburgh 2002. Florence AT, Attwood D. Physicochemical principles of pharmacy: In manufacture, formulation and clinical use. Pharmaceutical press; 2015.		
Literatura shtesë:	Përgatitjet galenike dhe kozmetike në laborator, Prof. Dr. Skënder Durrësi. Tiranë 2005 Gibson, Mark, ed. Pharmaceutical preformulation and formulation: a practical guide from candidate drug selection to commercial dosage form. CRC Press, 2016.		

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratorës
<i>Java e parë:</i>	Barnat, format farmaceutike/ Biodisponibiliteti dhe barasvlershmëria biologjike
<i>Java e dytë:</i>	Paraformulimi i barnave
<i>Java e tretë:</i>	Tretësirat
<i>Java e katërt:</i>	Tretësirat ujore, alkoolike dhe vajore/Ujërat aromatike
<i>Java e pestë:</i>	Shurupet
<i>Java e gjashtë:</i>	Përgatesat parenterale, njohuri të përgjithshme
<i>Java e shtatë:</i>	Përgatitja e përgatesave parenterale
<i>Java e tetë:</i>	Përgatesat parenterale me veprim të zgjatur
<i>Java e nëntë:</i>	Perfuzionet
<i>Java e dhjetë:</i>	Përgatesat oftalmike
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Format farmaceutike që përfitohen me anë të ekstraktimit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Format farmaceutike që përfitohen me anë të ekstraktimit me ujë
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Format farmaceutike që përfitohen me anë të ekstraktimit me alkool
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Sistemet e shpërndara heterogjene
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Emulsionet

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

*Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimi duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.
Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.*

39. KUJDESI PRIMAR NË BARNATORE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Kujdesi Primar në Barnatore
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i III-të Semestri i VI-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti

Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173		
Përshkrimi i lëndës:	Kujdesi primar në barnatore shtjellon rolin specific të farmacistit në barnatoren komunitare. Në këtë lëndë shtjellohen intervenimet e farmacistëve në barnatore komunitare në lidhje me gjendjet minore shëndetësore si: lëndimet e lehta, kokëdhimbja, sëmundja e udhëtimit, djegja nga dielli, dhimbja e fytit, kolli dhe rinitisi, reaksionet alergjike, çrregullimet minore të syve dhe lëkurës si tharja e syve, konjuktivitin , tharja e lëkurës, rashi tek foshnjët, infeksionet tinea, përdorimi i kontakt lenseve. Kujdesi primarë në këtë lëndë nënkupton edhe ekzaminimin e pacientit në barnatore, diagnostifikimin, menaxhimin në raport me gjendjet shëndetësore minore të sipërshënuara si dhe referimin e pacientit tek profesionistët përkatës shëndetësorë.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet kryesore të kësaj lënde janë që studentët të arrijnë njohuritë adekuate për të vlerësuar pacientin në lidhje me shenjat dhe simptomat e gjendjeve minore që zakonisht prezantohen në barnatore si dhe të jenë në gjendje të zgjedhin intervenimin e duhur në raport me gjendjen e prezentuar, duke përfshirë referimin.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Me përfundimin e kësaj lënde, studentët duhet të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Komunikojnë dhe vlerësojnë në mënyrë bazikë pacientin në barnatore -Vlerësojnë simptomat dhe shenjat e nevojshme për diagnostifikimin e gjendjeve minore shëndetësore -Menaxhojnë gjendjet minore në barnatore -Këshillojnë pacientët në lidhje me gjendjet minore shëndetësore -Monitorojnë gjendjet minore shëndetësore të pacientit -Referojnë pacientin tek profesionistët përkatës shëndetësorë 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Seminar	1	15	15
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	6	3
Puna në terren	2	1	5
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie	1	5	5
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			15

Përgatitja për provimin final			5
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			10
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave dhe seminarit që e përmbyll mësimin në këtë lëndë. Secila temë e seminareve, prezantohet para klasës për 10-15 minuta dhe pastaj në mënyrë interaktive mësimdhënësi diskuton temën me klasën.		
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet tre komponenteve: 1) detyrat individuale të shtëpisë dhe pjesëmarrja aktive në klasë (20%), 2) Prezantimi seminarit (10%) dhe 3) provimit përfundimtar (70%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga tre komponentet e sipërsënuara.		
Literatura primare:	<p>1. Ligjëratat të përgatitura nga Prof. Asoc. Dr. Kreshnik Hoti</p> <p>2. Symptoms in the Pharmacy, 8th edition. Alison Blenkinsopp and Paul Paxton. Wiley-Blackwell 2018.</p> <p>3. Regjistri i Barnave. Agjensioni i Kosovës për Produkte Medicinale. Prishtinë, Kosovë (versioni i fundit)</p>		
Literatura shtesë:	British National Formulary 2021. Royal Pharmaceutical Society of Great Britain. London, UK.		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratisë		
<i>Java 1:</i>	Roli i farmacistit në barnatore		
<i>Java 2:</i>	Komunikimi me pacientin në barnatore		
<i>Java 3:</i>	Egzaminimi i pacientit në barnatore		
<i>Java 4:</i>	Referimi i pacientit tek profesionistët përkatës shëndetësorë		
<i>Java 5:</i>	Principet e këshillimit të pacientit në barnatore		
<i>Java 6:</i>	Kokëdhimbja		
<i>Java 7:</i>	Djegja nga dielli		
<i>Java 8:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore respiratore në barnatoren komunitare 1		
<i>Java 9:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore respiratore në barnatoren komunitare 2		
<i>Java 10:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore gastrointestinale në barnatoren komunitare 1		
<i>Java 11:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore gastrointestinale në barnatoren komunitare 2		
<i>Java 12:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore të syrit në barnatoren komunitare		
<i>Java 13:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore të lëkurës në barnatoren komunitare		
<i>Java 14:</i>	Menaxhimi i gjendjeve minore pediatrike në barnatoren komunitare		
<i>Java 15:</i>	Ndalja e duhanit dhe shëndeti oral		

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Plagjiazmi

Plagjiazmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individit tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjiazm.

40. Farmakovigjilenca dhe Farmakoekonomia

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Farmakovigjilenca dhe farmakoekonomia
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	3-të, semestri VI-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Saliu
Të dhënat kontaktuese:	mimoza.basholli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Kjo lëndë ofron njohuri themelore në principet e farmakovigjilencës së barnave për përdorim njerëzor, duke i bërë studentët të njihen me legjislacionin që ofron njohuri praktike për krijimin e një sistemi të përshtatshëm të farmakovigjilencës..</p> <p>Principet e farmakoekonomisë , analizat farmakoekonomike (analizat kost minimizim, analizat kost efektivitet, analizat kost benefit dhe analizat cost utilizim), modelimi në farmakoekonomi.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Njohjen e studentit me principet e farmakovigjilencës, raportimin spontan, reaksionet e padëshirueshme dhe anësore të barnave dhe rregullret dhe udhëzimet në farmakovigjilencë.</p> <p>Principet e farmakoekonomisë , analizat farmakoekonomike (analizat kost minimizim, analizat kost efektivitet, analizat kost benefit dhe analizat cost utilizim), modelimi në farmakoekonomi.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Përcakton dhe krahason konceptet e farmakovigjilencës, farmakoepidemiologjisë dhe farmakoekonomisë

	Vlerëson klasifikimin e reaksioneve/ngjarjeve të padëshiruara Diskuton dhe analizon parimet dhe praktikat e marketingut farmaceutik Përcakton procedurën e tërheqjes së produktit Shpjegon rolin e profesionistit farmaceutik në sigurinë e barnave		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Seminar	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
Total			75 (3ECTS)
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, seminar, detyrë shtëpie individuale, projekte prezantime		
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 25% Detyrat e shtëpise 15% Provimi final 60%		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ligjeratat e pergatitura nga mesimdhenesi</i> 2. <i>Patric Waller: Pharmacovigilance. Wiley Blackwell, 2010.</i> 3. <i>Karen Rascati. Essentials of pharmacoconomics. Wolters Klawer/Lippincott Williams and Wilkins, 2009.</i> 		
Literatura shtesë:	3. <i>Brian L. Strom. Pharmacoepidemiology. John Wiley & Sons, 2006.</i>		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratës		
<i>Java 1:</i>	Hyrje në farmakovigjilencë dhe siguri të barnave		
<i>Java 2:</i>	Reaksionet anësore të barnave		
<i>Java 3:</i>	Reaksionet anësore të barnave sipas sistemeve kryesore të organizmit		
<i>Java 4:</i>	Siguria e barnave në hulumtimet klinike		

Java 5:	Rregullativa dhe udhëzimet në farmakovigjilencë
Java 6:	Farmakoepidemiologjia
Java 7:	Menaxhimi i rrezikut në farmakovigjilencë
Java 8:	Komunikimi në farmakovigjilencë
Java 9:	Hyrje në farmakoekonomi
Java 10:	Metodat farmakoekonomike
Java 11:	Vlerësimi i teknologjisë shëndetësore (HTA)
Java 12:	Mjekësia e bazuar në fakte (EBM)
Java 13:	Metodologjitë për përcaktimin e çmimit të barit
Java 14:	Marketingu farmaceutik
Java 15:	Vlerësimi ekonomik në sistemin e kujdesit shëndetësor

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

41. Receptura magjistrale

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Receptura magjistrale
Niveli:	Mpharm
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	3-të, semestri VI-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Saliu
Të dhënat kontaktuese:	mimoza.basholli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Organizimi i barnatores, receta, përshkrimi dhe dispensimi i barit, literatura profesionale dhe zyrtare në barnatore, përgatitja, ruajtja dhe dispensimi i përgatesave magjistrale, dozologjia.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kursit është që të fitojnë njohuri dhe aftësi në fushën e recetave, lëshimin dhe ruajtjen e barit dhe përgatitjen e përgatesave magjistrale

	<p>Njohuritë dhe aftësitë e fituara të sigurojë bazën për lëndet farmaceutike kujdesit farmaceutik, praktikës profesionale dhe trajnimit të farmacistëve.</p> <p>Duke njohur dhe duke shmangur gabimet me barna dhe papajftueshmërinë farmaceutike të rëndësishëm në përshkrimin e përgatesave magjistrale.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Aftësohet në organizimin e barnatores, vlerësimin e recetave, përshkrimit dhe dispensimit të barit.</p> <p>Analizon literaturën profesionale dhe zyrtare në barnatore.</p> <p>Vlerëson dhe përgatit përgatesën magjistrale të përshkruar në recetë.</p> <p>Tregon principet bazë lidhur me rregullimin e dozës për pacientët e moshave të ndryshme si dhe përgatit përgatesë individuale nga produktet komerciale në dispozicion.</p> <p>Llogaritjet në recetën magjistrale (doza e kontrollit, isotonizimi). Dozimi i barit, hollimi; individualizimi i terapisë, mënyra për të përshtatur dozen me nevojat e pacientëve dhe parimet për përgatitjen e një përbërje të përshtatshme të dozimit nga format e gatshme të barit .</p>

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15
Seminare	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
			75

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, seminar, detyrë shtëpie individuale, projekte prezantime
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 20% Detyrat e shtëpise 5% Prezantimi 5% Kollokvium 30% Provimi final 40%

Literatura primare:	<p>1. Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Mimoza Basholli</p> <p>2. Bećirević Laćan, Mira; Begović-Dolinić, Vlasta; Buhać, Ines; Colnago, Franjka; Jurišić, Blaženka; Medić-Šarić, Marica; Nevečerel, Mirjana; Smolčić-Bubalo, Asja; Šušteršić, Tanja; Vrsalović, Mirjana, Formulae Magistrales Croaticae, Hrvatska ljekarnička komora, Zagreb, 2010.</p>
----------------------------	---

Literatura shtesë:	Materiale të siguruara nga revistat shkencore
---------------------------	---

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Barnatorja ,praktika e mire ne barnatore.
Java 2:	Hyrje ne recepturen magjistrale
Java 3:	Dozimi i barnave dhe rregullimi i dozës
Java 4:	Etiketimi dhe ruajtja e barnave dhe substancave farmaceutike ne barnatore
Java 5:	Përgatitja dhe dhenia e barnave magjistrale dhe galenike
Java 6:	Ambalazhimi dhe etiketimi
Java 7:	Kalkulimet e dozës
Java 8:	Format farmaceutike /preparatet farmaceutike
Java 9:	Pergatitja e pluhurave per perdorim oral dhe per perdorim ne lekure
Java 10:	Preparatet e lengeta per perdorim ne lekure dhe per perdorim oral
Java 11:	Preparatet per vesh,hunde dhe mukozen orale
Java 12:	Përgatitja e përgatesave nga produktet komerciale në dispozicion
Java 13:	Recetat per diskutim –format e lëngëta
Java 14:	Receta për diskutim-format e buta
Java 15:	Receta për diskutim-format e ngurta farmaceutike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.
Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.
Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

42. KIMI FARMACEUTIKE 2

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	Kimi Farmaceutike 2
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV Semestri i VII-të,
Numri i orëve në javë:	Semestri i VII-të 2+1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Pranvera Breznica Selmani
Të dhënat kontaktuese:	Pranvera,breznica@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Subjekt fundamental që merret me studimin e kimisë dhe vetive të barnave si në aspektin teorik ashtu edhe në atë praktik. Studimi i koncepteve dhe aspekteve të përgjithshme mbi barnat dhe veprimin e tyre, klasifikimin e nomenklaturën si dhe rrugët e ndryshme të zbulimit, dizajnit dhe zhvillimit. Gjithashtu në këtë kurs do të trajtohen edhe disa aspekte të sintezës dhe analizës së barnave. Kjo lëndë rezultojnë të ketë një rol esencial për tu kuptuar studimi sistematik i grupeve të ndryshme të barnave në bazë të lidhjes strukturë kimike, mekanizëm të tyre të veprimit dhe përdorimit terapeutik.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i lëndës është të fitohen njohuri të nevojshme mbi barnat, kryesisht në aspektin kimik të barnave si dhe përfitimin dhe vlerësimin e kualitetit të tyre.</p> <p>Të fitohen njohuri të nevojshme që të arrihet lidhja mes të dhënave kimike dhe atyre biologjike respektivisht sqarimet mes strukturës kimike dhe përgjigjes në nivel molekular. Po ashtu fitimi i njohurive mbi mënyrat e ndryshme të zhvillimit të barnave të reja dhe atyre ekzistuese duke bërë modifikime strukturore për qëllim të përmirësimit të vetive fiziko-kimike ose profilit farmakokinetik dhe farmakodinamik që reflekton në përmirësimin e efikasitetit të barit. Këto njohuri ndihmojnë dhe sigurojnë që farmacisti të merr pjesë aktive në dizajnin, përfitimin dhe zhvillimin e barnave të reja.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të fitohen njohuri për profilin farmakokinetik dhe farmakodinamik të barit. • Të fitohen njohuri rreth grupeve individuale terapeutike të barnave dhe efektet e tyre siç janë efektet sterike, induktive, elektronike dhe implikimet e tyre në veprimin e barit. • Të fitohen njohuri për modifikimet strukturore/zëvendësimi i grupeve funksionale me

	<p>qëllim të përmirësimit të vetive fizikokimike ose profilit farmakokinetik dhe farmakodinamik që reflekton në përmirësimin e efikasitetit të barit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të fitohen njohuri të nevojshme për përdorimin e metodave analitike respektivisht metodave spektrale për identifikimin e strukturës grupeve funksionale, përcaktimin kuantitativ të lëndëve aktive si dhe përcaktimin e shkallës së pastërtisë. • Njohuri për mbledhjen dhe shfrytëzimin e informacionit kimik dhe farmaceutik në lidhje me një bar të caktuar. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)			25
Përgatitja për provimin final			15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.	1	2	2
Total			125
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rregullt, dhe do të organizohen ligjëratat grupe, punë seminarike në grupe të vogla, zbatim i metodës PBL (problem-based learning), dhe në kuadër ushtrimeve do të aplikohen metoda analitike dhe spektrale për identifikimin e strukturave kimike të barnave, grupeve funksionale, përcaktimin kuantitativ të lëndëve aktive si dhe përcaktimin e shkallës së pastërtisë.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë 15%; vlerësimi i dytë 15%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 40%.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 7. J.M. Beale; J.Block. Wilson and Gisold's Textbook of Organic Medicinal and Pharmaceutical Chemistry; Lippincott Williams & Wilkins; 12-th Edition (March 2, 2010) 8. Richard, B. Silverman. The organic Chemistry of Drug Design and Drug Action. 2-nd edition. Academic Press. 2004. 9. Lemke TL, Williams DA, editors. Foye's principles of medicinal chemistry. Lippincott Williams & Wilkins; 2012 Jan 24. 		

Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 4. Wermuth CG, editor. The practice of medicinal chemistry. Academic Press; 2011 May 2. 5. Dashnor Nebija. Analiza farmaceutike farmakopeale. Manual laboratorik. Universiteti i Prishtines. 2005. 6. European Pharmacopoeia 5.0; British Pharmacopoeia; USP/NF; other national Pharmacopoeias and Compendiums
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë
Java 1:	Klasifikimi i hormoneve dhe barnat me veprim hormonal- Peptidet dhe hormonet peptide. Hormonet e hipofizës, hormonet e hipotalamusit. Hormonet e pankreasit. Proteinat enzimet dhe hormonet peptide-Lipotropine; Enkefalinat; Endorfinat; Oksitocina; Vazopresina;
Java 2:	Barnat për trajtimin e hipotireoidizmit dhe hipertireoidizmit- hormonet e gjëndrës tiroide; Gonadorelina dhe analogët; Somatostatina; Glukagoni; Sekretin; Gastarina
Java 3:	Histamina- barnat antihistaminke -H1 dhe H2 antihistaminikët Stabilizatorët e mastociteve; Plazmakininat Inhibitorët e kalikreine; frenuesit e leukotrieneve.
Java 4:	Antibiotikët peptidikë. Bacitracina, tirotricina, polimiksinat, Kolistine; fusafungina. Ansamicinat: rifabutine, rifamicine SV, rifampicine.
Java 5:	Lipopeptid; Fosfomicine; Antibiotiket e ndryshëm: Mupirocine; Quinupristin/Dalfopristin; Antibiotikët glikopeptide: vankomicina, teikoplanina
Java 6:	Kinolinat dhe akridinat; Antimikotikët; Anthelmintikët; Fluorokinolonet; Sulfonamidet. Imunobiologjikët
Java 7:	Barnat që veprojnë në sistemin gastrointestinal; enzimat, antacidet; Barnat antiulçeroze; frenuesit e pompës protonike; piranzepina dhe proglumidi
Java 8:	Barnat kundër kolitit ulçeroz Olsalazina; Laksativët: bulk, antrakineton, fenolftaleinë, bisakodil, glicerine, dokusat, Nitrofurantoinet; antidiarrikët; Hepatikët; Acidet Biliare Koleretikët dhe kolekinetikët.
Java 9:	Zëvendësuesit e plazmës së gjakut (volum-ekspanderët, plasma-ekspanderët; celuloza, Hipromeloza, NaCMC, alginatet pektinat; Kardiotoniket glikozide; Metilksantinat; Frenuesit e fosfodiesterazes II
Java 10:	Antiaritmiket; Aktivatorët e kanaleve të K; Lipidet në gjak, antihiperlipidemikët
Java 11:	Barnat për trajtimin e gihtit; Urikosurikët; Barnat për trajtimin e osteoporozës; Glikozaminglikanet, hijaluronanet; hijaluronidaza, hondroitinsulfat
Java 12:	Vitaminat liposolubile; Acidi orotik, ubikinonet;

Java 13:	Miorelaksantët me veprim qëndror; terapia për trajtimin e alkoolizimit; ; terapia për trajtimin e varshmërisë së nikotinës
Java 14:	Mjetet e kontrastit; Zëvendësuesit e sheqerit, ëmbëltuesit artificial
Java 15:	Seminare

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësisë akademike dhe njësisë organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

43. BIOFARMACI ME FARMAKOKINETIKË

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	BIOFARMACI ME FARMAKOKINETIKË
Niveli:	Studimet bazike te integruara
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV-rë Semestri i I dhe II-të
Numri i orëve në javë:	2+1+2/2+1+2
Kreditë ECTS:	5+5 ECTS
Koha / Vendi:	Klasa F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Arlinda Daka Grapci
Të dhënat kontaktuese:	Arlinda.daka@uni-pr.edu 044199193
Përshkrimi i lëndës:	Përshkrimi kualitativ dhe kuantitativ i kinetikës së përthithjes, shpërndarjes, metabolizmit dhe eliminimit të barnave, duke përfshirë edhe faktorët fiziologjikë të cilët influencojnë secilin proces. Biofarmacia adreson vetitë fiziko-kimike të barnave, formën e dozimit farmaceutik dhe biodisponibilitetin e barnave në formën e tyre farmaceutike dhe mënyrën e arritjes së bio-disponibilitetit optimale përmes studimit të ndërveprimeve midis barit, formës së tij të dozimit dhe substratit biologjik

	Farmakokinetika studion rrjedhën kohore të përqendrimit të barit në gjak në aspektin matematikor, prandaj një performancë e formave të dozimit mund të vlerësohet në terma të shpejtësisë dhe sasisë së barit që arrin në gjak dhe regjimi i dozimit mund të rregullohet duke synuar të arrihet përqendrimi efektiv terapeutik i barnave në organizëm.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi primar i këtij kursi është të ofroj një bazë konceptuale dhe kuantitative në teorinë dhe aplikimet farmakokinetike/biofarmaceutike të nevojshme për vazhdimin e studimeve me te avansuara farmakokinetike klinike dhe biofarmaceutike.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Sigurimi i njohurive të mjaftueshme mbi ndryshimin e përqendrimit të barit në materialin biologjik. Kalkulimi i parametrave farmakokinetike duke u nisur nga përqendrimet e barit në lëngjet biologjike Dizajnimi i regjimeve adekuate të dozimit për arritjen e përqendrimeve terapeutike në një pacient . Sigurimi i njohurive të nevojshme për aplikimin e principeve fizikokimike dhe teknologjike për arritjen e biodisponibilitetit optimal të barnave.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	30	60
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	30	60
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	12	6
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	30	30
Detyrë shtëpie	1	14	14
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	40	40
Përgatitja për provimin final	5	8	40
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			250
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt dhe organizohet në formë të ligjëratave dhe seminareve në grupe më të mëdha duke shfrytëzuar metodat moderne të mësimdhënies si diskutimin interaktiv, ndërsa praktika laboratorike (ushtrimet) organizohen me grupe të vogla të studentëve.		
Metodat e vlerësimit:	Pjesëmarrja dhe angazhimi në ligjerata dhe ushtime 10% Pjesëmarrja dhe angazhimi në seminare 30% Provimi final 60% Gjithsej 100%		

Literatura primare:	<i>L. Shargel, A. Yu. Applied Biopharmaceutics & Pharmacokinetics, McGraw-Hill Medical 7-th Edition</i>
Literatura shtesë:	Rosenbaum SE, editor. Basic pharmacokinetics and pharmacodynamics: An integrated textbook and computer simulations, John Wiley & Sons 2nd Edition, 2016. M. Gibaldi, D. Perrier. Pharmacokinetics. Informa Healthcare, 2-nd Edition (1982) ISBN 13: 13-978-0824710422. Dashnor Nebija. Biofarmacia me Farmakokinetikë. Kapituj të zgjedhur. Dispenca. Prishtinë, 2010
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Biofarmacia dhe Farmakokinetika bazike: koncepti dhe objektivat e përgjithshme.
<i>Java 2:</i>	Kinetika e proceseve LADME.
<i>Java 3:</i>	Lakoret e nivelit plazmatik dhe ekskrecionit urinar.
<i>Java 4:</i>	Modele kompartmentale në farmakokinetikë
<i>Java 5:</i>	Analiza jokompartimentale dhe modelimi fiziologjik.
<i>Java 6:</i>	Kinetika e dozave unike. Bolusi intravenoz. Modeli njekompartimental.
<i>Java 7:</i>	Bolusi intravenoz. Modeli multikompartimental
<i>Java 8:</i>	Infuzioni intravenoz
<i>Java 9:</i>	Eliminimi i barit, klirensi dhe klirensi renal
<i>Java 10:</i>	Administrimi i barnave dhe përthithja e barnave
<i>Java 11:</i>	Administrimi ekstravaskular. Modeli njekompartimental
<i>Java 12:</i>	Administrimi ekstravaskular. Modeli bikompartimental.
<i>Java 13:</i>	Kinetika e dozave të shumfishta. Regjimet e dozimit.
<i>Java 14:</i>	Farmakokinetika jolineare
<i>Java 15:</i>	Distribucioni fiziologjik i barnave dhe lidhja me proteina
<i>Java 16:</i>	Eliminimi i barnave dhe klirensi hepatic
<i>Java 17:</i>	Hyrje në Farmakogjenetikë
<i>Java 18:</i>	Metabolizmi i Barnave
<i>Java 19:</i>	Faktorët fiziologjikë që lidhen me përthithjen e barnave
<i>Java 20:</i>	Modele që përdoren për të parashikuar ndërveprimet bar– bar për barnat e administruara oral
<i>Java 21:</i>	Modelimi farmakokinetik i bazuar në fiziologji
<i>Java 22:</i>	Konsideratat biofarmaceutike në dizajnin e barnave dhe performancën e barnave in vitro
<i>Java 23:</i>	Biodisponibiliteti
<i>Java 24:</i>	Metodologjia e studimit të Bioekuivalences
<i>Java 25:</i>	Ndikimi i biofarmaceutikës në cilësinë e barnave dhe efikasitetin klinik
<i>Java 26:</i>	Barnat me çlirim të modifikuar
<i>Java 27:</i>	Marrëdhënia midis farmakokinetikës dhe farmakodinamikës
<i>Java 28:</i>	Monitorimi i përqendrimeve plazmatike të barnave.

Java 29:	Zbatimi i farmakokinetikës në grupet specifike të popullatës: pacientët geriatrik, obez dhe pediatrik
Java 30:	Rregullimi i dozës në sëmundjen renale dhe hepatike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

44. Teknologji Farmaceutike 2

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Teknologji Farmaceutike 2
Niveli:	Studime te integruara
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	IV, semestri VII
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Saliu
Të dhënat kontaktuese:	Mimoza.basholli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Teknologji Farmaceutike është shkencë e cila studion formulimin (dizajnimin dhe evaluimin), përgatitjen/prodhimin dhe vlerësimin e formulimeve farmaceutike, për të siguruar që bari të arrijë në vendin e veprimit në kohën e duhur dhe në përqendrimin terapeutik. Për më tepër studion principet themelore të eksipientëve, ndërveprimet në mes tyre dhe me lëndën aktive, si dhe ndikimin e tyre në qëndrueshmërinë dhe efektshmërinë e barit si dhe në karakteristikat e formave farmaceutike.
Qëllimet e lëndës:	Njohja e studentit me format farmaceutike makroheterogjene, tipet kryesore, karakteristika fiziko-kimike të tyre si dhe ndikimin e eksipientëve në karakteristikat dhe qëndrueshmërinë. Zhvillimin e aftësisë së studentit në formulimin, përgatitjen dhe vlerësimin e sistemeve makroheterogjene. Aftësimi në dizjnimin, paraformulimin, formulimin dhe përgatitjen e formave të ngurta farmaceutike (pluhurat dhe granulat). Përmes përfshirjes së nanoteknologjisë farmaceutike (nano sistemet), studenti do të aftësohen në dallimin e formave standard dhe novele të dozimit të barnave.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Përcakton dhe krahason formulime të ndryshme të të barnave dhe rendit përparësitë dhe të metat e përdorimit të tyre;</p> <p>Përshkruan dhe analizon zbatimin e eksipientëve të ndryshëm farmaceutikë në prodhimin e produkteve farmaceutike dhe ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin terapeutik të barnave;</p> <p>Përcakton dhe përshkruan metodat e përgatitjes së formave të ndryshme të dozimit të barnave, analizon avantazhet / disavantazhet e tyre dhe vlerëson ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin terapeutik të barnave;</p> <p>Përzgjedhn kushtet dhe teknologjinë e duhur të përgatitjes bazuar në vetitë fiziko-kimike të barnave / lëndëve ndihmësve, rrugën e aplikimit dhe grupet e synuara të pacientëve;</p> <p>Vlerëson papajtueshmëritë përkatëse teknologjike midis barnave, lëndëve ndihmësve dhe / ose materialit ambalazhues;</p> <p>Planifikon, organizon dhe siguron procedurat e paraformulimit, formulimit dhe karakterizimit të sistemeve standarde dhe të reja të shpërndarjes së barit.</p> <p>Jep shembuj të pluhurave medicinale, që përshkruhen në recetë dhe produkte pa recetë.</p>
--	---

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Seminare	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	4	4
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	4	8
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	4	4
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet laboratorike, seminar, detyra grupore
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 10% Provimi praktik 10% Aktiviteti në ligjërata 5% Provimi final 75% Në provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të provimit praktik. Vlerësimi përfundimtar:

	55-64%-6 65-74%-7 75-84% -8 85-94% - 9 95%-100% -10
Literatura primare:	1. <i>Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Mimoza Basholli</i> 2. <i>Teknologjia Farmaceutike, Prof. Dr. Skënder Durrësi</i> 2. <i>Pharmaceutical dosage form and drug delivery system, Loyd V. Allen, Nicholas G. Popovich, Hoëard C. Ansel</i>
Literatura shtesë:	1. <i>Pharmaceutics, The science of dosage form design, M.E. Aulton</i> 2. <i>Encyclopedia of Pharmaceutical Technology, volume 17, James Boylan, James Blertrick</i> 3. <i>The science and practice of Pharmacy, Remington, 21st edition</i> 4. <i>Përgatitjet galenike dhe kozmetike në laborator, Prof. Dr. Skënder Durrësi</i> 5. <i>Pharmaceutical preformulation and formulation, Mark Gibson</i>
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Sistemet makroheterogjene, faktorët që ndikojnë në vetitë reologjike-Lëndët aktive sipërfaqësore
<i>Java 2:</i>	Emulsionet – formulimi dhe përgatitja
<i>Java 3:</i>	Vetitë reologjike, stabiliteti fizik dhe kontrolli i cilësisë së emulsioneve
<i>Java 4:</i>	Suspensionet, formulimi dhe përgatitja
<i>Java 5:</i>	Vetitë reologjike, stabiliteti fizik dhe kontrolli i cilësisë së suspensioneve
<i>Java 6:</i>	Mikro dhe nanoemulsionet, mikro dhe nano suspensionet
<i>Java 7:</i>	Aerosolet- formulimi, përgatitja dhe kontrolli i cilësisë
<i>Java 8:</i>	Aerosolet inhaluese (të lëngëta dhe të ngurta)
<i>Java 9:</i>	Dizajnimi dhe zhvillimi i formave të ngurta farmaceutike
<i>Java 10:</i>	Pluhurat farmaceutikë, përgatitja e tyre
<i>Java 11:</i>	Karakteristikat fiziko-kimike, madhësia e grimcave dhe vetitë reologjike të pluhurave
<i>Java 12:</i>	Pluhurat e dozuar dhe të padozuar
<i>Java 13:</i>	Mikrogramet dhe nanogramet-përgatitja dhe aplikimi
<i>Java 14:</i>	Granulat
<i>Java 15:</i>	Lipozomet, metodat e përgatitjes, analiza farmaceutiko-teknologjike dhe biofarmaceutike, aplikimi
Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes	
<i>Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.</i> Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.	

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

45. BROMATOLOGJI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Bromatologji
Niveli:	Diplomë universitare
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV-të Semestri i VII-të dhe VIII-të
Numri i orëve në javë:	Semestri VII: 2+0+2 Semestri VIII: 2+1+1
Kreditë ECTS:	8 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr. Zana Sulejmani-Ibraimi
Të dhënat kontaktuese:	Email: zana.ibraimi@uni-pr.edu Tel: +38344330362
Përshkrimi i lëndës:	Bromatologjia është shkencë që merret me studimin e ushqimit në përgjithësi dhe në veçanti ajo bën zbulimin dhe seleksionimin e materieve të papërpunuara të tij, duke përfshirë këtu përbërjen, vlerat ushqyese, përpunimin, prodhimin, paketimin, ruajtjen dhe sigurinë e tyre, si dhe përgatit produkte të gatshme për analiza ndijimore dhe për konsum të gjerë njerëzor. Bromatologjia është një disiplinë që ka lidhje të ngushta me shkencat farmaceutike e mjekësore. Ajo jep një kontribut të çmuar në edukimin korrekt të të ushqyerit, përmes ushqimeve të sigurta e cilësore, duke parandaluar dhe menaxhuar rastet e ndërveprimeve në mes të barnave dhe ushqimit, si dhe mbipeshës, obezitetit, anoreksive, alergjive ushqimore e intolerancave ndaj ushqimeve të veçanta.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e kësaj lënde janë njohja dhe aftësimi i studentëve me parimet bazë të Bromatologjisë, përforcimi i njohurive të fituara nga mësimi teorik, duke i zbatuar ato në praktikë. Kjo disiplinë me rëndësi ka për objektive të transmetojë te studentët njohuri të plota e bashkëkohore mbi: <ul style="list-style-type: none"> - shkencën e të ushqyerit (nutricionizmin) dhe zinxhirin ushqimor, llogaritjet energjitike për metabolizmin bazë; - sistemet kryesore biokimike ushqimore dhe rolin e tyre në organizmin e njeriut – strukturën e ushqimeve që bëjnë pjesë te këto sisteme, sterilizimin, paketimin, konservimin dhe ruajtjen, aspektet e sigurisë dhe cilësisë; - produktet dietetike, përzgjedhjen, konsumin dhe rolin e tyre në organizëm; - lidhjet dhe ndërveprimet e mundshme në mes të produkteve ushqimore dhe barnave.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Studentët duhet të mësojnë të bëjnë kontrollin cilësor dhe sasior të parametrave të ndryshëm të produkteve ushqimore.</p> <p>Të njihen me problemet e ndryshme që mund të dalin dhe ndryshimet që mund të ndodhin gjatë ruajtjes së produkteve ushqimore në kushte normale dhe ato të vështira jo normale.</p> <p>T'i mësojnë vlerat ushqyese të produkteve ushqimore dhe ndërlihdjet/ndërveprimet e tyre me barnat.</p> <p>T'i mësojnë principet ushqimore dhe domosdoshmërinë që organizmi ka për to, në mënyrë që të arrijnë të transmetojnë te të tjerët kulturën e të ushqyerit në dobi të shëndetit dhe mirëqënies së organizmit.</p>
--	--

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	30	60
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	30	60
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	3	3
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	45
Përgatitja për provimin final	2	15	30
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			200 orë

Metodat e mësimdhënies:	<p>Ligjeratat mbahen në formë interaktive. Prezentimi bëhet në LCD projektor, ndërsa ushtrimet mbahen çdoherë në laborator dhe janë gjithmonë të mbikëqyrura. Puna laboratorike zhvillohet në grupe, duke diskutuar me studentë lidhur me problematikën e paraqitur të kontrollit të cilësisë, sasisë dhe freskisë së produkteve ushqimore. Studentët punojnë në grupe nga dy, së pari shqyrtohen principet bazë për punën që do të kryhet dhe pastaj shtjellohen problemet individuale që hasen gjatë punës praktike.</p>
--------------------------------	--

Metodat e vlerësimit:	<p>Metoda e vlerësimit bëhet me teste dhe kollokfiume. Provimi zhvillohet me shkrim, ku çdo pyetje në test dhe kollokfium vlerësohet me një numër pikësh.</p> <p>Komisioni i provimit përbëhet nga 2 pedagogë (profesori dhe asistenti i lëndës).</p> <p>Mënyra e vlerësimit:</p> <table> <tr> <td>Provimi praktik</td> <td align="right">20 %</td> </tr> <tr> <td>Kollokfiumi</td> <td align="right">10 %</td> </tr> <tr> <td>Seminaret apo angazhime tjera</td> <td align="right">10 %</td> </tr> <tr> <td>Vijimi i rregullt në ligjërata dhe ushtime</td> <td align="right">10 %</td> </tr> </table>	Provimi praktik	20 %	Kollokfiumi	10 %	Seminaret apo angazhime tjera	10 %	Vijimi i rregullt në ligjërata dhe ushtime	10 %
Provimi praktik	20 %								
Kollokfiumi	10 %								
Seminaret apo angazhime tjera	10 %								
Vijimi i rregullt në ligjërata dhe ushtime	10 %								

	Provimi final Gjithsej:	50 % 100 %
	Konsultimet me studentë bëhen 2(dy) herë në javë. Seminaret organizohen 2(dy) gjatë një viti shkollor.	
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Belitz HD, Grosch W, Schieberle P. Food Chemistry, 4th ed. Berlin 2009. 2. Nielsen SS. Food Analysis Laboratory Manual, 2nd ed. SHBA 2010. 3. Leea DH, Rhods and Stoch RD, Biochemistry. Londër 2002. 4. Fidanza F. "Alimentazione e Nutrizione Umana" Idelson Gnocchi, 2005. 5. Shewfelt RL, Orta-Ramirez A, Clarke AD. Introducing food science. CRC Press; 2015 Aug 28. 6. Edelstein S, editor. Food science: An ecological approach. Jones & Bartlett Publishers; 2014. 7. Troja R. Kimia dhe Teknologjia e Ushqimeve. Tiranë 2001. 8. Troja R. Praktikum i Biokimisë Ushqimore. Tiranë 2001. 9. Papas AM, editor. Antioxidant status, diet, nutrition, and health. CRC press; 2019 Oct 16. 	
Literatura shitesë:	Nga publikimet në internet (PubMed, MedLine, etj)	
Hartimi i planit mësimor		
Java	Titulli i ligjëratës	
<i>Java 1:</i>	Hyrje, objekti i studimit dhe rëndësia e shkencës së Bromatologjisë	
<i>Java 2:</i>	Lidhja e Bromatologjisë me Farmacinë	
<i>Java 3:</i>	Komponentët e ushqimit	
<i>Java 4:</i>	Rëndësia e ujit në trupin e njeriut	
<i>Java 5:</i>	Uji në produktet ushqimore	
<i>Java 6:</i>	Yndyrnat dhe vajrat	
<i>Java 7:</i>	Karbohidratet	
<i>Java 8:</i>	Proteinat dhe aminoacidet	
<i>Java 9:</i>	Vitaminat e tretshme në yndyrna	
<i>Java 10:</i>	Vitaminat e tretshme në ujë	
<i>Java 11:</i>	Kripërat minerale	
<i>Java 12:</i>	Ndërveprimet në mes të lëndëve ushqyese dhe vitaminave e mineraleve (makro dhe mikronutrientëve)	
<i>Java 13:</i>	Energjia për metabolizmin bazë, vlerat energjetike-kalorike dhe formulat për llogaritjet energjetike	
<i>Java 14:</i>	Suplementet ushqimore	
<i>Java 15:</i>	Fitokemikalet dhe antioksidantët	
<i>Java 16:</i>	Qumështi dhe produktet e tij, struktura dhe përmbajtja; vetitë dhe vlerat ushqimore	
<i>Java 17:</i>	Mishi dhe produktet e tij, struktura dhe përmbajtja; vetitë dhe vlerat ushqimore	
<i>Java 18:</i>	Mishi i peshkut, struktura dhe përmbajtja; vetitë dhe vlerat ushqimore	
<i>Java 19:</i>	Veza dhe vlerat ushqyese të saj; përbërja, konsumi dhe ruajtja	

Java 20:	Vajrat e ngrënshme ushqimore dhe klasifikimi. Hidrogjenimi i yndyrave dhe prodhimi i margarinës
Java 21:	Drithërat dhe fibrat ushqimore
Java 22:	Mjalta, përbërja, vlerat ushqyese dhe roli i saj në organizëm
Java 23:	Pemët, përbërja kimike e tyre dhe vlerat ushqyese
Java 24:	Perimet, përbërja kimike e tyre dhe vlerat ushqyese
Java 25:	Pijet alkoolike dhe uthulla
Java 26:	Aditivët ushqimorë, klasifikimi - grupet kryesore, roli në ushqime dhe organizëm
Java 27:	Ndotja e produkteve ushqimore, agjentët e shkatërrimit të produkteve ushqimore dhe mekanizmat e shkatërrimit
Java 28:	Konzervimi, sterilizimi dhe ruajtja e produkteve ushqimore
Java 29:	Ndërveprimet në mes të ushqimeve dhe barnave
Java 30:	Alergjitë dhe intolerancat ushqimore

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Profesori dhe asistenti i informojnë studentët për kriteret e pjesëmarrjes së rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Ata i përcaktojnë rregullat e sjelljes, siç janë mbajtja e qetësisë gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, saktësia e ardhjes në kohë të duhur në ligjërata dhe ushtrime, fikja e telefonave celularë, apo ndonjë mjeti tjetër të mençur, etj.

Profesori dhe asistenti duhet të tregojnë qëndrim intelektual, pragmatik dhe kolegial, duke i inkurajuar gjithnjë studentët drejt suksesit.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humbë të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

46. KIMI TOKSIKOLOGJIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Kimi toksikologjike
Niveli:	Diplomë universitare
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV-të Semestri i VII-të dhe VIII-të
Numri i orëve në javë:	Semestri VII: 2+0+2 Semestri VIII: 2+1+2
Kreditë ECTS:	9 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr. Zana Sulejmani-Ibraimi
Të dhënat kontaktuese:	Email: zana.ibraimi@uni-pr.edu Tel: +38344330362
Përshkrimi i lëndës:	Kimia toksikologjike është disiplinë shkencore, e cila merret me studimin e efekteve toksike të substancave të ndryshme në organizmat e gjallë dhe pasojave që mbesin pas këtyre helmimeve. Kjo disiplinë shpjegon ndërveprimet në mes të substancave kimike dhe sistemeve biologjike, të cilat shkaktojnë efekte të

	dëmshme që ndikojnë në jetën apo funksionimin normal të organizmave të gjallë. Kimia toksikologjike, gjithashtu studion natyrën, mekanizmat e veprimit dhe faktorët që ndikojnë në zhvillimin e këtyre dëmeve, trajtimin e helmimeve dhe kundrahelmet përkatëse, metodat e marrjes së mostrave, identifikimin dhe përcaktimin e substancave toksike në mostrat biologjike dhe mjedisore, si dhe metodat e përcaktimit të helmeve në mjedis.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e kësaj lënde janë njohja dhe aftësi i studentëve me parimet bazë të Kimisë toksikologjike, aftësi i tyre për kryerjen e analizave rutinore të karakterizimit të faktorëve, të cilët mund të ndikojnë në efektin toksikologjik, siç janë: mënyra e ekspozimit të helmit (rruga e futjes së helmit), njohja e specifikave të një substance të huaj në trup dhe simptomave të helmimit, duke parashikuar mekanizmin e veprimit të helmit, metabolizmin dhe llojin e metabolitit, mënyrën e eliminimit nga trupi, sigurimin e ndihmës së parë dhe gjetjen e antidotit përkatës, njohjen e metodave analitike të marrjes së mostrave dhe përcaktimin e helmeve në mostrat biologjike e mjedisore.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Studentët do të mësojnë konceptet themelore toksikologjike dhe parimet e bashkëveprimit të toksinave e toksikantëve me trupin e njeriut (përthithjen, shpërndarjen, metabolizmin dhe eliminimin e toksinave nga trupi). Ata do të kuptojnë mekanizmat biokimikë të toksicitetit të helmit, do të njohin llojet e ndryshme të efekteve anësore, përshkruajnë karakteristikat toksikokinetike të helmeve dhe do të kuptojnë procedurat themelore terapeutike, si ndihma urgjente në helmime dhe antidotët. Studentët do të jenë në gjendje të lidhin vlerësimin e rrezikut dhe sigurinë nga helmet me shëndetin e njeriut dhe mjedisin. Ata gjithashtu do të njihen me klasifikimin dhe etiketimin e kimikateve, menaxhimin dhe trajtimin e sigurte.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	30	60
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	30	60
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin			3
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	15	15
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	45
Përgatitja për provimin final	1	1	40

Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2												
Projektet, prezantimet, etj.															
Total			225												
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat mbahen në formë interaktive. Prezantimi bëhet në LCD projektor, ndërsa ushtrimet mbahen çdoherë në laborator dhe janë gjithmonë të mbikëqyruara. Puna laboratorike zhvillohet në grupe, duke diskutuar me studentë për çështjet e paraqitura. Studentët punojnë në grupe nga dy, së pari shqyrtohen principet bazë për punën që do të kryhet dhe pastaj shtjellohen problemet individuale që hasen gjatë punës praktike.														
Metodat e vlerësimit:	<p>Metoda e vlerësimit bëhet me teste dhe kolokfiume. Provimi zhvillohet me shkrim, ku çdo pyetje në test dhe kolokfium vlerësohet me një numër pikësh. Komisioni i provimit përbëhet nga 2 pedagogë (profesori dhe asistenti i lëndës).</p> <p>Mënyra e vlerësimit:</p> <table> <tr> <td>Provimi praktik</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>Kolokfiumi</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>Seminaret apo angazhime tjera</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>Vijimi i rregullt në ligjëratat dhe ushtrime</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>Provimi final</td> <td>50 %</td> </tr> <tr> <td>Gjithsej:</td> <td>100 %</td> </tr> </table> <p>Konsultimet me studentë bëhen 2(dy) herë në javë. Seminaret organizohen 2(dy) gjatë një viti shkollor.</p>			Provimi praktik	20 %	Kolokfiumi	10 %	Seminaret apo angazhime tjera	10 %	Vijimi i rregullt në ligjëratat dhe ushtrime	10 %	Provimi final	50 %	Gjithsej:	100 %
Provimi praktik	20 %														
Kolokfiumi	10 %														
Seminaret apo angazhime tjera	10 %														
Vijimi i rregullt në ligjëratat dhe ushtrime	10 %														
Provimi final	50 %														
Gjithsej:	100 %														
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flanagan, R.J., Taylor, A., Watson, I.D., Whelpton, R. Fundamentals of Analytical Toxicology, John Wiley and Sons, 2007. 2. Manahan SE. Toxicological chemistry and biochemistry. CRC Press; 2002 Sep 25. 3. Marrs, T.C., Maynard, R.L., Sidel, F,R, eds: Chemical Warfare Agents – Toxicology and Treatment, second edition. John Wiley and Sons, 2007. 4. Timbrel, J. Introduction to Toxicology. Taylor and Frances 2002. 5. Hodgson E, editor. A textbook of modern toxicology. John Wiley & Sons; 2004 Apr 9. 6. Olson KR, Anderson IB, Benowitz NL, Blanc PD, Clark RF, Kearney TE, Kim-Katz SY, Wu AH, editors. Poisoning & drug overdose. Lange Medical Books/McGraw-Hill; 2007. 7. Kimia toksikologjike, Prof.dr. Besnik Juca, Tiranë 1998. 														
Literatura shtesë:	Nga publikimet në internet (Pubmed, Medline, etj)														
Hartimi i planit mësimor															
Java	Titulli i ligjëratës														
<i>Java 1:</i>	Hyrje në Kiminë toksikologjike, historia dhe ndarja														
<i>Java 2:</i>	Helmet dhe helmimet, përcaktimi i helmeve, klasifikimi i tyre bazuar në toksicitetin akut														

Java 3:	Toksikokinetika, parametrat themelorë, kalimi nëpër membrana, resorbimi nga trakti gastrointestinal, traktit respirator dhe përmes lëkurës, shpërndarja e helmeve
Java 4:	Mënyra e veprimit të helmeve në organizëm, biotransformimi, reaksionet e fazës I - oksidimi, reduktimi dhe hidroliza; reaksionet e fazës II – reaksionet e sintezës
Java 5:	Rregullat e përgjithshme të trajtimit të helmeve, eliminimi i substancave të huaja nga trupi, urgjencat në toksikologji, ndihma e parë dhe trajtimi i helmimeve akute, roli i farmacistëve në helmimet akute
Java 6:	Mekanizmat e helmimit kronik: efektet neurotoksike, efektet hepatotoksike dhe nefrotoksike, efektet gjenotoksike, kancerogjeneza e shkaktuar kimikisht, substancat me efekte endokrine
Java 7:	Marrja e mostrave biologjike dhe mjedisore, konservimi dhe përgatitja për analizë toksikologjike
Java 8:	Helmet e gazta: Cl, Br, H ₂ S dhe SO ₂ , mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 9:	Helmet e gazta: NO, NO ₂ , CO dhe CO ₂ , mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 10:	Helmimet me Cianure dhe HCN, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 11:	Helmimet me Kloroform, Kloralhidrat, CCl ₄ , Heksakloran dhe DDT, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 12:	Helmimet me alkoole toksike: Metanol, Etanol dhe Etilenglikol, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 13:	Helmimet me Formaldehid, Aceton dhe Acid acetik, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 14:	Helmimet me Benzen, Toluen, Fenol dhe Kresol, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 15:	Helmimet me Nitrobenzen dhe Anilinë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 16:	Helmimet me Oksalate, Acid oksalik dhe Nitrofenole, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 17:	Helmimet me Salicilate dhe Sulfonamide, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 18:	Helmimet me Barbiturate, Benzodiazepina dhe Heterozide kardiotonike, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 19:	Helmimet me Kafeinë, Teofilinë dhe Teobrominë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 20:	Helmimet me Nikotinë dhe Koniinë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 21:	Helmimet me alkaloidet e opiumit: Morfinë, Kodeinë, Narceinë, Narkotinë dhe Heroinë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime

Java 22:	Helmimet me substancat që abuzohen dhe përdoren si mjet kënaqësie: Amfetaminë, Meskalinë dhe Kanabinoide, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 23:	Helmimet me Atropinë, Hiosciaminë dhe Skopolaminë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 24:	Helmimet me Kokainë, Novokainë dhe Strikninë, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 25:	Helmet metalike (As, Sb, Hg, Pb, Cu), mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 26:	Helmet metalike (Cd Cr, Mn, Zn dhe Ba), mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 27:	Helmimet me substanca gërryese: Acide dhe Baza, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 28:	Helmet jometalike (Nitritet, Nitratet dhe Kloruret), mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 29:	Helmimet me Insekticide fosfoorganike, Fluorure dhe Fluorosilikate, Frenues të esterazës së kolinës, mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime
Java 30:	Helmimet me Agjentë nervorë (helme neuroparalitike) dhe helme luftarake (Sarini, Tabuni, Somani, VX), mundësitë e helmimit, mekanizmi i veprimit, simptomat, trajtimi dhe ndihma në helmime

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Profesori dhe asistenti i informojnë studentët për kriteret e pjesëmarrjes së rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Ata i përcaktojnë rregullat e sjelljes, siç janë mbajtja e qetësisë gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, saktësia e ardhjes në kohë të duhur në ligjëratat dhe ushtrime, fikja e telefonave celularë, apo ndonjë mjet tjetër të mençur, etj.

Profesori dhe asistenti duhet të tregojnë qëndrim intelektual, pragmatik dhe kolegial, duke i inkurajuar gjithnjë studentët drejt suksesit.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humbë të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

47. KOZMETOLOGJI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	KOZMETOLOGJI
Niveli:	Studimet bazike të integruara
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV-rë Semestri i I
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Kreditë ECTS:	4
Koha / Vendi:	Klasa F1 Sipas orarit

Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Arlinda Daka Grapci		
Të dhënat kontaktuese:	Arlinda.daka@uni-pr.edu 044199193		
Përshkrimi i lëndës:	Lënda e Kozmetologjisë do t'ju ofroj studentëve njohuritë themelore të anatomisë dhe fiziologjisë së lëkurës dhe anekseve, efikasitetit dhe sigurisë së preparateve kozmetike. Karakterizimin e preparateve kozmetike, substancave aktive dhe ndihmëse për prodhimin e këtyre preparateve.		
Qëllimet e lëndës:	Ofrimi i njohurive që lidhen, me strukturën e lëkurës, sistematizimin e preparateve kozmetike sipas qëllimit, përbërjes dhe teknologjisë prodhuese si dhe qëndrueshmërisë së preparateve kozmetike. Përvetësimi i njohurive dhe aftësive gjithëpërfshirëse të nevojshme në zhvillimin, formulimin dhe prodhimin e produkteve kozmetike efektive dhe të sigurta, në përputhje me rregulloret në fuqi. Studentët duhet të kuptojnë varësinë midis rezultatit të aplikimit të preparateve kozmetike nga përbërja, mënyra e aplikimit dhe teknologjia e përgatitjes / formës.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të suksesshëm të kësaj lënde, studentët do të jenë në gjendje që: Të përshkruajnë strukturën dhe funksionin e lëkurës dhe anekseve. Të përcaktojnë llojin e lëkurës dhe të identifikojnë gjendjen e lëkurës. Të kenë njohuri për lëndët aktive dhe ndihmëse për prodhimin e preparateve kozmetike. Të kenë njohuri për epërsitë dhe të metat e formave të ndryshme të preparateve kozmetike. Të bëjnë zgjedhjen e duhur të formulimit sipas llojit dhe gjendjes së lëkurës. Të kenë njohuri për përgatitjen e formulimeve bazike kozmetike si p.sh kremrat, yndyrnat, losionet, sapunet.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	2	2	4
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	3	5	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			100

Metodat e mësimdhënies:	Mësimi është i rregullt dhe organizohet në formë të ligjëratave në grupe më të mëdha duke shfrytëzuar metodat moderne të mësimdhënies si diskutimin interaktiv, seminarët, ndërsa praktika laboratorike (ushtrimet) me grupe të vogla të studentëve.
Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> · Vijimi i rregullt : 10% · Provimi praktik :20% · Prezantimi i seminareve: 10% · Provimi me shkrim :60%
Literatura primare:	Barel AO, Paye M, Maibach HI, editors. Handbook of Cosmetic Science and Technology. CRC press; 2014. Afërdita Krasniqi Daka. Fiziologjia e lëkurës me Kozmetologji, Tetovë, 2016
Literatura shtesë:	Introduction to Cosmetic Formulation and Technology Gabiella Baki, Kenneth S. Alexander. April 2015

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në Kozmetikologji
Java 2:	Anatomia dhe fiziologjia e lëkurës
Java 3:	Struktura dhe funksionimi i lëkurës, flokëve dhe thonjve
Java 4:	Çrregullimet më të zakonshme të funksionit fiziologjik të lëkurës
Java 5:	Lëndët e para për preparatet kozmetike
Java 6:	Preparatet për kujdesin e lëkurës
Java 7:	Preparatet hidratuese të lëkurës
Java 8:	Preparatet për pastrimin e lëkurës
Java 9:	Preparatet për probleme të veçanta të lëkurës - plakja/ puçrrat
Java 10:	Preparatet për mbrojtjen nga dielli
Java 11:	Produkte për kujdesin oral dhe dentar
Java 12:	Preparatet kozmetike dekorative
Java 13:	Preparatet kozmetike për flokë
Java 14:	Preparatet për kujdesin e lëkurës së foshnjave dhe fëmijëve
Java 15:	Vlerësimi i sigurisë, efikasitetit dhe tolerancës së preparateve kozmetike.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes
<p><i>Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.</i></p> <p><i>Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.</i></p> <p><i>Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.</i></p> <p><i>Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.</i></p>

48. Nanoteknologjia në zhvillimin e formave të dozimit

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë – Dega Farmaci		
Titulli i lëndës:	Nanoteknologjia në zhvillimin e formave të dozimit		
Niveli:	Mpharm		
Statusi i lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	Viti IV-të, Semestri VII-të		
Numri i orëve në javë:	1+1+0		
Kreditë ECTS:	3 ECTS		
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Salihu; Prof. Rozafa Koliqi Lila		
Të dhënat kontaktuese:	Mimoza.basholli@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Nanoteknologjia është një shkencë unike ndërdisiplinore që integron njohuritë e shkencave natyrore me Farmacinë dhe mjekësinë për të zhvilluar nanofarmaceutikët. Kjo lëndë ka të bëjë me zhvillimin dhe kuptimin e koncepteve themelore të sintezës dhe karakterizimit të nanomaterialeve, dhe se si nanomaterialet dhe proceset e reja mund të aplikohen në nanomjekësi dhe në zhvillimin e formave të dozimit.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i lëndës është të sigurojë studentët me njohuri themelore për nanomaterialet dhe nanoteknologjinë farmaceutike si dhe aplikimin e nanoteknologjisë në zhvillimin e nanoformulimeve. Për më tepër studentët do të mësojnë themelet e sintezës, karakterizimit, aplikimit dhe sigurinë në lidhje me nanomaterialet dhe nanoformulimet.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Përshkruan dhe analizon problemet në lidhje me përkufizimet dhe terminologjinë në fushën e nanoteknologjisë</p> <p>Zgjedh dhe përshkruan metodat më të zakonshme për sintezën e nanomaterialeve</p> <p>Vlerëson dhe krahason metodat e duhura të karakterizimit fiziko-kimik të nanoformulimeve</p> <p>Përcakton rolin e nanoteknologjisë në zhvillimin e formave të dozimit të barit, përfshirë edhe format me çlirim të modifikuar</p> <p>Shpjegon aplikimin e nanoteknologjisë në in vitro diagnostikë</p> <p>Vlerëson sigurinë dhe çështjet toksikologjike të nanogrimcave</p>		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	15	15

Seminare	1	15	15
Teori/Punë në laborator/Ushtrime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, seminar, detyrë shtëpie individuale, projekte/prezantime		
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 20% Detyrat e shtëpise 5% Prezantime 5% Kollokvium 30% Provimi final 40% Në provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të vlerësimit seminarik dhe kollokviumit. Vleresimi përfundimtar: 55-64% -6 65-74% -7 75-84% -8 85-94% -9 95%-100% -10		
Literatura primare:	1. Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Mimoza Basholli 2. <i>Design and Development of New Nanocarriers</i> , Alexandru Mihai Grumezescu, 2018 3. <i>Pharmaceutical Nanotechnology, Basic protocols</i> , Weissig, Volkmar, Elbayoumi, Tamer 2019		
Literatura shtesë:	1. <i>Pharmaceutical Nanotechnology: Innovation and Production</i> , 2 Volumes, Jean Cornier, Andreë Oëen, Arno Këade, Marcel Van de Voorde 2. <i>Application of Nanotechnology in Drug Delivery</i> , Ali Demir Sezer, 2014		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratisë		
<i>Java 1:</i>	Hyrje-Nanoteknologjia dhe nanomjekësia		
<i>Java 2:</i>	Dizajnimi i nanobartësve/nanoformulimeve		

Java 3:	Metodat e sintezës/përgatitjes se nanobartësve. Strategjitë <i>bottom up vs topdoën</i>
Java 4:	Karakterizimi fiziko-kimik dhe stabiliteti i nanobartësve
Java 5:	Profili farmakokinetik i nanobartësve
Java 6:	Klasifikimi i nanobartësve
Java 7:	Nanogrimcat lipidike, liposomet, niosomet, nanoemulsionet
Java 8:	Nanogrimcat polimerikë
Java 9:	Nanogrimcat dhe shpërndarja pasive dhe aktive e targetuar
Java 10:	Nanoteknologjia në format me çlirim të modifikuar të barit
Java 11:	Nanoteknologjia në administrimin oral të barnave
Java 12:	Nanoteknologjia në shpërndarjen nasale dhe pulmonare
Java 13:	Nanoteknologjia në shpërndarjen transdermale dhe topikale
Java 14:	Produktet e nanoteknologjisë për <i>in vitro diagnostike</i>
Java 15:	Siguria dhe çështjet toksikologjike të nanogrimcave

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

49. DIZAJNIMI I BARNAVE TE REJA

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Farmacii
Titulli i lëndës:	DIZAJNIMI I BARNAVE TE REJA
Niveli:	Diplom.
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	IV, Semestri VII
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Vlera në kredi – ECTS:	3
Koha / lokacioni:	Sipas orarit, FM
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc. Dr. Dashnor Nebija, Mag.pharm.
Detajat kontaktuese:	dashnor.nebija@uni-pr.edu + 37745401585
Përshkrimi i lëndës	Ky kurs do të trajtojë qasjet moderne të dizajnit dhe zhvillimit të barnave të reja duke u bazuar në informatat

	e fituara nga studimi i relacioneve strukturë/aktivitet, dhe tiparet fiziko-kimike, farmakokinetike dhe farmakodinamike të barnave.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i këtij kursi është të ju mundësojë studenteve të njihen me procesin e zbulimit dhe zhvillimit të barit që nga faza e identifikimit të caqeve të reja farmakologjike deri të futja e barnave të reja në praktikën klinike. Ky kurs trajton parimet themelore të zbulimit të barnave, identifikimit dhe optimizimit të komponimit drejtues, relacioneve kuantitative ndërmjet strukture dhe tipareve fizikokimike si dhe ndërmjet strukture dhe aktivitetit biologjik të barnave (QSPR dhe QSAR), modelimin molekular. Gjithashtu do të trajtohen edhe disa aspekte bashkëkohore të aplikimit të kimisë kompjuterike dhe kombinatorike në dizajnin e barnave.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studentet duhet të fitojnë njohuri mbi metodat bashkëkohore të cilat aplikohen në dizajnin dhe sintezën e barnave të reja. Si shembuj ilustrativë do të trajtohen barnat citostatike, antivirale, antihipertensive etj. Njëkohësisht studentet do të fitojnë shkathtësitë për aplikimin e software-eve të ndryshëm kompjuterik për të prezantuar strukturat në 3 dimensione si dhe për të studiuar lidhjen e barnave në qendrën aktive të receptorit ose enzimës. Gjithashtu studentet duhet të jenë në gjendje të kuptojnë relacionin ndërmjet strukturës kimike të barit dhe aktivitetit të tij biologjik; mënyrën e kompletimit të një analize strukture aktivitet dhe të kenë njohur mbi qasjet e ndryshme për zbulimin e barnave të reja.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënës të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	1	15	15
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	4	8
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	1	15	15
Detyra të shtëpisë			

Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1		20
Përgaditja përfundimtare për provim	3		15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2		2
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			75
Metodologjia e mësimdhënies:	Aktivitetet teorike dhe te mbikëqyrura: ligjërata, aktivitetet praktike te tutoruara: praktikat laboratorike, seminarret, vëmendje personale (individuale), mësim i tutoruar, aktivitetet praktike te pavarura, zgjidhja e problemeve		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i vazhdueshëm: pjesëmarrja ne seminare dhe mësim te mbikëqyrur kolektiv apo individual, realizimi i se paku tre testeve kontrolluese Praktikat laboratorike Provimi me goje		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 2. Richard B. Silverman. The Organic Chemistry of Drug Design and Drug Action. Third Edition. Academic Press, 2014. ISBN 978-0-12-382030-3. Second edition, Elsevier, 2004 3. Graham L. Patrick. An Introduction to Medicinal Chemistry 5th Edition. Oxford University Press. © Graham L. Patrick 2013. ISBN 978-0-19-969739-7 4. Foye's Principles of Medicinal Chemistry Sixth Ed. Thomas, L. Lemke and David, A. Williams. Lippincott, Williams and Wilkins, 2008. ISBN: 978-0-7817-6879-5 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 3. Burger's Medicinal Chemistry, Drug Discovery and Development. Donald J. Abraham; David P. Rotella. Vol.1-8. 7th Ed.2010. ISBN-13: 978-0470278154 		
Plani i dizajnuar i mësimi:			
Java	Ligjerata që do të zhvillohet		

Java e parë:	<i>Hyrje ne dizajnin dhe zhvillimin e barnave.</i> Procesi i zbulimit te barnave, zbulimi i barnave pa ndihmen e komponimit drejtues (prototipit): penicilinat, benzodiazepinat
Java e dytë:	Zbulimi i komponimit drejtues (Lead Discovery): seleksionimi i rastesishem (Random screening), seleksionimi jo i rastesishem, Studimet e metabolizmit te barnave, observimet klinike, strategjite racionale per zbulimin e komponimeve drejtuese
Java e tretë:	<i>Drug targets</i> [objektivat (caqet) farmakologjike]. Identifikimi i objektivit (targetit) te barit, validimi dhe perzgjedhja e tij, permiresimi i kuptimit te etiologjise se semundjes, terapite biofarmaceutike, identifikimi i objektivit te barit: Mutacionet e rralla te cilat sjellin deri te terapite e pergjithshme; Ekzaminimi i bazave te te dhenave per gjenerimin e informatave te reja proteomike (Mining the Proteome); Teknika e sistemeve Y2H (Yeast two-hybrid systems); RNA interferenca
Java e katërt:	<i>HIT-TO-LEAD: Skringu i bazuar ne qeliza; Receptoret brenda qelizor; Enzimat brenda qelizore;</i> Receptoret e lidhur me protein G (G-protein-coupled receptors); Kafshet transgjenike; Metabolizmi i barnave, Toksikologjia, Biomarkeret klinike. Objektivat e barit: Proteinat membranore; DNA; RNA; Enzimat
Java e pestë:	<i>Enzimat (receptoret katalitike) si objektiva te barnave,</i> Targetimi i enzimave humane; Targetimi i enzimave selektive te organizmave te huaj; Enzimat si katalizatore; Mekanizmi i katalizes enzimatiqe; Kataliza e koenzimave; Terapia enzimatiqe
Java e gjashtë:	<i>Inhibimi dhe inaktivimi enzimatik.</i> Strategjite e dizajnit racional te inhibitoreve enzimatiqe. Pse te behet inhibimi i nje enzime? Rezistenca e barnave. Sinergjizmi i barnave, Inhibitorët e kthyeshem enzimatiqe: mekanizmi. shembuj. inhibitorët e ngadalshem me lidhje te forte me substrat.
Java e shtatë:	<i>Analogjet e gjendjes tranzitore dhe analogjet e substrateve te shumfishte, Inhibitorët e pakthyeshem enzimatiqe.</i> Shembuj: Peptidomimetiket, NRTI-te, NNRTI-te, NtRTI-te, inhibitorët e proteazes, Inhibitorët e trifosfateve te nukleotideve,, inhibitorët zgjatjes se vargut, inhibitorët e DNA polimerazes
Java e tetë:	<i>Receptoret si objektiva te barnave:</i> transportuesit membranor. Kanalet jonike te varura nga potenciali: kanalet e natriumit te varura nga potenciali (na v channels); kanalet e kalciumit te varura nga potenciali (ca v channels); kanalet e kaliumit.
Java e nëntë:	<i>Receptoret e lidhur me proteinen G.</i> Receptoret me aktivitet enzimatik: receptoret me aktivitet te guanilat ciklazes; receptoret me aktivitet te serine/ treonine kinazes; receptoret me aktivitet te tirozine kinazes; Receptoret e lidhur me proteina te ndryshme

	<p>citosolike: receptoret e lidhur me tirozine kinazen citozolike jak; receptoret e lidhur me tirozine kinazat citozolike src, zap70/syk dhe btk (immunoreceptore); Receptoret e berthames qelizore (<i>nuclear receptors</i>)</p>
Java e dhjetë:	<p>ADN dhe substancat bashkevepruese me ADN. Struktura dhe karakteristikat e ADN-se, klasat e barnave te cilat bashkeveprojne me ADN; Interkalatore: demtimi i ADN-se i shkaktuar nga interkalimi dhe topoizomeraza. Mjetet alkiluese, nderprerisit e vargut te ADN-se.</p>
Java e njëmbëdhjetë:	<p>ARN si objektiv farmakologjik. Targetimi i ARN-se ribozomale: aminoglikozidet. Barnat qe rrjedhin nga ARN: oligonukleotidet <i>antisense</i> (mipomersen, oblimersen). Barnat ARN interference (RNAi), aptameret e acideve nukeike ose peptideve (pegaptanib), barnat <i>anti-microRNA</i> (Anti-miR)</p>
Java e dymbëdhjetë:	<p><i>Identifikimi i farmakoforit</i>; Relacionet strukture veprim (SAR); Modifikimiet strukture me qellim te rritjes se potencies dhe indeksit terapeutik te barit, Dizajni i analogjeve, Bioisosteria; Relacionet kuantitative ndermjet struktures dhe veprimit (QSAR); 3D-QSA. Zhvillimi farmaceutik ne mjedisin industrial. Identifikimi dhe modifikimi i komponimit drejtues. Burimet e komponimeve aktive.</p> <p>Zhvillimi i barnave (Drug Development). Natyra e procesit te zhvillimit te barnave, komponentet e procesit te zhvillimit te barnave, interfejsi ndermjet zbulimit dhe zhvillimit te barit.</p>
Java e trembëdhjetë:	<p>Dizajni i barnave i asistuar nga kompjuteret (CADD) Modelimi molekular: mekanika molekulare, mekanika kuantike, <i>De novo</i> design, homology modeling (struktura e receptoreve e njohur); Modelet e farmakoforeve, receptor mapping, (struktura e receptoreve e panjohur); Ligand-based drug design; percaktimi i struktures structure-based drug design; docking, virtual <i>in silico</i> screening; zbulimi i hit-eve permes ekzaminimit te bazave te te dhenave. (<i>database mining</i>). 3d- Structure aided drug design. Kristalografia e proteinave dhe zbulimi i barnave, NMR dhe dizajnimi i barnave. Shembuj praktika:dizajnimi i barnave per trajtimin e hipertensionit, ras; dizajni i ACE inhibitoreve; dizajni i inhibitoreve te renines; dizajni i barnave per trajtimin e AIDS</p> <p>Praktika: molecular modeling</p> <p>Praktika: vizualizime</p>
Java e katërbëdhjetë:	<p>Bioteknologjia dhe zhvillimi i barnave. Imunoterapia e kancerit. <i>T-cell Transfer Therapy</i>. <i>TIL therapy</i>, <i>CAR T-cell</i></p>

	<i>therapy</i> . Antitruapat monoklonale, Viruset onkologjike, Vaksinat kunder kancerit, imunomodulatoret
Java e pesëmbëdhjetë:	<i>Zhvillimi i barnave te reja: konsideratat legale dhe aspektet ekonomike; aspektet legale te prodhimit te produktit; nomenklatura e barnave; konsiderata rregullative; historiat i shkurtër i legjislacionit farmaceutik. Harmanizimi ndërkombëtar rolet dhe përgjegjësitë e autoritetit rregullator ne kompani. Procedurat rregullatore dhe rregullat administrative. Marketingu i produktit medicinal, Pharmaceutical product life cycle; Marketingu farmaceutik tradicional. Pricing; Health technology assesment (HTA); Komercializimi i produktit te ri (new product launch)</i>

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratave, ushtrimeve dhe te gjitha obligimeve te parapara me programin studimor; respektimi i konsideratave etike, barazisë gjinore.

50. NDËRVEPRIMET E BARNAVE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	NDËRVEPRIMET E BARNAVE
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	Lëndë zgjedhore
Viti i studimeve:	IV, semestri VII
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Rozafa Koliqi, Specialiste në Farmaci Klinike
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda “Ndërveprimet e barnave” njofton studentët me barnat që përfshihen në ndërveprime, me seriozitetin e tyre, me masat që duhet ndërmarrë për t’u parandaluar ato, si dhe për t’u identifikuar në mënyrë të shpejtë nëse tani më kanë ndodhur dhe për të ndërmarrë veprimet adekuate..
Qëllimet e lëndës:	Zgjerimi i njohurive të studentëve për principet e ndërveprimit të barnave; Njohja me grupet e barnave të cilët shkaktojnë interaksione serioze; Njohja me principet e analizës kritike për dimensionet e interaksioneve të mundshme gjatë polipragmatizimit dhe politerapisë; Aplikimi i masave me qëllim të parandalimit të interaksioneve gjatë farmakoterapisë;

	Njohja me mundësitë e zbatimit të teknologjisë kompjuterike në drejtim të identifikimit të shpejtë të rasteve të mundshme për interaksione të barnave.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Të njoh principet bazë të ndërveprimit të barnave; • Të njoh grupet e barnave të cilët shkaktajnë interaksione serioze; • Të njoh principet e analizës kritike për dimensionet e interksioneve të mundshme gjatë polipragmatisë dhe politerapisë; • Të aplikoj masat adekuate me qëllim të preventimit të interaksioneve gjatë farmakoterapisë; • Të zbatoj mundësitë e teknologjisë kompjuterike në drejtim të identifikimit të shpejtë të rasteve të mundshme për interaksione të barnave. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	10	10
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	2	2
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rrregulltë, dhe do të organizohen ligjërata grupore, punë seminareske në grupe të vogla, zbatim i metodës PBL (problem-based learning), dhe në kuadër ushtrimeve ose punës praktike do të organizohen vizita nëpër reparte për identifikim të interaksioneve të mundshme.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë 15%; vlerësimi i dytë 15%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 40%.		
Literatura primare:	Adverse drug interactions: A handbook for prescribers, 2016		
Literatura shtesë:	1. Clinical Pharmacy and Therapeutics, R. Walker, C. Whittlesea, 5th Ed, 2012		

	2. Di Piro et al. Pharmacotherapy. A Pathophysiologic Approach, 11th ed., 2020
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë
<i>Java 1:</i>	Problemi i polipragmatisë së politerapisë dhe interaksioneve të barnave
<i>Java 2:</i>	Principet e ndërveprimit të barnave
<i>Java 3:</i>	Definicioni dhe llojet e interaksioneve të barnave
<i>Java 4:</i>	Inkompatibilitet fizik kimik dhe llojet e tjera të inkompatibilitetit
<i>Java 5:</i>	Interaksionet farmakokinetike
<i>Java 6:</i>	Interaksionet farmakodinamike
<i>Java 7:</i>	Vlerësimi i parë intermediar
<i>Java 8:</i>	Interaksionet e barnave me ushqim
<i>Java 9:</i>	Mundësitë e detektimit të hershëm të interaksioneve të barnave
<i>Java 10:</i>	Hulumtimet e interaksioneve të barnave
<i>Java 11:</i>	Roli i farmacistit për zvogëlimin e shpeshtësisë së interaksioneve serioze të barnave
<i>Java 12:</i>	Grupet e barnave të cilat manifestojnë interaksione serioze (1)
<i>Java 13:</i>	Grupet e barnave të cilat manifestojnë interaksione serioze(2)
<i>Java 14:</i>	Vlerësimi i dytë intermediar
<i>Java 15:</i>	Pilot studimet epidemiologjike rreth shpeshtësisë së ndërveprimeve të barnave
<i>Java 15:</i>	Metodologjia e evaluimit farmakoekonomik të një regjimi terapeutik

Plani i dizajnuar i mësimor:	
Java	Seminari që do të zhvillohet
<i>Java 1:</i>	Sesione diskutimi dhe zgjidhje problemesh praktike për të parandaluar ndërveprimet e rrezikshme të barnave, në rastet e polipragmatisë së domosdoshme.

Java 2:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna të sistemit kardiovaskular.
Java 3:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna të sistemit gastrointestinal.
Java 4:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antipsikotike.
Java 5:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antimikrobike.
Java 6:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antikoagulante dhe antidiabetike.
Java 7:	Punime seminarike.
Java 8:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna antikanceroze dhe imunomodulatore.
Java 9:	Sesione diskutimi me qëllim të detektimit të ndërveprimeve të mundshme gjatë farmakoterapisë në raste klinike me barna urologjike dhe barna të përdorura në gjinekologji.
Java 10:	Diskutim dhe ushtrime praktike rreth administrimit të kombinimeve të caktuara të medikamenteve.
Java 11:	Ushtrime praktike me qëllim të zhvillimit të shkathtësive të farmacistit për të detektuar kombinimet bezdisëse gjatë shfrytëzimit ambulator të barnave.
Java 12:	Ushtrime praktike për të demonstruar ndërveprimet in vitro të barnave dhe mënyrën e vërejtjes së tyre.
Java 13:	Diskutim dhe ushtrime praktike për shfrytëzimin e programeve kompjuterike të skringut të ndërveprimeve të barnave dhe të evaluimit të literaturës.
Java 14:	Diskutimi i pilot studimeve epidemiologjike rreth shpeshtësisë së ndërveprimeve të barnave.
Java 15:	Punime seminarike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësive akademike dhe njësive organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

51. ABUZIMI ME BARNA DHE ADIKCIONI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Abuzimi me barna dhe adikcioni
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i katërt Semestri VII
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit mësimor
Mësimdhënësi:	Prof. ass. Armond Daci; Prof. asoc. Kreshnik Hoti,
Të dhënat kontaktuese:	armond.daci@uni-pr.edu ; kreshnik.hoti@uni-pr.edu ;
Përshkrimi i lëndës:	Lënda “Abuzimi me barna dhe adikcioni” kryesisht adreson efektet dëmtoese si pasojë e abuzimit dhe varësisë me alkool dhe barna. Çrregullimet adiktive kanë impakt direkt në shëndetin fizik dhe mendor të individit, si dhe ato ndërlidhen me aspekte tjera të jetës siç janë raportet në familje dhe shoqëri, jetën spirituale, performancën në punë dhe edukim si dhe me implikimet tjera ligjore në rrethin ku jetojmë. Kështuqë kjo lëndë synon t’ju ofroj studentëve të farmacisë njohuritë dhe shkathtësitë e nevojshme rreth aspekteve të ndryshme të çrregullimeve adiktive, përfshirë këtu identifikimin e simptomave, trajtimin dhe këshillimin e pacientëve.

Qëllimet e lëndës:	Objektiva kryesore e këtij kursi është t'ju ofroj studentëve të farmacisë njohuritë esenciale farmakologjike, mjekësore dhe ligjore që ndërlidhen me abuzimin dhe keqpërdorimin e barna dhe substancave tjera. Ky kurs përgadit studentët me shkathtësi për të biseduar me pacientët, familjarët e tyre dhe profesionistët e tjerë shëndetësor lidhur me abuzimin, keqpërdorimin dhe adikcionin e barnave dhe substancave tjera. Studentët gjithashtu mësojnë për strategjitë preventive të cilat reduktojnë abuzimin dhe keqpërdorimin me barna.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Të njohin bazën neurobiologjike të abuzimit, varësisë dhe adikcionit me barna - Të klasifikojnë klasët më të zakonshme të barnave që abuzohen në komunitet - Të identifikojnë shenjat, somptomat dhe manifestimet klinike të abuzimeve të ndryshme me barna - Të aplikojnë njohuritë e fundit të trajtimit farmakologjik të adikcionit me barna dhe substanca tjera - Të udhëheqin, sygjerojnë dhe këshillojnë pacientët për terapitë tjera jo-farmakologjike, siç janë programet psiko-sociale - Të këshillojnë dhe monitorojnë strategjitë nacionale të preventivës siç janë programet në shkollë fillore dhe të mesme - Të inicojnë kampanja vetëdijësuese dhe të influencojnë politikëbërsit për të zhvilluar strategji më të mira të prevenimit dhe trajtimit të varësisë me substanca - narkotike 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike	1	10	10
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	5	5
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	5	5
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			
Projektet, prezantimet, etj.	1	5	5
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata; punë praktike në qendra/klinika të rehabilitimit; prezantimi i seminareve		
Metodat e vlerësimit:	Prezantimi i seminareve 40%; Provimi 60%.		

Literatura primare:	<i>1. Ligjeratat e përgaditura nga ligjëruesi/mbikqyrësi</i>
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fisher GL, Roget NA. Encyclopedia of substance abuse prevention, treatment, and recovery. Sage; 2009. 2. Kelly JF, Wakeman SE, editors. Treating opioid addiction. Springer International Publishing; 2019 3. Ruiz P, Strain EC. Lowinson and Ruiz's substance abuse: A comprehensive textbook. Lippincott Williams & Wilkins; 2011. 4. Verster JC, Brady K, Galanter M, Conrod P. Drug abuse and addiction in medical illness: causes, consequences and treatment. Springer Science & Business Media; 2012. 5. Norton M (editor). The pharmacist's guide to opioid use disorders. ASHP publications; 2018 6. Cruciani RA, Knotkova H, editors. Handbook of methadone prescribing and buprenorphine therapy. Springer Science & Business Media; 2014
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Mekanizmat neurobiologjikë të varësisë dhe adikcionit me barna. Faktorët gjenetikë, psikologjik, bihevioral dhe socio-kulturor në adikcion
<i>Java 2:</i>	Alkooli
<i>Java 3:</i>	Opioidet
<i>Java 4:</i>	Kokaina
<i>Java 5:</i>	Amfetaminat dhe stimulantët tjerë
<i>Java 6:</i>	Sedativo–Hipnotikët: Benzodiazepinat
<i>Java 7:</i>	Nikotina dhe Kafeina
<i>Java 8:</i>	Kanabisi (Marijuana)
<i>Java 9:</i>	Halucinogjenët
<i>Java 10:</i>	Drogat e dizajnuara, inhalantët dhe steroidet anabolike (androgjenikët)
<i>Java 11:</i>	Programet e varësisë së alkoolit dhe opioideve 1
<i>Java 12:</i>	Programet e varësisë së alkoolit dhe opioideve 2
<i>Java 13:</i>	Shmangia e barnave: prevenimi dhe detektimi në kontekstin e farmacisë
<i>Java 14:</i>	Implikimet ligjore të abuzimit me barna dhe substanca tjera në Kosovë, Evropë dhe pjesën tjetër të botës
<i>Java 15:</i>	Evaluimi dhe diskutimi i tërësishëm i lëndës, prezantimi i seminareve dhe përgaditja për provimin final

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit. Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdoren vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

52. FARMACI KLINIKE ME FARMAKOTERAPI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	FARMACI KLINIKE ME FARMAKOTERAPI
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV Semestri i VIII-të, Viti i V Semestri i IX
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	10 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Rozafa Koliqi, Specialiste në Farmaci Klinike
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda “Farmaci klinike me farmakoterapi” iu mundëson studentëve që të fitojnë njohuri në lidhje me parimet kryesore të hulumtimit klinik të barnave dhe rregullat e farmakoterapisë racionale; evaluimin e efikasitetit të terapisë; interaksionet e barnave, manifestimet anësore, efektet anësore të tyre dhe dimensionet në toksikologjinë klinike.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet dhe objektivat e “Farmacisë klinike me farmakoterapi” do të arrihen përmes ndërtimit aktiv të planit adekuat terapeutik, bazuar në faza: specifikimi i objektivit terapeutik, lista e barnave efektive, zgjedhja e grupit më efektiv për pacientin në fjalë, gjithmonë bazuar në analizën e efikasitetit, sigurisë, përshtatshmërisë dhe çmimit të barit, duke përcaktuar me këtë rast formën farmaceutike, dozën, kohëzgjatjen e terapisë .
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none">• Të njohë rregullat bazë të farmakoterapisë racionale.• Të njohë parimet bazë të hulumtimeve klinike, duke ilustruar me këtë rast rregullat e hulumtimit klinik të grupeve specifike të barnave.• Apikimi praktik i rregullave terapisë racionale,• Të ndërtojë plan të drejtë terapeutik në situatë klinike bari dhe/ose pacient specifike.• Të njohë metodologjinë e evaluimit të efikasitetit të terapisë (Metodologjia e analizës së “outcome”

	indikatorëve dhe të kualitetit të jetës pas aplikimit të regjimit të caktuar të terapisë)		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	30	60
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	30	60
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	15	15
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	30	30
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.	2	2	2
Total			200
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rregullt, dhe do të organizohen ligjëratat grupore, punë seminarike në grupe të vogla, zbatim i metodës PBL (problem-based learning), dhe në kuadër ushtrimeve do të organizohen vizita nëpër reparte për identifikim të interaksioneve të mundshme.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë 15%; vlerësimi i dytë 15%; prezantimet 20%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 40%.		
Literatura primare:	1. Basis of pharmacotherapy, Prof.dr.Hilmi I. Islami & Prof.dr.Mentor Disha, Edition II, pp. 920, 2003. 2. Atlas of pharmacology - Translation in Albanian, H. Lulleman, K. Moher, L. Hein) pp.395, 2005. 3. Bertram G Katzung. Basic & Clinical Pharmacology, 14th ed., 2018		
Literatura shtesë:	1. Clinical Pharmacy and Therapeutics, R. Walker, C. Whittlesea, 5th Ed, 2012 2. Di Piro et al. Pharmacotherapy, A Pathophysiologic Approach, 11th ed., 2020 3. Atlas of pharmacology H. Lulleman, K. Moher, L. Hein) pp.444, 5th ed., 2017		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë		
Java 1:	Hulumtimi klinik i barnave		
Java 2:	Farmakogjenetika dhe farmakogjenomika		

Java 3:	Principet bazë të terapisë racionale. Dizajnimi i planit të drejtë terapeutik në situatë klinike bari dhe/ose pacient specifike
Java 4:	Principet farmakoekonomike
Java 5:	Metodologjia e analizës së “outcome” indikatorëve dhe të kualitetit të jetës pas aplikimit të regjimit të caktuar të terapisë
Java 6:	Çrregullimet kardiovaskulare dhe organeve hemopoetike
Java 7:	Çrregullimet respiratore
Java 8:	Çrregullimet gastrointestinale
Java 9:	Çrregullimet renale
Java 10:	Seminare
Java 11:	Çrregullimet neurologjike dhe çrregullimet psikiatrike,
Java 12:	Çrregullimet e sistemit osteomuskular
Java 13:	Vlerësimi i parë intermediar
Java 14:	Çrregullimet endokrinologjike
Java 15:	Çrregullimet gjinekologjike dhe obsterike, Administrimi i barnave gjatë shtatëzansisë dhe laktacionit
Semestri i dytë	
Java 1:	Çrregullimet urologjike
Java 2:	Sëmundjet infektive dhe racionalizimi i terapisë antimikrobike
Java 3:	Çrregullimet onkologjike
Java 4:	Administrimi i barnave në pediatri
Java 5:	Administrimi i barnave në pleqëri
Java 6:	Administrimi i barnave tek insuficienca renale dhe hepatike
Java 7:	Farmakokinetika praktike klinike
Java 8:	Ndërveprimet e barnave dhe opsionet e kombinimit të tyre
Java 9:	Ndikimi i barnave në testet laboratorike
Java 10:	Seminare

Java 11:	Efektet anësore të barnave; Vlerësimi dhe raportimi i tyre. Sëmundjet e indukuara nga barnat
Java 12:	Burimet e informatave rreth barnave
Java 13:	Monitorimi terapeutik i barnave
Java 14:	Metodologjia e evaluimit farmakoekonomik të regjimit terapeutik
Java 15:	Vlerësimi i dytë intermediar

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimi/ Semestri i parë
Java 1:	Sesion diskutimi lidhur me mënyrën e zgjidhjes së problemeve klinike
Java 2:	Sesion i diskutimit dhe i konstruimit praktik të planit të drejtë terapeutik në situatë klinike bari dhe/ose pacient specifike më të shpeshta në praktikën klinike ose me interes të veçantë – të porsalindurit dhe fëmijët
Java 3:	Sesion i diskutimit dhe i konstruimit praktik të planit të drejtë terapeutik në situatë klinike bari dhe/ose pacient specifike më të shpeshta në praktikën klinike ose me interes të veçantë – të moshuarit
Java 4:	Sesion i diskutimit dhe i përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike; raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit kardiovaskular I
Java 5:	Sesion i diskutimit dhe i përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike; raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit kardiovaskular II
Java 6:	Sesion i diskutimit dhe i përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike; raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit kardiovaskular III
Java 7:	Sesion i diskutimit dhe i përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike; raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit renal
Java 8:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit respirator

Java 9:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit gastrointestinal – ulçera peptike, diarrea, obstipacioni
Java 10:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit gastrointestinal – sëmundjet inflamatore të zorrëve
Java 11:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje psikiatrike
Java 12:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me çrregullime afektive – depresioni, mania
Java 13:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me çrregullime afektive – anksoziteti, insomnia
Java 14:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me çrregullime neurologjike
Java 15:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje gjinekologjike
Ushtrimi/Semestri i dytë	
Java 1:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje imunologjike dhe reumatologjike
Java 2:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje infektive – meningjiti infektiv
Java 3:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit dermatologjike
Java 4:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje hematologjike
Java 5:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit urogenital

Java 6:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve onkologjik- kanceri i gjirit
Java 7:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve onkologjik- kanceri i mushkërive
Java 8:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit endokrin - diabeti
Java 9:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të sistemit endokrin – çrregullimet tjera endokrinologjike
Java 10:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me sëmundje të syrit
Java 11:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me HIV-AIDS.
Java 12:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me TBC.
Java 13:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me transplantim të qelizave hematopoetike
Java 14:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me nutricion parenteral
Java 15:	Sesion i diskutimit dhe përcaktimit të terapisë racionale për raste specifike klinike: raste klinike të të sëmurëve me nutricion enteral

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësive akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësive akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësive akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësive akademike dhe njësive organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësive akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.

- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

53. Analiza dhe kontrolli i barnave

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë –Departamenti i Farmacisë		
Titulli i lëndës:	Analiza dhe kontrolli i barnave		
Niveli:	Studime themelore		
Statusi i lëndës:	I obligueshëm		
Viti i studimeve:	Viti i IV -rë Semestri i VIII -rë		
Numri i orëve në javë:	2+1+2		
Kreditë ECTS:	5 ECTS		
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr Adnan Bozalija		
Të dhënat kontaktuese:	adnan.bozalija@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Ndërton bazën e studentit me njohuri mbi: organizimin e kontrollit farmaceutik të barnave, teorinë dhe rregullat e metodave fizike, kimike, fiziko-kimike dhe biologjike të analizës, teknikën e përcaktimeve, interpretimin dhe krahasimin e rezultateve.		
Qëllimet e lëndës:	Krijimin e njohurive teorike dhe praktike mbi kontrollin analitik të produkteve farmaceutike		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Përgatitjen e mostrave, metodat analitike për kontroll dhe nxjerjen e konkluzioneve analitike mbi produktet farmaceutike.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Seminare	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	4	4
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	4	8
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	4	4
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125

Metodat e mësimdhënies:	<p>Ligjerata (metoda interaktive dhe monologe), ushtrime praktike dhe numerike, punim seminarik.</p> <p>Ushtrimet teorike dhe praktike organizohen në laborator ose sallë. Ushtrimet janë të karakterit individual dhe grupor (varet nga specifika e ushtrimit).</p>
Metodat e vlerësimit:	Seminaret të kryera në shtëpi 15 %; pjesa praktike 25%; Provimi përfundimtar 60%.
Literatura primare:	<p>10. David.G.Watson:Pharmaceutical Analysis, A text book for Pharmacy Students and Pharmaceutical Chemists Second edition ,2005 U.K</p> <p>11. Farmakopea Europiane, Farmakopea Britanike BP 2007</p>
Literatura shtesë:	<p>12. B. Nikolin: Analitika lijevova, “Sarajevo Publishing”, Univerzitetska knjiga, <i>Sarajevo, 1998.</i></p> <p>13. A. H. Becket & J. B. Stenlake: Practical Pharmaceutical Chemistry, Part one and two, Second edition. The Atlone Press University of <i>London, 1986.</i></p> <p>14. Ljiljana Zivanovic : Odabrane metode za farmaceutsku analizu ,Zemun,1995</p> <p>15. Skoog-West-Holler: Fundamentals of Analytical Chemistry, <i>London, 1992.</i></p>
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Kontrolli i cilësisë në metodat analitike(saktësia, përpikëria, vendosja e vlerësimeve të metodave të analizës, SOP, gabimet e rastit, raportimi i rezultateve)
Java 2:	Vetitë fizike dhe kimike të molekulave të barnave (njehesimi i vlerës se pH të tretësirave ujore të acideve dhe bazave të forta dhe të dobeta, forca e acideve dhe bazave dhe pKa, ekuacioni i Henderson- Hasselbalch)
Java 3:	Jonizimi i molekulave të barnave ,hidroliza e kriperave, tretësirat bufërike, aktiviteti, forca jonike dhe konstanta dielektrike
Java 4:	Koeficienti i shpërndarjes ,qendrueshmëria e barnave
Java 5:	Stereokimia e barnave, matja e rrotullimit optik.
Java 6:	Metodat vëllimetrike dhe kimike të analizës (titullimet e drejtpërdrejta acid-baze në fazën ujore, titullimet e kriperave të bazave të dobeta në mjedis të përzier ujor dhe jo-ujor.

Java 7:	Titullimet indirekte ne mjedisin uJOR, titullimet argjendometrike,titullimet redoks,titullimet jodometrike
Java 8:	Titullimet ne mjedisin jo-uJOR,titullimet kompleksometrike
Java 9:	Titullimet e diazotimit,titullimi Karl-Fisher
Java 10:	Refraktometria, Polarimetria.
Java 11:	Metodat imunokimike. Analizat termike. Termogravimetria.
Java 12:	Metodat mikrobiologjike të analizës. Vlerësimi sasior i antibiotikëve. Prova sterilitetit. Endotoksinat bakterore (testi LAL).Analiza mikrobike në preparate josterile.
Java 13:	Kontrolli i formave farmaceutike.. Kontrolli i tabletave, thërmueshmëria, uniformiteti i masës dhe përmbajtjes, disolucioni. Kapsulat. Përgatesat parenterale, injeksionet dhe infuzionet.
Java 14:	Kontrolli i përgatesave për sy, për vesh dhe për hundë. Format farmaceutike të lëngëta që mirren nga goja. Kontrolli i përgatesave gjysëm të ngurta me veprim lokal (pomadat, kremërat, xhelet, pastat).
Java 15:	Kontrolli i përgatesave rektale. Kontrolli i barnave me origjinë bimore. Kontrolli i përgatesave radiofarmaceutike.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim, etj.

Mësimdhënësi duhet të tregojë sjellje intelektuale, pragmatike dhe kolegjiale. Ai duhet të jetë i gatshëm t'i përgëzojë studentët për suksesin e tyre.

Studentët janë të obliguar të mësimin teorik dhe praktik në përputhje me rregulloret e lëshuara nga Universiteti i Prishtinës dhe rregullorja për studime themelore e Fakultetit të Mjekësisë.

54. Analiza dhe kontrolli i barnave

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë –Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	Analiza dhe kontrolli i barnave
Niveli:	Studime themelore
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i V -rë Semestri i IX-rë
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr Adnan Bozalija
Të dhënat kontaktuese:	adnan.bozalija@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Ndërton bazën e studentit me njohuri mbi: organizimin e kontrollit farmaceutik të barnave, teorinë dhe rregullat e metodave fizike, kimike, fiziko-kimike dhe biologjike të

	analizës, teknikën e përcaktimeve, interpretimin dhe krahasimin e rezultateve.		
Qëllimet e lëndës:	Krijimin e njohurive teorike dhe praktike mbi kontrollin analitik të produkteve farmaceutike		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Përgatitjen e mostrave, metodat analitike për kontroll dhe nxjerrjen e konkluzioneve analitike mbi produktet farmaceutike.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Seminare	1	15	15
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	4	4
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	4	8
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	4	4
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125
Metodat e mësimdhënies:	<p>Ligjerata (metoda interaktive dhe monologe), ushtime praktike dhe numerike, punim seminarik.</p> <p>Ushtimet teorike dhe praktike organizohen në laborator ose sallë. Ushtimet janë të karakterit individual dhe grupor (varet nga specifika e ushtrimit).</p>		
Metodat e vlerësimit:	Seminaret të kryera në shtëpi 15 %; pjesa praktike 25%; Provimi përfundimtar 60%.		
Literatura primare:	<p>16. David.G.Watson:Pharmaceutical Analysis, A text book for Pharmacy Students and Pharmaceutical Chemists Second edition ,2005 U.K</p> <p>17. Farmakopea Europiane, Farmakopea Britanike BP 2007</p>		
Literatura shtesë:	18. B. Nikolin: Analitika lijevova, “Sarajevo Publishing”, Univerzitetska knjiga, <i>Sarajevo, 1998.</i>		

	<p>19. A. H. Becket & J. B. Stenlake: Practical Pharmaceutical Chemistry, Part one and two, Second edition. The Atlone Press University of <i>London, 1986.</i></p> <p>20. Ljiljana Zivanovic : Odabrane metode za farmaceutsku analizu ,Zemun,1995</p> <p>21. Skoog-West-Holler: Fundamentals of Analitical Chemistry, <i>London, 1992.</i></p>
--	---

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Spektrofotometria ne zonen ultravjollce dhe te dukshme
<i>Java 2:</i>	Spektrofotometria ne zonen infra te kuqe (IK)
<i>Java 3:</i>	Spektrofotometria atomike
<i>Java 4:</i>	Spektrofotometria e emisionit atomik (SEA),
<i>Java 5:</i>	Spektrofotometria e absorbimit atomic (SAA)
<i>Java 6:</i>	Spektroskopia e emisionit molekular
<i>Java 7:</i>	Spektroskopia e rezonances magnetike berthamore (NMR)
<i>Java 8:</i>	Spektrometria e mases
<i>Java 9:</i>	Kromatografia e lenget-spektrometria e mases (LC-MS)
<i>Java 10:</i>	Teoria e metodave kromatografike
<i>Java 11:</i>	Kromatografia e gazte (GC)
<i>Java 12:</i>	Kromatografia e lenget me presion te larte (HPLC)
<i>Java 13:</i>	Kromatografia ne shtrese te holle (TLC)
<i>Java 14:</i>	Elektroforeza kapilare me performance te larte
<i>Java 15:</i>	Metodat e ekstraktimit ne analizat farmaceutike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes
<p>Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim, etj.</p> <p>Mësimdhënësi duhet të tregojë sjellje intelektuale, pragmatike dhe kolegjiale. Ai duhet të jetë i gatshëm t'i përgëzojë studentët për suksesin e tyre.</p> <p>Studentët janë të obliguar të mësimin teorik dhe praktik në përputhje me rregulloret e lëshuara nga Universiteti i Prishtinës dhe rregullorja për studime themelore e Fakultetit të Mjekësisë.</p>

55. ADMINISTRIM FARMACEUTIK

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Administrim Farmaceutik
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i IV-të Semestri i VIII-të.

Numri i orëve në javë:	1+1+0		
Kreditë ECTS:	3 ECTS		
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti		
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173		
Përshkrimi i lëndës:	Administrimi farmaceutik është një disiplinë e gjërë farmaceutike që mirret me aspektet menaxheriale dhe sociale të lëvizës së Farmacisë. Kjo lëndë gjithashtu përfshinë çështjet që kanë të bëjnë me politikën farmaceutike dhe menaxhimin e shërbimeve farmaceutike.		
Qëllimet e lëndës:	Kjo lëndë ka për qëllim pajisjen e studentave me njohuri teorike dhe praktike të administrimit farmaceutik. Këtu përfshihen aspektet e listës esenciale, protokoleve spitalore dhe formulareve të barnave si dhe çështjet e menaxhmentit farmaceutik siq janë distribuimi, përdorimi, prokurimi dhe furnizimi me barna.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Me përfundimin e kësaj lëndeje studentat do të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> • Kuptojnë konceptin e administrimit farmaceutik • Kuptojnë rëndësinë e barnave esenciale • Kuptojnë protokolet spitalore dhe formularet e barnave • Kuptojnë çështjet menaxheriale në aspektin farmaceutik 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	1	1/15	15
Seminar	1	1/15	15
Kollokfium	1	1/5	5
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Detyrë shtëpie	2	5	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/14	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	5	5
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, presentimeve dhe diskutimeve në klase të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.		
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet dy komponenteve: 1)		

	Prezantimit seminarit (20%) dhe 2) provimit përfundimtar (80%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga dy komponentet e sipërhënuara.
--	---

Literatura primare:	1.Ligjëratat të përgatitura nga mesimdhënesi 2. Management Sciences for Health. 2012. MDS-3: Managing Access to Medicines and Health Technologies. Arlington, VA: Management Sciences for Health 3.World Health Organization. 21st WHO Essential Medicines List (EML) and the 7th WHO Essential Medicines List for Children (EMLc). 2019
Literatura shtesë:	Desselle S, Alston G, Zgarrick D. Pharmacy Management. Essentials for All Practice Settings. 5 th Edition. 2020. McGraw Hill Education.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Hyrje ne Administrim Farmaceutik
<i>Java 2:</i>	Rëndësia e barnave dhe qasjes në barna
<i>Java 3:</i>	Koncepti i listës esenciale
<i>Java 4:</i>	Sherbimet farmaceutike dhe shëndeti publik në Farmaci
<i>Java 5:</i>	Cikli i menaxhimit të barnave
<i>Java 6:</i>	Promovimi i përdorimit cilësorë të barnave
<i>Java 7:</i>	Praktika e mirë e farmacisë
<i>Java 8:</i>	Seleksionimi i barnave në farmaci
<i>Java 9:</i>	Protokolet terapeutike spitalore dhe Formularet e barnave
<i>Java 10:</i>	Prokurimi dhe distribuimi barnave
<i>Java 11:</i>	Financimi dhe qëndrueshmëria farmaceutike
<i>Java 12:</i>	Strategjitë e furnizimit farmaceutik
<i>Java 13:</i>	Menaxhimi i informacionit në farmaci
<i>Java 14:</i>	Menaxhimi resurseve njerëzore në farmaci
<i>Java 15:</i>	Lidershipi ne Praktikën e Farmacisë

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

<p>Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.</p> <p>Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.</p> <p>Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.</p>
--

Plagjiarizmi

<p>Plagjiarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individi tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjiarism.</p>
--

56. SISTEMET E REJA TERAPEUTIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Departamenti i Farmacisë
Titulli i lëndës:	SISTEMET E REJA TERAPEUTIKE
Niveli:	Studimet themelore
Statusi i lëndës:	Lëndë zgjedhore
Viti i studimeve:	IV. Semestri VIII
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Farmacisë Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Asist. Rozafa Koliqi
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Studentët do të njihen me karakteristikat fiziologjike dhe patofiziologjike të rrugëve të ndryshme të administrimit të barnave (parenterale, orale, sublinguale, buccale, nasale, pulmonare, okulare, dermale, transdermale, vaginale), që formojnë bazën për hartimin e sistemeve të reja terapeutike.
Qëllimet e lëndës:	Studentët do të kuptojnë menyrën specifike të aplikimit të sistemeve të reja terapeutike dhe teknologjitë specifike të prodhimit të tyre. Studentët do të fitojnë njohuritë e nevojshme për vlerësimin terapeutik, miratimin dhe tergtimin e sistemeve të reja terapeutike dhe përmirësimin e rezultateteve të trajtimit për të mirën e pacientëve.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kësaj lënde studenti do të jetë në gjendje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të shpjegojë karakteristikat specifike fiziologjike dhe patofiziologjike të secilës prej rrugëve të administrimit të barnave; • Të vlerësojë transportin e barnave nëpër barrierat biologjike të secilës prej rrugëve të administrimit duke u bazuar në vetitë farmaceutiko-teknologjike dhe biofarmaceutike të sistemeve të reja terapeutike; • Të shpjegojë ndikimin e inkorporimit të barnave në sistemin terapeutik në vetitë biofarmaceutike dhe profilin farmakokinetik të barit të inkorporuar; • Të listojë dhe shpjegojë perparësitë e përdorimit të formave inovative të barnave në krahasim me barnat standarde; • Për të zgjedhur formën më të pershtatshme të barit, në mënyrë që të arrihet efekti optimal terapeutik tek pacienti;

	<ul style="list-style-type: none"> Të percaktojë specifikat e procedurave për miratimin e sistemeve të reja terapeutike. 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	11	11
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	2	2
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2		2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të jetë i rregullt. Do të organizohen ligjëratat grupore dhe punë seminarieske në grupe të vogla.		
Metodat e vlerësimit:	Seminari 30%; vijimi i rregullt 10%; provimi final 60%.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pharmaceutics-drug delivery and targeting, Second Edition, Yvonne Perrie, Thomas Rades, Pharmaceutical Press, 2012. 2. Nanoparticulates as drug carriers, Imperial College Press, V. Torchilin, 2006 3. Physiological Pharmaceutics, Barriers to drug absorption, Second Edition, Neena Washington, Clive Washington, Clive G Wilson, Taylor & Francis, 2001. 4. Applied Biopharmaceutics & Pharmacokinetics, Fifth Edition, Leon Shargel, Andrew Yu, Susanna Wu-Pong; McGraw-Hill, 2005. 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Physiological Pharmaceutics, Barriers to drug absorption, Second Edition, Neena Washington, Clive Washington, Clive G Wilson, Taylor & Francis, 2001. 		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjeratës / Semestri i parë		
<i>Java 1:</i>	Udhëzimet themelore për kërkimin dhe zhvillimin e sistemeve të reja terapeutike		
<i>Java 2:</i>	Sistemet terapeutike për administrim parenteral		

Java 3:	Sistemet terapeutike për administrim oral
Java 4:	Sistemet terapeutike për aplikim dermal dhe transdermal
Java 5:	Sistemet terapeutike për aplikim sublingual dhe bukal
Java 6:	Sisteme terapeutike për administrim vaginal
Java 7:	Sistemet terapeutike për aplikim okularë
Java 8:	Sistemet terapeutike për administrim nazal dhe pulmonarë
Java 9:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për administrim oral
Java 10:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për aplikimin dermal dhe transdermal
Java 11:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për administrimin vaginal
Java 12:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për aplikim sublingual dhe bukal
Java 13:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për aplikim okular
Java 14:	Zbatimi praktik dhe aspektet rregullatore të sistemeve të reja terapeutike për administrim nazal dhe pulmonarë
Java 15:	Seminar

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

- Këshilli i njësisë akademike i përjashton nga Universiteti përgjithmonë ose përkohësisht studentët që i shkelin rëndë rregullat. Studentët e akuzuar për shkelje kanë të drejtë të dëgjohen nga komisioni disiplinor i cili e këshillon këshillin e njësisë akademike. Studentët e përjashtuar kanë të drejtë t'i ankohen Senatit i cili mund të konfirmojë ose të refuzojë vendimin e këshillit të njësisë akademike.
- Rregulloret që i elaborojnë këto procedura nxirren nga Senati pasi të jenë konsultuar me parlamentin e studentëve.
- Studentët kanë të drejtë të ankohen kundër vendimit të marrë prej organeve të Universitetit, të njësisë akademike dhe njësisë organizative që kanë të bëjnë me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e tyre.
- Ankesat e tilla i dorëzohen komisionit të studimeve të njësisë akademike brenda 15 ditëve të punës pas shpalljes së vendimit.
- Komisioni i studimeve është i obliguar t'ia dorëzojë raportin për vendimin e marrë këshillit të njësisë akademike brenda 30 ditëve të punës pas pranimit të ankesës.
- Ankesa rreth vendimit në shkallë të parë vendoset nga Senati.

57. FARMAKOGJENETIKË

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë/Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	Farmakogjenetikë

Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i IV-të Semestri VIII-të
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Dega Farmaci Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.Dr. Armond Daci
Të dhënat kontaktuese:	armond.daci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>-Farmakogjenetika është lëndë e cila studion se si trashigimia gjenetike ndikon në përgjigjen trupore ndaj barnave. Ky kurs do të shqyrtoj faktorët që ndikojnë në përgjigjen ndaj barnave duke përfshirë gjenetikën, si dhe faktorët e ambientit, dietën, moshën, barnat e administruara në të njëjtën kohë dhe gjendjen shëndetësore. Do të prezantohen metodat e rëndësishme ku ndërlidhet studimi në farmakogjenetik. Qëllimi i këtij kursi është të ofroj njohuri studentëve në kuptimin e farmakogjenetikës sipas kontekstit të variabilitetit të përgjigjes ndaj barnave dhe aplikimin e farmakogjenetikës në zhvillim të barnave dhe trajtim të barnave.</p>
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> -Ofron studentëve kuptimin e bazës gjenetike të variabilitetit të përgjigjes ndaj barnave që mund të kontribuojnë në efikasitet dhe toksicitet, reaksione anësore dhe intereaksion ndërmjet barit me barin. -Shpjegon teknologjitë e ndryshme që përdoren për të identifikuar polimorfizmat, me theks të veçantë gjeneve me relevancë farmakologjike. -Kuptimin e rolit të polimorfizmave gjenetik si përcaktuese të efekteve anësore dhe efikasitetit farmakologjik. -Shpjegon sinjifikancën e polimorfizmave gjenetik në zhvillimin, progresionin dhe trajtimin e sëmundjeve humane. -Mundëson studentëve të farmacisë kuptimin më të mirë në menaxhimin e mjeteve të bazuar në gjenomikën e re në momentin e prezencës së tyre si dhe krijojnë mundësi më të mira të trajtimit. -Farmacistët duhet të kuptojnë tërësisht komponentën gjenetike dhe variabilitetin e pacientëve për ofrimin e trajtimit individualizuar efektiv.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> - Shpjegojnë principet bazike të gjenetikës humane dhe trashigimisë së saj që ndërlidhet me variabilitetin inter-individual në përgjigjen e trajtimit. -Shpjegojnë teknologji të ndryshme që përdoret për identifikimin e polimorfizmave gjenetik, me theks të veçantë gjenet me relevancë farmakologjike. -Mund të identifikojnë identifikimin dhe kuptimin e bazës konceptuale të metodologjive që përdoren për identifikim variabilitetit gjenetik në mostrat humane të ADN. -Shpjegon sinjifikancën e polimorfizmave gjenetik në zhvillimin, progresionin dhe trajtimin e sëmundjeve humane. -Kuptojnë rolin e polimorfizmave gjenetik si përcaktues të reaksioneve anësore të barnave dhe efikasitetit farmakologjik. -Të skicojnë mënyrën se si variabilitetit gjenetik në gjenet që kodojnë enzimat metabolike, transporterët proteinik të barnave dhe receptorët e tyre mund të kontribuojnë në variabilitetin e dispozicionit të barnave dhe veprimin e tyre, duke sjellur deri te ndrshimet në farmakokinetikë, farmakodinamikë dhe rezultate klinike. -Kuptojnë ndikimin e farmakogjenomikës në fusha të ndryshme terapeutike. Diskutojnë mbi studimet e rastit që raportojnë konsekuenca klinike të farmakogjenomikësme ndikim në efikasitet ose toksicite. -Aplikojnë konceptet farmakogjenetike ndaj terapisë me barna specifike për të zgjedhur probleme të ndërlidhura në kujdesin farmaceutik. -Identifikojnë burimet qels dhe databazat relevante me njohuri mbi farmakogjenetikën.
--	---

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15 Javë	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	7 Javë	7
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	4 ditë	4
Detyrë shtëpie	1	3 Javë	3
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	10 Javë	10
Përgatitja për provimin final	1	15 Javë	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2 ditë	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	2 Javë	2
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimin dukepërdorë materiale të ndryshme, punë interaktive si seminarike, grupe të studentëve sipas (PBL).		

Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi fillestar i studentit: 20 % Vlerësimi sekondar i studentit: 20 % Seminaret dhe kuizi: 10 % Pjesmarrja e studentëve 10 % Provimi final: 40 % Total: 100 %.
------------------------------	---

Literatura primare:	1. <i>Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Armond Daci</i> 2. <i>Pharmacogenomics: Challenges and Opportunities in Therapeutic Implementation 2nd Edition</i> by Yui-Wing Francis Lam (Editor), Stuart A Scott 2019 3. <i>Principles of Pharmacogenetics and Pharmacogenomics. Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9781139051194</i> Altman, R., Flockhart, D., & Goldstein, D. (Eds.). (2012).
----------------------------	--

Literatura shtesë:	1. Concepts in Pharmacogenomics by Martin M. Zdanowicz; American Society of Health-System Pharmacists Staff (Contribution by); Martin Zdanowicz; Zdanowicz, Martin Second Edition. 2017
---------------------------	---

Hartimi i planit mësimor

SEMESTRI I PARË

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në Farmakogjenetikë
Java 2:	Polimorfizmat Gjenetik dhe Farmakogjenetika
Java 3:	Metodat në Farmakogjenetikë (1)
Java 4:	Metodat në Farmakogjenetikë (2)
Java 5:	Konceptet e përgjithshme në Farmakorezistencë dhe Farmakogj.
Java 6:	Farmakogjenetika në Metabolizmin e Barnave (1)
Java 7:	Farmakogjenetika në Metabolizmin e Barnave (2)
Java 8:	Vlerësimi i parë i ndërmjetëm
Java 9:	Farmakogjenetika në Transporterët e Barnave
Java 10:	Farmakogjenetika në Receptorët e Barnave
Java 11:	Farmakogjenetika në sëmundjet e Sistemit Kardiovaskular
Java 12:	Farmakogjenetika në Sëmundjet e Sistemit Nervor Qendror
Java 13:	Farmakogjenetika në Kancer
Java 14:	Hyrje në Databazat e Farmakogjenetikës
Java 15:	Vlerësimi sekondar i ndërmjetëm

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimi duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Prishja e sjelljes penalizohet nga komisioni disiplinor i përcaktuar sipas rregullores në fuqi të përcaktuar nga senati dhe parlamenti i studentëve. Në lidhje me vendimet e marrura studentët kanë të drejtën e ankimit përgjatë 15 ditëve. Komisioni i studimeve është obliguar të raportoj vendimin te njësia akademike përgjatë 30 ditëve të punës pas marrjes së ankesës. Kurse senati vendos në lidhje me ankesën duke bazuar në vendimin në instancën e parë.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %

58. BIOTEKNOLOGJI FARMACEUTIKE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Farmaci
Titulli i lëndës:	BIOTEKNOLOGJI FARMACEUTIKE
Niveli:	Diplom.
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	IV, semestri VIII
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Vlera në kredi – ECTS:	3
Koha / lokacioni:	Sipas orarit/FM
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc. Dr. Dashnor Nebija, Mag.pharm.
Detajet kontaktuese:	dashnor.nebija@uni-pr.edu + 37745401585
Përshkrimi i lëndës	Ne këtë kurs trajtohen barnat të cilat përfitohen me ane të teknologjisë rekombinante të ADN-se. Përveç teknikave të cilat përdoren për prodhimin dhe studimin e kualitetit të këtyre produkteve, në këtë kurs do të prezantohen edhe tiparet fizikokimike, farmakologjia dhe mënyra e formulimit të disa grupeve kryesore të barnave të cilat përfitohen në mënyrë bioteknologjike.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i kësaj lende është të mundësojë arritjen e njohurive dhe të kuptuarit të efekteve terapeutike dhe aplikacioneve si dhe efekteve të padëshiruara anësore të produkteve medicinale bioteknologjike nëpërmjet të kuptuarit të përbërjes dhe të teknologjisë së zhvillimit dhe prodhimin e tyre. Gjithashtu do të prezantohen edhe shkallët e nevojshme legale për zhvillimin dhe komercializimin e barnave të reja si dhe do të demonstron njohuria mbi aspektet aktuale dhe aspektet në zhvillim të bioteknologjisë farmaceutike.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Sigurimi i njohurive të mjaftueshme mbi: Prodhimin dhe studimin e kualitetit të barnave rekombinante Llojin dhe numrin e produktet medicinale të kësaj klase të barnave që përdoren në fusha të ndryshme terapeutike Gjurmimin/kërkimin e literaturës shkencore dhe profesionale në lidhje me këtë temë dhe të vlerësojnë në mënyrë kritike publikimet shkencore, Mbi bazën e evidencës shkencore studentet do të mund të ofrojnë opinion të kualifikuar në lidhje me cilësinë e këtyre barnave.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	1	15	15
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	4	8
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	1	15	15
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1		15
Përgatitja përfundimtare për provim			20
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz,provim final)	2		2
Projektet, prezantimet ,etj			
Totali			75
Metodologjia e mësimdhënies:	Aktivitetet teorike dhe te mbikëqyrura: ligjërata, aktivitetet praktike te tutoruara: praktikat laboratorike, seminarët, vëmendje personale (individuale), mësim i tutoruar, aktivitetet praktike te pavarura, zgjidhja e problemeve		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i vazhdueshëm: pjesëmarrja ne seminare dhe mësim të mbikëqyrur kolektiv apo individual, realizimi i se paku tre testeve kontrolluese Praktikat laboratorike Provimi me gojë		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Gary Walsh. Pharmaceutical Biotechnology. Concepts and Applications. John Wiley & Sons. Ltd (2007). ISBN 978-0-470-01244-4 (HB); ISBN 978-0-470-01245-1 (PB)		
Literatura shtesë:	4. Dashnor Nebija. Terapitë biologjike për trajtimin e artritis reumatoid. Universiteti i Prishtines		

	<p>“Hasan Prishtina” Prishtinë, 2020. ISBN: 978-9951-00-275-2</p> <p>5. Dashnor Nebija. Kapituj te zgjedhur nga Kimia farmaceutike - terapeutike. Permbledhje Leksionesh. Prishtine 2010.</p> <p>6. European Pharmacopoeia 5.0; British Pharmacopoeia; USP/NF; other national Pharmacopoeias and Compendiums</p>
--	--

Plani i dizajnuar i mësimit:

Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Barnat, barnat biologjike dhe biofarmaceutiket
Java e dytë:	Struktura e proteinave
Java e tretë:	Teknologjia e ADN-se rikombinante
Java e katërt:	Procesi i zhvillimit te barnave
Java e pestë:	Burimet e barnave biofarmaceutike
Java e gjashtë:	Sistemet <i>Cell banking</i> , fermentimi ne qelizat mikrobiale, sistemet e linjave qelizore te sisoreve
Java e shtatë:	<i>Downstream processing</i> , disintegrimi (ruptura) qelizor, koncentrimi fillestar i produktit, pastrami kromatografik, SEC (xhel filtrimi), IEX kromatografia, HIC, Kromatografia e afinitetit, Pastrimet e imunoafinitetit, Protein A kromatografia
Java e tetë:	Analiza e produktit, papastertite, kontaminantet, pirogjenet
Java e nëntë:	Citokinat, familja e interferonit
Java e dhjetë:	Citokinat, interleukinat dhe TNF α
Java e njëmbëdhjetë:	Faktoret e rritjes, faktori GCS-F, eritropetina
Java e dymbëdhjetë:	Hormonet terapeutike, Insulina, Glukagoni, gonadotropinat
Java e trembëdhjetë:	Produktet rikombinante te e gjakut dhe enzimat terapeutike
Java e katërbëdhjetë:	Antitruapat, vaksinat, adjuvantet
Java e pesëmbëdhjetë:	Barnat e bazuara ne acide nukleike dhe ne qeliza

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratave, ushtrimeve dhe te gjitha obligimeve te parapara me programin studimor; respektimi i konsideratave etike, barazisë gjinore.

59. Pajisjet mjekësore

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë – Dega Farmaci		
Titulli i lëndës:	Pajisjet mjekësore		
Niveli:	Mpharm		
Statusi i lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	Viti IV-të, Semestri VIII-të		
Numri i orëve në javë:	2+0+0		
Kreditë ECTS:	3 ECTS		
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr. Adnan Bozalija		
Të dhënat kontaktuese:	adnan.bozalija@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Ky modul ofron njohuri gjithëpërfshirëse mbi Pajisjet Mjekësore.		
Qëllimet e lëndës:	Studenti do të fitojë njohuri të nevojshme mbi klasifikimin e Pajisjeve Mjekësore, mënyrën e veprimit dhe rregullativën e tyre.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kursit studenti do të fitojë:</p> <ul style="list-style-type: none"> Njohuri për pajisjet mjekësore (kërkesat thelbësore, klasifikimin, procedurat e vlerësimit të konformitetit, etiketimi CE) Njohuri mbi rregullativën e pajisjeve mjekësore Njohuri mbi harmonizimin rregullativ në nivel global për pajisjet mjekësore Njohuri mbi kërkesat para marketingut, monitorimin pas marketingut, cilësinë dhe sigurinë e pajisjeve mjekësore Njohuri mbi zbatimin ISO CEN 13485 		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Seminare		0	
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime grupore, seminare, mësim vetanak,
Metodat e vlerësimit:	<p>Punimi seminarik 10%</p> <p>Detyrat e shtepise 5%</p> <p>Prezantime 5%</p> <p>Kollokvium 30%</p> <p>Provimi final 50%</p> <p>Ne provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të vlerësimit seminarik dhe kollokviumit.</p> <p>Vleresimi përfundimtar:</p> <p>55-64%-6</p> <p>65-74%-7</p> <p>75-84% -8</p> <p>85-94% - 9</p> <p>95%-100% -10</p>
Literatura primare:	<p>1.Ligjëratat të përgatitura nga mesimdhënesi</p> <p>2. Seeram Ramakrishna, Lingling Tian, Charlene Wang, Susan Liao, Wee Eong Teo; <i>Medical Devices: Regulations, Standards and Practices(1st Edition)</i>; Woodhead Publishing; 2015</p> <p>3.EU Legislation</p> <p>4.ICH guidelines</p> <p>5.FDA Guidelines</p>
Literatura shtesë:	1. • WHO Guidelines
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Hyrje
<i>Java 2:</i>	Mënyra e veprimit: produkt medicinal vs pajisje mjekësore
<i>Java 3:</i>	Pajisjet mjekësore: përkufizimet dhe llojet
<i>Java 4:</i>	Klasifikimi i Pajisjeve Mjekësore
<i>Java 5:</i>	Rregulloret e përgjithshme të pajisjeve mjekësore
<i>Java 6:</i>	Sisteme të menaxhimit të cilësisë për prodhimin e pajisjeve mjekësore
<i>Java 7:</i>	ISO CEN 13485
<i>Java 8:</i>	Menaxhimi i vlerësimit të rrezikut për një pajisje të re mjekësore
<i>Java 9:</i>	Testimi i sigurisë së një pajisje të re mjekësore
<i>Java 10:</i>	Testimi klinik i një pajisje të re mjekësore
<i>Java 11:</i>	Kërkesat rregullatore për cilësinë dhe sigurinë e pajisjeve mjekësore

Java 12:	Monitorimi pas marketingut i pajisjeve mjekësore (vigjilenca e pajisjeve mjekësore)
Java 13:	Harmonizimi global i pajisjeve mjekësore
Java 14:	Case study: zhvillimi dhe miratimi i suksesshëm i një pajisje të re mjekësore
Java 15:	Konkludimet

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

60. Teknologji Farmaceutike 3

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Teknologji Farmaceutike 3
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	V-të/ Semestri IX-të
Numri i orëve në javë:	3+0+3
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr.Mimoza Basholli-Saliu
Të dhënat kontaktuese:	Mimoza.basholli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Teknologji Farmaceutike është shkencë e cila studion formulimin (dizajnimin dhe evaluimin), përgatitjen/prodhimin dhe kontrollin e cilësisë së formulimeve farmaceutike, për të siguruar që bari të arrijë në vendin e veprimit në kohën e duhur dhe në përqendrimin terapeutik. Për më tepër studion principet themelore të eksipientëve, ndërveprimet në mes tyre dhe me lëndën active, si dhe ndikimin e tyre në qëndrueshmërinë dhe efektshmërinë e barit si dhe në karakteristikat e formave farmaceutike.
Qëllimet e lëndës:	Njohjen e studentit me format e ngurta farmaceutike, tipet kryesore, karakteristika fiziko-kimike të tyre si dhe ndikimin e eksipientëve në karakteristikat dhe qëndrueshmërinë. Aftësimi në dizjnimin, paraformulimin, formulimin, përgatitjen dhe kontrollin e formave farmaceutike të buta, të ngurta dhe atyre me çlirimin të kontrolluarfarmaceutike (pluhurat dhe granulat). Përmes përfshirjes së

	<p>nanoteknologjisë farmaceutike (nano sistemet), studenti do të aftësohen në dallimin e formave standarde dhe novele të dozimit të barnave.</p> <p>Njohja e studentit me produktet biologjike, burimet e tyre dhe format e dozimit.</p> <p>Njohja e preparatave radiofarmaceutike.</p>
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Përcakton dhe krahason formulime të ndryshme të të barnave dhe rendit përparësitë dhe të metat e përdorimit të tyre;</p> <p>Përshkruan dhe analizon zbatimin e eksipientëve të ndryshëm farmaceutikë në prodhimin e produkteve farmaceutike dhe ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin terapeutik të barnave;</p> <p>Përcakton dhe përshkruan metodat e përgatitjes së formave të ndryshme të dozimit të barnave, analizon avantazhet / disavantazhet e tyre dhe vlerëson ndikimin e tyre në stabilitetin dhe efikasitetin terapeutik të barnave;</p> <p>Përzgjedh kushtet dhe teknologjinë e duhur të përgatitjes bazuar në vetitë fiziko-kimike të barnave / lëndëve ndihmësve, rrugën e aplikimit dhe grupet e synuara të pacientëve;</p> <p>Vlerëson papajtueshmëritë përkatëse teknologjike midis barnave, lëndëve ndihmësve dhe / ose materialit ambalazhues;</p> <p>Planifikon, organizon dhe siguron procedurat e paraformulimit, formulimit dhe karakterizimit të sistemeve standarde dhe të reja të shpërndarjes së barit.</p> <p>Përcakton dhe krahason format farmaceutike standarde dhe të reja;; metodat e përgatitjes dhe aplikimin.</p> <p>Shpjegon modelet e çlirimit të barit.</p>

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	3	1/15	45
Teori/Punë në laborator/Ushtime	3	1/15	45
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			
Detyrë shtëpie	1	5	5
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	12	36
Përgatitja për provimin final	3	3	9
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	6	6
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			150

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet laboratorike, seminar, detyrë shtëpie individuale.
Metodat e vlerësimit:	Punimi seminarik 10%

	<p>Detyrat e shtepise 5% Provimi praktik 10% Aktiviteti në ligjërata 5% Provimi final 70%</p> <p>Ne provimin teorik studenti mund të hyjë, nëse paraprakisht ka arrit 51% të provimit praktik. Vleresimi përfundimtar: 55-64%-6 65-74%-7 75-84% -8 85-94% - 9 95%-100% -10</p>
Literatura primare:	<p>1. <i>Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Mimoza Basholli</i> 2. <i>Teknologjia Farmaceutike, Prof. Dr. Skënder Durrësi</i> 2. <i>Pharmaceutical dosage form and drug delivery system, Loyd V. Allen, Nicholas G. Popovich, Hoëard C. Ansel</i></p>
Literatura shtesë:	<p>1. <i>Pharmaceutics, The science of dosage form design, M.E. Aulton</i> 2. <i>Encyclopedia of Pharmaceutical Technology, volume 17, James Boylan, James Blertrick</i> 3. <i>The science and practice of Pharmacy, Remington, 21st edition</i> 4. <i>Përgatitjet galenike dhe kozmetike në laborator, Prof. Dr. Skënder Durrësi</i> 5. <i>Pharmaceutical preformulation and formulation, Mark Gibson</i></p>
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Pomadat, bazat e pomadave
<i>Java 2:</i>	Përgatitja dhe provat e kontrollit të cilësisë pomadave
<i>Java 3:</i>	Kremërat, pastat dhe xhelet
<i>Java 4:</i>	Faktorët që ndikojnë në përthithjen transdermale. Metodat e rritjes së përshkueshmërisë transdermale
<i>Java 5:</i>	Sistemet terapeutike transdermike
<i>Java 6:</i>	Supozitorët dhe insertët
<i>Java 7:</i>	Kapsulat, aspektet e paraformulimit dhe formulimit, përgatitja
<i>Java 8:</i>	Mikro dhe nanokapsulat
<i>Java 9:</i>	Tabletat-ekspientët, aspektet e paraformulimit dhe formulimit, përgatitja
<i>Java 10:</i>	Tabletat për përdorim të posaçëm

Java 11:	Veshja e tabletave
Java 12:	Format farmaceutike me çlirim të përndryshuar , aspektet kimike dhe teknologjike të çlirimit të barit
Java 13:	Modelet e çlirimit të barit
Java 14:	Barnat bioteknologjike, format e dozimit
Java 15:	Preparatet radiofarmaceutike

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mësimdhënësi dhe asistentët njoftojnë studentët për kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjerata dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularëve, ardhjen me kohë në ligjeratë/ushtrim.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

61. Organizimi dhe legjislacioni farmaceutik

Informatat themelore për lëndën

Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekesise –Departamenti Farmacise
Titulli i lëndës:	Organizimi dhe legjislacioni farmaceutik
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri i IX-të
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Klasa F1 Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr Adnan Bozalija
Të dhënat kontaktuese:	adnan.bozalija@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Materiali teorik ndërton bazën e studentit me njohuri mbi ligjet dhe rregulloret ne fuqi ,përcaktohet përdorimi i produkteve medicinale dhe pajisjeve medicinalete njerëzit , kushtet për prodhimin dhe venjen e tyre në qarkullim e shërbim si dhe sigurimin e kushteve për cilësinë, sigurinë dhe efikasitetin e tyre.</p> <p>Përcaktohen masat për të siguruar cilësinë, sigurinë dhe efikasitetin e produkteve medicinale dhe pajisjeve medicinale që plasohen në Kosovë në pajtim melegjislacionet përkatëse të zbatuara në Bashkësinë Europiane. Si dhe detyrimet e të gjitha autoritetet publike, ndërmarrjet publike dhe private, si dhe personat juridik dhe personat fizik, që merren me prodhimtari,</p>

	import / eksport qarkullim me shumicë, dispensim / qarkullim me pakicë dhe aktivitete të tjera që kanë të bëjnë me produktet medicinale dhe pajisjet medicinale		
Qëllimet e lëndës:	Lënda ka synim në krijimin e njohurive teorike dhe praktike mbi legjislacionin farmaceutik në Republikën e Kosovës në pajtim me standardet e Bashkësisë Evropiane.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Njohuri mbi ligjet dhe rregulloret në fuqi .		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Seminare		0	
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	8/15	4
Puna në terren			
Kollokvium/ punimi seminarik	1	1/5	5
Detyrë shtëpie	2	4	8
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	3	3
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata (metoda interaktive dhe monologe), ushtime praktike ,seminare.		
Metodat e vlerësimit:	Aktivitete në ligjerata 10 ,seminare 20 ,provim përfundimtar 70.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ligji për Produkte dhe Pajisje Medicinale 2003/26 2. Ligji për Barnat Narkotike ,Substancat Psikotrope dhe Prekursorët 02/L-128 3. FDA (Food and Drug Administration) 4. EMEA (Agjensioni Evropian për Evaluimin e Produkteve Medicinale) 		
Literatura shtesë:	Aktet nderligjore dhe Udhezimet administrative të nderlidhura me ligjet e mesiperme.		
Hartimi i planit mësimor			
Java	Titulli i ligjëratës		

Java 1:	Definicionet dhe Rregullat e Interpretimit, Prodhimi i Produkteve Medicinale
Java 2:	Importi dhe Eksporti i Produkteve Medicinale ,Tregtimi me shumicë i Produkteve Medicinale
Java 3:	Dispensimi dhe Qarkullimi Farmaceutik me Pakicë i Produkteve Medicinale ,Prodhimi në Farmaci dhe Labororet Galenike
Java 4:	Autorizim Marketingu për Produktet Medicinale, Klasifikimi i Statusit të Dispensimit të Produkteve Medicinale
Java 5:	Klasifikimi i Statusit të Dispensimit të Produkteve Medicinale
Java 6:	Garantimi i Cilësisë së Produkteve Medicinale, Farmakovigjilenca
Java 7:	Shkatërrimi i Produkteve Medicinale, Klasifikimi i Pajisjeve MedicinaleKushtet esenciale për pajisjet medicinale
Java 8:	Prodhimi i Pajisjeve MedicinaleImporti, Eksporti, Qarkullimi me shumicë, pakicë dhe dispensimi i pajisjeve medicinal, Përdorimi profesional i pajisjeve medicinaleHulumtimet Klinike të Pajisjeve Medicinale
Java 9:	Funksionet e Agjencionit të Kosovës për Produkte Medicinale, Ligji per barnat narkotike ,substancat psikotrope dhe prekursorët./ Qëllimi i Ligjit
Java 10:	. Kufizimet e veprimtarisë me narkotikë Përcaktimi i nevojave vjetore për bimë, barna narkotike, substanca psikotrope,
Java 11:	Themelimi i Komisionit për narkotikë ,autoritetet kompetente funksionet dhe raportimi
Java 12:	Klasifikimi dhe emertimi i bimeve ,barnave narkotike ,substancave psikotrope,pergatesave te tyre dhe prekursoreve ,parandalimi i semundjes se varesise ,trajtimi dhe rehabilitimi inarkomaneve.
Java 13:	Rregullimi i veprimtarive me bime,barna narkotike,substancave psikotrope dhe prekursoreve.
Java 14:	Dispozitat lidhur me tregtimin nderkombetare me narkotike dhe prekursore
Java 15:	Evidentimi dhe raportimi mbi veprimtarine me bime narkotike dhe prekursore ,mbikeqyrja ,identifikimi dhe veprimi me narkotike dhe prekursore te konfiskuar.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Mësimdhënësi dhe asistenti njoftojn studentët mbi kriteret e vijueshmërisë së rregullt në ligjerata dhe ushtrime teorike dhe praktike. Ata caktojnë rregullat e mirësjelljes, mbajtje të qetësisë në ligjeratë dhe ushtrime, ç'kyqjen e celularve, ardhjen me kohë në ligjarat/ushtim, etj.

Mësimdhënësi duhet të tregojë sjellje intelektuale, pragmatike dhe kolegjiale. Ata duhet ti përgëzojnë studentët për suksesin e tyre.

62. INFORMATIKE FARMACEUTIKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Informatike Farmaceutike (Farmacia digjitale)
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri i IX-të.
Numri i orëve në javë:	2+0+1
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173
Përshkrimi i lëndës:	Informatika Farmaceutike është një fushë multidisiplinare e fokusuar në përdorimin dhe integrimin e të dhënave, informatave, njohurive dhe teknologjisë në kujdes farmaceutik. Kjo lëndë mbulon principet e praktikës së farmacisë që nderlidhen me aplikimin e informatikës. Lenda gjithashtu shqyrton burimet e të dhënave elektronike dhe databazat, regjistrimi elektronik shendetesore, e-pershkrimin. Fokus i veçantë vihet në aplikimin e inteligjencës artificiale në farmaci, e-health dhe m-health.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> - Njohja me principet e Informatikës Farmaceutike; - Informimi i drejtë mbi barnat dhe përdorimi i informatave në këshillimin e pacientit - Njohja me databazat elektronike të barnave; - Avancimi i aftësive komunikuese dhe shfrytëzimi teknologjisë në Farmaci; - Njohja e inteligjencës artificiale në kontekstin e zgjidhjes së problemeve farmaceutike - Njohja dhe aplikim i njohurive i njohurive nga e-health dhe m-health në kontekstin farmaceutik
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Me përfundimin e kësaj lëndeje studentat do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikojë Informatikën Farmaceutike në Praktikën e Farmacisë;

	<ul style="list-style-type: none"> - Të jetë kompetent në gjetjen e informatave të drejta për pacientët - Të jetë në gjendje të diskutoj zgjidhje teknologjike për problemet farmaceutike
--	---

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	2/15	30
Ushtrime	1	1/15	15
Kollokfium	1	1	1
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	4
Detyrë shtëpie	2	3	6
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	3	2	3
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	2	1
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, presentimeve dhe diskutimeve ne klase të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet dy komponenteve: 1) Prezantimit seminarit (20%) dhe 2) provimit përfundimtar (80%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga dy komponentet e sipërsënuara.

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ligjëratat dhe teksti mësimor të përgatitura nga Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti 2. Aung T. Digital Health Primer for Pharmacists. The Digital Apothecary. 2019 3. Woodward B. m-Health: fundamentals and applications. m-Health: fundamentals and applications. 2017. 4.Anderson PO, McGuinness SM, Bourne PE. Pharmacy Informatics. CRC Press, Boca Raton, London, New York, 2010.
----------------------------	--

Literatura shtesë:	Rodrigues JJ, Compte SS, De la Torre Diez I. e-Health systems: theory and technical applications. Elsevier; 2016
---------------------------	--

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java 1:</i>	Hyrje në Informatikën Farmaceutike
<i>Java 2:</i>	Roli farmacistit informaticist dhe shëndetësia digjitale
<i>Java 3:</i>	Automatizimi ne Farmaci
<i>Java 4:</i>	e-shëndetësia (e-health) dhe farmacia
<i>Java 5:</i>	Teknologjia mobile në farmaci (m-health)
<i>Java 6:</i>	Pajisjet e veshura dhe biomarkerët digjital
<i>Java 7:</i>	Intelegjenca artificiale në kontekstin farmaceutik 1
<i>Java 8:</i>	Intelegjenca artificiale në kontekstin farmaceutik 2
<i>Java 9:</i>	Shtëpia e mençur (smart home), IoT dhe telekujdesi
<i>Java 10:</i>	Informimi dhe barnat
<i>Java 11:</i>	Burimet e informacioneve për barna
<i>Java 12:</i>	Qendra informative e barnave
<i>Java 13:</i>	Interneti dhe barnat
<i>Java 14:</i>	Regjistri elektronik shëndetësorë
<i>Java 15:</i>	e-përshkrimi i barnave

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Plagjjarizmi

Plagjjarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individit tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjjarism.

63. KUJDESI FARMACEUTIK

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Kujdesi Farmaceutik
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri i IX-të.
Numri i orëve në javë:	2+1+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti
Të dhënat kontaktuese:	Kreshnik.hoti@uni-pr.edu , 044045173

Përshkrimi i lëndës:	Kjo lëndë kontribuon në zhvillimin e aftësive që nevojiten për ofrimin e kujdesit farmaceutik. Gjatë kësaj lënde përfshihen module relevante që kanë të bëjnë me metodën e mbledhjes së informacionit nga pacienti, monitorimin e pacientit, rishikimin e terapisë së barnave, kompliancën/adherencën e barnave, identifikimin dhe zgjedhjen e problemeve me barna, vlerësimin dhe përdorimin e testeve laboratorike në kontekstin farmaceutik, rishikimin e barnave, bashkërendimin farmaceutik dhe depërshkrimin e barnave.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e kësaj lëndeje janë që studentët të zhvillojnë aftësitë dhe kompetencat në ofrimin e kujdesit farmaceutik duke aplikuar njohuritë e fituara nga studimet e farmacisë. Specifikisht, lënda synon që studentët të zhvillojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre në mënyrë që të jenë në gjendje të rishikojnë terapisë me barna dhe identifikojnë dhe zgjedhin problemet e lidhura me barna dhe ofrojnë shërbime të kujdesit farmaceutik.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Me përfundimin e kësaj lënde, studentët duhet të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> • Kuptojnë çështjet bashkëkohore të kujdesit farmaceutik. • Përfitojnë aftësitë e nevojshme për identifikimin dhe zgjedhjen e problemeve me barna. • Zhvillojnë aftësitë e nevojshme për rishikimin bazik të terapisë me barna • Zhvillojnë planet e kujdesit farmaceutik. • Zhvillojnë aftësitë e monitorimit të rezultateve terapeutike të pacientit.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	2/15	30
Seminar	1	1/15	15
Ushtrime laboratorike	2	2/15	30
Kollokfiun/pune seminarike	1	1/5	5
Konsultime me mësimdhënësin	0.5	1/15	5
Detyrë shtëpie	2	5	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/14	20
Përgatitja për provimin final	3	2	5
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	5	5

Total		125
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e ligjeratave interaktive, presentimeve dhe diskutimeve ne klase të seminareve, mësimi i vetëdrejtuar.	
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet 3 komponenteve: 1) Prezantimit seminarit (20%); Kollokfiumit (10%) dhe 2) provimit përfundimtar (70%). Nota përfundimtare e studentit do të llogaritet në bazë të mesatares nga tre komponentet e sipërshtënuara.	
Literatura primare:	<p>1.Ligjëratat dhe teksti mësimor të përgatitura nga Prof Asoc Dr Kreshnik Hoti</p> <p>2.Regjistri i Barnave (version i fundit). Agjensioni i Kosovës për Produkte Medicinale. Prishtinë, Kosovë.</p> <p>3.British National Formulary 2020. London, UK.</p> <p>4. da Costa FA, Van Mil JF, Alvarez-Risco A, editors. The Pharmacist Guide to Implementing Pharmaceutical Care. Springer International Publishing; 2019.</p>	
Literatura shitesë:	Hughes, J. D. ed. Use of Laboratory Test Data: Process Guide and Reference for Pharmacists. 2 nd Ed. Deakin: Pharmaceutical Society of Australia. 2009	
Hartimi i planit mësimor		
Java	Titulli i ligjëratis	
Java 1:	Hyrje në kujdesin farmaceutik	
Java 2:	Kujdesi farmaceutik i avancuar bashkëkohorë	
Java 3:	Vlerësimi i pacientit	
Java 4:	Monitorimi i pacientit	
Java 5:	Komplianca dhe adherenca me barna	
Java 6:	Përdorimi i testeve laboratorike në kontekstin farmaceutik	
Java 7:	Identifikimi i problemeve me barna 1	
Java 8:	Identifikimi i problemeve me barna 2	
Java 9:	Zgjidhja e problemeve me barna	
Java 10:	Rishikimi i terapisë me barna 1	
Java 11:	Rishikimi i terapisë me barna 2	
Java 12:	Bashkërendimi farmaceutik	
Java 13:	Depërshkrimi i barnave	
Java 14:	Kujdesi farmaceutik në grupe specifike të pacientëve 1	
Java 15:	Kujdesi farmaceutik në grupe specifike të pacientëve 2	

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Plagjjarizmi

Plagjjarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individit tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjjarizëm.

64. MONITORIM TERAPEUTIK I BARNAVE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë
Titulli i lëndës:	Monitorimi Terapeutik i barnave
Niveli:	Themelore
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	V/Semestri IX-të
Numri i orëve në javë:	1+1+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Dega Farmaci Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.Ass.Dr. Armond Daci
Të dhënat kontaktuese:	armond.daci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Monitorimi terapeutik i barnave është një nga tendencat më progresive në fushën e analizës së barnave. Arsyeja është fakti se shumica e pyetjeve kryesore në lidhje me fatin e barit dhe optimizimin e tij terapeutik, e në veçanti për një grup të barnave të cilët i plotësojnë kriteret për monitorim mund të përgjigjet përmes një monitorimi terapeutik adekuat të barit.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none">-Qëllimi kryesor i lëndës është që studentet të njihen me procedurat që kanë të bëjnë me monitorim terapeutik të barnave, barnat të cilat i plotësojnë kriteret për monitorim, kohën adekuate për marrjen e mostrës.-Njohjen me metodat më të rëndësishme dhe teknikat e përdorura gjerësisht në praktikën klinike për të përcaktuar nivelet e barit në lëngje biologjike, sikurse është plazma, serum, pshtyma etj.-Të njihet me aplikimin klinik të monitorimit terapeutik të barit-Të njihen me formën e interpretimeve klinike të rezultateve nga monitorimi terapeutik i barit.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>-Të jetë i aftë të kuptoj principet themelore të monitorimit terapeutik të barnave dhe kriteret për aplikim</p> <p>-Të jetë i aftë të njoh metodat e monitorimit terapeutik të barnave</p> <p>-Të jetë i aftë të dijë listën e barnave dhe metodave që janë objekt i monitorimit terapeutik të barnave</p> <p>-Të dijë të interpretoj rezultatet e monitorimit terapeutik të barnave.</p>
--	--

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15 Javë	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	7 Javë	7
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	4 ditë	4
Detyrë shtëpie	1	3 Javë	3
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	10 Javë	10
Përgatitja për provimin final	1	15 Javë	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2 ditë	4
Projektet, prezantimet, etj.	1	2 Javë	2

Total **75 (3 ECTS)**

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit duke përdorë materiale të ndryshme, punë interaktive si seminarike, grupe të studentëve sipas (PBL).
Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi fillestar i studentit: 20 %</p> <p>Vlerësimi sekondar i studentit: 20 %</p> <p>Seminaret dhe kuizi: 10 %</p> <p>Pjesmarrja e studentëve 10 %</p> <p>Provimi final: 40 %</p> <p>Total: 100 %.</p>

Literatura primare:	<p>1. Ligjëratat të përgatitura nga Prof.ass.dr.Armond Daci</p> <p>2. Dasgupta A, Krasowski M. <i>Therapeutic drug monitoring data: a concise guide.</i> Academic Press; 2019 Sep 14.</p> <p>3. Dasgupta A, editor. <i>Therapeutic drug monitoring: Newer drugs and biomarkers.</i> Academic Press; 2012 Jun 21.</p>
----------------------------	--

Literatura shtesë:	<p>1. Clarke W. Overview of therapeutic drug monitoring. In <i>Clinical Challenges in Therapeutic Drug Monitoring</i> 2016 Jan 1 (pp. 1-15). Elsevier.</p> <p>2. Hallworth M, Watson I et al. <i>Therapeutic Drug Monitoring.</i> Clinical Guide Fourth Edition</p>
---------------------------	---

Hartimi i planit mësimor

SEMESTRI I PARË

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje në Monitorimin Terapeutik të Barnave (MTB) - Definicionet
Java 2:	Historia dhe Zhvillimi i MTB
Java 3:	Kriteret dhe kushtet themelore për MTB
Java 4:	Procedurat e marrjes dhe ruajtjes së mostrave për MTB
Java 5:	Metodat për MTB (1)
Java 6:	Metodat për MTB (2)
Java 7:	Vlerësimi i parë intermediar
Java 8:	MTB i barnave antiepileptike
Java 9:	MTB i barnave antimikrobiale
Java 10:	MTB i barnave kardiovaskulare
Java 11:	MTB i barnave imunosupresive
Java 12:	MTB i barnave antipsikotike dhe antidepresive
Java 13:	Interpretimi i rezultateve të TDM në praktikën klinike
Java 14:	Ligjeratë në laborator në lidhje me MTB në aspektin praktik (HPLC-UV)
Java 15:	Vlerësimi i dytë intermediar

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimi duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimi. Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara. Prishja e sjelljes penalizohet nga komisioni dicitinor i përcaktuar sipas rregullores në fuqi të përcaktuar nga senati dhe parlamenti i studentëve. Në lidhje me vendimet e marrura studentët kanë të drejtën e ankimit për gjatë 15 ditëve. Komisioni i studimeve është obliguar të raportoj vendimin të njësia akademike për gjatë 30 ditëve të punës pas marrjes së ankesës. Kurse senati vendos në lidhje me ankesën duke bazuar në vendimin në instancën e parë.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %

65. Farmakoterapia në pediatri

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë – Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Farmakoterapia në pediatri
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti V Semestri IX
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Rozafa Koliqi Lila Arlinda Daka Grapci
Të dhënat kontaktuese:	rozafa.koliqi@uni-pr.edu arlinda.daka@uni-pr.edu

Përshkrimi i lëndës:	Lënda e farmakoterapisë pediatrike është e dizajnuar për t'ia mundësuar studentëve të farmacisë kuptimin e kujdesit pediatrik, duke filluar nga çështjet e përgjithshme pediatrike në farmaci, menaxhimi i pacientëve pediatrik në rrethana akute, klinike dhe ambulatorie, e deri te menaxhimi i emergjencave pediatrike.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde zgjedhore është që studentët të angazhohet në kuptimin e bazave të farmakoterapisë racionale pediatrike.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi çdo student do të jetë në gjendje të:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuptojë patofiziologjinë e sëmundjeve të përzgjedhura pediatrike, të cilat hasen më së shpeshti dhe që të bëjë rekomandime farmakoterapeutike për menaxhimin e sëmundjeve dhe gjendjeve të ndryshme. Ku është e përshtatshme, të bëjë krahasimin e menaxhimit, shenjave dhe simptomave dhe prognozës me gjendjet e ngjashme të pacientët e rritur. 2. Përdorë burimet e informacionit për barna dhe të aplikojë njohuritë për të marrë vendime në pajtim me moshën, për nevojat farmaceutike dhe menaxhimin e pacientëve pediatrik. 3. Ofrojë një nivel të mirë të njohurive për të siguruar përkujdesje farmaceutike për pacientët pediatrik dhe të përshkruajë procesin e zgjidhjes së problemeve për këto skenare. 4. Zhvillojë dhe rekomandojë farmakoterapinë e individualizuar dhe planet e monitorimit për pacientët pediatrik. Planet farmakoterapeutike, krahas rezultateve terapeutike të dëshiruara duhet të përfshijnë edhe problemet e pritura të ndërlidhura me barna (përfshirë efektet anësore) dhe strategjitë për të parandaluar ose menaxhuar problemet e tilla. 5. Interpretojë testimet relevante diagnostifikuese dhe parametrat laboratorikë të ndërlidhura me sëmundjet dhe gjendjet e përzgjedhura të fëmijët ose farmakoterapisë koresponduese.

Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin			
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			2
Detyrë shtëpie			

Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final			13
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Ligjerata dhe prezantime. Diskutime të bazuara në raste. Seminare.
Metodat e vlerësimit:	1. Testi në mes të semestrit (20%) 2. Seminari (10%) 3. Provimi përfundimtar (70%)
Literatura primare:	1. <i>Benavides S, ed. Pediatric Pharmacotherapy. 1st ed. Lenexa, Kansas: American College of Clinical Pharmacy, Lenexa, Kansas, 2013</i>
Literatura shtesë:	2. Walker R. and Whittlesea C., <i>Clinical Pharmacy and Therapeutics</i> , fifth edition, 201 3. BNF for children

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratorës
Java 1:	Hyrje në pediatri; Farmakokinetika në pediatri
Java 2:	Moduli i dermatologjisë: Dermatiti; Infeksionet e lëkurës
Java 3:	Moduli pulmonar: Astma, pneumonia e fituar në komunitet
Java 4:	Moduli i sëmundjeve infektive: Meningjiti, osteomieliti
Java 5:	Moduli i sëmundjeve infektive: HIV
Java 6:	Moduli gastrointestinal: Sindroma e e zorrës së shkurtër dhe GERD
Java 7:	Moduli hematologji/onkologji: Leukemia akute limfoblastike, sëmundja e qelizave drapërore
Java 8:	Testi i mesit të semestrit
Java 9:	Moduli i kujdesit intenziv neonatal: enterokoliti nekrotizues, sindroma e distresit respirator, apnea e të porsalindurve
Java 10:	Moduli psikiatrik: ADHD, dhimbja/sedacioni/tërheqja
Java 11:	Moduli renal: Infeksionet e traktit urinar, dëmtimet akute të veshkave
Java 12:	Moduli endokrin: Diabetes mellitus tip I & II, ketoacidoza diabetike
Java 13:	Moduli neurologjik: Paraliza cerebrale, migrenat
Java 14:	Moduli i kujdesit kritik: Shoku, lëndimet e kokës
Java 15:	Moduli kardiologjik: Sëmundja kongjenitale e zemrës

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes
Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë. Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimt duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimt.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

66. NANOTOKSIKOLOGJIA DHE BARNAT INTELIGJENTE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega e Farmacisë
Titulli i lëndës:	NANOTOKSIKOLOGJIA DHE BARNAT INTELIGJENTE
Niveli:	Diplomë universitare
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri i IX-të
Numri i orëve në javë:	2+0+0
Kreditë ECTS:	3 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof.ass.dr. Zana Sulejmani-Ibraimi
Të dhënat kontaktuese:	Email: zana.ibraimi@uni-pr.edu Tel: +38344330362
Përshkrimi i lëndës:	Nanotoksikologjia është degë e Bionanoshkencës dhe Toksikologjisë moderne, e cila merret me studimin dhe zbatimin e toksicitetit të nanomaterialeve. Për shkak të efekteve të madhësisë kuantike dhe raportit të sipërfaqes së madhe ndaj vëllimit, nanomaterialet kanë veti unike krahasuar me homologët e tyre më të mëdhenj. Nanomaterialet janë pjesë e shkencës që merret me studimin e materialeve si degë e nanoteknologjisë. Janë materiale me karakteristika morfologjike në nanoshkallë dhe kanë veti të veçanta që burojnë nga dimensionet e tyre. Nanomaterialet edhe kur krijohen nga elemente inerte, siç është ari, në përmasat e nanometrit bëhen shumë aktive dhe shfaqin toksicitet. Nanotoksikologjia merret me hulumtimin dhe zbulimin e këtyre nanogramcave, si dhe me dëmtimet që i shkaktojnë ato në organizmat e gjallë, por edhe në mjedisin ku jetojmë.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i këtij kursi është njohja dhe aftësimi i studentëve me njohuritë bazë dhe principet themelore të shkencës së re të nanotoksikologjisë dhe barnave inteligjente që shkencëtarët janë vazhdimisht duke hulumtuar në këto fusha. Kjo fushë e re shkencore transmeton te studentët njohuri në lidhje me përcaktimin e efekteve toksike të rrezikshme të nanogramcave, si dhe vlerësimin e vetive toksike të tyre që paraqesin kërcënim për mjedisin dhe qeniet njerëzore.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Studentët duhet të kenë njohuri në lidhje me të arriturat e fundit nga lëmia e nanotoksikologjisë dhe të përdorimit të barnave inteligjente. Prej tyre kërkohet që të arrijnë t'i njohin efektet toksike të nanogramcave, toksicitetin biologjik dhe mjedisor të tyre, rrugët e futjes së tyre në organizëm, mekanizmin e veprimit të tyre, vendin e akumulimit të tyre në trupin e njeriut, dëmet e shkaktuara

	nga llojet e ndryshme të nanogramicave dhe mënyrën e eliminimit, si dhe t'i njohin barnat inteligjente dhe perdorimin e tyre varësisht sëmundjes dhe nevojës.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin	1	5	5
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik	1	3	3
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	20
Përgatitja për provimin final	1	15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	1	2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat mbahen në formë interaktive. Prezentimi bëhet në LCD projektor, duke diskutuar me studentë për çështjet e paraqitura.		
Metodat e vlerësimit:	Metoda e vlerësimit bëhet me teste dhe kolokfiume. Provimi zhvillohet me shkrim, ku çdo pyetje në test dhe kolokfium vlerësohet me një numër pikësh. Mënyra e vlerësimit: Kolokfiumi 10 % Seminaret apo angazhime tjera 10 % Vijimi i rregullt në ligjërata dhe ushtime 10 % Provimi final 70 % Gjithsej: 100 % Konsultimet me studentë bëhen 2(dy) herë në javë.		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zucolotto V. Nanotoxicology: materials, methodologies, and assessments. Springer Science & Business Media; 2013 Oct 25. 2. Kumar V, Dasgupta N, Ranjan S, editors. Nanotoxicology: toxicity evaluation, risk assessment and management. CRC Press; 2018 Mar 12. 3. Sahu SC, Casciano DA, editors. Nanotoxicity: from in vivo and in vitro models to health risks. John Wiley & Sons; 2009 Aug 4. 4. Sahu SC, Casciano DA, editors. Handbook of nanotoxicology, nanomedicine and stem cell use in toxicology. John Wiley & Sons; 2014 Apr 22. 5. Monteiro-Riviere NA, Tran CL, editors. Nanotoxicology: progress toward nanomedicine. CRC press; 2014 Mar 3. 		
Literatura shtesë:	Nga publikimet në internet (Pubmed, Medline, etj)		

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrja, njohimi me lëndën (prezantimi i syllabusit), definicioni dhe lënda e studimit të Nanotoksikologjisë.
Java 2:	Veprimi i dëmshëm i nanomaterijaleve në shëndetin e njeriut dhe të ambientit. Makrofaget dhe ndërveprimet me nanogrimcat.
Java 3:	Burimet e nanogrimcave natyrale: erupsionet vullkanike, erozionet, pluhurat me origjinë të ndryshme, viruset.
Java 4:	Burimet e nanogrimcave antropogjenë: trafiku, djegja-zjarri, prodhimet industriale, motorët me ndezje të brendshme, burimet nanoteknologjike.
Java 5:	Karakteristikat e nanogrimcave si parakusht i aktivitetit biologjik. Grimcat me perimetër të vogël dhe me sipërfaqe gjigante.
Java 6:	Vetitë e vecanta toksikologjike dhe toksokinetike.
Java 7:	Natyra e tyre si katalizator të reaksioneve kimike, marrëdhëniet e reaktivitetit sipërfaqësor me aktivitetin biologjik.
Java 8:	Konceptet bazike të nanotoksikologjisë, hulumtimet laboratorike në brejtës, nanogrimcat dhe potenciali i tyre për proceset e pezmatimit, dëmtimet e rënda akute të organeve të ndryshme.
Java 9:	Veprimi i nanogrimcave dhe rrugët e hyrjes në organizëm përmes lëkurës, sistemit gastrointestinal dhe sistemit respirator.
Java 10:	Sistemi respirator, rruga më e shpeshtë e hyrjes, mekanizmi i shtyrjes: difuzioni, shpërndarja në sistemin respirator dhe varshmëria nga madhësia e grimcave.
Java 11:	Sistemi gastrointestinal, mënyra e hyrjes: direkte – përmes ushqimit, ujit, barnave dhe indirekte – si pasoje e rishpërndarjes së grimcave të aspiruara, eliminimi i tyre nga organizmi.
Java 12:	Lëkura: rrugë e rëndësishme e hyrjes potenciale, lëkura e lënduar
Java 13:	Rreziku për shëndet: I pa hulumtuar mjaft, rreziku potencial për organizëm – të natyrës reaktive dhe katalitike
Java 14:	Hulumtimet që duhet bërë në të ardhmen: hulumtimet epidemiologjike dhe klinike.
Java 15:	Barnat inteligjente

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdoren gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Profesori dhe asistenti i informojnë studentët për kriteret e pjesëmarrjes së rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Ata i përcaktojnë rregullat e sjelljes, siç janë mbajtja e qetësisë gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, saktësia e ardhjes në kohë të duhur në ligjëratat dhe ushtrime, fikja e telefonave celularë, apo ndonjë mjet tjetër të mençur, etj.

Profesori dhe asistenti duhet të tregojnë qëndrim intelektual, pragmatik dhe kolegial, duke i inkurajuar gjithnjë studentët drejt suksesit.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

67. MJEKËSIA LIGJORE

Informatat themelore për lëndën			
Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë		
Titulli i lëndës:	Mjekësi ligjore		
Niveli:	Bachelor		
Statusi i lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	V-të, Sem. IX-të		
Numri i orëve në javë:	2+0+0		
Kreditë ECTS:	3		
Koha / Vendi:	IML Sipas orarit		
Mësimdhënësi:	Prof. Dr. Naim Haliti		
Të dhënat kontaktuese:	Naim.haliti@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës:	Mjekësia Ligjore është shkencë e veçantë në mesin e shkencave mjekësore, e cila organeve të hetimit, gjykatave dhe prokurorive, u ndihmon në aplikimin e njohurive me karakter mjekësor dhe biologjik.		
Qëllimet e lëndës:	<p>Synim kryesorë zbulimin, ruajtjen dhe mbrojtjen e të vërtetës në dobi të të drejtave të njeriut dhe ruajtjen e qetësisë e të rregullit midis njerëzve, sigurimin dhe respektimin e detyrimeve e të drejtave ligjore të shtetasve në mënyrë të njejtë karshi shoqërisë etj.</p> <p>Nga ana tjetër synimi i mjekësisë ligjore është sigurimi i shëndetit për të gjithë, mbrojtja dhe lufta kundër sëmundjeve, traumave etj., gjithë për një jetëgjatësi të shëndetshme e të lumtur të njeriut.</p>		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Studenti i mjekësisë, me studimin e mjekësisë ligjore do të fitojë njohuri rreth thelbit të përcaktimit të shkakut të vdekjes, mjetit, mekanizmit dhe karakterin e vdekjes.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	1/15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime			
Punë praktike			
Konsultime me mësimdhënësin			2
Puna në terren			
Testi, punimi seminarik			2
Detyrë shtëpie			
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	1/15	15
Përgatitja për provimin final	1	1/15	15
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			1
Projektet, prezantimet, etj.	1	10	10
Total			75

Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formë të ligjëratave, seminareve, ushtrimeve praktike . Studentët do të furnizohen me material nga secila ligjëratë në formë elektronike. Ata do të inkurajohen të përgatisin prezantime të shkurtëra në diskutime dhe në debate. Do të jepet mundësia e mësimi të bazuar në një problem-“ PBL ”, ashtuqë studenti të inkuadrohet më shumë në diskutim.
Metodat e vlerësimit:	<p>Provimi nga Mjekësia Ligjore përbëhet nga dy pjesë</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provimi praktik dhe - Provimi teorik (me test). <p>Provimi praktik realizohet në sallë të autopsisë (me kufoma), në labororet dhe muzeun e Institutit të Mjekësisë Ligjore. Studenti vlerësohet me notë (nga 6-10). Provimi praktik zgjatë 30 minuta.</p> <p>Studenti pas kryerjes së pjesës praktike fiton të drejtën për t’iu nënshtruar provimit teorik.</p> <p>Pjesa teorike e provimit mbahet me test i cili përmban 30 pyetje, të cilat përbëjnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50% të pyetjeve me më shumë përgjigje - 50% të pyetjeve janë të tipit e sakt / e pasakt dhe plotësim me shkrim. <p>Provimi me test zgjatë 1 orë.</p> <p>Provimi me test vlerësohet me poena. Studenti kalon provimin nëse kalon pjesën praktike dhe plotëson në mënyrë korrekte 51% të test pyetjeve në teori.</p> <p>Studenti vlerësohet me noten përfundimtare, e cila është rezultat i suksesit nga puna praktike, testi dhe aktiviteti në seminare</p>
Literatura primare:	Teksti “Mjekësia Ligjore” 2017 - Bardhyl Çipi, Naim Haliti, Admir Sinamati, Prishtine Teksti “Mjekësia Ligjore” 2019 - Flamur Blakaj, Sokrat Meksi, Prishtine
Literatura shtesë:	Teksti Forensic Pathology, Vincent et Dominick Dimaio (libri autorizuar për përkthim nga Rektorati dhe i dedikuar për mësim shtesë për studentët e UP-së)
Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratisë
<i>Java 1:</i>	Prezentimi i sillabusit, Hyrje në Mjekësi Ligjore, dhe Historiku i Mjekësisë Ligjore.
<i>Java 2:</i>	Elementet përbërës të Mjekësisë Ligjore, dhe Tanatologjia mjekoligjore.
<i>Java 3:</i>	Ekspertimi mjeko-ligjorë i kufomës, dhe Vdekjet e papritura.

Java 4:	Traumatologjia mjeko-ligjore.
Java 5:	Dëmtimet nga armët e zjarrit.
Java 6:	Dëmtimet nga faktorët tjerë fizik. Simulimet mjeko-ligjore. Vlerësimi i parë intermediar
Java 7:	Asfikësitë mjeko-ligjore.
Java 8:	Tosikologjia mjeko-ligjore – Lëndimet kimike. Dëmtimet nga substancat droge.
Java 9:	Çështjet seksuale mjekoligjore.
Java 10:	Dëmtimet dhe vdekjet në moshat femënore.
Java 11:	Aspektet mjeko-ligjore të çrregullimeve psikike.
Java 12:	Biologjia mjeko-ligjore.
Java 13:	Identifikimi në Mjekësi Ligjore.
Java 14:	Etika dhe deontologjia mjeko-ligjore, shkeljet mjekësore.
Java 15:	Vlerësimi i dytë intermediar. Rikapitullim i lëndës, dhe përfundimi i lëndës.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Mësimdhënësi konform statutit të UP cakton kriteret për vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrimet dhe rregullat e mirësjelljes si: mbajtja e qetësisë në mësim, shkyqja e telefonave celular, hyrja në sallë me kohë.

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humbë të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.

68. PRAKTIKË NË BARNATORE

Informatat themelore për lëndën

Njësia akademike:	Fakulteti i Mjekësisë, Dega Farmaci
Titulli i lëndës:	Praktikë në barnatore
Niveli:	MPharm
Statusi i lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri X -të.
Numri i orëve në javë:	0+3+6
Kreditë ECTS:	10 ECTS
Koha / Vendi:	Salla F1, barnatoret komunitare dhe spital, sipas orarit
Mësimdhënësi:	Koordinatori lëndës, shefja e degës: Prof Ass Dr Arlinda Daka; mësimdhënësit: Prof Ass Dr Pranvera Breznica, Prof Ass Dr Rozafa Koliqi, Prof Ass Dr Armond Daci, Prof Ass Dr Zana Ibraimi
Të dhënat kontaktuese:	arlinda.daka@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Në këtë lëndë shtjellohen çështjet që ndërlidhen me praktikën e ushtrimit të profesionit të Farmacisë me qëllim të përmirësimit të rezultateteve shëndetësore për pacientët. Në këtë aspekt bëhet integrimi i koncepteve kyçe të arritura nga lëndët profesionale farmaceutike gjatë kurikulës shkollore e që kanë të bëjnë me praktikën në barnatore komunitare dhe spitalore.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lëndeje është që studentët të arrijnë kompetencën e mjaftueshme për të aplikuar konceptet kyçe,

	njohuritë dhe shkathtësitë farmaceutike të arritura nga lëndët profesionale farmaceutike relevante për ushtrimin e profesionit të Farmacisë dhe kështu të jenë të gatshëm për fillimin e praktikës profesionale pas diplomimit dhe para licensimit si farmacist.		
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Me përfundimin e kësaj lëndeje të demonstrojnë: - njohuri esenciale në lidhje me shërbimet farmaceutike komunitare dhe spitalore; - aftësi kyçe në komunikim me pacientët, kolegët dhe profesionistët tjerë shëndetësorë; - aftësi themelore në menaxhimin e terapisë me barna; - aftësi themelore mbi informimin me barna; - aftësi themelore mbi promovimin e shëndetit; - aftësi të avancuara mbi selektimin, dispensimin, paketimin dhe ruajtjen e barnave; - aftësi themelore të zgjedhjes së problemeve farmaceutike në barnatore komunitare dhe spitalore; - njohuri mbi aspektet legjislative që ndërlidhen me punën e farmacistëve në barnatore.		
Obligimet e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	0	0	0
Seminar	3	3/15	45
Ushtrime (praktikë profesionale)	6	6/15	90
Konsultime me mësimdhënësin	1	15/15	15
Detyrë shtëpie	3	15/15	45
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	4	15/15	45
Përgatitja për provimin final	0	0	0
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	5/15	10
Total			250
Metodat e mësimdhënies:	Mësimi do të mbahet në formën e seminareve interaktive me grupet studentëve, prezentimeve dhe diskutimeve në klase të seminareve dhe mësimi i vetëdrejtuar. Komponent esenciale e mësimi është praktika në barnatoret përkatëse dhe spital ku studentët monitorohen nga mësimdhënësit dhe mbikqyren drejtpërdrejtë nga mentorët klinik në vendet e praktikës.		
Metodat e vlerësimit:	Studentët do të vlerësohen vazhdimisht. Vlerësimet specifike do të bëhen nëpërmjet monitorimit të praktikumit të evidencës që dorëzohet nga studentët. Komponenta tjetër e vlerësimit është gjatë aktivitetit të punës në seminare. Të dyja këto aktivitete janë të karakterit ‘studenti arriti kompetencën’ apo		

	‘studenti ende nuk arriti kompetencën’ (nga farmacisti mbikqyrës), pra kaloi apo nuk kaloi (vlerësimi nga mësime dhënësit e Fakultetit). Për të kaluar lëndën, studentët duhet të jenë të suksesshëm në të dy komponentet e mësimeve të vlerësimit (d.m.th. praktikumin e evidencës dhe seminarin).
--	---

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Materialet të përgatitura nga mësime dhënësit e lëndës. 2. Hoti K. Praktika në Barnatore: Praktikum i Evidencës për praktikën në barnatore. Fakulteti i Mjekësisë. Universiteti i Prishtinës. 2. Blenkinsopp et al. Symptoms in the Pharmacy: A Guide to the Management of Common Illnesses, 8th Edition. 2018. Willey Blackwell 3. Whittlesea & Hodson. Clinical Pharmacy & Therapeutics. 6th Edition. 2018. Elsevier 4. Regjistri i Barnave. Agjensioni i Kosovës për Produkte Medicinale. Prishtinë, Kosovë (versioni i fundit).
----------------------------	--

Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stephens M, editor. Hospital pharmacy. Pharmaceutical Press; 2011. 2. British National Formulary 2020. London, UK. 3. da Costa FA, Van Mil JF, Alvarez-Risco A, editors. The Pharmacist Guide to Implementing Pharmaceutical Care. Springer International Publishing; 2019. 4. Beardsley Robert, Kimberlin Carole. Communication Skills in Pharmacy Practice. 7th Edition. 2021. Wolters Kluwer
---------------------------	---

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i seminareve
Java 1:	Hyrje në Praktikën në Barnatore
Java 2:	Dispensimi i barnave
Java 3:	Ruajtja dhe distribuimi i barnave
Java 4:	Komunikimi me pacientët, kolegët dhe profesionistët tjerë shëndetësorë
Java 5:	Çështjet etike në barnatore
Java 6:	Shërbimet farmaceutike komunitare
Java 7:	Shërbimet farmaceutike spitalore
Java 8:	Këshillimi i pacientëve në barnatore
Java 9:	Menaxhimi i gjendjeve minore shëndetësore në barnatore
Java 10:	Informimi mbi barnat
Java 11:	Menaxhimi i terapisë me barna I
Java 12:	Menaxhimi i terapisë me barna II
Java 13:	Promovimi i shëndetit në barnatore
Java 14:	Aspektet legjislative që ndërlidhen me punën e farmacistëve në barnatore
Java 15:	Përmbledhje e lëndës

Praktika në barnatore komunitare dhe spitalore

Aktivitetet gjatë praktikë në barnatore komunitare dhe spitalore janë në sinkronizim me planin mësimorë seminareve. Orari i sakt së bashku me vendet e praktikë shpallen nga Dega e Farmacisë në fillim të semestrit.

Politikat akademike dhe Kodi i Sjelljes

Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimit.

Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.

Plagjiarizmi

Plagjiarizmi do të monitorohet me rreptësi në këtë lëndë. Plagjiati ndodh kur puna ose prona e një studenti apo individit tjetër paraqitet si punë vetanake pa referim adekuat. Prandaj, punimet që dorëzohen në këtë lëndë do t'i nënshtrohen detektimit për plagjiarism.

